

Loklaasja
Slovenska akademija
znanosti in umetnosti

LETOPIS

SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI

SEDMA KNJIGA

1955

ZALOŽILA SLOVENSKA AKADEMIJA ZNANOSTI IN UMETNOSTI
V LJUBLJANI

1957

RAPPORT

sur l'activité de la Bibliothèque de l'Académie Slovène des Sciences et des Arts en 1955

La Bibliothèque de l'ASSA est formée de la Bibliothèque centrale et de 17 bibliothèques des Instituts. La Bibliothèque centrale gère les affaires pour la Bibliothèque de l'ASSA tout entière (acquisition de livres, échanges, rédaction du catalogue, administration); elle assigne les livres catalogués et dûment enregistrés aux bibliothèques des Instituts respectifs, tandis qu'elle-même garde en dépôt les ouvrages de nature générale et de contenu varié. La Bibliothèque centrale tient un catalogue par les noms et un catalogue systématique décimal pour la bibliothèque tout entière.

En 1955 le fonds de livres a accru de 8.119 livres et volumes de revues dont nous avons reçu en échange 3242, 606 à titre gratuit et acquis par achat 4271. A la fin de l'année le fonds de livres comprenait quelques 45.000 volumes. Actuellement la partie plus ancienne du fonds de livres n'est pas encore classée.

En 1955 la Bibliothèque a dépensé 5,272.577 din pour l'achat de livres et de revues.

Un service d'échanges de publications régulier fut entretenu pendant cette année, avec 602 institutions (dont 116 dans la République Fédérale Populaire Yougoslave et 486 à l'étranger).

Une liste particulière de livres acquis et reçus fut publiée chaque mois par la Bibliothèque.

La Bibliothèque de l'ASSA dispose aussi en entier du fonds de publications de l'Académie. Le 31 décembre 1955 ces fonds comprenait 43.050 publications. En 1955 10.340 publications furent expédiées (5003 en échange, 2464 à titre gratuit et 2873 au commerce).

La Bibliothèque centrale a fait, en 1955, dans sa salle de lecture, ses services avec 1302 volumes et a prêté à domicile 2338 volumes. Ne sont pas compris dans ces nombres les volumes que nous avons assignés aux bibliothèques des Instituts ni les prêts des Instituts eux-mêmes.

En 1955 le personnel administratif de la bibliothèque se composait du directeur de bibliothèque, d'un premier bibliothécaire, de trois bibliothécaires et d'un administrateur.

La tendance du service de la Bibliothèque vers la hausse, très sensible déjà pendant les années dernières, est montée extraordinairement pendant l'année 1955.

LETOPIS

VII

LETOPIS

SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI

SEDMA KNJIGA

1955

ZALOŽILA SLOVENSKA AKADEMIJA ZNANOSTI IN UMETNOSTI
V LJUBLJANI

1957

Sprejeto na seji predsedstva Akademije 17. septembra 1956.

Uredil akademik Milko Kos

Tiskala tiskarna Časopisno-založniškega podjetja »Primorski tisk«
v Kopru

I

PRAVILNIK

PRAVILA
INŠTITUTA ZA ELEKTRIŠKO GOSPODARSTVO
SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI

Na podlagi 19. čl. temeljne uredbe o finančno samostojnih zavodih (Uradni list FLRJ, št. 51/53) izdaja Slovenska akademija znanosti in umetnosti

PRAVILA
Inštituta za elektriško gospodarstvo
Slovenske akademije znanosti in umetnosti

1. člen

Inštitut za elektriško gospodarstvo (v nadaljnjem besedilu inštitut) je finančno samostojen zavod s sedežem v Ljubljani.

2. člen

Inštitut je pravna oseba. Za svoje obveznosti odgovarja s sredstvi svojega predračuna dohodkov in izdatkov ter sklada za nagrade delavcev in uslužbencev.

3. člen

Za zadeve in naloge inštituta je pristojna Slovenska akademija znanosti in umetnosti.

Naloge inštituta

4. člen

Inštitut opravlja znanstveno raziskovalna dela na področju elektriškega gospodarstva in daje izvedenska mnenja s področja elektriškega gospodarstva.

Inštitut v ta namen:

1. proučuje, raziskuje in preizkuša perspektivne tehniške in ekonomske probleme v okviru kapitalne graditve elektriškega gospodarstva, eksploatacije elektriških naprav in uporabe električne energije;

2. po nalogu in po potrebah pristojnih operativnih zveznih in republiških vodstev opravlja sprejemna merjenja in preizkuse novih elektriških naprav, preizkuša ter z meritvami ugotavlja stanje, varnost in ekonomičnost obstoječih elektriških naprav in daje predlog za povečanje njihove racionalnosti;

3. daje strokovna mnenja o izsledkih znanstveno raziskovalnega dela, ki nastajajo zunaj inštituta in predlaga njihovo morebitno praktično uporabo;

4. sodeluje v vprašanjih s področja elektriškega gospodarstva z enakimi ustanovami v ostalih ljudskih republikah, s tehničnimi fakultetami in akademijami znanosti;

5. vzdržuje zveze s podobnimi ustanovami v inozemstvu, proučuje stanje in napredek elektriškega gospodarstva v svetu in preizkuša ustrezne pridobitve s področja elektriškega gospodarstva ter možnosti njihove uporabe pri nas;

6. po potrebi objavlja izsledke svojih proučevanj, izdaja znanstvena dela, strokovne časopise ter tehniško in ekonomsko literaturo s področja elektriškega gospodarstva;

7. prireja strokovne tečaje z namenom, uveljaviti znanstvene izsledke v elektriškem gospodarstvu, znanstvena in poljudno znanstvena predavanja o elektriškem gospodarstvu ter posega tudi po drugih sredstvih za popularizacijo znanstvenega dela v elektriškem gospodarstvu;

8. po potrebi opravlja tudi druge naloge, ki mu jih naloži Slovenska akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani;

9. po potrebi ustanavlja mešane komisije za reševanje obrobnih problemov elektriškega gospodarstva.

Organizacija

5. člen

Inštitut je podrejen predsedstvu Slovenske akademije znanosti in umetnosti po razredu za matematične, fizikalne in tehnične vede.

6. člen

Inštitut vodi upravnik, ki ga nadomešča njegov namestnik. Upravnika inštituta in njegovega namestnika postavlja na predlog razreda za matematične, fizikalne in tehnične vede predsedstvo Akademije. Upravnik inštituta prejema za svojo funkcijo nagrado, ki jo določi predsedstvo Akademije.

7. člen

Upravnik vodi inštitut na temelju splošnih smernic, izraženih v 4. čl. teh pravil in po letnem delovnem načrtu, ki ga sestavi inštitut sporazumno z zainteresiranimi ustanovami in v skladu s posebnimi nalogami, katere inštitut sprejema poleg letnega delovnega načrta. Za svoje delo odgovarja upravnik predsedstvu Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

8. člen

Upravnik inštituta ima zlasti te pravice in dolžnosti:

1. v sporazumu z razredom daje smernice in navodila za delo inštituta v znanstvenem in upravnem pogledu;

2. koordinira delo med posameznimi skupinami v inštitutu;

3. nadzira vse delo v inštitutu in skrbi za njegov razvoj;

4. preko pristojnega razreda pošilja predsedstvu Akademije poročila in predloge v zvezi z delom in potrebami inštituta;

5. sklicuje inštitutski kolegij, plenum in znanstveni svet ter jim predseduje;

6. pooblašča in zadolžuje načelnike skupin in ostale uslužbence v inštitutu z odrejenimi posli;

7. ocenjuje delo inštitutskih znanstvenih in strokovnih sodelavcev, asistentov ter ostalega osebja in predlaga preko razreda predsedstvu Slovenske akademije znanosti in umetnosti njihovo imenovanje, napredovanje ali razrešitev;

8. na podlagi predhodnega sklepa kolegija imenuje in razrešuje člane mešanih komisij za reševanje obrobni problemov elektriškega gospodarstva v smislu 9. točke 4. čl. pravil ter usmerja delo teh komisij;

9. odreja rešitev spisov in zadev, ki se tičejo inštituta.

9. člen

Pri inštitutu se osnuje znanstveni svet, ki ga sestavljajo upravnik in s sklepom predsedstva Akademije določeni člani. Znanstveni svet pomaga upravniku pri reševanju posebnih znanstvenih nalog inštituta.

10. člen

Inštitut opravlja svoje naloge po skupinah, ki so strokovne in pomožne.

Strokovne skupine so:

1. skupina za proučevanje proizvodnje električne energije;
2. skupina za proučevanje transformiranja in preusmerjanja električne energije;
3. skupina za proučevanje prenosa in razdeljevanja električne energije;
4. skupina za analizo potrošnje in tarifiranje električne energije;
5. skupina za proučevanje zaščite elektrotehniških naprav;
6. skupina za proučevanje problemov visokih in najvišjih električnih napetosti;
7. skupina za meritve;
8. skupina za energetska ekonomika.

Pomožne skupine so:

1. upravno-računska skupina;
2. skupina za dokumentacijo in strokovno literaturo;
3. delavnice.

Na predlog upravnika inštituta in po sklepu razreda za matematične, fizikalne in tehnične vede more skupščina Slovenske akademije znanosti in umetnosti ustanavljati nove ali ukinjati že obstoječe skupine.

11. člen

Strokovne skupine vodijo načelniki po smernicah, katere jim daje upravnik inštituta. Njemu tudi odgovarjajo za svoje delo.

Načelniki:

1. aktivno sodelujejo v delu skupine;
2. skrbijo za pravilno razdelitev dela v skupini;
3. stavljaajo upravniku predloge v zvezi z delom svoje skupine;
4. poročajo kolegiju in plenumu o izsledkih proučevanja svoje skupine;

5. stavljajo predloge upravniku za nabavo laboratorijske opreme, literature in prevodov;

6. ukrenejo vse potrebno in možno, da delo v skupini uspeva.

12. člen

Pomožne skupine vodijo po upravnikovih smernicah njihovi predstojniki:

1. Upravno-računsko skupino vodi direktor, ki ga imenuje na upravnikov predlog predsedstvo Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Upravni direktor je odgovoren za upravno-pravne posle, pogodbe, administracijo, računsko službo, skladišče, nabavo, ekonomat in za upravljanje vozil v skladu z veljavnimi predpisi. Upravni direktor razdeljuje delo na najbolj ustrezen način na strokovno, administrativno in pomožno osebje in predlaga upravniku v odobritev najbolj uspešen način opravljanja poverjenih poslov.

2. Skupino za dokumentacijo in strokovno literaturo vodi načelnik, ki ga iz vrst znanstvenih sodelavcev inštituta določi upravnik. Po upravnikovih smernicah je načelnik te skupine odgovoren:

da so inštitutski elaborati ustrezno opremljeni, prepisi primerjani z izvirniki in da jezikovno ustrezajo,

da je izvršena pravilna registracija vseh inštitutskih elaboratov,

da so izvršeni vsi sklepi plenuma o rokih, načinu odpreme, eventualnih prevodih itd. za posamezne inštitutske elaborate,

da je nabavljena strokovna literatura po predlogih načelnikov strokovnih skupin,

da se brežhibno opremijo in v roku izvršijo prevodi strokovne literature po predlogih načelnikov strokovnih skupin,

vodi tudi delo oddelka prevajalcev strokovne literature v inštitutu,

da organizira inštitutsko biblioteko in skrbi za njeno brežhibno poslovanje,

da organizira in nadzira delo uprave inštitutskega znanstvenega glasila,

da organizira in nadzira inštitutski arhiv korespondence, listin in dokumentov.

3. Delavnice vodi šef, kateremu so dodeljeni potrebni mojstri, kvalificirani in nekvalificirani delavci. Šef delavnice sprejema smernice in naloge za svoje delo od upravnika ali njegovega pooblaščenca. Predloge za nabave in obračune polaga delavnica upravnemu direktorju.

13. člen

Upravnik ima posvetovalna organa:

1. inštitutski kolegij,
2. inštitutski plenum.

14. člen

Kolegij tvorijo poleg upravnika namestnik upravnika in načelniki vseh strokovnih in pomožnih skupin. Sejam kolegija lahko prisostvujejo na vabilo upravnika tudi ostali uslužbenci.

Kolegij se sestaja na posvetovanje po potrebi in daje mnenja o:

1. letnem delovnem načrtu, njegovih dopolnitvah ali spremembah;
2. letnem delovnem poročilu;
3. predlogu letnega predračuna dohodkov in izdatkov;
4. predlogih za večje materialne nabavke;
5. predlogih za organizacijo dela v inštitutu, za izboljšanje, spremembo ali dopolnitve;
6. predlogu za sistemizacijo delovnih mest;
7. predlogu za ustanovitev novih ali ukinitvev obstoječih strokovnih skupin v inštitutu;
8. aktualnih strokovnih problemih, ki jih upravnik postavlja na dnevni red.

15. člen

Plenum tvorijo poleg upravnika:

namestnik upravnika,
načelniki vseh strokovnih skupin,
načelniki vseh pomožnih skupin,
vsi znanstveni in strokovni sodelavci ter asistenti,
imenovani zunanji znanstveni sodelavci iz 17. čl. pravil,
vidni zunanji strokovnjaki, ki jih v ta namen imenuje na
predlog upravnika predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti ter gosti, ki jih povabi upravnik.

Inštitutski plenum se sestaja na posvetovanja po potrebi in sklepa o:

1. inštitutskih elaboratih za interno uporabo inštituta;
2. inštitutskih elaboratih, ki jih inštitut izdaja za ožjo in širšo javnost;
3. inštitutskih strokovnih mnenjih.

16. člen

Vsak član kolegija in plenuma je upravičen in dolžan, da na posvetovanjih jasno pove svoje mnenje, pomisleke ali predloge. Za vse inštitutske elaborate in mnenja prevzamejo vsi prisotni člani inštitutskega foruma kolektivno odgovornost, kolikor med posvetovanjem niso izrecno zavarovali svojega mnenja.

17. člen

Inštitut ima lahko tudi zunanje znanstvene sodelavce, ki morejo biti stalni ali začasni. V sporazumu s pristojnim razredom jih predlaga upravnik predsedstvu Akademije v imenovanje.

18. člen

Kadar inštitut rešuje naloge, za katere nima svojih strokovnjakov ali laboratorijske opreme, se more obrniti na druge inštitute, laboratorije, gospodarske organizacije ali strokovnjake izven inštituta ter z njimi sklepati ustrezne pogodbe, ki morajo vsebovati določila o načinu reševanja nalog, medsebojnih obveznostih, rokih, prioritetah, avtorskem pravu, plačevanju uslug itd.

19. člen

Mešane komisije za reševanje obrobnih problemov elektriškega gospodarstva ne spadajo v organizacijski sestav inštituta. Zato se ukinejo, brž ko izpolnijo svoje naloge ali pa dobe svoje statute v okviru inštituta ali izven njega, kolikor se izkaže, da imajo njihove naloge trajen značaj.

Poslovanje v teh komisijah je honorarno. Sredstva za kritje stroškov komisij se črpajo iz sklada za raziskovanja, kamor se stekajo tudi morebitni dohodki komisij.

Vsaka komisija mora imeti poslovodjo.

Komisije morejo izdajati publikacije.

Finančno poslovanje

20. člen

Inštitut ima samostojen predračun dohodkov in izdatkov.

Redni dohodki inštituta so dohodki od izvršenih uslug, dohodki, ki jih je upravičen inštitut zaračunati po posebnih predpisih, dohodki mešanih komisij in dotacije iz republiškega proračuna.

Izredni dohodki inštituta so ostale namenske dotacije, darila in podobno.

Redni izdatki inštituta so osebni in materialni (operativni in funkcionalni).

Izredni izdatki inštituta so razni upravičeni odpisi materiala, terjatev in podobno.

Za kritje izdatkov, ki jih inštitut ne more kriti z lastnimi dohodki, prejema dotacije iz republiškega proračuna.

21. člen

Znanstvena dejavnost inštituta se obračunava po dejanski lastni ceni in se finansira iz dotacije, iz proračuna, iz sklada za raziskovanja ter iz ostalih dotacij inštituta.

Usluge naročnikom zaračunava inštitut po dejanski lastni ceni, h kateri pribije procentualno vkalkulirane sklade, formirane s temi pravili, kar je prikazano le v internih fakturah. Eksterne fakture vsebujejo le prodajno ceno usluge.

Dejanska lastna cena usluge vsebuje:

a) vrednost porabljenega materiala, goriva in podobno po dnevnih cenah, če so te cene iste oziroma višje od nabavnih cen; če pa so nabavne cene višje od dnevnih cen, se zaračunajo nabavne cene;

b) izdelavne plače s prispevkom za socialno zavarovanje;

c) režijske stroške, ki vsebujejo ustrezni del operativnih stroškov in plač ter prispevek za socialno zavarovanje upravnega osebja.

Pribitek dejanski lastni ceni usluge zaračuna inštitut tako, da je v pribitku upoštevan tudi 25 % znesek za sklad za raziskovanja od dejanske lastne cene.

Inštitut ne vrši uslug naročnikom pod dejansko lastno ceno.

Investicije in velika popravila v lastni režiji se obračunavajo po dejanski lastni ceni.

22. člen

Predračun dohodkov in izdatkov se izvršuje po trome-
sečnih načrtih. Odredbodajalec za izvrševanje predračuna
dohodkov in izdatkov je upravnik inštituta. Zavod mora
sestaviti ob koncu poslovnega leta zaključni račun in ga
predložiti Državnemu sekretariatu za občo upravo in pro-
račun LRS Ljubljana.

23. člen

Inštitut ima pri Narodni banki FLRJ svoj tekoči račun.
Nanj vlaga svoje dohodke in z njimi samostojno razpolaga
v mejah odobrenega predračuna. Sredstva za sklade plačuje
posamič za vsak sklad na posebne (namenske) račune pri
Narodni banki.

24. člen

Inštitut ima tele sklade;

1. sklad za nagrade delavcev in uslužbencev (sklad za
nagrade);

2. sklad za nadomestitev in dopolnitev osnovnih sredstev
in za velika popravila (sklad za nadomestitev in dopolnitev);

3. sklad za raziskovanja.

V sklade se vplačujejo sredstva po vsakokratnih veljav-
nih predpisih.

25. člen

Skladi se formirajo iz presežka, ugotovljenega v smislu
temeljne uredbe o finančno samostojnih zavodih.

Na sklad za nagrade odpade del presežka, določenega z
odločbo o odobritvi zaključnega računa oziroma s finančnim
zakonom.

Ostanek presežka se razdeli na sklad za nadomestitev
in dopolnitev ter na sklad za raziskovanja. Porazdelitev na
omenjene sklade se izvrši po predhodni ugotovitvi potreb
inštituta v skladu z vkalkuliranimi pribitki na dejansko
lastno ceno uslug in po odločbi o odobritvi zaključnega
računa.

26. člen

Iz sklada za nagrade se dodeljujejo nagrade uslužbencem
in delavcem inštituta za njihovo prizadevanje in dosežene
uspehe pri delu.

Sklad za nadomestitev in dopolnitev se uporablja za
nabave oziroma za menjave opreme inštituta in za druge
manjše investicije ter za velika popravila.

Sklad za raziskovanja se uporablja za lastno znanstveno
raziskovalno delo.

Premoženje inštituta

27. člen

Premoženje inštituta tvorijo osnovna in obratna sredstva, s katerimi inštitut razpolaga po veljavnih predpisih.

Vrednost osnovnih sredstev predstavlja sklad osnovnih sredstev, vrednost obratnih sredstev pa sklad lastnih obratnih sredstev.

28. člen

Konec vsakega leta mora inštitut izvršiti popis vseh osnovnih in obratnih sredstev po veljavnih predpisih.

Plače delavcev in uslužbencev inštituta

29. člen

Plače uslužbencev in delavcev inštituta se določijo po predpisih o plačah in o napredovanju uslužbencev državnih organov in uslužbencev v prosvetno-znanstveni službi ter po predpisih o plačah delavcev, zaposlenih pri državnih uradih in ustanovah.

Sistemizacija delovnih mest

30. člen

Delovna mesta uslužbencev in delavcev so sistemizirana. Sistemizacija delovnih mest, ki jo potrdi Slovenska akademija znanosti in umetnosti v sporazumu s pristojnim državnim organom za sistemizacijo, je kot priloga sestavni del teh pravil.

Čuvanje imovine in službena tajnost

31. člen

Imovina inštituta je del splošnega ljudskega premoženja, ki so jo dolžni čuvati vsi zaposleni uslužbenci in delavci. Uslužbenci in delavci so odgovorni za škodo, ki bi nastala po njihovi krivdi ali malomarnosti.

32. člen

Vse zaposleno osebje je dolžno čuvati podatke o inštitutu, o njegovem delu in izsledkih kot službeno tajnost.

33. člen

Ta pravila veljajo od 1. januarja 1955 dalje.

Ta pravila so bila sprejeta na skupščini Akademije dne 24. junija 1955.

II

ORGANIZACIJA

PREDSEDSTVO

Predsednik: Josip Vidmar.

Podpredsednik: Božidar Lavrič.

Glavni tajnik: Milko Kos.

Razredni tajniki: 1. v razredu za zgodovinske in družbene vede Francè Stelè;

2. v razredu za filološke in literarne vede Ivan Grafenauer;

3. v razredu za matematične, fizikalne in tehnične vede Milan Vidmar;

4. v razredu za prirodoslovne in medicinske vede Jovan Hadži, od 8. oktobra 1955 Anton Melik;

5. v razredu za umetnosti Anton Lajovic.

Nadzorni odbor

Člani: Anton Melik (do 9. decembra 1955), Srečko Brodar (od 9. decembra 1955), Josip Plemelj, Janko Polec; namestnik: Ivan Rakovec.

Delegati v Akademijem svetu FLRJ

Redni: Milko Kos, Francè Stelè, Milan Vidmar; namestnika: Anton Melik, Anton Peterlin.

VODILNI USLUŽBENCI
UPRAVE AKADEMIJE

(po stanju 31. decembra 1955)

I. UPRAVNA PISARNA

Upravnik — višji referent: dr. Leo Baebler.

Administrator: Nada Jesse.

Vodja računovodstva — računski referent: Franjo Mi-
helčič.

II. ZNANSTVENA PISARNA

Upravnik — znanstveni sodelavec: dr. Matej Šmalc.

III. BIBLIOTEKA

Upravnik — bibliotekar: Primož Ramovš.

IV. KEMIČNI INŠTITUT »BORISA KIDRIČA«

Upravni direktor — referent: Ciril Polajnar.

Vodja računovodstva — računski referent: Rožica
Štok-Medvesček.

V. INŠTITUT ZA ELEKTRIŠKO GOSPODARSTVO

Upravni direktor — višji referent: Josip Arh.

Vodja računovodstva — računski referent: Adolf
Paučnik.

VI. INŠTITUT ZA TURBINSKE STROJE

Upravni direktor — višji referent: Ferdinand Hlad-
nik.

Vodja računovodstva — računski referent: Hinko
Florjančič.

UPRAVA INŠTITUTOV IN KOMISIJ

(po stanju 31. decembra 1955)

1. KEMIČNI INŠTITUT »BORISA KIDRIČA«

Upravnik: akad. dr. Maks Samec.

Znanstveni svet: akad. dr. Anton Peterlin, akad. dr.
Josip Plemelj, akad. dr. Maks Samec, akad. dr.
techn. ing. Milan Vidmar.

Sistemizirano znanstveno osebje:

Znanstveni sodelavci: ing. Karel Andreč, dr. Marta Blinc, ing. Miroslav Dermelj, ing. Rajko Kavčič, ing. Boris Lavrenčič.

Svetnik: ing. Riko Repič.

Redni honorarni sodelavec: docent dr. Dušan Hadži.

Strokovna sodelavca: dr. Savo Bratož, ing. Štefan Skledar.

Asistenti: ing. Miroslav Čeh, ing. Stazika Černič-Simić, ing. Živa Drovenik, ing. Božidar Hočevar, ing. Jelena Komar, ing. Damjan Kozak, Bogomir Koželj, mr. ph. Marija Kreč, Marina Marčec, ing. Nevenka Miljević-Šuštaršič, ing. Aleksander Novak, ing. Darinka Perko, ing. Marko Reisner, ing. Tatjana Sernec-Avšič, mr. ph. Helena Sočič, ing. Ludvik Strauch, Tatjana Strauch, ing. Ljuboslava Šebek.

Inštitut je organiziran na principu raziskovalnih skupin, ki se formirajo po značaju in potrebi dela. V letu 1955 so tako delovale naslednje delovne skupine:

- a) Škrob in drugi polisaharidi, vodja akad. prof. dr. Maks Samec.
- b) Skupina za anorgansko in analitično kemijo, vodja znanstveni sodelavec ing. Miroslav Dermelj.
- c) Skupina za biokemijo in mikrobiologijo, vodja znanstveni sodelavec dr. Marta Blinc.
- d) Skupina za premog in koks, vodja znanstveni sodelavec ing. Boris Lavrenčič.
- e) Spektroskopija (infrardeča) in struktura molekul, vodja redni honorarni sodelavec docent dr. Dušan Hadži.
- f) Kemična predpriprava premogov za koksanje, vodja znanstveni sodelavec ing. Rajko Kavčič.
- g) Bitumeni, katrani in sorodni produkti, vodja občasni sodelavec prof. dr. Salvislav Jenčič.
- h) Skupina za kemijo steroidov, vodja znanstveni sodelavec ing. Karel Andreč.
- i) Skupina za kemijo alkaloidov, vodja ing. Riko Repič.

2. INŠTITUT ZA ELEKTRIŠKO GOSPODARSTVO

Upravnik: akad. dr. techn. ing. Milan Vidmar.

Namestnik upravnika: ing. Ožbolt Gros.

Ustanova ima kolegij in plenum, ki fungirata kot posvetovalni organ upravnika. Kolegij sestavljajo poleg upravnika in namestnika vsi načelniki strokovnih in pomožnih skupin. Plenum pa tvorijo poleg upravnika in namestnika načelniki strokovnih skupin, znanstveni delavci inštituta, načelniki pomožnih skupin ter imenovani zunanji znanstveni sodelavci. Člani plenuma so lahko tudi gosti, ki jih povabi upravnik in vidni zunanji strokovnjaki, ki jih v ta namen imenuje na predlog upravnika predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Člani inštitutskega kolegija:

1. upravnik akad. dr. techn. ing. Milan Vidmar,
2. namestnik upravnika ing. Ožbolt Gros,
3. upravni direktor Josip Arh,
4. načelniki strokovnih skupin: ing. Miloš Brelih, ing. Edvard Höfler, ing. Janko Rudolf, ing. Branko Vajda.

Člani inštitutskega plenuma:

1. upravnik akad. dr. techn. ing. Milan Vidmar;
2. namestnik upravnika ing. Ožbolt Gros;
3. načelniki strokovnih skupin: ing. Miloš Brelih, ing. Edvard Höfler, ing. Janko Rudolf, ing. Branko Vajda;
4. znanstveni (strokovni) sodelavci, asistenti inštituta: ing. Franc Curk, ing. Jurij Detiček, ing. Franc Mlakar, dr. ing. Marjan Plaper, ing. Bogdan Remše, ing. Jožko Rosina, ing. Srečko Šajovic, ing. Anita Sebaher, ing. Franc Špiler, ing. Vida Tišler, ing. Milan Vidmar;
5. načelniki pomožnih skupin, upravno-računska skupina: načelnik upravni direktor Josip Arh, v. d. vodja dokumentacije in strokovne literature Nina Škodlar;

6. imenovani zunanji znanstveni sodelavci: univ. prof. dr. ing. Vratislav Bedjanič; ing. Vekoslav Korošec, direktor ELES; ing. Jože Voršič, obratni inženir tovarne glinice in aluminija, Kidričevo; ing. Vladimir Žepič, univ. prof. v Zagrebu.

Sistemizirano znanstveno osebje:

Znanstveni sodelavci: ing. Ožbolt Gros, ing. Edvard Höfler, dr. ing. Marjan Plaper, ing. Janko Rudolf, ing. Srečko Sajovic, ing. Branko Vajda, ing. Milan Vidmar.

Svetnik: ing. Miloš Brelih.

Strokovni sodelavci: ing. Jurij Detiček, ing. Franc Mlakar, ing. Bogdan Remše, ing. Jožko Rosina, ing. Anita Sebaher, ing. Franc Špiler.

Asistenta: ing. Franc Curk, ing. Vida Tišler.

Inštitut je razdeljen na naslednje oddelke:

- I. Proizvodnja električne energije:
načelnik ing. Ožbolt Gros,
referent ing. Milan Vidmar,
referent ing. Jurij Detiček, vodja laboratorija za energetsko kemijo,
asistent ing. Vida Tišler.
- II. Transformiranje in preusmerjanje električne energije:
načelnik akad. dr. techn. ing. Milan Vidmar,
referent dr. ing. Marjan Plaper.
- III. Prenos in razdeljevanje električne energije:
načelnik ing. Janko Rudolf,
referent ing. Jožko Rosina.
- IV. Zaščita elektrotehniških naprav:
načelnik ing. Edvard Höfler,
referent ing. Franc Špiler.
- V. Meritve:
načelnik ing. Branko Vajda,
referent ing. Franc Mlakar,
referent ing. Bogdan Remše,
asistent ing. Franc Curk.
- VI. Energetska ekonomika:
načelnik ing. Miloš Brelih,
referent ing. Srečko Sajovic,
referent ing. Anita Sebaher.

3. INŠTITUT ZA TURBINSKE STROJE

Upravnik: akad. dr. ing. Anton Kuhelj.

Znanstveno in raziskovalno osebje: dr. ing. Ivo Vušković, honorarni znanstveni sodelavec; ing. Miroslav Pečornik, svetnik; ing. Marijan Dolgan, strokovni sodelavec; ing. Vladislav Šimnic, strokovni sodelavec; ing. Ljubo Bizjak, asistent; ing. Franc Schweiger, asistent; ing. Miloš Sfiligoj, asistent.

Organizacija inštituta:

a) Splošni oddelek (tajništvo, računovodstvo, komerciala in knjižnica).

b) Tehnično organizacijski oddelek (priprava dela, delavnica, kapitalna izgradnja in skladišče).

c) Znanstveno raziskovalni oddelek (referat za turbine, referat za črpalke, referat za aerodinamiko, referat za hidromehansko opremo, konstrukcijski biro in laboratorij).

Vodja: ing. Marijan Dolgan.

Vodje posameznih referatov: za turbine ing. Marijan Dolgan, za črpalke ing. Vladislav Šimnic, za aerodinamiko ing. Miroslav Pečornik.

4. INŠTITUT ZA RAZISKOVANJE KRASA V POSTOJNI

Upravnik: akad. dr. Srečko Brodar;

vršilec dolžnosti upravnika: znanstveni sodelavec dr. Roman Savnik.

Znanstveni svet: akad. dr. Srečko Brodar, akad. dr. Jovan Hadži, akad. dr. Anton Melik, akad. dr. Ivan Rakovec, univ. prof. dr. Albin Seliškar, znanstveni sodelavec dr. Roman Savnik.

Strokovni sodelavec: Egon Pretner.

Asistenta: Franc Hribar, Franc Leben.

Honorarni znanstveni sodelavec: dr. Valter Bohinec.

Honorarni strokovni sodelavec: Ivan Michler.

5. INŠTITUT ZA GEOGRAFIJO

Upravnik: akad. dr. Anton Melik.

Znanstveni svet: akad. dr. Milko Kos, akad. dr. Anton Melik, akad. dr. Ivan Rakovec, univ. prof. dr. Svetozar Ilešič.

Honorarni znanstveni sodelavec: univ. prof. dr. Svetozar
Ilešič.

Asistenti: Ivan Gams, Drago Meze, Milan Šifrer.
V okviru Inštituta za geografijo je tudi Zavod za
kartografijo.

Kartograf: Vilko Finžgar.

6. INŠTITUT ZA GEOLOGIJO

Upravnik: akad. dr. Ivan Rakovec.

Znanstveni svet: akad. dr. Srečko Brodar, akad. dr. Jovan
Hadži, akad. dr. Anton Melik, akad. dr. Ivan Ra-
kovec, univ. prof. dr. ing. Jože Duhovnik.

Strokovni sodelavec: Cveto Germovšek (umrl 8. julija
1955).

Asistent: Rajko Pavlovec (od 15. februarja do 30. sep-
tembra 1955, ko je šel služiti vojaški rok).

Honorarni znanstveni sodelavec: univ. prof. dr. ing. Jože
Duhovnik.

Inštitut ima naslednje sekcije:

- a) geološko-paleontološko sekcijo: načelnik akad. dr. Ivan
Rakovec;
- b) mineraloško-petrografsko sekcijo: načelnik univ. prof. dr.
ing. Jože Duhovnik;
- c) prazgodovinsko sekcijo: načelnik akad. dr. Srečko Bro-
dar.

7. INŠTITUT ZA BIOLOGIJO

Upravnik: akad. dr. Jovan Hadži.

Znanstveni svet: akad. dr. Jovan Hadži, univ. prof. dr. Al-
bin Seliškár, univ. prof. dr. Miroslav Zei, univ. do-
cent dr. Ernest Mayer.

Znanstveni sodelavec: dr. Maks Wraber (od 1. septembra
1955, do takrat honorarni znanstveni sodelavec).

Asistentka: Ljerka Godič (do 31. julija 1955, ko je za-
radi bolezni sama zapustila službo), Janez Matjašič.

Honorarna znanstvena sodelavca: univ. prof. dr. Albin Se-
liškar, univ. prof. dr. Miroslav Zei.

Inštitut za biologijo ima še dva laboratorija:

Speleobiološki laboratorij v Postojni, vodja univ. prof. dr.
Albin Seliškár.

Marinobiološki laboratorij v Rovinju, vodja akademik dr.
Jovan Hadži.

8. ODBOR ZA UREJEVANJE FAVNE, FLORE IN GEJE SLOVENIJE

Predsednik: akad. dr. Jovan Hadži.

Znanstveni svet: akad. dr. Srečko Brodar, akad. dr. Jovan Hadži, akad. dr. Anton Melik, akad. dr. Ivan Rakovec.

9. INŠTITUT ZA MEDICINSKE VEDE

Upravnik: akad. dr. Igor Tavčar.

Znanstveni svet: akad. dr. Bogdan Breclj, akad. dr. Alija Košir, akad. dr. Božidar Lavrič, akad. dr. Igor Tavčar.

10. INŠTITUT ZA ZGODOVINO

Upravnik: akad. dr. Milko Kos.

Znanstveni svet: akad. dr. Ivan Grafenauer, akad. dr. Milko Kos, akad. dr. Janko Polec, akad. dr. Francè Stelè, univ. prof. dr. Josip Korošec.

a) Sekcija za občo in narodno zgodovino.

Načelnik akad. dr. Milko Kos.

Honorarni znanstveni sodelavec: dr. Melita Pivec-Stelè.

b) Sekcija za zgodovino umetnosti.

Načelnik akad. dr. Francè Stelè.

Strokovni sodelavec: dr. Emilijan Cevc.

Strokovni svet: akad. dr. Izidor Cankar, akad. dr. Francè Stelè, strokovni sodelavec dr. Emilijan Cevc.

c) Sekcija za arheologijo.

Načelnik univ. prof. dr. Jošip Korošec.

Asistenti: ing. Demetrij Brodar, Stanislav Jesse, Alojzij Šercelj.

Strokovni svet: akad. dr. Srečko Brodar, univ. prof. dr. Josip Klemenc, univ. prof. dr. Josip Korošec, univ. prof. dr. Božo Škerlj, upravnik Narodnega muzeja dr. Jože Kastelic.

11. INŠTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK

Upravnik: akad. dr. Ivan Grafenauer.

Namestnik upravnika: znanstveni sodelavec dr. Rudolf Kolarič.

Znanstveni svet: akad. dr. Ivan Grafenauer, akad. dr. Karel Oštir, akad. Anton Sovrè, univ. prof. dr. Anton Bajec, znanstveni sodelavec dr. Rudolf Kolarič, znanstveni sodelavec Božo Vodušek.

Znanstveni sodelavci: dr. Francè Bezlaj, dr. Rudolf Kolarič, dr. Tine Logar, Božo Vodušek.

Strokovni sodelavec: dr. Lino Legiša.

Asistenti: Joža Mezè, Jakob Rigler, Saša Serbec.

Honorarni sodelavec: dr. Vaso Suyer.

Inštitut je po čl. 2 svojega pravilnika organiziran v dve sekciji:

I. slovniško-filološko in jezikovno-geografsko sekcijo, načelnik: znanstveni sodelavec dr. Rudolf Kolarič,

II. slovarsko sekcijo, načelnik: znanstveni sodelavec Božo Vodušek.

Prva sekcija ima še Komisijo za pisavo in izgovarjavo slovenskega pismenega jezika, druga sekcija pa Komisijo za strokovno terminologijo slovenskega jezika.

12. INŠTITUT ZA LITERATURE

Upravnik: akad. Josip Vidmar.

Znanstveni svet: akad. dr. Ivan Grafenauer, akad. dr. Janko Polec, akad. Josip Vidmar, dopisni član dr. Fran Ks. Lukman.

Znanstveni sodelavec: Mile Klopčič.

Strokovna sodelavca: Dušan Pirjevec, dr. Milena Uršič.

Honorarni znanstveni sodelavci: prof. Akademije za igralsko umetnost dr. France Koblar, univ. prof. dr. Anton Ocvirk, univ. prof. dr. Anton Slodnjak.

13. INŠTITUT ZA SLOVENSKO NARODOPISJE

Upravnik: akad. dr. Ivan Grafenauer.

Znanstveni svet: akad. dr. Milko Kos, akad. Anton Lajovic, akad. dr. Anton Melik, prof. Matija Tomc.

Strokovna sodelavca: Niko Kuret, dr. Milko Matičetov.

Honorarna znanstvena sodelavca: univ. prof. dr. Jakob Kelemina, dr. France Kotnik (umrl 6. februarja 1955).

Honorarni strokovni sodelavci: profesor Alojzij Bolhar, univ. docent dr. Vilko Novak, upravnik Mestnega arhiva v Ljubljani dr. Sergij Vilfan.

14. TERMINOLOŠKA KOMISIJA

Predsednik: akad. dr. Janko Polec.

Strokovni svet: univ. profesorji akad. dr. Alija Košir, dr. Rudolf Sajovic in ing. Albert Struna, gimn. profesor Franc Kapus.

a) Pravna sekcija

Načelnik: honorarni znanstveni sodelavec univ. prof. dr. Rudolf Sajovic.

Člani sekcije: univ. profesorji dr. Avgust Munda, dr. Albin Ogris, dr. Leonid Pitamic, akad. dr. Janko Polec in znanstveni sodelavec dr. Rudolf Kolarič (jezikovni svetovalec).

Strokovni sodelavec: dr. Vladimir Kukman.

b) Tehniška sekcija

Načelnik: univ. prof. ing. Albert Struna.

Strokovni sodelavci: univ. docent ing. Boris Černigoj (za strojništvo); univ. predavatelj dr. Črtomir Nučič (za kemijo); univ. prof. ing. Vinko Sadar (za agronomijo); ing. Srečko Sajovic in ing. Franc Mlakar, znanstvena sodelavca Inštituta za elektriško gospodarstvo SAZU (za elektrotehniko); univ. prof. dr. ing. Matija Žumer (za rudarstvo in metalurgijo); ing. Lojze Žumer, znanstveni sodelavec Gozdarskega inštituta LRS (za gozdarstvo in lesno predelovalno stroko); ing. Lev Pipan (za varilstvo in raziskavo materiala).

Občasna strokovna sodelavca: akad. univ. prof. ing. Feliks Lobe (za tehnologijo), akad. univ. prof. dr. Anton Peterlin (za fiziko in matematiko).

Jezikovni svetovalec: znanstveni sodelavec Inštituta za slovenski jezik dr. Rudolf Kolarič.

c) Medicinska sekcija

Načelnik: akad. univ. prof. dr. Alija Košir.

Strokovna sodelavca: univ. prof. dr. Fran Zavrnik; san. major dr. Fran Smerdu, predstojnik Centralne medicinske knjižnice.

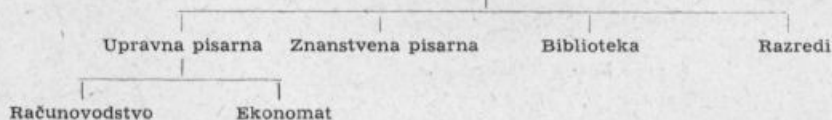
Jezikovni svetovalec: strokovni sodelavec Inštituta za slovenski jezik dr. Lino Legiša.

č) Prirodoslovna sekcija

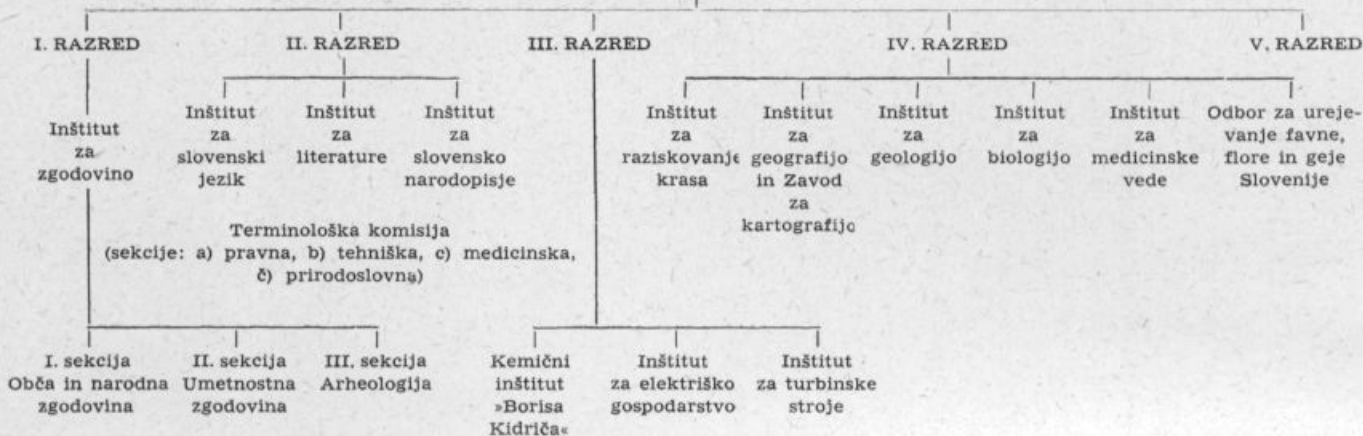
Načelnik: Franc Kapus, profesor Klasične gimnazije v Ljubljani.

Začasni pomočnik načelnika: Drago Meze, asistent Inštituta za geografijo SAZU.

SKUPŠČINA
PRESEDSTVO

RAZREDI

Preglednica organizacije Slovenske akademije znanosti in umetnosti

III

ČLANI

ČASTNI ČLANI

Josip Broz-Tito, predsednik FLRJ, maršal Jugoslavije, izvoljen 9. avgusta 1948.

Gl. Letopis III, 79—115.

Edvard Kardelj, podpredsednik Zveznega Izvršnega sveta FLRJ, izvoljen 6. decembra 1949.

Gl. Letopis III, 119—132.

I. RAZRED

Za zgodovinske in družbene vede

Redni člani

Izidor Cankar, rojen 22. aprila 1886, dr. phil., redni profesor za zgodovino umetnosti na univerzi v Ljubljani v pokoju, redni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 67—73.

Milko Kos, rojen 12. decembra 1892, dr. phil., redni profesor za občo zgodovino srednjega veka in historične pomožne vede na univerzi v Ljubljani; redni član od 7. oktobra 1938, načelnik filozofsko-filološko-historičnega razreda od 31. januarja 1940 do 28. junija 1941, od 19. maja 1950 glavni tajnik Akademije, upravnik Inštituta za zgodovino pri Akademiji in načelnik njegove Sekcije za občo in narodno zgodovino; dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu, Poljske akademije znanosti v Krakovu in Královské české společnosti nauk v Pragi, član Inštituta für österreichische Geschichtsforschung na Dunaju. — Glej Letopis I, 53—62.

Janko Polec, rojen 19. avgusta 1880, dr. iur., redni profesor za narodno in primerjalno pravno zgodovino na univerzi v Ljubljani v pokoju; redni član od 7. oktobra 1938, načelnik pravnega razreda od 23. februarja 1942 do 30. septembra 1949, predsednik Terminološke komisije pri Akademiji. — Glej Letopis I, 97—101.

Francè Stelè, rojen 21. februarja 1886, dr. phil., redni profesor za umetnostno zgodovino na univerzi v Ljubljani; redni član od 16. maja 1940, načelnik filozofsko-filološko-historičnega razreda od 1. julija 1942 do 2. oktobra 1945, tajnik razreda za zgodovinske in družbene vede od 24. julija 1948 dalje, načelnik Sekcije za zgodovino umetnosti pri Inštitutu za zgodovino; dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu, član Mednarodnega odbora za umetnostno zgodovino, član dopisnik Mednarodnega komiteja za spomenike pri UNESCO, član AICA pri UNESCO, član Instituta für österreichische Geschichtsforschung na Dunaju. — Glej Letopis I, 113—123.

Dopisni člani

Ljudmil Hauptmann, rojen 5. februarja 1884, dr. phil., redni profesor za občo zgodovino srednjega veka na vseučilišču v Zagrebu v pokoju; dopisni član od 16. V. 1940; dopisni član Srpske akademije nauka v Beogradu in Královské české společnosti nauk v Pragi. — Glej Letopis I, 166—167.

Marko Kostrenčić, rojen 21. marca 1884, dr. iur., redni profesor za zgodovino države in prava narodov FLRJ do 19. stoletja na vseučilišču v Zagrebu; dopisni član od 2. junija 1953; pravi član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu in njen glavni tajnik, dopisni član Srpske akademije nauka v Beogradu, častni doktor Karlove univerze v Pragi. — Glej Letopis V, 74—75.

Zdenk Nejedlý, roj. 10. februarja 1878, profesor Karlove univerze v Pragi, član vlade ČSR, predsednik Češko-slovaške akademije znanosti v Pragi; dopisni član od 7. novembra 1947. Dopisni član Akademije nauk SSSR, redni član Poljske akademije znanosti, dopisni član Nemške akademije znanosti, častni član Bolgarske akademije znanosti in Madžarske akademije znanosti, častni profesor Univerze Lomonosova v Moskvi, častni doktor Filozofske fakultete univerze v Jeni.

Boris Zihlerl, rojen 25. septembra 1910, redni profesor za teorijo družbenih ved na univerzi v Ljubljani; ljudski poslanec; dopisni član od 6. decembra 1949. — Glej Letopis III, 165—171.

Fran Zwitter, rojen 24. oktobra 1905, dr. phil., redni profesor za občo zgodovino novega veka na univerzi v Ljubljani; dopisni član od 2. junija 1953, prorektor univerze in predsednik Zgodovinskega društva za Slovenijo v Ljubljani. — Glej Letopis V, 76—82.

II. RAZRED

Za filološke in literarne vede

Redni člani

Ivan Grafenauer, rojen 7. marca 1880, dr. phil., profesor v pokoju; dopisni član od 16. maja 1940, redni član od 21. decembra 1946, tajnik razreda za filološke in literarne vede od 30. decembra 1949 dalje, upravnik Inštituta za slovensko narodopisje in Inštituta za slovenski jezik pri Akademiji; častni član Slavističnega društva v Ljubljani. — Glej Letopis I, 161—165.

Rajko Nahtigal, rojen 14. aprila 1877, dr. phil., redni profesor za slovansko filologijo in primerjalno gramatiko slovanskih jezikov v pokoju in častni predstojnik Slovanskega inštituta na univerzi v Ljubljani; redni član od 7. oktobra 1938, prvi predsednik Akademije od 4. jan. 1939 do 27. junija 1942, načelnik razreda za zgodovinske in zemljepisne vede, filozofijo in filologijo od 2. oktobra 1945 do 30. septembra 1949; predsednik Znanstvenega društva za humanistične vede 1921—1939, predsednik Slavističnega društva 1935 in njegov častni član od 1937; dopisni član Srpske akademije nauka v Beogradu in Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu. — Glej Letopis I, 71—75.

Karel Oštir, rojen 13. oktobra 1888, dr. phil., redni profesor za primerjalno jezikoslovje na univerzi v Ljubljani; redni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 83—85.

Anton Sovrè, rojen 4. decembra 1885, redni profesor za grščino na univerzi v Ljubljani; redni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 86—88.

Josip Vidmar, rojen 14. oktobra 1895; redni član od 6. decembra 1949; od 27. oktobra 1952 predsednik Akademije, upravnik Inštituta za literature pri Akademiji; dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu, ljudski poslanec, predsednik odbora za prosveto in kulturo Ljudske skupščine LRS. — Glej Letopis III, 172—184.

Dopisni člani

Aleksandar Belić, rojen 2. avgusta 1876, dr. phil., profesor za lingvistiko na univerzi v Beogradu; predsednik Srpske akademije nauka v Beogradu; dopisni član od 7. novembra 1947; dopisni član akademij znanosti v Zagrebu, Sofiji, Pragi (Akademija in Královská česká společnost nauk), Krakovu, Moskvi, Kopenhagenu in Münchenu; častni doktor univerz v Pragi in Glasgowu, častni profesor Univerze Lomonosova v Moskvi.

Franc Ksav. Lukman, rojen 24. novembra 1880, dr. theol., dr. phil., redni profesor za historično dogmatiko, za zgodovino starokrščanskega slovstva in za zgodnjo cerkveno zgodovino na teološki fakulteti v Ljubljani v pokoju; dopisni član od 16. maja 1940. — Glej Letopis I, 168—169.

Kazimierz Nitsch, rojen 1. februarja 1874, profesor poljskega jezika na univerzi v Krakovu; dopisni član od 7. novembra 1947; dopisni član Srpske akademije nauka v Beogradu, Akademije nauk SSSR v Moskvi in Bolgarske akademije znanosti v Sofiji.

Petar Skok, rojen 1. marca 1881, dr. phil., redni profesor za romansko filologijo na vseučilišču v Zagrebu v pokoju; dopisni član od 2. junija 1953; pravi član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu, dopisni član Srpske akademije nauka v Beogradu, Rumunske akademije znanosti v Bukarešti, Královské české společnosti nauk v Pragi in Académie des Sciences et de Belles-Lettres v Toulousu. — Glej Letopis V, 89—91.

III. RAZRED

Za matematične, fizikalne in tehnične vede

Redni člani

Anton Kuhelj, rojen 11. novembra 1902, dr. ing., redni profesor za mehaniko na univerzi v Ljubljani; rektor univerze v Ljubljani; redni član od 6. decembra 1949; upravnik Inštituta za turbinske stroje pri Akademiji. — Glej Letopis III, 185.

Feliks Lobe, rojen 14. oktobra 1894, redni profesor za predmeta »Mehanska tehnologija« in »Gradnja obdelovalnih strojev« na univerzi v Ljubljani; redni član od 6. decembra 1949. — Glej Letopis III, 186—187.

Anton Peterlin, rojen 25. septembra 1908, dr. sci. nat., redni profesor za fiziko na univerzi v Ljubljani; dopisni član od 21. decembra 1946, redni član od 6. decembra 1949, upravnik Inštituta »Jožef Štefan«; član American Association for the Advancement of Science (Washington), American Physical Society (Washington), American Chemical Society (Washington), Kolloid Gesellschaft (Köln), Société mathématique de France (Paris), član Makromolekulske sekcije Mednarodne unije za čisto in uporabljeno kemijo, član International Committee of Rheology (Amsterdam). — Glej Letopis II, 45—46.

Josip Plemelj, rojen 11. decembra 1873, dr. phil., redni profesor za matematiko na univerzi v Ljubljani; redni član od 7. oktobra 1938, načelnik matematično-prirodoslovnega razreda oziroma razreda za matematične, prirodoslovne, medicinske in tehnične vede od 16. julija 1942 do 30. septembra 1949; dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu, Srpske akademije nauka v Beogradu in Bavarske akademije znanosti v Münchenu. — Glej Letopis I, 93—94.

Maks Samec, rojen 27. junija 1881, dr. phil., redni profesor za kemijo na univerzi v Ljubljani od 1919 do 1945; redni član od 6. decembra 1949, upravnik Kemičnega inštituta »Boris Kidrič« pri Akademiji; dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu, član Leopoldinsko-karolinške akademije prirodoslovcev v Halle a/d Saale, častni član Avstrijskega kemičnega društva, dopisni član in odlikovan s Sare medaljo od Arbeitsgemeinschafts-Getreideforschung E. V. Detmold, Officier de l'Instruction publique Paris, ponovna doktorska diploma filozofske fakultete na univerzi na Dunaju, Laura-Leonardova nagrada. — Glej Letopis III, 188—198.

Milan Vidmar, rojen 22. junija 1885, dr. techn. ing., redni profesor za elektrotehniko na univerzi v Ljubljani; redni član od 16. maja 1940, načelnik matematično-prirodoslovnega razreda od 10. oktobra 1940 do 16. junija 1942, predsednik Akademije od 27. junija 1942 do 2. oktobra 1945, tajnik razreda za matematične, fizikalne in tehnične vede od 30. septembra 1949 dalje, upravnik Inštituta za elektriško gospodarstvo pri Akademiji; častni doktor tehniške fakultete univerze v Ljubljani, predsednik Nacionalnega komiteja CIGRE, dopisni član Zveze nemških elektrotehnikov v Berlinu in Češke elektrotehnične zveze v Pragi. — Glej Letopis I, 139—142.

Dopisni član

Venče Koželj, rojen 17. septembra 1901., dr. techn., redni profesor za teoretično elektrotehniko na univerzi v Ljubljani; dopisni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 95—97.

IV. RAZRED

Za prirodoslovne in medicinske vede

Redni člani

Bogdan Brecelj, rojen 6. maja 1906, dr. med., redni profesor za ortopedijo in predstojnik ortopedske klinike na univerzi v Ljubljani; redni član od 6. decembra 1949; član Mednarodnega društva za ortopedsko kirurgijo in travmatologijo, član Francoskega ortopedskega društva, član Zveznega odbora za rehabilitacijo invalidov. — Gl. Letopis III, 199—200.

Srečko Brodar, rojen 6. maja 1893, dr. phil., redni profesor za prazgodovino človeštva na univerzi v Ljubljani; dopisni član od 6. decembra 1949, redni član od 2. junija 1953, upravnik Inštituta za raziskovanje krasa v Postojni; dopisni član H. Obermaier Gesellschaft für die Erforschung des Eiszeitalters und seiner Kulturen (Bonn). — Glej Letopis III, 205—206 in Letopis V, 98—100.

Jovan Hadži, rojen 22. novembra 1884, dr. phil., redni profesor za zoologijo na univerzi v Ljubljani; redni član od 7. oktobra 1938, načelnik matematično-prirodoslovnega razreda od 28. januarja 1939 do 10. oktobra 1940, tajnik razreda za prirodoslovne in medicinske vede od 30. septembra 1949 do 8. oktobra 1955, upravnik Inštituta za biologijo pri Akademiji, predsednik Odbora za urejevanje favne, flore in geje Slovenije; dopisni član Jugoslavske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu in Srpske akademije nauka v Beogradu. — Glej Letopis I, 29—37.

Alija Košir, rojen 6. aprila 1891, dr. med., redni profesor za histologijo in predstojnik Histološkega inštituta na medicinski fakulteti univerze v Ljubljani; redni član od 24. junija 1955. — Glej to knjigo Letopisa str. 45—48.

Božidar Lavrič, rojen 10. novembra 1899, dr. med., redni profesor za kirurgijo na univerzi v Ljubljani in predstojnik Kirurške klinike; redni član od 6. decembra 1949, od 21. marca 1950 podpredsednik Akademije; dopisni član Jugoslavske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu in Srpske akademije nauka v Beogradu, častni član Češkoslo-

vaškega kirurgičnega društva v Pragi in Bolgarskega kirurgičnega društva v Sofiji, član Internacionalnega kirurgičnega društva, dopisni član Association of Surgeons of Great Britain and Ireland, dopisni član Société de chirurgie v Lyonu. — Glej Letopis III, 201—202.

Anton Melik, rojen 1. januarja 1890, dr. phil., redni profesor za geografijo na univerzi v Ljubljani; dopisni član od 16. maja 1940, redni član od 21. decembra 1946, načelnik razreda za prirodoslovne in medicinske vede od 8. oktobra 1955 dalje, upravnik Inštituta za geografijo pri Akademiji, predsednik Slovenske Matice in Geografskega društva v Ljubljani. — Glej Letopis I, 170—171.

Ivan Rakovec, rojen 18. septembra 1899, dr. phil., redni profesor za geologijo in paleontologijo na univerzi v Ljubljani; dopisni član od 21. decembra 1946, redni član od 6. decembra 1949, upravnik Inštituta za geologijo pri Akademiji; dopisni član Geološkega društva na Dunaju. — Glej Letopis II, 47—53.

Igor Tavčar, rojen 2. novembra 1899, dr. med., redni profesor za interno medicino in predstojnik Interne klinike na univerzi v Ljubljani; redni član od 6. decembra 1949, upravnik Inštituta za medicinske vede pri Akademiji; član Internacionalnega društva za interno medicino. — Glej Letopis III, 203—204.

Dopisni člani

Franjo Kogoj, rojen 13. oktobra 1894, dr. med., redni profesor za dermatovenerologijo in predstojnik dermatovenerološke klinike na vseučilišču v Zagrebu; dopisni član od 2. junija 1953; pravi član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu in tajnik njenega IV. oddelka za medicinske vede, dopisni član Srpske akademije nauka v Beogradu, častni član oziroma dopisni član berlinskega, bolgarskega, češkoslovaškega, dunajskega, francoskega, hamburškega, italijanskega, madžarskega, münchenškega, nemškega, poljskega in švedskega dermatološkega društva ter francoskega alergološkega društva. — Glej Letopis V, 101—102.

Siniša Stanković, rojen 26. marca 1892, dr. phil., redni profesor za zoologijo na univerzi v Beogradu; predsednik Akademijskega sveta FLRJ; dopisni član od 2. junija 1953; pravi član Srpske akademije nauka v Beogradu,

dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu. — Glej Letopis V, 103—104.

Andrija Štampar, rojen 1. septembra 1888, dr. med., redni profesor za higieno in socialno medicino na vseučilišču v Zagrebu; predsednik Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; dopisni član od 7. novembra 1947; pravi član Srpske akademije nauka, častni član Ameriškega društva za narodno zdravje in Akademije za medicino v New Yorku.

Alojz Tavčar, rojen 2. marca 1895, dr. ing., redni profesor za genetiko in žlahtnjenje rastlin na vseučilišču v Zagrebu; dopisni član od 2. junija 1953; pravi član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu, redni član Masarykove akademie práce v Pragi, častni član Scientific Society Sigma X, Cornell University, New York. — Glej Letopis V, 105—106.

Kosta Todorović, rojen 5. julija 1887, dr. med., redni profesor za infekcijske bolezni in upravnik infekcijske klinike na univerzi v Beogradu; dopisni član od 2. junija 1953; redni član Srpske akademije nauka v Beogradu in tajnik njegovega razreda za medicinske vede, dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu, dopisni član Nacionalne medicinske akademije v Parizu. — Glej Letopis V, 107.

Vale Vouk, rojen 21. februarja 1886, dr. phil., redni profesor za botaniko na vseučilišču v Zagrebu, predstojnik Botaničnega inštituta in vrta Prirodoslovno matematične fakultete v Zagrebu, direktor Inštituta za eksperimentalno biologijo Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; dopisni član od 2. junija 1953; pravi član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu, dopisni član Poljske akademije znanosti v Krakovu in Královské české společnosti nauk v Pragi. — Glej Letopis V, 108—109.

V. RAZRED

Za umetnosti

Redni člani

France Bevk, rojen 17. septembra 1890, književnik; redni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 110—115.

Fran Sal. Finžgar, rojen 9. februarja 1871, književnik; redni član od 7. oktobra 1938, od 28. januarja 1939

do 30. septembra 1949 načelnik razreda za umetnosti. — Glej Letopis I, 23—25.

Pavel Golia, rojen 10. aprila 1887, književnik in upravnik Slovenskega narodnega gledališča v pokoju; redni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 116—120.

Božidar Jakac, rojen 16. julija 1899, redni profesor na Akademiji upodablajočih umetnosti v Ljubljani; redni član od 6. decembra 1949. — Glej Letopis III, 207—213.

Boris Kalin, rojen 24. junija 1905, redni profesor na Akademiji upodablajočih umetnosti v Ljubljani, kipar-mojster; redni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 121—122.

Gojmir Anton Kos, rojen 24. januarja 1896; redni profesor na Akademiji upodablajočih umetnosti v Ljubljani; redni član od 6. decembra 1949. — Glej Letopis III, 214—215.

Marjan Kozina, rojen 4. junija 1907, izredni profesor na kompozicijskem oddelku Akademije za glasbo v Ljubljani; redni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 123—124.

Miško Kranjec, rojen 15. septembra 1908, književnik, direktor Slovenskega knjižnega zavoda v Ljubljani; redni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 125—132.

Anton Lajovic, rojen 19. decembra 1878, kompozist in muzikolog; redni član od 16. maja 1940, tajnik razreda za umetnosti od 30. septembra 1949 dalje. — Glej Letopis I, 63—67.

Jože Plečnik, rojen 23. januarja 1872, redni profesor za arhitekturo na univerzi v Ljubljani; redni član od 7. oktobra 1938; častni doktor univerze v Ljubljani in tehniške visoke šole na Dunaju. — Glej Letopis I, 87—89.

Lucijan Marija Škerjanc, rojen 17. decembra 1900; redni profesor za kompozicijo na Akademiji za glasbo v Ljubljani; redni član od 6. decembra 1949. — Glej Letopis III, 216—220.

Dopisni člani

Ivo Andrić, rojen 10. oktobra 1892, književnik; dopisni član od 2. junija 1953; redni član Srpske akademije nauka v Beogradu, dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu. — Glej Letopis V, 133—134.

Milan Bogdanović, rojen 4. januarja 1894, dr., književni in gledališki kritik ter esejist, profesor za novejšo jugoslovansko književnost na univerzi v Beogradu do 1949, od takrat upravnik Narodnega gledališča v Beogradu; dopisni član od 2. junija 1953; dopisni član Srpske akademije nauka v Beogradu. — Glej Letopis V, 135—136.

Lojze Dolinar, rojen 19. aprila 1893, redni profesor na Akademiji za umetnost v Beogradu; dopisni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 137—138.

Miroslav Krleža, rojen 7. julija 1893, književnik; dopisni član od 2. junija 1953; podpredsednik Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu. — Glej Letopis V, 130—141.

SPREMEMBE V ČLANSTVU AKADEMIJE

Dne 2. aprila 1955 je umrl redni član v razredu za prirodoslovne in medicinske vede dr. Pavel Lunaček. Glej Letopis VI, 61—65 in str. 55—58 tega Letopisa.

Dne 3. februarja 1956 je umrl dopisni član v razredu za filološke in literarne vede dr. Petar Skok.

Dne 12. maja 1956 je umrl redni član v razredu za zgodovinske in družbene vede dr. Janko Polc.

V prihodnji knjigi Letopisa bo Akademija počastila spomin rednega člana dr. Janka Polca in dopisnega člana dr. Petra Skoka v posebnih člankih.

NOVI ČLAN

ALIJA KOŠIR

Rojen 6. aprila 1891 v Tržiču (Monfalcone). Redni profesor za histologijo in predstojnik Histološkega in Za rednega člana v razredu štituta na medicinski fakulteti univerze v Ljubljani. za prirodoslovne in medicinske vede je bil izvoljen dne 24. junija 1955.

Ljudsko šolo je obiskoval v Trstu, prav tako prva dva razreda gimnazije, ostalo gimnazijo pa v Gradcu, kjer je l. 1909 maturiral. Nato je bil vpisan na medicinski fakulteti univerze na Dunaju, kjer je bil leta 1915 promoviran za doktorja medicine.

Konec julija 1914 je bil mobiliziran in je služil na raznih frontah, od julija 1917 pa pri vojni mornarici. Po prevratu l. 1918 se je javil prostovoljno v vojaško službo nove države Srbov, Hrvatov in Slovencev, bil do marca 1919 komandant rezervne vojaške bolnice v Mariboru, kasneje pa šef-zdravnik rečne flotilje. Konec marca 1920 je bil na lastno prošnjo iz vojaške službe odpuščen. Aprila 1920 je nastopil civilno državno službo v novo ustanovljenem Anatomske inštitutu medicinske fakultete univerze v Ljubljani kot demonstrator in bil imenovan junija 1920 za asistenta prav tam. Ker je v akademskem letu 1922/23 z odhodom tedanjega profesorja histologije Frankenbergerja postalo vakantno mesto histologa, je na predlog tedanjega dekana medicinske fakultete prof. Plečnika jeseni 1922 prevzel predavanja in vaje iz histologije, ki jih vodi vse do danes.

Januarja 1923 je bil imenovan za docenta za anatomijo, l. 1935 za izrednega profesorja za histologijo in l. 1939 za rednega profesorja iste stroke.

Prva leta po prevzemu vodstva Histološkega inštituta je bilo znanstveno delo zaradi ureditve inštituta, ki je zrastel tako rekoč iz nič, zelo otežkočeno, zlasti ker so bile tedanje prostorne in budžetne razmere v času pred dograditvijo Anatomskega inštituta zelo prekarne. Kasneje se je dr. Košir mogel v večji meri posvečati raziskovalnemu delu in si je izbral za življenjsko delo po prigovarjanju docenta Cholewe vprašanja biologije rakave stanice. S tem problemom se ukvarja še danes.

Ves čas svojega delovanja na medicinski fakulteti v Ljubljani se je aktivno udeleževal dela na širšem prirodoslovnem torišču kot odbornik, predsednik in siceršnji funkcionar Prirodoslovnega društva ter kot soustanovitelj poljudno-znanstvenega časopisa »Proteus«. Ta čas je podpredsednik imenovanega društva.

Strokovna in znanstvena dela

1. Persistierende Kardinalvenen und fehlende V. cava inferior. Anatomischer Anzeiger 1922.
2. Caries dentium in naše muzejske lobanje. Primer 4. molarja. Glasnik Muzejskega društva 1926/27.
3. Ali je superfekundacija z določitvijo krvnih skupin dokazana? Slovenski pravnik 1924.
4. Die Erzeugung von Tumoren bei der Hausmaus mittels menschlichen Blutes von Tumorträgern. Zeitschrift für Krebsforschung 1931.
5. Über einen merkwürdigen Granulocytentumor bei der weissen Maus. Ibidem 1932.
6. O takozvanem eksperimentalnem karcinosarkomu kože pri beli miški. Liječniški vjesnik 1933.
7. Die Infiltrate in den Organen der Maus und die Geschwulstimmunität. Zeitschrift für Krebsforschung 1933.
8. Pljučni tumorji pri katranskih miškah. Zdravniški vestnik 1934.
9. Krvne skupine in vprašanje očetovstva. Slovenski pravnik 1935.
10. Zur Entwicklungsmechanik einiger Metastasen des Mäuseteeerkrebses. Prirodoslovne razprave 1937.
11. Über den sog. Pigmentschutz bei Teermäusen. Ibidem 1937.
12. O novem povzročitelju raka (Gerlachovi mikromiceti). Zdravniški vestnik 1938.
13. Mäusesarkomstudien. Acta cancrologica 1938.
14. Kateri činitelji povzročajo raka? Zdravniški vestnik 1938.
15. Kaj nas učijo blastomi poskusnih živalic? Ibidem 1938.

16. Studije na mišjem sarkomu. II. Transplantacija in imunizacija. Zbornik Prirodoslovnega društva 1939.
17. Transplantations embryonnaires sur les souris soumises au badigeonnage de goudron. Prirodoslovne razprave 1940.
18. Die Faktoren der Krebsentstehung. Zeitschrift für Krebsforschung 1940.
19. Moja naziranja o raku. Zbornik Prirodoslovnega društva 1941.
20. Rakova matična celica. Ibidem 1943.
21. Josip Cholewa +. Ibidem 1943.
22. Prenosna mišja levkomija. Ibidem 1946.
23. Rak kot biološka reakcija. Zdravstveni vestnik 1946.
24. Terminologica. Ibidem 1947.
25. Slovenska medicinska terminologija. Zdravstveni vestnik 1946.
26. Iz našega poljudnega zdravstvenega slovstva. Ibidem. 1947.
27. O kancerogenem agensu. Ibidem 1949.
28. K mehanizmu kancerogeneze. Ibidem 1950.
29. Krebs und Wuchsstoffe. Vorläufige Mitteilung. Schweizerische Medizinische Wochenschrift 80, 58, 1950.
30. Ali bo rak vendar virusna bolezen? Zdravstveni vestnik 1950.
31. Kaja in rak. Ibidem 1950.
32. Über das kanzerogene Agens. II. Kanzerogen und Wuchsstoff. Oncologia (Švica) IV, 109, 1951.
33. K virusni etiologiji raka. Zdravstveni vestnik 1951.
34. Karcinogenost domačega premogovega katrana. Ibidem 1951.
35. Nekaj misli k Strongovim mutacijskim poskusom. Biološki vestnik 1952.
36. O kancerogenem agensu. III. Kancerogen in hiperplazija. Začasno poročilo. Zdravstveni vestnik 1952.
37. O pljučnem raku. Biološki vestnik (v tisku).

Številne so poljudne publikacije; teh je dr. Košir največ objavil v »Proteusu«.

Že pred drugo svetovno vojno je dr. Košir z injekcijami posebne bakterijske kulture dosegel v nekaj primerih regresije transplantiranih tumorjev, vendar žal teh poskusov zaradi vojne ni mogel nadaljevati. Trenutno ga zanima vprašanje pljučnega raka, posebej pri kadilcih, ter vprašanje karcinogenov, ki jim je človeški organizem zaradi civilizacije in sedanjega načina prehrane izpostavljen. Šele ko bo dobil kemika kot sodelavca, bo intenzivneje mogel zasledovati svoj cilj.

Opirajoč se na našeta znanstvena dela, pa na strokovno in stanovsko živo udejstvovanje, menimo, da ima prof. dr. Alija Košir viden delež v naši medicinski in splošni kulturi. Ime prof. Koširja je tudi ozko povezano s celotnim razvojem naše medicinske fakultete in s poljudno-znanstvenim prirodoslovjem, zlasti v okviru Prirodoslovnega društva.

IV

UMRLI ČLANI

Rado Kušej, rojen 21. julija 1875, umrl 10. maja 1941. Dr. iur., redni profesor za cerkveno pravo na univerzi v Ljubljani, redni član pravnega razreda od 7. oktobra 1938. — Glej Letopis I, 185—190.

Metod Dolenc, rojen 19. decembra 1875, umrl 10. oktobra 1941. Dr. iur., redni profesor kazenskega prava na univerzi v Ljubljani; redni član pravnega razreda od 7. oktobra 1938, načelnik tega razreda od 28. januarja 1939 do smrti; dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, častni doktor univerze v Bratislavi. — Glej Letopis I, 193—197.

Gregor Krek, rojen 27. junija 1874, umrl 1. septembra 1942. Dr. iur., redni profesor rimskega in državljanškega prava na univerzi v Ljubljani, redni član pravnega razreda od 7. oktobra 1938; prvi glavni tajnik Akademije od 28. januarja 1939 do 11. julija 1942; dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. — Glej Letopis I, 201—238.

Alfonz Pavlin, rojen 14. septembra 1853, umrl 1. decembra 1942. Gimnazijski profesor v pokoju, strokovnjak za floristiko, fitogeografijo in botanično sistematiko, dopisni član matematično-prirodoslovnega razreda od 16. maja 1940. — Glej Letopis I, 241—257.

Ferdinand Seidl, rojen 10. marca 1856, umrl 1. decembra 1942. Realčni profesor v pokoju, strokovnjak za meteorologijo, klimatologijo, seizmologijo in geologijo, dopisni član matematično-prirodoslovnega razreda od 16. maja 1940; dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. — Glej Letopis I, 261—290.

Rihard Jakopič, rojen 12. aprila 1869, umrl 21. aprila 1943. Akademski slikar; redni član umetniškega razreda od 7. oktobra 1938. — Glej Letopis I, 41—43; II, 75—89.

Anton Breznik, rojen 26. junija 1881, umrl 26. marca 1944. Dr. phil., gimnazijski ravnatelj, jezikoslovec;

dopisni član filozofsko-filološko-historičnega razreda od 16. maja 1940. — Glej Letopis I, 157—160; II, 61—74.

Matija Jama, rojen 4. januarja 1872, umrl 4. aprila 1947. Akademski slikar, redni član umetniškega razreda od 7. oktobra 1938. — Glej Letopis I, 47—49; II, 90—103.

Ivan Regen, rojen 9. decembra 1868, umrl 27. julija 1947. Dr. phil., gimnazijski profesor v pokoju; strokovnjak za živalsko fiziologijo in občo biologijo; dopisni član matematično-prirodoslovnega razreda od 16. maja 1940. — Glej Letopis I, 175—176; II, 104—105.

Milan Škerlj, rojen 4. septembra 1875, umrl 8. decembra 1947. Dr. iur., redni profesor za trgovinsko, mehanično in čekovno pravo na univerzi v Ljubljani; redni član pravnega razreda od 16. maja 1940. — Glej Letopis I, 127—130; II, 106—125.

Oton Župančič, rojen 23. januarja 1878, umrl 11. junija 1949. Književnik; redni član umetniškega razreda od 7. oktobra 1938; častni doktor univerze v Ljubljani, odlikovan s častnim naslovom »ljudski umetnik« od Prezidija Ljudske skupščine LRS, pravi član Srpske akademije nauka, dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti in School of Slavonic and East European Studies v Londonu. — Glej Letopis I, 151—153; III, 225—256.

France Kidrič, rojen 23. marca 1880, umrl 11. aprila 1950. Dr. phil., redni profesor za starejše slovanske in slovensko literaturo na univerzi v Ljubljani, višji znanstveni svetnik Akademije; redni član filozofsko-filološko-historičnega razreda od 7. oktobra 1938; od 28. junija 1941 do 1. julija 1942 načelnik tega razreda; od 2. oktobra 1945 do smrti predsednik Akademije; pravi član Srpske akademije nauka, dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, Bolgarske akademije v Sofiji, Kralovské české společnosti nauk v Pragi, častni član Slavističnega društva v Ljubljani. — Glej Letopis I, vložek 51—62; II, 34—44; III, 257—266; IV, 86—100.

Sergej Ivanovič Vavilov, rojen leta 1891, umrl 25. januarja 1951. Prezident Akademije nauk SSSR v Moskvi; dopisni član razreda za matematične, prirodoslovne, medicinske in tehnične vede od 7. novembra 1947; član znanstvenih akademij v Beogradu, Zagrebu in Sofiji ter Indijske akademije znanosti.

Janko Šlebinger, rojen 19. oktobra 1876, umrl 3. februarja 1951. Dr. phil., upravnik Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani (v pokoju), slovenski bibliograf; dopisni član razreda za zgodovinske in zemljepisne vede, filozofijo in filologijo od 21. decembra 1946. — Glej Letopis II, 54—58; IV, 101—124.

Matija Murko, rojen 10. februarja 1861, umrl 11. februarja 1952. Dr. phil., redni profesor za slovansko filologijo na Karlovi univerzi v Pragi (v pokoju); dopisni član filozofsko-filološko-historičnega razreda od 16. maja 1940; častni doktor univerze v Ljubljani in Karlove univerze v Pragi; dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, Srpske akademije nauka, Češke akademije znanosti in umetnosti v Pragi, Poljske akademije znanosti v Krakovu, Akademije nauk SSSR v Moskvi, School of Slavonic and East European Studies v Londonu. — Glej Letopis I, 172—174, V, 168—177.

Fran Ramovš, rojen 14. septembra 1890, umrl 16. septembra 1952. Dr. phil., redni profesor za fonetiko in zgodovino slovenskega jezika na univerzi v Ljubljani; redni član filozofsko-filološko-historičnega razreda od 7. oktobra 1938; načelnik tega razreda od 28. januarja 1939 do 31. januarja 1940; glavni tajnik Akademije od 11. julija 1942 do 19. maja 1950; predsednik Akademije od 19. maja 1950 do smrti; upravnik Inštituta za slovenski jezik; dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, Srpske akademije nauka, Poljske akademije znanosti v Krakovu, Kralovské české společnosti nauk v Pragi, School of Slavonic and East European Studies v Londonu; član The modern Language association of America (New York); častni član Slavističnega društva v Ljubljani. — Glej Letopis I, 105—110; III, 55 in 280; V, 148—160.

Boris Kidrič, rojen 10. aprila 1912, umrl 11. aprila 1953. Predsednik Gospodarskega sveta FLRJ; redni član razreda za zgodovinske in družbene vede od 6. decembra 1949. — Glej Letopis III, 156—164; V, 161—167.

Lucien Tesnière, rojen 31. januarja 1900, umrl 6. decembra 1954. Redni profesor za primerjalno jezikoslovje na univerzi v Montpellieru; dopisni član razreda za filološke in literarne vede od 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 92—94 in to knjigo Letopisa str. 59—65.

Pavel Lunaček, rojen 31. januarja 1900, umrl 2. aprila 1955. Dr. med., redni profesor za ginekologijo in porodništvo, predstojnik Ginekološko-porodniške klinike na medicinski fakulteti univerze v Ljubljani; redni član razreda za prirodoslovne in medicinske vede od 30. junija 1954. — Glej Letopis VI, 61—65 in to knjigo Letopisa str. 55—58.

PAVEL LUNAČEK

Božidar Lavrič

Dne 2. aprila 1955 je umrl redni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti profesor dr. Pavel Lunaček. Medicinski oddelek in razred za prirodnoslovne in medicinske vede sta ga predlagala za rednega člana Akademije, skupščina pa ga je 30. junija 1954 izvolila.

V Akademiji je bilo njegovo delo izredno kratko, saj je že v tem času nosil kal neusmiljene bolezni, ki jo je poznal in za katero je vedel, kako se končuje. In vendar je Lunaček v Medicinskem oddelku zapustil občutno vrzel, saj je ta in z njim Razred za prirodnoslovne in medicinske vede izgubil osebnost, razgledano po zdravstvenem svetu in gorečo za obči napredek in iskanje resnice.

Umrl je mlad, premlad za našo Medicinsko fakulteto in premlad za Akademijo. Rojen 31. januarja 1900. leta v Št. Rupertu na Dolenjskem kot sin šolskega upravitelja, je od 1911 obiskoval realko v Ljubljani vse do mature leta 1918. Strogo vzgojen v naprednem in nacionalnem duhu, je kmalu razumel in dojel vso problematiko našega človeka, spoznal škodo nazadnjaštva in borbo majhnega človeka za obstanek. Ozko vezan na prirodo, je tam iskal razvedrila in odgovor na vprašanja, ki so se ponavljala in ponavljala in na katera mu ni mogla odgovoriti oficialna in dirgirana srednja šola. Zato se ne čudimo, da je bil Lunaček v razgibanih in nemir-

nih letih 1918 in 1919 vpisan na Gozdarski akademiji v Zagrebu. V naslednjih letih pa, ko se je definitivno odločil za medicino, ga najdemo na fakultetah v Zagrebu, Gradcu in zopet v Zagrebu, kjer je prejel 31. marca 1927 diplomu. Prvo svojo službo je opravljal v bolnici v Brežicah pod dobrim vodstvom dr. Cholewe, ki ga je vpeljal v medicinsko prakso z vso svojo veliko izkušnjo. Tega učitelja pokojni Lunaček ni nikdar pozabil, pa tudi njegovih pedagoških in splošno medicinskih naukov ni nikoli zavrzel. Še po drugi svetovni vojni so se čutili prijemi dr. Cholewe glede organizacije porodniške službe, kajti Lunačkov vzornik v tem je bil do kraja docent dr. Cholewa.

Od Brežic pelje pot pokojnega Lunačka v Ljubljano na Porodniško-ginekološko kliniko, ki je izšla iz naše najstarejše babiške šole s svetlo tradicijo in dobro opravljenim pedagoškim in organizacijskim delom.

Tedanja predstojnik Ginekološko-porodniške klinike profesor dr. Zalokar je bil strog, a dober voditelj za mladi naraščaj v porodništvu. Imel je dovolj širok pogled, da je z vso silo stremel k napredku, predvsem v splošnem in kulturnem, pa tudi političnem oziru. Lunaček je bil naprednega duha, že ko je prišel v Ljubljano. Tu je delal tako rekoč noč in dan, izkoriščen do skrajnosti, in primarijski naslov je vse, kar mu je prejšnja Jugoslavija priznala.

Do druge svetovne vojne ga srečamo večkrat na potovanjih v zamejstvo, toda ne samo da bi obiskoval klinike in inštitute, temveč tudi, da bi proučeval razvoj posameznih narodov z raznih stališč. Lunaček ni poznal trgovine v medicini, kajti privatne prakse ni imel. Druga njegova odlika je bil ponos do lastnega dela in skrajna kritičnost do vsega tujega. Kakor ni dovolil podcenjevanja domačih uspehov, prav tako je predvsem ljubil svojo domovino.

Ni se mu torej bilo leta 1941 težko odločiti kam in kako. Kot član matičnega zdravniškega odbora Osvobodilne fronte je organiziral najprej nadvse uspešno enoto za nabiranje in pošiljanje sanitetnega materiala in, ko so tla postala vroča, je 28. maja 1942 odšel v partizane. Lahko rečemo, da je v glavnem Lunaček organiziral partizansko sanitetno službo v Sloveniji; urejene so bile konspirativne bolnice v gozdovih in po njegovem sistemu skrite. Sovražnik je odkril prav neznamno število teh bolnic. Centralna bolnica, katere upravnik je bil Lunaček, je bila nekaka partizanska fakulteta, v kateri je imel vidno vlogo polkovnik Lunaček.

Z imenovanjem za rednega profesorja za ginekologijo in porodništvo po osvoboditvi je prevzel Lunaček na svoja ramena ogromno delo. Novi duh in nova stremljenja, kronana z uspehi, so uvedena v Ginekološko-porodniško kliniko, ki se poveča, dogradi in pregradi tako, da zadosti modernim sanitetnim predpisom.

Načrti za izgraditev socializma v naši državi so v praksi sprožili celo vrsto problemov, med katerimi zdravstvena služba nikakor ni bila nezahtevna. Vojna nam je pustila le malo zdravstvenih delavcev in ti niso zadostovali niti za delo sproti. Težko je bilo urediti zdravstvo v državi, ki hoče po končani vojni izgraditi svojo industrijo in se je odločila, da bo popolnoma neodvisna in samostojna. Po drugi plati je pa bilo dokaj jasno, da za tako zdravstvo ne moremo uporabiti niti formul niti receptov, ki sta nam jih nudila vzhod in zahod. Tu je Lunaček vedno svetoval lastno pot in nenehno svaril pred kopiranjem, zlasti slabih zdravstvenih sistemov. Bil je zahteven in nepopustljiv inspirator za graditev nove Medicinske fakultete. Brez materialnih sredstev tudi dobre zdravstvene službe ne more biti, čeprav imamo izredno požrtvovalno zdravstveno osebje. Lunačkova revolucionarna zagrizenost in nepopustljivost je imela uspeh.

Lunaček je bil odličen predavatelj. Snov je obdelal sistematično, do skrajnosti jasno in enostavno ter jo ilustriral in komentiral s tipičnimi kliničnimi primeri. Njegova knjiga »Porodniške operacije I. del« kaže v svoji strukturi željo, da bi slušatelj takoj čutil, kaj je važno in kako si najlaže zapomni ustrezne diagnostične in terapevtske mere. Lunaček ni nikdar popustil glede strogosti pri izpitih, ne glede na to, kdo je bil kandidat. Takemu njegovemu stališču se mora Medicinska fakulteta v veliki meri zahvaliti, da ni zdrsnila v preblago ocenjevanje znanja in strokovnosti z vsemi škodljivimi posledicami. Administrativne, zlasti pa gospodarsko-ekonomske skrbi so pokojnega Lunačka, ki je bil dekan in kasneje rektor Medicinske visoke šole odtrgale od njegovega strokovnega dela. Toda tudi v teh vprašanjih je bil mojster in naša Medicinska fakulteta mu mora biti hvaležna za marsikatero prostorninsko in materialno pridobitev.

Lunaček se je popolnoma opredelil v borbi za arteficialni abortus. Zanj je bila indikacija strogo medicinska, pod kontrolo posebne komisije, kar pa ni bistveno znižalo števila kriminalnega abortusa.

Na kongresih — doma in na tujem — v diskusijah, skratka povsod je uveljavljal načelo, da je usodne važnosti

za naše ljudstvo, da bosta zdrava mati in otrok. To načelo je pritegnilo vso problematiko pre-, per- in postnatalne zaščite in brige za otroka in mater. S ponosom danes lahko pokažemo na našo zdravstveno in socialno zakonodajo, s katero sta žena in otrok zaščiteni. In prav pri tem delu zdravstvene službe nosi levji delež pokojni Lunaček. Kakšna bi bila organizacija zdravstvene službe brez posvetovalnic za matere, brez vseh tistih pritikin, ki so bile tako zanemarjene, da so v lestvici mortalitete dojenčkov Jugoslavijo potisnile skoro na zadnje mesto.

V svojih knjigah, razpravah in člankih je Lunaček jasno izpovedal svoje namene, svoje misli, svoje izkušnje in svoj program. Bil je sistematičen, in to je včasih zožilo njegovo širokosrčnosti.

Lunaček je bil človek visoke srčne kulture, značaj v pravem pomenu besede in vedno v zadregi za svojo objektivnost. Njegova razgledanost glede kulturnih pridobitev našega ljudstva ga je vodila na razna področja, v katerih je užival v tistem kratkem prostem času, ki mu je bil tako skopo odmerjen.

Ni torej čudno, da ga je Slovenska akademija znanosti in umetnosti pritegnila in mu izrekla vse priznanje s tem, da ga je izvolila za svojega rednega člana. Žal ga je kal boleznimi tako ovirala, da se je mogel udeležiti komaj nekaj sej razreda. Dasi v Akademiji ni mogel pokazati in razviti vseh svojih sil in sposobnosti, je vendar dal nekatere osnove za nadaljnji razvoj njenega Medicinskega oddelka.

Ocenitev njegovega deleža v naši zdravstveni službi danes še ni mogoča, kajti mnogo njegovih predlogov je v praksi še v razvoju, eno je pa že danes gotovo: pokojni Lunaček je utemeljitelj našega modernega porodništva in ginekologije, dosledni bорец za zaščito matere in otroka in organizator partizanske sanitetne službe v Sloveniji.

Slava dr. Pavlu Lunačku!

LUCIEN TESNIÈRE

R. Kolarič

Dne 6. decembra 1954 je v Montpellieru umrl tamkajšnji redni profesor za primerjalno jezikoslovje in od 2. 6. 1953 dopisni član naše Akademije v razredu za filološke in literarne vede (Letopis SA ZU, V, str. 92 sl.). Delo tega slovenista tujca, ki mu je s polno pravico zaslužilo mesto v Slovenski akademiji znanosti in umetnosti, je zelo zanimivo.

Tesnière je izšel iz šole francoskih lingvistov J. Gilliérona in A. Meilleta, ki sta v prvi četrtini tega stoletja bila najvidnejša zastopnika francoske lingvistike, posebno novih metod lingvistične geografije.

In slovenščina je bila ob Tesnièrovem prihodu v Ljubljano 1920 v lingvistični geografiji deviška zemlja. V historični slovnici ji je takrat že temeljito oral ledino rajni profesor Ramovš. Tesnière, ki se je moral slovenščine, in to knjižne, šele naučiti, je ob tem učenju, ko je imel za učitelje tako rekoč vse svoje slušatelje francoščine, hitro opazil veliko razliko med knjižnim jezikom in živim govorom svojih učencev. Le-ti so bili doma z vseh strani Slovenije in v svojem govoru niso kazali nobene enotnosti ne v izgovarjavi, ne v oblikah, ne v besednem zakladu in ne v sintaksi. To je moralo tujca toliko bolj opozoriti, da morajo v slovenskem jeziku med govori posameznih delov njegovega sicer majhnega ozemlja biti velike razlike. Isto je zvedel tudi iz osebnih razgovorov s prof. Ramovšem in iz študija sodobnih in sta-

rejših literarnih tekstov. Tako so ga torej smer njegovega študija na univerzi in okoliščine, v katerih se je znašel v Ljubljani, pripeljale do tega, da se je začel po francoskih lingvistično - geografskih metodah ukvarjati z nekaterimi problemi sodobnega živega slovenskega govora in knjižnega jezika, zlasti z dvojino.

V Uvodu svoje obširne študije *Les formes du duel en slovène*, Paris 1925, sam pravi, da mu je prvo pobudo za to delo dal A. Meillet, ki je močno poudarjal veliko odvisnost lingvističnih faktov od socialnih pojavov. Meillet je nekoč trdil, da izginja dvojina v posameznih jezikih z rastočo civilizacijo tistega naroda. Tesnière pa je dvojino našel pri Slovencih, narodu z zahodnoevropsko civilizacijo. Druga pobuda mu je bila knjiga Francoza A. Cunyja, *Le nombre du duel en grec*, Paris 1906, ki je Meilletovo trditev »dokazal« z izginjanjem dvojine v stari grščini. Slovenska dvojina je bila za Tesnière »un anachronisme frappant« (*Les formes...*, str. IX).

Tesnière se je lotil dela in črpal za svojo študijo o dvojini gradivo hkrati iz »geografskih virov«, to je iz narečij, in iz »historičnih virov« ali starejše slovenske literature. S svojo študijo o slovenski dvojini in zlasti s priloženim »Atlas linguistique pour servir à l'étude du duel en slovène, Paris 1925«, je začetnik slovenske in sploh slovanske lingvistične geografije.

Tesnière je najprej zbiral narečno in historično gradivo za svoje delo brez posebne vprašalnice. Šele pozneje si je sestavil vprašalnico s 425 stavki. Za vzor mu je bila vprašalnica Gilliéron - Edmondovega Atlas Linguistique de la France. Žal ni Tesnière te svoje vprašalnice nikjer v celoti objavil; za raziskovanje duala je določil 200 vprašanj, fonetike, morfologije in sintakse pa se je tikalo 225 vprašanj.

O zbiranju historičnega gradiva pravi sam (*Les formes*, str. XII), da je ekscerpiral nekaj starih tekstov iz vsake dobe, začenši s 16. stoletjem, in iz vsake pokrajine. Njegovo izpisovanje je bilo torej nepopolno, sporadično.

Svojo vprašalnico je Tesnière preskusil v 88 govorih, vključno z dvema sosednjima kajkavskima. To je za slovenske govore zelo redka mreža. Vprašalnica za Lingvistični atlas Slovenije zajema 312 govorov, pa je še prerodka, tako da je marsikje treba eksploracijske točke dodati.

Dalje govori Tesnière o svojih informatorjih. Ima jih 88, med njimi je »okoli polovica intelektualcev« (49), kakor sam pravi; pravih kmetov in kmečkih delavcev je 12, drugo so

obrtniki in ostali poklici. Njihova starost se giblje od 15. do 82. leta. Zanimiva je Tesnièreova pripomba (Atlas, str. 14), da so stari ljudje slabši informatorji kakor mladi. Eni so bili gluhi, drugim je bilo treba preveč na dolgo in široko razlagati, za kaj gre. Vzrok je pa predvsem v tem, da so bili mlajši ljudje bolje šolani in so se hitreje znašli v predloženem knjižnem stavku. Zato so pa tudi njih odgovori bili bolj knjižni kot narečni.

Poleg slovenskih virov je upošteval v manjši meri tudi kajkavske in čakavske, po isti metodi kakor slovenske.

Od 18. do 25. strani Atlasa našteva Tesnière kraje, iz katerih izvira njegovo historično in narečno gradivo. Svojo eksploracijsko mrežo je začel s Sv. Petrom pri Radgoni, to je z Dajnkom. Nato ima šest prekmurskih vasi, potem pa preskoči na Ziljsko dolino; s točkami 8—27 navaja eksploracijske kraje s Koroškega, itd. Za Tesnièrovega bivanja v Sloveniji so bila slovenska narečja še slabo raziskana. Zato tudi njegova mreža historičnih in današnjih govorov, ki obsega 279 eksploracijskih točk, od tega 214 slovenskih in 65 hrvatskih in srbskih, ne more biti popolna.

Najboljše so Tesnièrove splošne opazke o dialektologiji, zlasti o dialektični geografiji.

Za tabelama eksploracijskih točk (druga ima po abecedi razvrščene kraje) govori na splošno o svojih kartah, kako jih je treba brati, in daje zraven še stratigrafski prerez in geografsko podobo Slovenije, nato pa preide na klasifikacijo slovenskih dialektov. Ramovševe klasifikacije takrat še ni bilo, dasi je Ramovš že v svojih prvih predavanjih marsikaj nakazoval, česar Tesnière skoraj ni mogel upoštevati, dasi pravi, da je klasifikacija Fr. Erjavca v knjigi Slovinci, 1923, zvest odraz odlične gramatične vede, kakor se predava na ljubljanski univerzi, to je Ramovševih predavanj. Tesnière pozna: I. Centralni dialekt (vsa Kranjska in Savinjska dolina) z govori: a) dolenjskim, b) gorenjskim, c) belokranjskim, č) vzhodnim kranjsko-notranjskim in d) štajerskim ob Savinji; II. kraški in primorski dialekt; III. koroški dialekt z govori: a) podjunskim, b) rožanskim in c) ziljskim; IV. rezijski dialekt; V. vzhodnoštajerski dialekt s prekmurskim. Pri tem se Tesnière zaveda, da je ta klasifikacija pomanjkljiva, saj n. pr. zelo pisane štajerske narečne skupine sploh ne omenja. Na karti slovenskih narečij (1. karta) loči le historične pokrajine: Koroško, Spodnje Štajersko, Prekmurje, Kranjsko, Primorsko, Benečijo. S tem je le grafično prikazal ozemlje najvažnejših pokrajin, po

katerih se običajno tudi glavna narečja imenujejo, ne glede na to, v koliko se eno krije z drugim (Ramovš, Historična gramatika, VII., Dialekti, 1935, str. XXVII).

Nadalje govori Tesnière o gibanju prebivalstva na naših jezikovnih mejah, o nemškem pritisku na severu, ki stremi proti jugu, o romanskem na zahodu, ki stremi proti vzhodu, o štokavskem na vzhodu, ki stremi proti zahodu, in o slovenskem pritisku na jugu, ki da stremi na jug. Ta gibanja dobro osvetljuje z raznimi historičnimi podatki in je ta osvetlitev zlasti po prvi svetovni vojni za nas imela velik narodno-obrambni značaj. Ni pa Tesnière omenil madžarskega pritiska na skrajnem severovzhodu.

V knjigi *Les formes du duel en slovène* obravnava Tesnière v I. poglavju nominativ-akuzativ duala samostalnikov moškega spola, in sicer po vrsti pri osnovah na *-e/o-*, na *-u/ov-*, na *-i-* in pri konzonantičnih osnovah; na koncu je obdelal še sklop *dvakrat* in podal rezultate celega poglavja. Na podoben način je Tesnière obdelal nom.-ak. duala ženskih, potem srednjih samostalnikov (II. in III. poglavje). V IV. poglavju razpravlja o genitivu — lokalu duala samostalnikov vseh spolov, v V. poglavju pa o dativu-instrumentalu duala samostalnikov vseh spolov. V VI. poglavju govori Tesnière o dvojini osebnih in svojilnih zaimkov, v VII. o dualu kazalnih zaimkov, v prvi vrsti zaimka *ta* ter o dualu nominalne in sestavljene deklinacije pridevnikov. V VIII. poglavju obravnava dualne oblike števnikov, predvsem pa števnikov, *dva*, *oba*, kolektivnih oblik *dvoj*, *oboj*, kakor jih imenuje. Zadnje, IX. poglavje pa se ukvarja z dualnimi oblikami pri glagolu.

Pri vsaki obliki izhaja Tesnière iz praslovanščine ali celo iz indoevropsčine. Novih razlag pri tem navadno ne daje, marveč sumarično navaja mnenja raznih lingvistov. Za jugoslovanske jezike poudarja večkrat analogični značaj akcentuacije.

V § 9 (*Les formes . . .*) pravi Tesnière, da sta slovenščina in srbohrvaščina ohranili rabo duala za števnikom *dva*: slovensko in shrv. *dva brata*. V slovenščini ne gre za ohranitev nekega starega stanja, marveč je raba *dva*, *dve* pri dualnih oblikah substantivov sekundarna, v zvezi s tendenco po izginjanju dvojine. Ko se je začel izgubljeni občutek dualnega pomena končnice *-a*, se je zaradi boljše jasnosti, da gre res za *d* v a predmeta, začel rabiti spredaj števnik *dva/dve*. Sedaj je *-â* od *dvâ* podpiral staro dualno končnico pri moških samostalnikih (*dvâ roglâ*, *dvâ brâta* ipd.). Gre torej za ne-

kakšno rimo dveh besed. Da gre res za takšno rimo, vidimo tudi iz duala samostalnikov ženskega spola tipa *dvê glave*, *dvê žene* v narečjih, kjer nikakor ne moremo trditi, da je *-e* v *glave*, *žene*, refleks starega *ê*. Tu ne gre niti toliko za analogični *-e* iz nom. pl., vsaj spočetka ne, ker se *glave*, *žene* še danes občuti kot dvojinska oblika. V zvezah *dvâ brâta*, *dvâ otrôka* ipd. je glavni stavčni poudarek te zveze na števniku *dvâ*; zato je njegov dolgo poudarjeni *-â* harmonično toliko laže vplival na pripadajoči substantiv. Pluralni *e* nam pa kažejo dialektični primeri *dvâi nogiê*, *obâi rokiê*; vendar pa imamo tudi *dvêi glavêi*, *dvêi rokêi*, torej tudi pri substantivu refleks za *-ê*. Ta *-ei* je lahko refleks starega *-ê*, lahko je pa tudi analogičen po *dvêi*.

Za končno rešitev tega problema in sploh vse dvojine bo treba še podrobno raziskati razvoj dvojine v posameznih narečjih. Marsikdaj dobimo namreč pri popolnoma različnem razvoju iste končne reflekse.

Tip duala z *dva* obravnava Tesnière na dolgo in ga zasleduje pri moških samostalnikih vseh osnov. Iz historičnega gradiva, ki ga navaja, se zdi, da je števnik *dva* pred substantivom skoraj vedno vezan še na kak demonstrativni zaimék, predvsem *ta* (*leta dua muia Synouua*, toda samo *Zebedeioua Synouua* — Trubar). Vsekakor nosi *dva* vedno stavčni poudarek.

Tesniérovi primeri iz slovenskih gramatikov (n. pr. § 20, str. 42) niso preveč zanesljivi, ker so v slovnicaéh primeri, navedeni kot deklinacijske sheme, iztrgani iz konteksta. Še manj pa povedo taki primeri za rabo narečja, iz katerega je slovničar bil doma.

Oglejmo si še na kratko druga Tesniérova slovenistična dela.

O razvoju nazalnih vokalov v slovenščini (Sur quelques développements de nasales en slovène) je l. 1923 razpravljal v Bulletin de la Société de Linguistique de Paris. Tu govori Tesnière na kratko o ohranitvi rinezma v podjunščini in o rinezmu pred dentalnimi in velarnimi konzonanti (*mesenc*, *venč*, *srenča*, *dentev* = *detelja*; *ronka*, *monka*), dalje o spreminjanju mehkega *nj* > *j* (*svinja* > *svija*, *njiva* > *jiva*), o sekundarnem *n* pred *g* v *štenge* za nem. *Stiege* (v prleščini še *štege*), o sekundarnem rinezmu v srednještajerskih in pohorskih govorih v primeri z regularno izgubo rinezma nosnih *e* in *o* in njunih refleksov. Povečini gre v teh primerih za dolgo poudarjene vokale.

O psl. nazalnih vokalih v govoru vasi Replje v Podjunki dolini je na kratko razpravljal tudi v Ramovševi številki Slavistične revije (III. 1950, 263—66). Tu je ugotovil, da se nosniki v Repljah danes izgovarjajo tako samoglasniško, kakor Francozi izgovarjajo svoje nazalne samoglasnike.

L. 1924 je v *Mélanges linguistiques offerts à M. J. Vendryès* priobčil razpravo *Sur le système casuel du slovène*. Tu obravnava najprej akuz. sg. fem. na *-a* (*na miza* ipd.), ki je plod slovenskega akanja. Isto velja za instr. sing. fem. na *-a* (vrhniško *pad lipa*). Pri tem navaja tudi oblike brez akanja ali z drugačnim razvojem. Dalje obravnava še prepozicionalni genitiv tipa *mati od moje žene* proti knjižnemu *mati moje žene*. Taki primeri so v resnici kalki po nem. die Mutter von meiner Frau.

V *Mélanges publiés en l'honneur de M. Paul Boyer* je 1925 izšla razprava *Du traitement i de é en styrien*, kjer navaja, da imamo okrog Slovenskih Konjic za stalno dolgi *é* refleks *ei* (*svájca*), za staro akutirani *é* pa *i*, isti refleks kakor za novo akutirani etimol. *è* (*briza, postilem*).

L. 1929 je v *Revue des Études slaves*, IX, str. 89—118, izšla Tesnièreova razprava *L'accent slovène et le timbre des voyelles*. V njej razpravlja štiri vprašanja: 1. *A k c e n t*; tu govori o intonaciji; izhaja iz praslovanščine in obravnava spremembe v slovenščini pri raznih tipih. V 2. poglavju, *Pozicija pod akcentom*, govori o tem, ali je akcent ostal na istem mestu, na katerem je bil v praslovanščini, ali ima v slovenščini novo mesto, pred prejšnjim akcentskim mestom (psl. *zimâ*: sle. *zima*), ali pa za njim (psl. *oko*: sle. *okô*). Pod raznimi intonacijami navaja 13 takih pozicij. Tretje vprašanje obravnava *barvo vokalov*. Pri tem navaja, kako praslovanški vokali reflektirajo v današnjem knjižnem jeziku (po sistemu Pleteršnik-Breznik) po omenjenih 13 pozicijah. V 4. poglavju obravnava na kratko reflekse v današnjih narečjih.

V praški Slaviji, IX, 1930, je Tesnière priobčil obširno poročilo oziroma oceno o Ramovševi Historični gramatiki slovenskega jezika, II. Konzonantizem.

L. 1933 je v *Revue des Études slaves*, XIII, str. 51—100, obširno razglabljal o soglasniških skupinah *tl*, *dl* v slovanskih jezikih in imenoval to svojo študijo »Poskus geolingvistike«. O usodi *tl*, *dl* v slovanskih jezikih je namreč priobčil v študiji tudi tri zemljevidne črteže, in sicer za razvoj *tl*, *dl* v slovenščini (1. zemljevid), v slovansčini (2. zemljevid)

in 3. skupni pregledni zemljevid za usodo *tl*, *dl* v vseh slovan-
skih jezikih. Pri tem gre predvsem za pregled tega vprašanja.

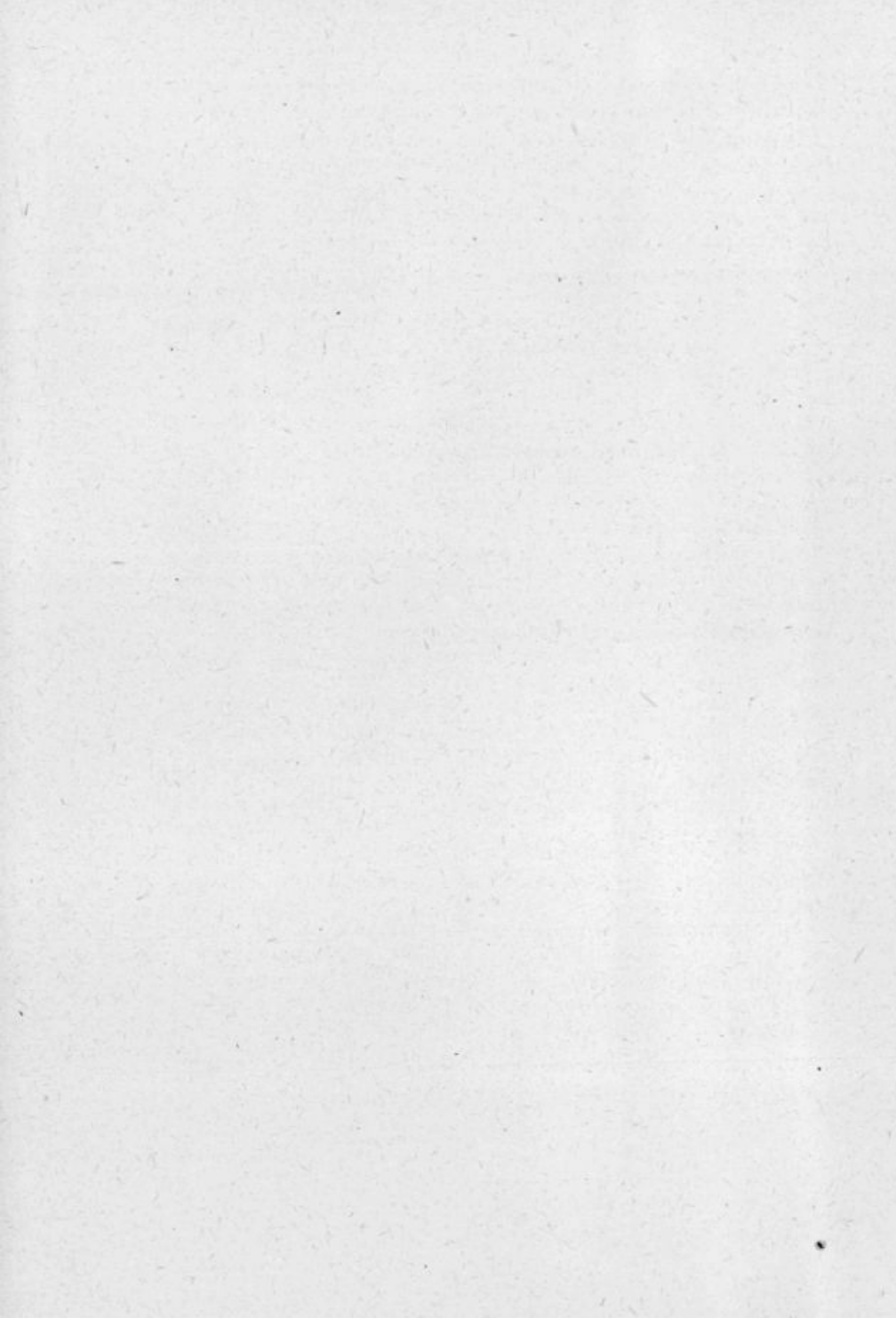
Tesnière je v francoskih revijah, zlasti v *Revue des Études slaves* vsa leta poročal o slovenskih jezikovnih, literarnih in drugih kulturnih delih in delcih, ki so pri nas izšla. V tem pogledu je bil dve desetletji največji razširjevalec slovenskega imena v vsem zahodnem svetu.

Tesnière je marsikaj pisal tudi o indoevropskih jezikih na sploh in o romanskih, zlasti francoščini še posebej. Ukvarjal se je tudi z nekakšno občno sintakso, ki naj bi praktično pomagala odstranjevati težave, ki jih imajo tuji študentje pri učenju francoščine. Žal večine teh razprav v Ljubljani nimamo.

Tesnière se je močno zanimal tudi za čisto literarna vprašanja, predvsem slovenska, in medsebojne odnose Slovencev in Francozov. Tako je ob tristoletnici Molièrovega rojstva posvetil temu velikemu komediografu daljši članek v Ljubljanskem Zvonu 1922.

Najgloblje je Tesnière posegel v slovensko literaturo s svojo obširno knjigo o Otonu Župančiču: *Oton Joupan-tchitch. Poète slovène. L'homme et l'oeuvre*. Paris 1931. V tem obširnem delu je Francozom in vsemu ostalemu svetu pokazal celotno rast Župančičevo od Čaše opojnosti oziroma Pisanic pa do njegovih prevodov. V uvodu predstavlja Župančiča za največjega slovenskega pesnika in umetnika slovenske besede. V I. poglavju obravnava Župančičeva otroška in mladostna leta, v II. njegovo mlado stno liriko iz Čaše opojnosti; v III. poglavju sledi lirika bolesi (*Cez plan*), v IV. poglavju lirika razmišljanja (*Samogovori*), v V. domovinska lirika (*V zarje Vidove*). Šesto (VI.) poglavje govori o Veroniki Deseniški, VII. pogl. o Župančičevem *Jerali*. V VIII. pogl. razpravlja o njegovi mladinski poeziji (*Pisanice, Lahkih nog naokrog, Ciciban, Sto ugank*). Župančiču prevajalcu je posvečeno IX. poglavje, njegovemu slogu pa X. poglavje. V vseh poglavjih dodaja Tesnière v dobrih francoskih prevodih nekaj primerov iz obravnavanih zbirk oziroma del. V sklepu podaja splošno karakteristiko Župančiča.

Slovinci smo s Tesnièrovo smrtjo izgubili skrbnega oznanjevalca naše kulture v francosko orientiranem svetu.

V

POROČILO O DELU AKADEMIJE

DELO AKADEMIJE V LETU 1955

(Poročilo glavnega tajnika na skupščini dne 2. oktobra 1956)

Člani in funkcionarji Akademije

Število članov Akademije se je v letu 1955 pomnožilo z enim: na skupščini dne 24. junija 1955 je bil za rednega člana v razredu za prirodoslovne in medicinske vede izbran redni profesor za histologijo na Medicinski fakulteti in predstojnik njenega Histološkega inštituta dr. Alija Košir. Enega svojih članov je Akademija v letu 1955 izgubila: 2. aprila 1955 je umrl redni član v razredu za prirodoslovne in medicinske vede, profesor tedanje Medicinske visoke šole in predstojnik Ginekološko-porodniške klinike v Ljubljani dr. Pavel Lunaček.

Ob koncu leta 1955 je štela Akademija dva častna člana, 34 rednih članov in 20 dopisnih članov.

Po preteku triletna funkcijske dobe je bil na skupščini Akademije dne 9. decembra 1955 ponovno izvoljen za predsednika Akademije Josip Vidmar.

Jeseni 1955 je potekla dvoletna funkcijska doba razrednih tajnikov. Razredi so tedaj izvolili za tajnike: razred za zgodovinske in družbene vede dr. Franceta Steleta, razred za filološke in literarne vede dr. Ivana Grafenauerja, razred za matematične, fizikalne in tehnične vede dr. Milana Vidmarja, razred za prirodoslovne in medicinske vede dr. Antona Melika, razred za umetnosti Antona Lajovica.

Predavanja in obiski

Akademija si je prizadevala, da bi tudi širše kroge zainteresirancev seznanila z delom svojih članov, z delovanjem v svojih inštitutih kot tudi z izsledki znanstvenega dela tako naših kot tujih znanstvenikov. Temu namenu naj bi predvsem služila javna predavanja domačih in tujih znanstvenikov, ki jih Akademija prireja.

Redna predavanja so v letu 1955 imeli naslednji domači znanstveniki:

Dne 13. januarja akademik prof. dr. Ivan Grafenauer: Motiv bogastva in uboštva v slovenski narodni pesmi in irski legendi.

Dne 27. januarja dr. Maks Wraber, znanstveni sodelavec Akademije: O aktualnih gozdarskih problemih v luči biologije.

Dne 10. marca univ. docent dr. ing. Miloš Marinček: Delo za razvoj jeklenih konstrukcij pri nas.

Dne 31. marca univ. prof. dr. Milan Grošelj: Vpliv starejših jezikov na indoevropske v zvezi z rabo svojilnega pridevnika.

Dne 7. aprila univ. prof. dr. Miroslav Zei: Aktualni problemi ribjega bogastva na Jadranu.

Dne 28. aprila univ. docent dr. Dušan Hadži: O nekaterih strukturnih problemih organske kemije.

Dne 27. oktobra akad. univ. prof. dr. Jovan Hadži: Dvoživke v živalstvu.

Dne 17. novembra univ. prof. dr. Josip Korošec: Novi momenti v mlajši kameni dobi Jugoslavije.

Dne 22. decembra univ. prof. dr. Janez Milčinski: Nekatera sodno-medicinska vprašanja. Detomor.

Predavanja inozemskih predavateljev — gostov v letu 1955:

Dne 14. marca Norbert Casteret, Francija: Moderne metode francoske speleologije.

Dne 19. maja univ. prof. dr. Leopold Kretzenbacher, Gradec: Iz kulturne zgodovine mask.

Dne 23. maja prof. Mangel, Gand (gost Zavoda za raziskavo materiala in konstrukcij): Prenapeti beton.

Dne 5. julija dr. ing. I. Leviant, Paris (gost Društva inženirjev in tehnikov LRS): Aktualno stanje postopka »Vacuum concrete« in njegove aplikacije v svetu.

Dne 28. marca prof. dr. A. Kieslinger, Dunaj: Poškodbe na kamenitih zgradbah, njih vzroki in načini zavarovanja.

Dne 29. marca isti: Naravni kamen v sodobni arhitekturi.

Razen naštetih so v nekaterih inštitutih imeli kot njihovi gostje strokovna predavanja še nekateri domači in tuji znanstveniki.

Doktorske promocije

Za doktorja sta na Akademiji v letu 1955 promovirala: 6. aprila ing. Vera Johanides-Pirkmaier za doktorja kemijskih znanosti (doktorska teza: Antibiotiki iz aspergillus species s posebnim ozirom na species domačega izvora); 14. decembra Milko Matičetov za doktorja folklorne znanosti (doktorska teza: Sežgani in prerojeni človek).

Publikacije

Akademija je v letu 1955 objavila v tisku 14 knjig svojih publikacij v skupnem obsegu 175 tiskovnih pol. Z vštetimi prilogami znese to okoli 2800 strani. Publikacije so naslednje:

Splošne izdaje

Letopis, šesta knjiga, 252 str.

Prvi jugoslovanski speleološki kongres, Postojna 21.—24. I. 1954, 128 str.

Izdaja razreda za zgodovinske in družbene vede

Arheološki vestnik, VI/1, VI/2, 384 str. + 3 priloge.

Izdaje razreda za prirodoslovne in medicinske vede

Razprave, III. knjiga (avtorji: iz botanike E. Mayer; iz zoologije M. Baier, J. Hadži, M. Zei; iz paleontologije S. Brodar, V. Kochansky-Devidé, A. Papp, I. Rakovec, A. Ramovš; iz mineralogije I. Duhovnik, J. Duhovnik, V. Žerjav), 500 str.

Dela, 7. knjiga (A. Melik, Kraška polja Slovenije v pleistocenu), 164 str.

Geografski zbornik, III. (avtorji: D. Furlan, I. Gams, V. Kopač, D. Košir, A. Melik, D. Meze, M. Šifrer, V. Šribar), 348 str. + 6 priloge.

Poročila Inštituta za raziskovanje krasa, I. (avtorji: I. Gams, J. Gantar, Fr. Habe, Fr. Hribar, I. Michler, E. Pretner, R. Savnik, P. Štefančič), 176 str. + 4 priloge.

Izdaje razreda za umetnosti

Josip Plečnik-Francè Stelè, Napori, 136 + 204 + 16 str.

Dela, 3 (L. M. Škerjanc, Koncert za klavir in orkester), 148 str. — 4 (A. Lajovic, Caprice), 86 str. — 5 (M. Kožina, Bela Krajina), 106 str. — 6 (L. M. Škerjanc, Kvintet za dve violini, dve violi in violončelo). — 7 (L. M. Škerjanc, IV. Simfonija, za godalni orkester), 96 str.

Se vedno je eden najbolj perečih problemov pri publikacijski dejavnosti naše Akademije tisk njenih edicij. Povezan je z občo krizo, v kateri so tiskarne v Sloveniji. Pomanjkanje strojev in izvežbanega kadra se čuti pri tisku akademijskih publikacij prav tako kakor pri tisku knjig in časopisja v Sloveniji vobče, pri Akademiji pa toliko bolj, ker gre večkrat za specialni tisk, na primer pri objavah matematične, fizikalne ali lingvistične vsebine. Akademija si je prizadevala in si prizadeva najti za svoj tisk prilike tudi izven Ljubljane. Nekatere svojih edicij je tiskala v Zagrebu, kar pa je združeno z neprilikami in večjimi stroški. Za prihodnja leta ima Akademija v evidenci objavo nekaterih obsežnejših del, skrbi jo pa, kje in kako jih bo mogla oddati v tisk. Rešitev vprašanja tiska akademijskih publikacij je nujno potrebna.

Tudi zaradi zelo obsežnih zamenjalnih zvez je nujno, da Akademija pravočasno objavlja dela, ki so jih njeni razredi oziroma predsedstvo sprejeli za natis. Zamenjava naših publikacij z edicijami raznih znanstvenih in drugih ustanov doma in v inozemstvu se je v letu 1955 po številu znova povečala. Svoje publikacije je Akademija ob koncu leta 1955 pošiljala v zameno 602 znanstvenima ustanovama; od teh je 486 ustanov v inozemstvu, ostale pa so v Jugoslaviji; prejela pa je za to od teh v zameno publikacije, ki so na razpolago Akademiji, njenim ustanovam in vobče našim znanstvenim in kulturnim delavcem. Zamenjava z inozemskimi ustanovami pomeni prihranek ogromne vsote deviz, ki bi jo morali sicer izdati, če bi hoteli nabaviti na stotine zvezkov del, ki nam z zamenjavo prihajajo iz inozemstva.

Drugi pereči problem je knjigarna, ki naj bi prvenstveno prodajala publikacije Akademije in ki bi mogla prevzeti tudi ves tehnični posel zamenjave.

V skromnejši meri se je posrečilo rešiti vprašanje lastne akademijske knjigoveznice, ki je začela z delom jeseni.

Skupščine, seje, sveti, komisije, odbori, nameščenci

V letu 1955 so bile sklicane na Akademiji tri skupščine, redna letna skupščina 24. junija, skupščina v počastitev 70 - letnega življenjskega jubileja akad. Milana Vidmarja 21. junija in skupščina 9. decembra, predvsem zaradi volitve predsednika.

Predsedstvene seje so bile v letu 1955 tri (15. febru- arja, 29. aprila, 23. junija). Razredi so imeli seje: prvi 10. januarja, 25. aprila, 30. avgusta, 12. oktobra; drugi 4. marca, 31. maja, 27. junija, 7. oktobra; tretji 25. mar- ca, 27. oktobra; četrty 13. januarja, 12. marca, 18. junija, 8. oktobra (prirodoslovni oddelek še posebej 26. januarja, 9. marca; medicinski oddelek 20. avgusta); peti 14. janu- arja, 17. marca, 31. marca, 20. junija, 30. septembra, 24. oktobra, 16. decembra.

Znanstveni sveti inštitutov in komisij, plenumi in ko- legiji inštitutov ter razni delovni odbori in kolektivi v in- štitutih so se sestajali po potrebi.

V Akademijskem svetu FLRJ so bili delegati naše Aka- demije akademiki dr. Milan Vidmar, dr. Francè Stelè in dr. Milko Kos, namestnika pa akad. dr. Anton Melik in akad. dr. Anton Peterlin.

V letu 1955 se je nasproti letu 1954 število uslužbencev in sodelavcev Akademije znižalo, to pa zato, ker od 1. janu- arja 1955 Inštitut »Jožef Stefan« ni več v sklopu Akademije.

Če odštejemo Inštitut »Jožef Stefan« in primerjamo število uslužbencev in sodelavcev Akademije ob koncu leta 1955 s številom teh ob koncu leta 1954, dobimo sledeče podatke: 284 zaposlenih na sistemiziranih delovnih mestih (1954: 260), od teh 80 mest prosvetno znanstvene stroke (1954: 76); 90 upravnih oziroma laborantskih mest (1954: 90); 27 honorarnih uslužbencev (1954: 14); 87 delavcev (1954: 80). Zunanjih sodelavcev je bilo 19 (1954: 18). V letu 1955 je bilo na novo sprejetih v službo pri Akademiji 36 uslužbencev in 23 delavcev; iz službenega razmerja pa je izstopilo 20 uslužbencev in 15 delavcev.

Študij in bivanja v inozemstvu

S sredstvi, ki so ji bila na razpolago, je Akademija v celoti ali delno podprla bivanja v inozemstvu,

na kongresih, zborovanjih in podobnem naslednjim:

akad. dr. B. Brecelj (Ortopedski kongres v Parizu);
akad. dr. A. Kuhelj (Mednarodni kolokvij o utrujanju ma-

teriala v Stockholmu); dop. član dr. Fr. Zwitter (Mednarodni kongres za zgodovinske vede v Rimu); znanstveni sodelavec ing. Miroslav Dermelj (Kongres evropske zveze kemikov v Frankfurtu a. Main in Kongres mikroanalitikov na Dunaju); znanstveni sodelavec ing. Boris Lavrenčič (Kongres premogarjev v Heerlenu); strokovni sodelavec dr. Emilijan Cevc (Kongres za zgodovino umetnosti v Benetkah); strokovni sodelavec Egon Pretner (Speleološki kongres v Cagliariju).

V študijskih namenih so se s sredstvi oziroma podpora Akademije mudili v inozemstvu:

akad. dr. B. Breclj (London, Birmingham); akad. dr. I. Grafenauer (Celovec); akad. dr. A. Melik (Dunaj); akad. dr. J. Plemelj (München); akad. dr. M. Samec (Avstrija); akad. dr. M. Samec (Freiburg, Vzhodna Nemčija); akad. dr. M. Vidmar (Basel); univ. prof. dr. J. Korošec (Italija); znanstveni sodelavec ing. M. Dermelj (Krefeld, Duisburg, Zah. Nemčija); znanstveni sodelavec ing. O. Gros (Zah. Nemčija); znanstveni sodelavec ing. B. Lavrenčič (Essen, Zah. Nemčija); znanstveni sodelavec dr. R. Savnik (Švica in Zahodna Nemčija); strokovni sodelavec ing. V. Šimnic (Braunschweig, Zah. Nemčija); asistentka ing. S. Černič-Simić (Verneuil, Francija); asistent J. Matjašič (Moulis, Francija); asistent A. Šercelj (Wilhelmshaven, Zah. Nemčija); dr. D. Kermavner (Dunaj); upravni direktor F. Hladnik (Stuttgart, Zah. Nemčija).

Inštituti

V letu 1955 je štela Akademija 12 inštitutov, enega manj kot v prejšnjih letih, kajti Inštitut »Jožef Stefan« je s 1. januarjem 1955 prešel iz sklopa Akademije v pristojnost Zvezne komisije za znanstvena raziskovanja, ki je že poprej v finančnem oziru skrbela zanj. Poleg inštitutov je delovala še Terminološka komisija s štirimi sekcijami (pravno, tehniško, medicinsko in prirodoslovno; zadnja je bila ustanovljena s sklepom skupščine 24. junija 1955 in začela z delom v drugi polovici leta). Tesno povezano z delom Inštituta za geografijo je delo Kartografskega zavoda, z delom Biološkega inštituta pa delo Odbora za urejevanje flore, favne in geje Slovenije, Laboratorija za biologijo morja v Rovinju in Speleobiološkega laboratorija v Postojni. Končno je omeniti še biblioteko in fotolaboratorij. Inštituti Akademije so: Kemični inštitut »Boris Kidrič«, Inštitut za elektriško gospodarstvo, Inštitut za turbinske stroje, Inštitut za raziskovanje krasa, Inštitut za geografijo, Inštitut za geo-

logijo, Biološki inštitut, Inštitut za medicinske vede, Inštitut za zgodovino (s tremi sekcijami: za občo in narodno zgodovino, za zgodovino umetnosti, za arheologijo), Inštitut za slovenski jezik, Inštitut za literature, Inštitut za slovensko narodopisje.

Delo, ki so ga v letu 1955 opravili Inštituti, je razvidno iz podrobnih poročil, ki sledo. Ureditev in pridobitev prostorov za inštitute je njihovo delovanje pospešilo. Kemični inštitut »Boris Kidrič« in Inštitut za elektriško gospodarstvo sta prostore v svojih velikih stavbah dograjevala in zlasti s potrebnimi napravami, aparati, bibliotekami in še drugim spopolnjevala. Inštitut za elektriško gospodarstvo se je zlasti brigal za dograditev laboratorija za visoko napetost. Inštitut za turbinske stroje je dokončeval svojo novo stavbo v Šentvidu, v katero se je začel vseljevati. Inštituti, nameščeni v hiši na Novem trgu 4 in v dvoriščni stavbi ob Gosposki ulici, so delno dobili novo opremo. Hišo na Novem trgu 4 so temeljito obnovili; mimo inštitutov je v njej tudi nekaj stanovanj za naše nameščence, nekaj prostorov pa bo s primernimi adaptacijami na novo pridobljenih. Tudi letos je bilo staro poslopje na Titovem trgu v Postojni, ki je last Akademije in v katerem je nameščen njen Inštitut za raziskovanje krasa, potrebno nadaljnjih temeljitih popravil in adaptacij; te so do te mere napredovale, da je Inštitut mogel odpreti svoje bogate zbirke javnosti.

Trije akademijskih inštitutov so ustanove s samostojnim financiranjem in lastnimi računovodstvi (Kemični inštitut »Boris Kidrič«, Inštitut za elektriško gospodarstvo, Inštitut za turbinske stroje), za ostale pa opravlja zadevne posle osrednje računovodstvo na Akademiji.

Akademijski svet FLRJ

Preko svojih delegatov je Akademija sodelovala v Akademijskem svetu FLRJ. Svet je v letu 1955 zasedal dvakrat, 19. in 20. marca v Beogradu, 1. in 2. julija na Bledu.

Ena glavnih nalog Akademijskega sveta je odrejanje delegatov na znanstvene kongrese in podobna zasedanja v inozemstvu. Od članov in znanstvenih sodelavcev naše Akademije oziroma na njene predloge je Akademijski svet v letu 1955 odredil za udeležbo na kongresih v inozemstvu naslednje delegate, ki so povečini na teh imeli tudi referate:

Akad. dr. Jovan Hadži, univ. prof. v Ljubljani, XII. generalno zasedanje mednarodne unije za biološke znanosti, Rim.

Dr. Dragotin Cvetko, profesor Akademije za glasbo v Ljubljani, VI. kongres mednarodnega muzikološkega društva, Oxford.

Akad. dr. Božidar Lavrič, univ. prof. v Ljubljani, XVI. kongres mednarodnega kirurškega društva, Kopenhagen.

Akad. dr. Milko Kos, univ. prof. v Ljubljani, X. mednarodni kongres za zgodovinske vede, Rim.

Akad. dr. Francè Stelè, univ. prof. v Ljubljani, Mednarodni kongres za zgodovino umetnosti, Benetke.

Ing. Francè Mlakar, strokovni sodelavec Inštituta za elektriško gospodarstvo, Ljubljana, Zasedanje študijskega komiteja mednarodne elektrotehnične komisije, Budimpešta.

Tudi v letu 1955 so pri nekaterih znanstvenih proučevanjih, ki jim je dal iniciativo Akademijiški svet, sodelovali člani in znanstveni sodelavci naše Akademije. Omenimo naj znanstveno proučevanje o širjenju plevela, historični atlas Jugoslavije, odbor FLRJ za proučevanje favne, flore in geje Jugoslavije. Naša Akademija sodeluje po svojih razredih tudi v koordinacijskih odborih prirodoslovno-medicinskih in matematično-fizikalno-tehničnih razredov oziroma oddelkov jugoslovanskih akademij, posamezni njenih inštitutov pa so v tesnem delovnem stiku z enakimi in sorodnimi inštituti akademij v Beogradu in Zagrebu. V nacionalnih komitejih Akademiješkega sveta za posamezne znanstvene panoge je naša Akademija zastopana po svojih delegatih.

Proračun

V proračunu LR Slovenije za 1955 so bile Akademiji odobrene naslednje globalne postavke:

Osební izdatki	23,303.000 din
Materialni izdatki: a) operativni	6,770.000 din
b) funkcionalni	26,000.000 din
Skupaj	56,073.000 din

Finančno samostojnim zavodom Akademije so bile odobrene dotacije:

Kemičnemu inštitutu »Boris Kidrič«	33,865.000 din
Inštitutu za elektriško gospodarstvo	14,845.000 din
Inštitutu za turbinske stroje	12,242.000 din
Skupaj	66,952.000 din

Investicijski kredit za celotno Akademijo je bil odobren v višini 78,800.000 din.

V letu 1955 je torej imela Akademija na razpolago skupno vsoto 201,825.000 din.

DELO V INŠTITUTIH V LETU 1955 IN DELOVNI NAČRTI ZA LETO 1956

KEMIČNI INŠTITUT »BORIS KIDRIČ«

Nova zgradba inštituta je v letu 1955 omogočala nemoten razvoj raziskovalnega dela, čeprav gradbena in instalacijska dela tudi v tem letu še niso bila dokončana.

V gradbenem oziru so še neizvršena sledeča dela: dobava in montaža električnih razdelilnih plošč za priključke ventilacijskih naprav v podstrešju glavne stavbe ter montaža ventilatorjev na digistorijske in sobne odduhe, dobava in montaža radiatorjev in cevovodov za toplovodno kurjavo v hali II, končne razdelilne plošče električne instalacije, dobava in montaža kovinskih delov ograje (mreže in vhodna vrata) ter ureditev okolice in dvorišča inštituta. Na dvorišču je predviden spramex, okoli inštituta pa betonski robniki in zaščitni zeleni pas v širini treh do osem metrov.

Razen teh nedokončanih gradbenih del nam do danes tudi še ni uspelo izpopolniti inventarne potrebe z aparaturami, ki bi služile vsem oddelkom, kakor so na primer: mešalo na principu ultra zvoka, röntgenski aparat, termo tehnica, dilatometer in plastometer, avtoklavi, termostati, mikro sežigni aparat za elementarno analizo, plamenski spektrometer, viskozimeter, epidiaskop, mikroanalitske tehnice, termoelementi in razni merilni instrumenti. Delavnice pa bi bilo nujno potrebno opremiti s precizno stružnico, rezkalnim in vrtnalnim strojem.

Inštitut je prešel na samostojno gospodarstvo. V zvezi s to reorganizacijo nam je bila naložena skrb, da se brigamo sami za finansiranje svojega raziskovalnega dela. Ta naloga nam je sicer uspela, ker so razna podjetja in ustanove sklenile z nami pogodbe za študij določenih problemov, in to na področju mikrobiološkega izkoriščanja poljedelskega in industrijskega odpadnega materiala, vendar pa je s temi deli vezan velik del našega kadra in našega laboratorijskega inventarja, tako da smo le z velikim trudom vzdrževali tudi čisto raziskovalno delo. Slej ko prej stojimo na stališču,

da kljub razveseljivi obremenitvi s problemi v zvezi z napredovanjem našega državnega gospodarstva znanstveno delo na tem inštitutu ne sme prenehati.

V okviru notranje organizacije inštituta so se izoblikovale posamezne raziskovalne skupine okrog sodelavcev: ing. Andreč, dr. Blinc, ing. Dermelj, dr. Hadži, prof. Jenčič, ing. Kavčič, ing. Lavrenčič in ing. Repič.

Ing. Andreč je že leto dni v Ameriki. V njegovi skupini so študirali analitske metode za klinično določevanje steroidnih hormonov v urinu in drugih bioloških materialih, in to s pomočjo ekstrakcijskih metod, jonskih izmenjevalcev in papirne elektroforeze. Zasledovali so fiziko-kemične lastnosti elektroforetsko izoliranih beljakovinskih in polipeptidnih sestavin hipofiz in raziskovali možnost izolacije steroidnih hormonov iz urina po ekstrakciji z maščobnimi kislinami in absorpciji na jonskih izmenjevalcih. Poslednje imenovano delo je laboratorijsko zaključeno. Nekaj manjših publikacij navajamo ob koncu tega poročila.

Skupina dr. Blinc je posvetila svoje delo sledečim problemom. Antibiotične snovi fuzarijev (doktorska disertacija Koželj). Antibiotične snovi v apertgilih (doktorska disertacija Johanides). Izraba odpadkov koruze z usladkorjenjem in gojenjem *Torula utilis*; usladkorjeje je bilo študirano pod vplivom razredčene žveplene kisline v vročini in koncentrirane solne kisline v hladu (doktorska disertacija Komar in študija T. Strauch). Nadalje izraba sulfitne lužine za gojenje krmilnega kvasa (B. Hočevar), enzimski sistem glive *mucedo*, spoznavanje aktinomocetov z opazovanjem v elektronskem mikroskopu, preiskave, kako ohraniti moko in kruh pred infekcijami, izdelava metodičnega dela za določitev staralnega stanja kruha, vpliv amilaz na staranje kruha (Klemenc), čuvanje kruha iz raznih mešanic pred plesnobo s posebno impregnacijo skorje, preiskava koruzne vodice iz tovarne škroba Jabuka.

Pri preiskavah problemov staranja in kvarjenja kruha nas je podpirala Komisija za medicinsko naučno istraživanje v Beogradu; stroške za študij izrabe sulfitne lužine je delno krila tovarna celuloze in papirja Videm-Krško in pa tovarna Ardon-Ploče, Dalmacija.

V letu 1956 bodo v okviru te skupine študirali problem silaž za naše domače razmere (Koželj), vpliv beta amilaze na staranje kruha — nadaljevanje (Klemenc), izraba hidrolizatov koruze, pšenične slame in sončnic za pridobivanje butanol-acetona (Komar), izraba sulfitne lužine za prido-

bivanje butanol-acetona (Strauch), problem odpadnih fenol-skih vodíc na Jesenicah (Strauch), fermentacija sulfidnih lužin iz listnatega drevja, izraba mlečne sirotke za pridobivanje mlečne kisline.

Za kritje preiskovalnih stroškov bodo v tej delovni skupini skrbeli: Komisija za medicinsko naučno istraživanje v Beogradu, Savezni fond za unapredjenje poljoprivrede Beograd, Zavod za prehranbenu i duvansku industriju Novi Sad, Udruženje preduzeća hemijske industrije Beograd, Tovarna celuloze Prijedor, Železarna Jesenice.

Skupina ing. Dermelja je naš centralni analitični oddelek. Poleg svojih neposrednih nalog vrši anorgansko-analitične preiskave za vse delovne skupine. V čisto znanstveni smeri so študirali uporabnosti metode Kjeldahl za opredelbo dušika v premogih in koksih s posebnim ozirom na možnost standardizacije metode, modifikacijo analitskega postopka za določevanje karbonatnega ogljika ob istočasnem določevanju sulfidnega žvepla, ugotavljanje najprimernejših pogojev za določevanje pepela v premogih Velenja, frakcioniranje vzorcev premoga Raša in Timav s posebnim ozirom na radioaktivne snovi, totalne analize premogovih pepelov s študijem metod za opredelbo redkih kovin.

Pogodba z rudnikom Velenje je bila povod za kompleksno preiskavo premoga rudnika Velenje z analizami vzorcev vrtin I, II, III, IV, V in VI, in sicer separatno za lignit, ksilit in škrilasti medli premog, sušen ksilit in lignit ter za preskavo vzorcev sušenega ksilita in lignita od sušilnih poskusov v Köflachu in raznih vzorcev od pralnih poskusov. V okviru pogodbenega programa Inštituta za tehnologijo mineralnih surovin Beograd so deloma preiskani vzorci premogov Ibar, Breza in Soko, in sicer v zvezi z uporabnostjo teh premogov v koksne namene. Za Zvezno industrijo za nuklearno energijo so preiskani razni vzorci glede tališča pepela. Geološki zavod LRS Ljubljana je želel preiskavo premogov Kanižarica, Kočevje, Timav, Uprava za investicijska izgradnja Skopje pa preiskavo premoga Negotin. Ta dela bomo v letu 1956 nadaljevali.

Jedro dela skupine Hadži je bilo posvečeno infrardeči spektroskopiji, katerega vsebina je podrobno razvidna iz seznama publikacij. Ta dela imajo posebno zvezo s študijem o naravi vodikovih vezi, katere bistvo so skušali tolmačiti z novo teorijo o vodikovi vezavi na kvantno mehanski podlagi. Poleg lastnih študij so vršili v tej delovni skupini spektroskopske usluge za druge delovne skupine našega in-

štituta, pa tudi za interesente na univerzah v Beogradu in Istanbulu.

V okviru pogodbenih del inštituta so študirali in skušali interpretirati infrardeče spektre celotnega lignita in ksilita ter posameznih frakcij. V izgradnji je aparatura za merjenje dielektričnih izgub, ki naj omogoča določevanje absorpcijskih izoterm. V prihodnjem letu pa bodo nadaljevali preiskave na področju spektroskopije.

Znanstvene preiskave skupine Jenčič so bile usmerjene na študij benzenskih ekstraktov iz premoga Velenje, ki jih je bilo mogoče ločiti v voščene, smolne in asfaltu podobne frakcije. Drugo vprašanje je bilo posvečeno problemu, kako dobiti iz katranskih olj koksarne Lukavac v vodi topna olja tipa kreolin.

V okviru pogodbenih del so preiskavali premoge Velenje, Kočevje, Kanižarica in Zagorje, in sicer glede na vsebnost ter kvaliteto bitumenov.

Ing. Kavčič je bil eno leto kot štipendist Britanskega sveta v Angliji. Tam je študiral kemično konstitucijo premogov s posebnim ozirom na vezavo žvepla in na vprašanja ponašanja žvepla pri hidrogenolizi in termičnem razkroju premoga Raša. V letu 1956 se bodo te raziskave nadaljevale; posebno pozornost nameravajo posvečati izpremembam pri delnem hidriranju lignitov.

V skupini ing. Lavrenčič je bilo znanstveno raziskovalno delo usmerjeno na aplikacijo reometrijske tehnike na premoge z izrednimi reološkimi lastnostmi, kot so to premogi Raša, Ibar, pa tudi slovenski premog Makole. Izdelali so metodo za raziskavo prebitne koksne sposobnosti takih premogov, študirali vpliv nekaterih dodatkov z razvito notranjo površino na pirolizo premogov, iskali zveze med reometrijskimi parametri in koksno sposobnostjo, delali na desulfuraciji premoga med koksanjem.

Med pogodbenimi deli naj omenimo študij koksanja pod egido Inštituta za tehnologijo mineralnih surovin, in to metodologijo določevanja koksne sposobnosti, reaktivnost koksov raznih mešanic, uporabnost domačih premogov Breza, Ibar, Soko in Velenje kot dodatek h koksanim mešanicam. Posebno delo je zahtevala obširna preiskava velenjskega lignita v zvezi s projektiranimi novimi investicijami.

Ing. Repič je bil eno leto na študiju v Švici. Njegovo delo tam in delo njegovih sotrudnikov doma je bilo posvečeno vprašanju digitalisa.

Upravnik Inštituta akad. Samec se je pečal še nadalje z huminskimi kisljinami in s škrobom.

Za Inštitut je veliko zanimanje tudi med znanstveniki v inozemstvu. Obiskali so nas: dr. Klemenc z Dunaja; dr. De Willigen, Groningen (Holandska); I. G. C. Dryden od BCU-RE, Leatherhead (Anglija); dr. Törnquist, Westfield (USA); prof. D. Fitzgerald od National Coal Board; prof. Tamm, Basel; dr. Kempf, Detmold; prof. Rebek, Gradec; profesor Y. A. Lajoschen, Dunaj; prof. dr. Küntzel, Darmstadt; prof. Andresen iz Norveške; Josef Wagner, Reutlingen; prof. John Nielsen, New York; Jöwald Kirchener, Bonn; prof. Baumgartner, Gradec; prof. Hermanns, Utrecht; prof. dr. Fischer, Ankara; prof. Apfelbeck, Leoben; Richard Matuschkowitz, Leoben; dr. ing. Hans Reinfeld, Duisburg; Heinrich Belcaan, Aachen; Gerd Baumeister, Aachen; Reno Schubert, Aachen.

V letu 1955 zaključena in publicirana dela:

Oddelek ing. Andreč:

1) K. Andreč—M. Kreč, Die Papierchromatographie konjugierter Steroide, Bull. Sci. Youg., II (1956) 103.

2) L. Strauch, Veronalni pufer, njegova puferna kapaciteta in uporabnost v papirni elektroforezi, Vestnik Slov. kem. društva II (1955) 25.

3) K. Andreč—M. Kreč, Eine neue papierchromatographische Methode zur Reinigung der oestrogenen Harnextrakte, Bull. Sci. Youg. II (1956) 103.

4) K. Andreč—L. Strauch, Die Folgen des Verdunstungsstromes bei der Papierelektrophorese in feuchter Kammer, Bull. Sci. Youg. II (1956) 99.

5) L. Strauch, Enostavna metoda za standardizacijo kromatografskih adsorbentov, Vestnik Slov. kem. društva II (1955) 71.

6) K. Andreč—L. Strauch, Papierelektrophoretische Trennung von Eiweisskomponenten der Schweinehypophysen, Bull. Sci. Youg. II (1956) 100.

7) K. Andreč—L. Strauch, Papierelektrophorese von konjugierten Steroiden, Bull. Sci. Youg. II (1956) 101.

8) K. Andreč—L. Strauch, Prispevek k spoznanju fizikalno kemičnih procesov pri papirni elektroforezi: I. Papirna elektroforeza v vlažni komori; II. Papirna elektroforeza med hladilnimi ploščami. Vestnik Slov. kem. društva (v tisku).

Oddelek dr. Blinc:

1) M. Blinc—T. Strauch, Izraba odpadkov koruzne rastline: hidroliza in fermentacija, Vestnik Slov. kem. društva 1955, zv. 2.

2) M. Blinc—T. Strauch, Gewinnung von Futterhefe aus Maisabfällen durch Hydrolyse und nachfolgende Fermentierung. Bull. Sci. Youg. 1955, No. 3, 73.

3) M. Blinc—B. Hočevar—J. Komar—T. Strauch, Hydrolyse und Fermentierung verschiedener Abfallprodukte des Landbaues und der Industrie, Bull. Sci. Youg. 1955, No. 3, 74.

4) M. Blinc—S. Klemenc—T. Strauch, Neuere Erfahrungen über die Anwendung von Propionsäurebakterien als Schutzmittel gegen Fadenziehen des Brotes. Brot und Gebäck, Detmold, Heft 3, 1956, 66.

Oddelek ing. Dermelj:

M. Dermelj — L. Strauch, Eine neue Halbmikro-Kjeldahl-Methode zur Bestimmung des Stickstoffes in Kohlen, Bull. Sci. Youg. 2 (1956), 104.

Oddelek dr. Hadži:

1) D. Hadži in A. Novak, Omočitvene toplote žvepleni premogov iz Istre in nekaterih drugih jugoslovanskih premogov, Vestnik Slov. kem. društva, 1, 175—184, 1954.

2) S. Detoni in D. Hadži, Absorption spectra and structure of sulphinic acids, J. Chem. Soc. 316—9, 1955 in sporočilo v Bull. Sci. Youg. 2, 44, 1955.

3) D. Hadži, Nekaj novosti v uporabi infrardeče spektroskopije, Nova proizvodnja 5, 381—5, 1955.

4) D. Hadži in A. Novak, Les spectres infrarouges et la structure des sels acides de quelques acides carboxyliques, Nuovo Cimento, Suppl. Vol. 2, 715—722, 1955.

5) M. Čeh in D. Hadži, Infra-red spectra of humic acids and their derivatives, Fuel 35, 77, 1956.

6) D. Hadži in A. Novak, Infra-red spectra of graphitic oxide, Trans. Faraday Soc. 51, 1614, 1955; sporočilo v Bull. Sci. Youg. 2, 48, 1955.

7) L. Cencelj in D. Hadži, Infra-red spectra of polychlor-naphtalenes, Spectrochim. Acta 7, 274, 1955.

8) S. Bratož, An approximate method of calculating vibrational frequencies of polyatomic molecules, J. Chem. Phys. 20, 159, 1955.

9) S. Bratož in D. Hadži, Infra-red absorption bande associated with the chelate ring in unsaturated hydroxycarbonyl compounds, *Trans. Faraday Soc.*, vol. 52, 1956.

10) S. Bratož, D. Hadži, N. Sheppard, The infra-red absorption bands associated with the COOH and COOD groups in dimeric carboxylic acid — II. The region from 3700 to 1500 cm^{-1} , *Spectrochimica acta*, 1956, vol. 8, 249 (sporočilo v *Bull. Sci. Youg.*, 1, 104, 1954).

11) D. Hadži, Absorption spectra and structure of some solid hydroxyazo-compounds, *J. Chem. Soc.*, July 1956.

12) D. Hadži, Infrared spectra and structure of some quinone monoximes, *J. Chem. Soc.*, Aug. 1956.

13) S. Detoni in D. Hadži, Les spectres infrarouges des acides benzène et toluène séléniques et de l'acide sélénieux, *J. Chim. phys.*, 1956, 760.

Skupina za premog:

1) Ing. R. Kavčič, Kvalitativna karakterizacija organskih žveplovih spojin v raškem premogu (*Vestnik Slov. kem. društva* 1, 1954, 197).

2) B. Lavrenčič, S. Černič: Beiträge zur Entschwefelung von Kohlen während der Verkokung (*Bull. Sci. Youg.* 2, 46—47, 1955).

3) B. Lavrenčič, M. Reisner: Prispевki k problemu tvorbe koksov iz mešanic raznih premogov, II (*Vestnik Slov. kem. društva* 2, 49—56, 1955).

4) B. Lavrenčič, M. Reisner, S. Černič: Prispевki k problemu tvorbe koksov iz mešanic raznih premogov, III (*Vestnik Slov. kem. društva* 3, 97—110, 1956).

Prof. Samec:

1) D. Hadži, R. Kavčič, M. Samec: Über das Verkoken nichtbackender Kohlen (*Brennstoff-Chemie* 35, 44, 1954).

2) M. Samec, Entschwefelung von Koks aus der Kohle von Raša (*Bull. Sci. Youg.* 2, 46, 1955).

3) M. Samec. Neuere Beobachtungen über zeitliche Veränderungen von Stärkelösungen (*Die Stärke* 7, 131, 1955).

4) M. Samec, Viskosimetrie von Lösungen einiger Azehtylamylosen Getreide und Mehl 6 (1956), 33.

INŠTITUT ZA ELEKTRIŠKO GOSPODARSTVO

I. Splošno

Glavna zgradba Inštituta je dokončana z udeležbo so-lastnika Elektroenergetske skupnosti Slovenije in daje kot »dom elektriškega gospodarstva Slovenije« streho trem vodilnim organizacijam te stroke, Inštitutu za elektriško gospodarstvo, Elektroenergetski skupnosti Slovenije in Elektroprojektu.

II. Gradnja laboratorijev

Oprema analizatorja je izpopolnjena z dovršitvijo 40 bremenskih predalov, 40 indukcijskih regulatorjev za generatorske elemente s 14 merilnimi ojačevalniki in merilnega pulta z dvema indukcijskima regulatorjema ter dvema ojačevalnikoma. S tem so dela v glavnem končana in preostane za prihodnje leto le še izgradnja nujno potrebnega rezervnega merilnega ojačevalnika. Analizator je v zadnjih mesecih že obratoval.

Začela se je gradnja stavbe visokonapetostnega laboratorija. Izdelan je del opreme tega laboratorija, in sicer: preizkusni transformator 200 kV, 20 kVA, izolacijski podstavek za transformator 300 kV v drugi kaskadi, krogelno iskrišče 250 mm, zračni kondenzator, oprema za Scheringov most za meritve izgub v oljih in montažni voziček nosilnosti 2 ton. V delu so še: napajalni agregat za preizkusni transformator z daljinskim upravljanjem, naprava za proizvajanje udarnih napetosti 3000 V, 1500 A, elektronski ničelni indikator in konstrukcija naprave za proizvajanje umetnega dežja. Za laboratorij energetske kemije je izdelan termostat za staranje mineralnih olj.

Večina laboratorijske opreme je izdelana v lastni delavnici, ki je tudi adaptirala napajalni agregat za visokonapetostni laboratorij.

II. Organizacijski pregled

Ukinjena je bila skupina za analizo potrošnje in tarifna vprašanja in njen resor priključen skupini za energetske ekonomiko. Laboratorij za energetske kemije je bil priključen skupini za proučevanje proizvodnje. Na novo so bili nameščeni 4 kvalificirani delavci, en risar in en pomožni uslužbenec, službo pa so zapustili po en administrativni uslužbenec, en laborant, en kvalificiran in en nekvalificiran delavec.

IV. Opravljeno delo

Inštitut je leta 1955 izdelal 9 ekspertiz, in sicer:

št. 63. Ing. Ožbolt Gros: Pregled vseh izkoristljivih vodnih sil Jugoslavije.

št. 64. Ing. Edv. Höfler: Poročilo o kongresu IEC (1954) v Philadelphiji.

št. 65. Ing. Jurij Detiček: Študijsko potovanje v Francijo, Švico in Anglijo.

št. 66. Dr. ing. Marjan Plaper: Obratovne možnosti dolgega daljnovoda.

št. 67. Ing. Branko Vajda: Energetske bilance držav, ki so sosedje Jugoslavije.

št. 68. Ing. Milan Vidmar ml.: Sodelovanje alpskih in kraških voda na ozemlju Jugoslavije.

št. 69. Ing. Franc Špiler: Študijsko potovanje na Švedsko in v Zapadno Nemčijo.

št. 70. Ing. Edv. Höfler: Poročilo o kongresu IEC (1955) v Londonu.

št. 71. Vsi oddelki v sodelovanju z oddelkom za energetske ekonomiko: Elektrifikacija Makedonije (knjiga I, II A, II B in 1. ter 2. mapa):

Ing. M. Brelih: Redakcija in uvod.

Ing. A. Sebaheer: Statistika in dokumentacija.

Ing. E. Sajovic: Prognoza porabe električne energije.

Ing. M. Brelih: Perspektive za izvoz.

Ing. O. Gros: Možnosti novih elektroenergetskih virov.

Ing. M. Vidmar ml.: Elektroenergetska bilanca.

Ing. J. Rudolf: Splošna konfiguracija visokonapetostne mreže.

- Ing. E. Höfler: Proračun moči transformatorjev.
Dr. ing. M. Plaper: Določitev aktivne in reaktivne moči.
Ing. J. Rosina: Kompenzacija faznega faktorja v sistemu.
Ing. A. Škulj (zunanji sodelavec): Gospodarska primerjava dveh variant daljnovoda 110 kV Vrutok—Skopje.
Ing. B. Vajda: Določitev primerov za meritve na analizatorju in analiza rezultatov meritev.
Ing. Fr. Curk, Ing. Fr. Mlakar, Ing. B. Remše: Meritve na omrežnem analizatorju.
Ing. E. Höfler: Ozemljitev sistema.
Ing. E. Höfler: Zaščita.
M. Kunaver (zunanji sodelavec): Ureditve visokofrekvenčnih zvez.
Ing. R. Švajger (zunanji sodelavec): Zveze in dispečerske naprave.
Sodelovali so še drugi člani Inštituta in zunanji sodelavec A. Šermazanov.
V Državni založbi Slovenije je izšla knjiga prof. dr. Milana Vidmarja: Delovanje električnih strojev.

Objavljeni so članki:

- Prof. M. Vidmar: Das Bündelleiterproblem der Höchstspannungsleitungen, ÖZE, Wien 1955/4.
Dr. M. Plaper: O Vidmarjevi razpetinski teoriji, Elektrotehniški vestnik 1951/1-2.
Dr. M. Plaper: Nekaj misli o Kelvinovem pravilu, Elektrotehniški vestnik 1955/7-8.
Dr. M. Plaper: Problematika naravne moči v tehniki prenašanja električne energije, Slovenska akademija znanosti in umetnosti. Razprave 3. razreda VI/4, 1954.
Ing. E. Höfler: Petdeseti kongres IEC v Philadelphiji, Elektrotehniški vestnik 1955/1-2.
Ing. E. Höfler: Prispevek k raziskavi koordinacije izolacije v naših visokonapetostnih napravah, Elektrotehniški vestnik 1955/7-8.
Ing. E. Höfler: Zasedanje IEC v Londonu, Elektrotehniški vestnik 1955/11-12.
Ing. F. Špiler: Za smotrno proizvodnjo elektriških gospodinjskih aparatov, Gospodarski Vestnik 1955/30.
Ing. E. Höfler: 4 članki iz tematike CIGRE 1954 (Elektrotehniški vestnik 1955/1-2, 1955/3-4).

Za zunanje naročnike so izdelana v Inštitutu naslednja dela:

Montažne tabele za vodnike iz čistega aluminija, nom. prevezov 50 do 500 mm² ob faktorju varnosti 2,5 (Ing. J. Rudolf).

Račun in konstrukcija vodnega upora 30 MV (Ing. J. Rosina).

Navodila za vzdrževanje transformatorskih postaj (Ing. E. Höfler).

Študija o pretočni akumulaciji (Ing. M. Vidmar ml.).

Obračun gretja rešetk in cevovodov HE Raven — za Litostroj (Ing. F. Špiler).

Člani Inštituta so sodelovali pri tehniškem pregledu in prevzemu II. in III. agregata hidroelektrarne Moste (Ing. Gros, Ing. Höfler), III. agregata HE Dravograd (Ing. Höfler), generatorja »B« HE Medvode (Ing. Rosina) in HE Vuhred (še v delu).

V delu je bila problematika kontrole izolacije generatorjev po naročilu Elektrogospodarske skupnosti Slovenije (Ing. Höfler), ki zahteva za praktične poskuse izgradnjo primerne merilne opreme.

V okviru Jugoslovanskega elektrotehniškega komiteja (TO 28) glede koordinacije izolacije se je sekretar (Ing. Höfler) udeležil plenuma in druge skupščine tega komiteja, v juliju pa tudi zasedanja IEC v Londonu, kjer je sodeloval obenem pri zasedanju skupine št. 36 (visokonapetostne meritve). Ta odbor je predložil Zvezni komisiji za standardizacijo osnutek jugoslovanskega standarda za koordinacijo izolacije. V Jugoslovanskem elektrotehniškem komiteju št. 36 oziroma 42 je Ing. Špiler sodeloval pri predlogu jugoslovanskih standardov za porcelanske izolatorje, preizkušnje z udarnimi napetostmi in meritve s krogelnim iskriščem. Isti referent je izdelal utemeljen protipredlog glede predpisov za strelovode. Ing. Höfler je v Jugoslovanskem elektrotehniškem komiteju št. 8 (normalne napetosti, toki in frekvence) izdelal odgovor Zvezni komisiji za standardizacijo glede standardov za napetosti. Ing. Detiček je kot sekretar TO 10 Jugoslovanskega elektrotehniškega komiteja izdelal predlog za standard transformatorskih olj. Inštitutski sodelavci so izdelali vrsto izvedenskih mnenj za Elektroprojekt, Upravo za vodno gospodarstvo, LOMO Kranj (Ing. Gros) in ELES (Ing. Höfler), sodelovali pri komisijah in na konferencah zveznih

in republiških institucij (Ing. Gros, Ing. Höfler, Ing. Sajovic, Ing. Špiler, Ing. Detiček). Ing. Detiček je izdelal postopek za regeneracijo turbinskega olja v HE Dravograd.

Predavanja :

Obratovalni problemi z mineralnimi olji (Ing. Detiček za obratovodje podjetij ELES).

Kongres IEC v Philadelphiji (Ing. Höfler — Elektrotehniško društvo Celje).

Elektrotehnika v kmetijstvu (Ing. Höfler, Maribor).

Zasedanje IEC v Londonu 1955 (Ing. Höfler, Radijska univerza, Ljubljana).

Laboratorij za visokonapetostne meritve je izvršil po zunanjih naročilih 5 preizkušenj, laboratorij za energetske kemije pa 104 analize, od teh 67 analiz transformatorskih olj, 35 analiz turbinskih olj, eno analizo kableske mase in eno kotelskega sedimenta. Skupina za meritve je merila in preizkušala prototipe motorjev za »Motor« v Škofji Loki.

V uredniškem odboru elektrotehniškega priročnika sodeluje Ing. Špiler, v elektrostrojni komisiji ljudske tehnike Ing. Höfler in Ing. Sajovic, v tehniški sekciji terminološke komisije SAZU delata Ing. Sajovic in Ing. Mlakar.

Na strokovnih zasedanjih ali ogledih v inozemstvu so bili Ing. Gros, Ing. Höfler, Ing. Vajda, Ing. Detiček in Ing. Mlakar.

Plenum je bil sklican enkrat, kolegij je imel 6 rednih in 5 izrednih sej, upravnih sej pa je bilo troje.

Knjižnica se je povečala za 190 knjig. Redno dobiva 39 inozemskih in 33 domačih revij.

V. Načrt dela za leto 1956

Ker je Inštitut ustanova s samostojnim finansiranjem, je njegov delovni načrt odvisen prvenstveno od nalog, ki jih bo dobil med letom. Nekaj jih ima že v delu, za druge se dogovarja z naročniki, velik del pa bo predloženih šele pozneje z ustreznimi predpisanimi termini in prioriteten redom. Za posamezne skupine po novi organizacijski razvrstitvi je zaenkrat videti tole delo:

1. Proučevanje proizvodnje električne energije (načelnik Ing. Ožbolt Gros).

Znanstveni sodelavec Ing. Ožbolt Gros dela na ekspertizi: Obratovanje dravskih elektrarn po sistemu pretočne

akumulacije. Znanstveni sodelavec Ing. Milan Vidmar ml. pripravlja interni referat o novem analitskem izrazu za magnetilno krivuljo.

2. Transformiranje, prenos in razdeljevanje električne energije (načelnik Dr. Marjan Plaper).

Izdana bo študija o daljnovodih 110 kV (prof. Milan Vidmar). Nujno bo treba izdelati naročeno obsežno ekspertizo: »Problematika paralelnega obratovanja slovenske in hrvaške mreže«, ki jo je prevzel Inštitut v izvršitev že lani. Verjetno bo treba k temu delu pritegniti nekatere člane drugih skupin. Izdelana bo študija o ekonomskih razpetinah daljnovodov visoke in srednje napetosti. Snov je po teoretični strani v glavnem dodelana, praktična uporaba te teorije pa kaže še nekaj problemov. Vzporedno z delom na gornjih študijah bo teklo delo na problemih stabilnosti mrež in na problemih vzbujanja transformatorjev. Tudi nadaljnji študij podeželske elektrifikacije je v programu skupine.

3. Zaščita elektrotehniških naprav (načelnik Ing. Edvard Höfler).

Med najvažnejšimi deli je kontrola izolacije generatorjev. Potrebna aparatura za enosmerno napetost je bila nabavljena že l. 1955; do aprila bo izgrajen regulacijski transformator in vodni upor z merjenje $tg \delta$ oz. $\cos \varphi$, nakar se začnejo sistematične meritve.

V okviru sekretariata TO 20 Jugoslovanske elektrotehniške komisije bo sestavljen predlog jugoslovanskega standarda za koordinacijo izolacije. Planirano je potovanje sekretarja na zasedanje IEC v München (konec junija), kjer je na programu določitev važnih mednarodnih priporočil o koordinaciji izolacije, o minimalnih razdaljah v zraku itd.

Visokonapetostni laboratorij.

Predvidena je dovršitev I. etape laboratorija, namreč gradbenih del in električne instalacije v glavni dvorani, montaža mostnega žerjava, montaža kaskade 50 kV in preselitev obstoječe opreme.

V delu je tudi napajalni agregat z avtomatiko in stikalno ploščo za kaskado 50 Hz.

Začelo se bo delo na II. preskusnem transformatorju 200 kV, 40 kVA in krogelnem iskrišču 500 mm.

V programu dela so še: naprava za umetni dež (načrti so že gotovi), katodni oscilografs hladno katodo (načrti in nekateri sestavni deli), katodni oscilograf z Braunovo cevjo (naročilo materiala, izdelava sestavnih delov, montaža in preizkušnja), udarni generator 800 kV (izdelava prototipa kondenzatorja, načrti, naročilo materiala in izdelava nekaterih delov).

Načrt dela ustreza zmogljivosti oddelka in delavnice, izvedba pa je odvisna od razpoložljivih investicijskih kreditov.

4. Meritve (načelnik Ing. Branko Vajda).

Izdelan bo drugi merilni ojačevalnik za analizator. Normalno bo oddelek izvrševal dela za zunanje naročnike.

5. Energetska kemija in fizikalne raziskave (načelnik Ing. Srečko Sajovic).

Laboratorij za energetska kemijo bo imel kot glavno nalogo analizo mineralnih olj za zunanje naročnike in izpopolnitev servisne službe. Raziskovalno delo bo usmerjeno v študij regeneracije izolirnih in turbinskih olj, primerjalno oceno metod za ugotovitev kemijske stabilnosti olj, analizo inhibitorjev in deaktivatorjev bakra ter študij procesa staranja z bakrom. Na programu so tudi študije o uporabnosti domačih naft za izdelavo izolirnih olj. Del teh in drugih nalog bo v zvezi z mednarodno organizacijo IEC, posebno TSC 10, ki določuje preizkusne metode in standarde za mineralna olja. Laboratorij za fizikalne raziskave je v študiju in bo med letom izdelal definitivni program in potrebne načrte.

6. Gradnja in vzdrževanje laboratorijske opreme (načelnik Ing. Janko Rudolf).

Program skupine obsega izdelavo opreme za zgoraj navedene skupine.

INŠTITUT ZA TURBINSKE STROJE

Inštitut je v letu 1955 še vedno delal v starih zasilnih prostorih na Celovški cesti 71 a, ker je delo na novem posloplju v Šentvidu le počasi napredovalo. Do konca leta so bile končane v Inštitutu naslednje preizkusne naprave:

1. Zračni kanal za preizkušanje kaskad je bil proti koncu leta končan in v začasnih prostorih na funkcioniranje preizkušen. Neprimerna lega in majhni prostori niso žal dopuščali, da bi začeli s sistematičnimi raziskovanji na profilnih kaskadah.

2. Izdelan je bil radialni ventilator za pogon postaje za preizkušanje modelov vodnih turbin z zrakom.

3. Izdelani sta bili postaji za preizkušanje modelov radialnih in aksialnih črpalk z zrakom.

Od eksperimentalnih del in teoretičnih študij so bile najvažnejše naslednje:

1. Numerično določanje gibalnih razmer nestisljive tekočine skozi nekatere vrste kaskad.

2. Uporabnost nekaterih merilnih priprav (cilindrična sonda) za merjenje določenih veličin v tekočinskih tokovih.

3. Eksperimentalni študij vpliva predvodilnih lopatic na karakteristike Kaplanovih turbin v mali turbinski postaji.

4. Eksperimentalno določanje vpliva širine rotorja na karakteristike centrifugalnih črpalk.

5. Eksperimentalno določanje vpliva dimenzij spirale na hidravlične lastnosti centrifugalnih črpalk.

6. Eksperimentalna primerjava rezultatov poizkusov z vodo in z zrakom na modelih centrifugalnih črpalk.

Poleg tega je inštitut izdelal nekaj projektov in redno opravljaval rutinska preizkušanja črpalk, ventilatorjev, zapor-nih organov in drugih priprav po naročilu raznih podjetij.

Načrt dela za leto 1956

Glede na razvoj gradbenih del na novi stavbi se bo inštitut verjetno že v mesecu aprilu preselil v nove prostore v Šentvidu. Zato bo treba velik del časa in sredstev porabiti za prenos in ponovno postavitve obstoječih preizkusnih naprav in za njihovo razširitev in dopolnitev.

Inštitut bo skupno z Inštitutom za elektriško gospodarstvo sodeloval pri prevzemu prvega agregata novozgrajene hidrocentrale v Vuhredu. Preostali čas bo treba v glavnem posvetiti konkretnim nalogam, ki so jih že predložila inštitutu nekatera domača podjetja.

INŠTITUT ZA RAZISKOVANJE KRASA

Organizacijsko delo. Akademija je nadaljevala s popravili inštitutskega poslojja v Postojni in je docela obnovila streho. Dne 1. oktobra 1955 smo odprli naše zbirke javnosti. Dosegli smo odobritev statuta Speleološke zveze Jugoslavije, ki ima svoj prvi sedež v Sloveniji. Organizirali smo poročevalsko službo za zbiranje podatkov s kraškega terena v Idriji, Kopru, Mostu na Soči, Tolminu in Kobaridu, kjer smo imeli tudi primerna predavanja. Naš inštitut so obiskali: ing. Miloš Janjić z Geološke fakultete v Beogradu, da se seznanji z organizacijo inštituta in metodami njegovega terenskega dela; biolog Adem Buturović iz Sarajeva, ki se je pri nas mudil ponovno v študijske namene; speleologi iz Zagreba, geologi in geografi iz Beograda, speleologi iz Anglije, Avstrije, Francije, Zahodne Nemčije in Združenih držav Amerike, geologi in biologi iz Danske ter botaniki in geografi iz Zahodne Nemčije.

Znanstveno delo. Terensko delo je zajelo velik obseg in se izvajalo v razne namene. Na Blokah se je raziskala vodna jama Sušica v zvezi z načrtom napeljave vodovoda. Ker ni na razpolago detajlnih načrtov, so se izmerile Škocjanske jame kot predpriprava za elektrifikacijo le-teh. Za namene objave posebne kraške karte se je detajlno pregledal sektor med Divačo, Herpeljami in Materijo in so se topografsko vnesli ondotni tipični kraški objekti. Pri tem smo odkrili Roško špiljo v sistemu Škocjanskih jam in dali pobudo za uspela arheološka izkopavanja. V sistemu podzemeljske Pivke se je začelo pod vodstvom strokovnega sodelavca Ivana Michlerja sistematično raziskovanje ondotnega podzemlja in vodnih pretokov, kar je prineslo nova spoznanja in odkritja še neznanih prostorov. V sektorju neznanega toka podzemeljske Pivke proti Planinskemu polju smo ugotovili nekaj novih dušnikov; prodiranje v brezno v Hrenovskih talih pa smo morali v globini 114 m opustiti, ker je obstajala prevelika nevarnost podora, dasi je nivo pretoka le 20 m niže. V okolišu Prestranka in Slavine smo raziskovanje zaključili in ga prenesli na sektor pri Orehku in Košani,

prav tako pa tudi na Javorniško stran Pivške kotline. Na novo smo začeli z raziskovanjem jam v okolišu Idrije, ki so z zelo redkimi izjemami še docela neznane. Tu nam je uspelo barvanje podzemeljskega odtoka potoka Kanomljice, ki križa njen površinski tok.

Lotili smo se kritičnega ocenjevanja Valvasorjevih pripomb o našem krasu in pri tem trčili na sicer še neobdelano Bločiško polje in njegovo podzemlje, kar je dalo pobudo za posebno študijo. Inštitut, ki mu je pri nekaterih teren-skih delih pomagalo Društvo za raziskovanje jam Slovenije, je na drugi strani sodelovalo z njim zlasti pri nadaljnjih raziskavanjih na Saješkem polju, v Logarčku in Križni jami. Razen tega je inštitut sodeloval pri raziskavah na Nikšičkem polju za potrebe hidrocentrale Gornja Zeta, pri Foči za potrebe rudnika Miljevina in brezna Propale nad izvirom Rame.

Znanstveni sodelavec Roman Savnik je bil v septembru v Švici, kjer si je ogledal ondotni kras in navezal strokovne stike. V Bernu je imel predavanje, ki ga je priredila speleo-loška organizacija. Ob povratku je navezal nove stike v Trstu in dal smernice za zbiranje domače kraške toponomastike. Isti čas je asistent France Hribar obiskal Švabski Alb. Tu je v Laichingenu referiral na sestanku nemških speleologov o svojih raziskavanjih v globokih dolih Trnovskega gozda. Oktobra se je udeležil strokovni sodelavec Egon Pretner italijanskega speleološkega kongresa na Sardiniji.

Pri Naklem na Gorenjskem se je laborant Janez Gantar posvetil študiju kraških pojavov v konglomeratu.

V začetku leta je izšla publikacija o prvem jugoslovanskem speleološkem kongresu v Postojni, ki jo je izdal inštitut skupno z Društvom za raziskovanje jam Slovenije, konec leta pa so izšla Acta carsologica kot poročila inštituta, ki bodo poslej redno izhajala.

Dopolnili smo kataster kraških objektov Slovenije. Ta obsega sedaj 1633 števil; od teh je 1180 jam, 378 voda in 75 ostalih kraških objektov.

Znanstveni sodelavec dr. Valter Bohinec je z izpisovanjem kraške bibliografije dosegel 4520 števil. Pomagal je pri ureditvi publikacije Prvi jugoslovanski speleološki kongres in pri Acta carsologica I.

Strokovni sodelavec Ivan Michler je prevzel vodstvo pri raziskavah podzemeljske Pivke, Logarčka in Križne jame.

Seznam prispevkov članov inštituta in njegovih sodelavcev

V. Bohinec, Dosedanje delovanje Društva za raziskavanje jam Slovenije, Prvi jugoslovanski speleološki kongres, 1955.

V. Bohinec, O speleološki bibliografiji, prav tam.

I. Gams, Morfološki problemi jame in potoka Mitoščice, Acta carsologica I, 1955.

J. Gantar, Arnešova luknja, prav tam.

F. Habe—F. Hribar—P. Štefančič, Habečkov brezen, prav tam.

F. Habe—F. Hribar, Raziskava odtočnega sifona v Pivki jami, prav tam.

F. Hribar—F. Habe—R. Savnik, Podzemeljski svet Prestranškega in Slavinskega ravnika, prav tam.

I. Michler, Rakov rokav Planinske jame, prav tam.

I. Michler, Hidrografija Črne jame, Proteus XVIII, 1955/56.

E. Pretner, Die geographische Verbreitung der Höhlenkäfer in Slowenien, Premier Congrès international de spéléologie, Paris 1953, Tome III, 1955.

E. Pretner, Postojnski kras — zibelka biospeleologije, Turistični Vestnik III, 1955.

E. Pretner, Rodovi *Orvotus* L. Miller, *Pretneria* G. Müller, *Astagobius* Reitter in *Leptodirus* Schmidt (Coleoptera), Acta carsologica I, 1955.

R. Savnik, Kataster kraških objektov in problemi naše kraške nomenklature, Prvi jugoslovanski speleološki kongres, 1955.

R. Savnik, Razvoj domače speleologije in nekatere njene aktualne naloge, Acta carsologica I, 1955.

R. Savnik, Barvanje Lokve pod Jamskim gradom, prav tam.

R. Savnik, Beitrag zur Kenntniss der Karsthydrographie in Slowenien, Premier Congrès international de spéléologie, Paris 1953, Tome II, Actes du congrès 1955.

R. Savnik, Naši zaslužni raziskovalci in propagatorji Postojnske jame, Turistični Vestnik III, 1955.

R. Savnik, Speleologija in turizem, prav tam.

R. Savnik, Die jugoslawische Karstforschung und die Schweiz, Stalactite, Organe de la Société Suisse de spéléologie 1955.

Delovni načrt za leto 1956

Organizacijsko delo. Uredili bomo zbirke inštituta in jih dopolnili s primerki kraškega marmora, kraške flore in z maketami o kraški hidrografiji. Poglobili bomo stike z vsemi društvi in ustanovami, ki se bavijo s proučevanjem krasa v Jugoslaviji, s tujino pa bomo navezali stike zlasti po zamenjavi literature.

Znanstveno delo. Težišče terenskega dela bo v območju podzemeljske Pivke, Bločiškega polja, Sajevskega polja v smeri proti Košani in v povodju Idrijce. Nadaljevali bomo s topografskim ugotavljanjem še neregistriranih jam v okolišu Divače, Sežane in Lipice. Izdali bomo drugi zvezek Poročil našega inštituta. V Postojnski jami bomo obnovili laboratorij, ki je obstajal v času Italije, ter tu opazovali tvorjenje sige, rast kapnikov ter spremembe temperature, vlage in zračnega tlaka.

INŠTITUT ZA GEOGRAFIJO

Poročilo o delu v letu 1955

S svojimi in vnanjimi sodelavci smo v tem letu bistveno izpopolnili nekatera dela, ki smo si jih zastavili že poprej. S terenskim proučevanjem in izrabo tiskanih virov smo obogatili znanje o zelenih snegovih v Kamniških in Julijskih Alpah. Kot vsako leto smo tudi v tem poletju proučili stanje na Triglavskem ledeniku, kjer smo precizirali nekatere nove merilne točke in prijeme za bodoče delo. V okviru sistematičnega proučevanja slovenskega panonskega obrobja smo geomorfološko raziskovali Belo Krajino in pričeli antropogeografsko raziskovati Kozjansko. Važno mesto so tudi v tem letu zavzela raziskovanja periglacialnih sledov. Specialno s tem namenom je bilo pregledano Krško-Brežiško polje in zajeto v podrobno terensko proučitev porečje Kamniške Bistrice, kjer se prepletajo glacialni in periglacialni pojavi.

V regionalnem geografskem proučevanju smo zadnje leto posvetili največ dela Novomeški kotlini, kjer smo podatke terenskega raziskovanja prejšnjega leta dopolnjevali in urejevali. Ker želimo posvetiti posebno pozornost slovenskemu vinogradništvu, zlasti glede na prirodno in kulturno pogojenost ter na pomen v gospodarstvu, smo v tem letu z mladimi vnanjimi sodelavci proučevali vinogradniško področje Slovenskih goric okrog Maribora.

V okviru študij gospodarsko nerazvitih robnih slovenskih pokrajin smo v preteklem letu nadaljevali zbiranje gradiva za razpravo o sezonskem gibanju prebivalstva v Prekmurju, na novo pa zastavili proučevanje ribišstva v območju Tržaškega zaliva. V izpopolnjevanju je nadalje še material o gospodarsko-geografski analizi porečja Notranjske Reke in v njegovem sosedstvu. Material o gibanju delovne sile med krajem bivanja in krajem dela smo pričeli kartografsko upodabljati po metodi, ki bo v največji možni stopnji prikazala vrednost zbranega gradiva.

V okviru študij geografskih posledic, ki jih imajo na pokrajino in človeka elementarne nezgode, smo v letu 1955 izvedli prve terenske ogleda.

Urejevanje inštitutske geografske bibliografske karto-teke se po delu v letu 1955 bliža koncu.

V tem letu smo publicirali v seriji Del Inštituta za geografijo delo upravnika inštituta A. Melika o kraških poljih Slovenije v pleistocenu in izdali Geografski zbornik III s petimi razpravami. Za tisk pa smo pripravili razprave za nadaljnji dve knjigi Zbornika.

Delovni načrt za leto 1956

Prvenstveno delo tištih sodelavcev, ki so že prevzeli regionalno geografsko proučevanje, bo v tem letu, da prevzeto dokončajo. S terenskim delom nameravamo nadaljevati geomorfološko proučevanje panonskega obrobja v Podravju in Pomurju ter v Beli Krajini. Študij glacialnih in periglacialnih pojavov v porečju Kamniške Bistrice bomo nadaljevali in obenem prešli na raziskovanje periglacialne akumulacije vse Ljubljanske kotline. Proučiti nameravamo nekatere probleme kraške morfologije. V tem letu nameravamo nadalje dopolniti in urediti material, zbran o zelenih snegovih. Kot eno prvih nalog vidimo dokončno pripravo vseh rezultatov, ki so jih dala dosedanja proučevanja Novo-meške kotline. Vzporedno s tem delom bo šla priprava gradiva o nihanju delovne sile med krajem bivanja in krajem dela. Dokončati nameravamo terensko raziskovanje gospodarstva in prebivalstva v porečju Notranjske Reke in v sosedstvu, kakor tudi nekatera druga dela, ki smo jih omejnili v poročilih v zadnjih letih.

Z razširjeno mrežo sodelavcev iz raznih krajev Slovenije se nameravamo lotiti študija izseljevanja v preteklosti po posameznih pokrajinah.

Organizacijsko in strokovno pripravljamo kolektive sodelavcev, ki bodo po potrebi proučili posledice nenadnih elementarnih nezgod. V tem okviru smo že pregledali posledice, ki jih je povzročil potres v pokrajini Ilirske Bistrice dne 31. januarja 1956.

Geografski zbornik IV je bil izročen v začetku leta 1956 v tisk in upamo, da bomo lahko pripravili v tem letu material za naslednjo knjigo.

Kartografski zavod

Poročilo o delu v letu 1955

Kartografski zavod se je v letu 1955 še vedno boril s problemom risarskega kadra. Imamo le enega kartografa, ki

poleg kartografskih poslov opravlja tudi administracijo in fotografske posle ter skrbi za fototeko. Kajti že v prvi četrtini leta je po sedmih mesecih službovanja odpovedal službo fotografski laborant zaradi prenizke plače, v septembru pa je odšel k vojakom honorarno nameščeni kartografski risar. Pomagali smo si s priložnostnimi risarji-študenti, ki pa zaradi študijskih obveznosti ne morejo dela redno opravljati.

Ob takih razmerah kartografsko delo zelo trpi in se kopiči. Nismo mogli dokončati karte o razmerju med krajem bivanja in krajem zaposlitve industrijskega delavstva v Sloveniji. Pač pa smo opravili vrsto manjših del, tako n. pr. karto glacialnih sledov ob Tolminki in Zalašci ter karto celjskega poplavnega območja, ki sta bili že objavljeni, karto nivojev v Novomeški kotlini itd.

S trimesečnim honorarnim delom smo dokončali kartoteko industrijske delovne sile, tako da sedaj razpolagamo s tabelaričnimi podatki o zaposlitvi po podjetjih in s kartočno sliko po krajih bivanja industrijskega delavstva.

V našo geografsko fototeko smo doslej zbrali okrog 2500 slik. Od tega je glavni del naš proizvod, nekaj pa smo nabrali drugod. Nismo pa imeli nikogar, ki bi opravljal tehnično delo pri sistematičnem urejevanju zbranih slik.

Zaradi pomanjkanja kreditov se tudi ureditev našega fotolaboratorija še ni premaknila z mrtve točke in tako še vedno gostujemo v univerzitetnih prostorih. Za delo v laboratoriju in urejevanje fototeke pa smo ob koncu leta vendarle pridobili novega fotolaboranta.

Načrt dela za leto 1956

Naša prizadevanja v letu 1956 bodo usmerjena na pridobitev risarjev, s katerimi bi mogli dokončati delo, ki se je nakopičilo, obenem pa opraviti tudi naloge, ki se bodo na novo postavile pred nas. To bodo predvsem karte regionalnih področij Slovenije, ki jih skupno raziskujeta Inštitut za geografijo SAZU in Geografski inštitut univerze ter seveda mnoge druge karte, ki jih bodo zahtevale študije v Inštitutu za geografijo.

Za fototeko bomo nadaljevali zbiranje geografskega slikovnega gradiva, ki se bo sedaj lahko tudi sistematično uredilo po principu geografskih regij.

INŠTITUT ZA GEOLOGIJO

Poročilo o delu za leto 1955

Geološko-paleontološka sekcija

Upravnik inštituta akademik I. Rakovec je končal raziskavo bovidnih ostankov v Sloveniji in dognal, da so živali pri nas v mlajši pleistocenski dobi samo turi (*Bos primigenius* Boj.), medtem ko so bizoni kot izrazite stepne živali tedanje dobe prihajali k nam iz soseščine od časa do časa le na obrobna področja.

Preiskal je mamutov molar z Meljskega hriba pri Mariboru. Dognal je, da imamo opraviti z razvojno še razmeroma primitivnim mamutom vrste *Mammonteus primigenius* (Blumenb.), vendar ne tako primitivnim, da ga ne bi mogli staviti v začetno dobo würmske poledenitve. Ostanki flore, ki jo je mogel ugotoviti asistent Arheološke sekcije Inštituta za zgodovino A. Šercelj v glini iz najdišča, kažejo prav tako na hladno podnebje.

Nadalje je upravnik inštituta obdelal zanimiv ostanek dinoterije iz spodnjepliocenskih plasti pri Zgornjih Verjanah v Slovenskih goricah. Gre za mlečen zob te živali, kakršni spadajo med zelo redke najdbe. Geološka starost plasti v najdišču in najdbe dinoterijev iz istodobnih plasti v soseščini kažejo na to, da gre v tem primeru po vsej verjetnosti za vrsto *Dinotherium giganteum* Kaup. Glede na to, da izolirani zob sam za tako determinacijo ne nudi opore — kvečjemu bi majhne dimenzije kazale na neko vmesno stopnjo med *D. bavaricum* in *D. giganteum* — ga v Dehmovem smislu označuje le kot *Dinotherium* aff. *giganteum*. Kljub temu, da poznamo ostanke teh živali doslej le z vzhodnega Štajerskega, pa ni dvoma, da so živali v spodnjepliocenski dobi tudi po ostali Sloveniji, medtem ko jih poprej pri nas zaradi drugačnih paleogeografskih razmer ni bilo.

Dokončno je akad. Rakovec obdelal pleistocenske in holocenske ostanke evropskih losov iz Slovenije ter holocensko rogovje iz okolice Beograda. Na podlagi doslej znanih

najdb je rekonstruiral njih razširjenost v pleistocenski in holocenski dobi na področju vse Jugoslavije.

Ukvarja se z obdelavo holocenskih bobrovih ostankov iz mostiščarske dobe na Ljubljanskem barju, iz Betalovega spodmola in z Mirja v Ljubljani ter pleistocenskih sesalcev iz novo odkrite moustierske paleolitske postaje pri Črnem kalu.

Strokovni sodelavec Cveto Germovšek je nadaljeval z določevanjem okamenin iz Mačkovca pri Novem mestu. S tega področja je preiskoval predvsem hidrozoje in pripravljajal o njih novo razpravo.

Na stroške Geološkega zavoda v Ljubljani je nadaljeval reambulacije južnovzhodnega dela specialke Novo mesto.

V okviru Geološkega društva je zbral bibliografije za geološko literaturo Slovenije od leta 1945 do 1955.

Za upravo za vodno gospodarstvo je pregledal številna izvorna področja, napravil potrebne geološke profile in podal za Rakitnico, Rinžo, Kolpo in Dobljico geološka mnenja. Pri zajetju vodnjaka nad izvirom Dobljice se je 8. julija leta 1955 smrtno ponesrečil. Geološki inštitut je izgubil z njim enega najboljših in najagilnejših sodelavcev in ga bo zelo pogrešal.

Asistent Rajko Pavlovec je proučeval favno prominskih skladov iz okolice Drniša. Material, zbran iz štirih nahajališč, obsega čez 100 vrst koral, spužev, hidrozojev, školjk, polžev in morskih ježkov. Nekaj vrst pa zaradi pomanjkanja literature in primerjalnega materiala še ni določenih.

Na Ljubljanskem barju je preiskal polžarico, iz katere je bilo iz približno 60 nahajališč zbranih mnogo školjk in polžev. Pri nabiranju favne so sodelovali tudi slušatelji geologije na univerzi v Ljubljani. Doslej je znanih v literaturi o polžarici samo pet vrst polžev, medtem ko nastopa po ugotovitvah letošnjih preiskav na Barju okrog 15 različnih vrst polžev in školjk. Favna iz polžarice je v glavnem obdelana. Namen študija tega materiala je v čim točnejši določitvi starosti polžarice, kar bi razjasnilo obenem starost zgornje šotne plasti in morda deloma pojasnilo tudi pleistocenski razvoj Ljubljanskega barja. Po favni sami pa se bo dalo sklepati na značaj nekdanjega jezera pri Ljubljani.

V Ljubljanski kotlini je bilo izvršeno kartiranje okrog 120 gramoznih jam. Namen teh terenskih ogledov je bila preiskava zaradi eventualnih fosilnih sesalskih ostankov v jamah. To je začetek bodočih sistematskih pregledov, kakršne poznajo v tujini že dalj časa in so prinesli že marsikatero znamenito najdbo. Pri nas bi ostanki pleistocenskih

sesalcev iz prodnih plasti mnogo pripomogli k določitvi starosti prodnega zasipa v Ljubljanski kotlini.

Nadalje so v načrtu preizkusi morfometrične metode pri nas. Zbrana je literatura in potrebno je le še terensko delo. Morfometrična metoda se je razvila v povojnih letih in pokazala v tujini zanimive rezultate. Nje bistvo je predpostavka, da klima vpliva na različno oblikovanost prodnikov. S tem se dajo ugotoviti posamezne klimatske spremembe v dobach nanašanja proda. Pri nas je ta metoda povsem nova, za pozitivne rezultate pa zahteva precej primerjalnega materiala.

Izvršene so bile priprave za obdelavo numulitne favne iz eocena v severni Istri. V ta namen je bila nabrana numulitna favna iz okolice Črnega kala, Kubeda in Zazida. Zbrana je najvažnejša literatura o numulitih. Numuliti iz naših krajev so le malo poznani. Novejših del o njih sploh nimamo. Prav z numuliti pa bo možno rešiti več problemov, izvesti podrobnejše horizontiranje eocena na Primorskem, ugotoviti mejo med pleocenom in eocenom ter natančnejšo starost flišnih plasti.

Urejena in dopolnjena je bila kartoteka paleogenske literature o nevretenčarjih. Sedaj obsega okrog 800 del. Pregled važnejših del o pleistocenskih in holocenskih mehkužcih je zbran na okrog 600 kartotečnih listkih.

Anton Ramovš, asistent Geološko-paleontološkega inštituta na univerzi, je končal z raziskavanjem zgornjega perma v Loških in Polhograjskih hribih in obdelal bogato favno. Zgornjepermske sklade je razčlenil na podlagi fosilnega materiala in petrografskih značilnosti na 12 horizontov. Ugotovil je med drugim, da Žažar ni vmesni člen med južnoarmensko in južnotirolsko favno, kakor je trdil Heritsch. V nižjem delu zgornjega perma je živel pri nas favna kavkaškega in indoarmenskega tipa, v vrhnjem pa pretežno južnotirolskega tipa, ki je torej mlajša kot indoarmenska. Zaradi različnega favnističnega in petrografskega razvoja v Sloveniji in južnih Tirolah predlaga namesto belerofonske žažarsko stopnjo za naš zgornji perm.

Skupaj z docentom dr. Vando Kochansky-Devidé je obdelal zelo pomembne neoschwagerinske sklade pri Bledu in Bohinjski Beli. Te sklade je prvi odkril v alpskem prostoru in sploh v Sloveniji ter dokazal dva različna razvoja v vrhnjem delu srednjega perma. Razprava o tem je skoraj dotiskana v Razpravah prirodoslovno-medicinskega razreda.

Nadalje je asistent Ramovš zbral nekaj fosilnega materiala tudi s karavanškega področja za bodoče podrobno raziskovanje tamkajšnjega mlajšega paleozoika.

Del fosilnega materiala, nabranega na številnih ekskurzijah, so zaradi pomanjkanja domačih strokovnjakov-specialistov tudi v tem letu prevzeli v obdelavo naslednji strokovnjaki:

Doc. dr. Vanda Kochansky-Devidé z zagrebške univerze je preiskala in določila permske fuzulinide iz raznih krajev Slovenije.

Asistentka Valerija Kostić-Podgorska z beograjske univerze je dovršila obdelavo karbonskih koral s karavanškega področja.

Prof. dr. Othmar Kühn z dunajske univerze obdeluje novo skupino amonitov, nabranih na Dolenjskem in v Dolini triglavskih jezer.

Doc. dr. A. Papp z dunajske univerze je determiniral pliocenske kopenske polže iz Žihlave v Slovenskih goricah in pleistocenske polže iz Opačca pri Zadru.

Doc. dr. H. Flügel z graške univerze še obdeluje predkarbonsko favno iz okolice Podlipoglava.

Mineraloško-petrografska sekcija

Načelnik sekcije honorarni znanstveni sodelavec prof. dr. ing. Jože Duhovnik to leto zaradi slabega vremena v poletnih mesecih ni mogel izvršiti terenskega dela na področju Blegoša, ki ga petrografske preiskuje. Delo se bo nadaljevalo v poletju 1956.

Skupaj z Ivanko Duhovnik, diplomirano mineraloginjo, je raziskal mineral braunit iz rudnika Cer v Makedoniji.

Strokovni sodelavec Cveto Germovšek je v svoji disertaciji, ki je žal ni mogel docela pripraviti za tisk, podal pregled prodornin na Štajerskem. Stare podatke je izpopolnil z novimi mikroskopskimi preiskavami ter kemičnimi analizami. Po teh podatkih in po ponovnih obhodih vseh izdankov je prišel do zaključka, da kisle oziroma alkalne kamenine med njimi odločno prevladujejo nad srednjimi in bazičnimi. Poleg do sedaj navadnih kemičnih klasifikacij je skušal podati novo, ki naj bi olajšala pot do določitve imena vsaki kamenini, podani z mineralnim in kemičnim sestavom.

Valerija Žerjav, asistentka Mineraloškega inštituta na prirodoslovno-matematično-filozofski fakulteti, je dokončala raziskovanje aktinolita iz Košine v Makedoniji. Pričela je z mikroskopskimi preiskavami sanidina iz Zletova. Dovršila je mineraloško-petrografsko bibliografijo za leta 1952—1954.

Prazgodovinska sekcija

Načelnik sekcije akademik dr. S. Brodar je izvedel izkopavanja v kamnolomu pri Črnem kalu v Slovenskem Primorju. Pri tem so sodelovali asistent Arheološke sekcije SAZU ing. Mitja Brodar in asistent Inštituta za prazgodovino človeka na univerzi Franc Osole ter povprečno šest delavcev. Izkopavanje, katerega stroške je v znatni meri kril tudi Okrajni muzej v Kopru, je trajalo od 24. oktobra do 26. novembra 1955.

V zgornjem delu okrog 25 m visoke, navpične kamnolomove stene zaradi razstreljevanja razgaljeni, kostne ostanke pleistocenske favne vsebujoči profil se je izkazal kot del podolžnega prereza plasti, ki so prav do stropa izpolnjevale le 2—3 m široko podzemsko jamo. Ugotovilo se je, da se jama še nadaljuje tako proti zahodu kot tudi proti vzhodu. V razdalji 17 m od odprtega profila proti vzhodu je bil odkrit zaradi miniranja odprti vhod v še ne popolnoma zapolnjene jamske prostore, ki so se izmerili.

Z odstranitvijo ostankov 1—2 metra debelega jamskega stropa nad odprtim profilom je bila ustvarjena 16 m dolga in 2—3 m široka polica, ki se je dotikala severne jamske stene. Uporabljač horizontalno metodo je bila nato odkopana plast za plastjo do globine 10 m od površinskega roba. Od globine 6 m navzdol je bila izkopana polica še 6 m dolga in okrog 3 m široka.

Trem zgornjim plastem različnega apnenčevega gruščja, pomešanega z odpadlimi stalaktiti, skorjami sig in nekoliko z ilovico, je v globini 2 m (4 m od površja) sledila prva plast čiste ilovice, vsebujoče mnogo kostnih fragmentov cervidov. Kulturnih ostankov sicer ni bilo mogoče ugotoviti, toda drobec lesnega oglja, ki še ni določen, bi pričal, da so kosti v neki zvezi z navzočnostjo človeka. Razbite kosti jelenov je vsebovala tudi naslednja zopet gruščasta, a sorazmerno zelo tenka plast. V glavnem sterilna je bila sledeča debela plast čiste ilovice, na zahodni polovici profila pri dnu pomešana z znatno količino apnenčevega gruščja. Pač pa je pod njo ležeča plast precej čiste, pri vrhu nekoliko zasigane

ilovice vsebovala izredno mnogo favnističnih ostankov (več vrst jelenov, pragoveda, nosoroga, težkega konja, jamske hijene, v redkih primerkih jamskega medveda i. dr.). Nekaj drobcev lesnega oglja smemo pripisovati udejstvovanju ledenodobnega človeka. Naslednja, dosti debelejša ilovnata plast je bila v glavnem sterilna, le v njenem zgornjem delu so bili še ugotovljeni nekateri kostni fragmenti zgoraj omenjenih pleistocenskih sesalcev. V globini 4 m (6 m od zgornjega roba kamnoloma) je sledila plast apnenčevega grušča, močno zasigana in le nekoliko pomešana z zelenkastosivo ilovico. Razen mnogih kosti in zob jamskega medveda (tudi neke pritlikave vrste), redkih ostankov jelenov in nekaj drobcev lesnega oglja je bila odkrita v njej lepo izoblikovana tipična moustérienska konica iz opalastega roženca zgornje krede in tako dokazana nova paleolitska postaja na naših tleh. Navzdol je prehajala plast v nesprijet in sterilen apnenčev grušč. Pod njim se je pojavila plast čiste ilovice z izrazito flišno primesjo in s precejšnjo množino razbitih živalskih kosti (jamskega medveda, jamske hijene in jamskega leva). Edinole v tej plasti sta bili odkriti dve lobanji jamskega medveda, od katerih je ena precej dobro ohranjena. Tudi sledeča, mestoma močno zasigana in nekoliko gruščasta rdeča ilovica je vsebovala pleistocensko favno (jamskega medveda, jamsko hijeno, volka in jelena). Značilno je bilo v tej plasti odkritje odlomka krednega roženca in velikega kosa rdečega apnenca kijaste oblike, brezdvomno oba v sekundarnem ležišču. Navzdol je sledil mogočen kompleks bolj ali manj zasiganih rdečih ilovic in stalagmitnih skorij, v katerega zgornjem delu so bili še prav pogostni kostni fragmenti in zobje jamskega medveda ter tu in tam tudi neke vrste jelena. V njem je vzbudila pozornost močna rdeče ilovnata vmesna proga, ki je bila na gosto natrpana z žal že zelo preperelimi kostmi jamskega medveda. Pod to progo je bilo ugotovljeno v globini 7 m (8,5 m pod vrhnjim robom) precej razsežno ognjišče, polno prežganih živalskih kosti in tudi drobcev lesnega oglja. To ognjišče je vsekakor najzgodnejši pojav ledenodobnega človeka v tej jami. Ves kompleks sig je ležal na plasti od stropa in od sten odpadlih stalaktitov in skorij sig. Pod to pa se je pojavil nato kompleks s flišnimi kameninami pomešanih, očitno naplavljenih in v splošnem sterilnih plasti. Samo v prostorsko zelo omejeni vmesni ilovnati progji je bilo še nekaj kostnih odlomkov in spodnja čeljustnica srne (?). Na zelo erodirani bazalni plasti flišne ilovice, ki sega verjetno

še v veliko globino, so ležali ogromni bloki že precej preperele, od stropa odpadle kristalaste sige.

Rezultat napornega in tudi nevarnega izkopavanja je bila ugotovitev nove paleolitske postaje, ki tako glede kulture kakor tudi paleontoloških ostankov zelo spominja na onstran naše meje ležečo postajo Pod kalom pri Nabrežini. Obdelava pregledne jamske sedimentacije in odkrite favne bo brez dvoma omogočila razjasnitev zapletenih problemov paleolitika v Slovenskem Primorju in kraškega paleolitika sploh. Stratigrafija črnokalske jame bo dobra opora za primerjavo, saj vsebuje domala vse plasti zgornjega pleistocena.

Načelnik sekcije je sodeloval nadalje kot svetovalec pri izkopavanju Arheološkega inštituta Srpske akademije nauka v Beogradu in Narodnega muzeja v Kragujevcu na Risovači pri Arandjelovcu (od 3. VII. do 20. VII. 1955). Odkrita je bila nova — druga paleolitska postaja v Srbiji.

V času od 24. VII. do 28. VII. 1955 je obiskala inštitut G. Henri Martin, C. N. R. S., Paris in si ogledala naše najdbe. Načelnik sekcije jo je spremljal tudi pri obisku nekaterih naših paleolitskih postaj. Ugledna strokovnjakinja pripravlja poročilo o dobljenih vtisih.

Publikacije članov in sodelavcev Geološkega inštituta

S. Brodar, Paleolitik v Vršču in njegovi okolici? Arheološki vestnik VI, 1955.

S. Brodar, Kostanjevica ob Krki, paleolitska postaja na planem, Razprave III, Razred za prirodoslovne vede, 1955.

S. Brodar, Le paléolithique du Karst. Bulletin scientifique II, 1955.

S. Brodar, Ein historischer und kritischer Überblick angeblicher paläolithischer Fundstellen im Süden Jugoslawiens. Bulletin scient. III, 1955.

S. Brodar, Ledenodobni človek v Slovenskem Primorju. Odkritje nove paleolitske postaje v kamnolomu pri Črnem kalu. Slovenski Jadran št. 48, 1955.

J. in I. Duhovnik, Braunit iz rudnika Cer pri Kičevem v Makedoniji. Razprave III, Razred za prirodoslovne vede 1955.

V. Kochansky-Devidé in A. Ramovš, Neoschwagerinski skladi in njih fuzulinidna favna pri Bohinjski Beli in Bledu. Razprave III, Razred za prirodoslovne vede, 1955.

V. Kostić-Podgorska, Karbonski korali Slovenskog Javornika i Javorničkog rovta. Geološki Anali Balkanskog Poluostrva 22, 1955.

A. Papp, Landschnecken aus Zihlava bei Videm (Slowenien) und Veli Opačac SW Zadar (Dalmatien, Jugoslawien). Razprave III, Razred za prirodoslovne vede, 1955.

A. Ramovš, Die Neoschwagerinenschichten in den Julischen Alpen. Neues Jahrbuch für Geologie und Paläontologie, Monatshefte, Stuttgart 1955.

I. Rakovec, O novih najdbah proboscidov na Štajerskem. I. *Dino-therium aff. giganteum* Kaup iz Zgornjih Verjan v Slovenskih goricah. II. *Mammonteus primigenius* (Blumenb.) z Meljskega hriba pri Mariboru. Razprave III, Razred za prirodoslovne vede, 1955.

I. Rakovec, O pleistocenskih bovidih na Slovenskem. Razprave III, Razred za prirodoslovne vede, 1955.

I. Rakovec, Geološka zgodovina ljubljanskih tal. Zgodovina Ljubljane I. 1955.

I. Rakovec, Ferdinand Seidl. Bulletin scientifique III. 1955.

V. Zerjav, Aktinolit iz Košina v Makedoniji. Razprave III, Razred za prirodoslovne vede, 1955.

Načrt dela za leto 1956.

Geološko-paleontološka sekcija

Nadaljnja preiskava karavanškega mlajšega paleozoika.

Raziskovanje zgornjega perma na Cerkljanskem in v dolini Idrije.

Dokončna obdelava eocenskih koral in moluskov iz Drniša.

Obdelave pleistocenske favne iz Mokriške zijalke v Savinjskih Alpah.

Nadaljnje raziskovanje pleistocenskih sesalcev iz Parske golobine.

Morfometrična preiskava prodnih in peščenih plasti v Ljubljanski kotlini.

Dovršitev preiskav jezerske krede na Ljubljanskem barju.

Kontrolni ogledi gramoznih in opekarniških jam na Gorenjskem.

Mineraloško-petrografska sekcija

Nadaljnja preiskava domnevnih metamorfnihi kamenin s področja okoli Blegoša.

Dokončna obdelava sanidina iz Zletova.

Nadaljnje raziskovanje zeolitov s Smrekovca.

Nadaljnje sestavljanje mineraloške in petrografske bibliografije za leta 1940—1945.

Prazgodovinska sekcija

Obdelava gradiva iz Parske golobine in Črnega kala.

Sondiranje in rekognosciranje v kraških in alpskih jamah.

Raziskovanja, ki jih bo narekovala potreba.

Zaključno izkopavanje v Betalovem spodmolu, če bodo na razpolago zadostni krediti.

BIOLOŠKI INŠTITUT

Poročilo o delu v letu 1955

I.

Splošno stanje in spremembe

Biološki inštitut je nameščen v dosedanjih, že zelo tesnih prostorih; nujno potrebuje vsaj še eno sobo kot delovni prostor za upravnika. To velja tudi za laboratorij za speleobiologijo v Postojni in laboratorij za biologijo morja v Rovinju.

V inštitutu gostuje z njegovim delom tesno povezani »Odbor za urejevanje favne, flore in geje Slovenije«, vendar je njegov inventar zaradi pomanjkanja prostora v inštitutu shranjen tudi v drugih prostorih SAZU.

Tudi v letu 1955 še ni bilo rešeno vprašanje limnobiološkega laboratorija na Bledu in visokoplaninske postojanke.

Uspelo je nabaviti prepotrebni mikrotom znamke »Reichert« za tako imenovane serijske reze. Ugodno smo kupili tudi terenski mikroskop »Protami«, stereomikroskop znamke »Reichert« ter termostat domače proizvodnje »Sutjeska«.

Inštitut smo opremili s tremi akvariji in z nekaj nove steklenine, s potrebnimi kemikalijami in drobnim instrumentarijem.

Inštitutska knjižnica se je znatno povečala, deloma z dotokom znanstvenih časopisov in drugih publikacij po zamenjavi, zlasti akademijskih iz vzhodnih evropskih držav, pa z nakupom aktualnih del iz inozemstva.

Predvidena in pripravljena oprema osrednjega laboratorija v Postojnski jami še ni realizirana.

Tudi za speleobiološki laboratorij v Postojni se je po želji vodje laboratorija nabavilo nekaj manjše opreme. Ker pa je laboratorij še vedno v zelo slabem stanju in pomanjkljivo opremljen, predlaga honorarni znanstveni sodelavec prof. dr. Albin Seliškar naslednja popravila in dopolnitve: popravilo električne napeljave, remont vodne napeljave (ventili, pipe, deloma cevi), odstranitev porušenih temeljev iz

opeke in cementa, plošče iz navadnega stekla za pokrivanje terarijev, cement za napravo vododržnih sigastih ponev, elementarna jamarska oprema, dokončna oprema sobe s pohištvom.

Za potrebe uspešnega raziskovanja vegetacije je potrebna nastavitev asistenta in nabava nekaj najnujnejšega instrumentarija, herbarijske opreme, zemljevidov in specialk Slovenije, geoloških kart itd.

II.

Raziskovalno delo

a) osrednji laboratorij

Raziskovanja v preteklem letu so bila v polnem teku in so se bistveno razširila po obsegu in v globino.

V osrednjem laboratoriju je asistent J. Matjašič nadaljeval z raziskovanji vpliva podzemeljskega okolja na notranjo organizacijo jamskih živali. Njegovi poizkusi gojitve jamskih živali v laboratoriju so zelo uspešni.

Začel je podrobno proučevati epizoično favnulo sladkovodnih, zlasti jamskih rakov in se lotil temeljitega študija sladkovodnih dekapodnih rakov.

Od epizoičnih protozojev je posvetil največ pozornosti suktoriju speleofriji, ki jo je opazoval v brstenju, gibanju (gibanje črvastih brstov) in pretvarjanju brstov v odraslega suktorija. Pri speleofriji, ki živi na troglokarisu, je dognal ves razvojni krog, razen prostega migetalčastega stanja.

Najvažnejša epizoična skupina, ki jo je obdeloval, so vrtinčarji temnocefali. V maju se mu je posrečilo najti nekaj primerkov na troglokarisu iz jame pri Planini. Odkritje mu je dalo povod, da je šel še z nekaj kolegi na Skadrsko jezero, kjer je dobil prve žive skutarijele, sorodnice našega temnocefala. Tudi v jami Vjeternici je našel na tamkajšnjih kozicah veliko množino temnocefalov v vseh razvojnih stopnjah od jajc do odraslih osebkov. Prav tako je opazoval temnocefale na veliki postranci *Nyphargus balcanicus*. To je prvi primer, da so bile te živali najdene na amfipodnih rakih.

V troglokarisu je našel tudi dva tipa zajedalcev, in sicer neke nematode v telesni votlini in trematode v mišičju noge ter v telesni votlini.

Tudi študij dekapodov je nudil nekaj presenečenj. Tako je opisal novo jamsko kozico iz družine atiid (*Spelaeocaris*

Pretneri), ki živi v neki jami pri Bilećah. Doslej je bil od jamskih atiid v Evropi znan le rod troglokaris. Proučeval je tudi vjeterniške kozice in ugotovil, da v tej ogromni jami živita kar dve vrsti troglokarisov, druga poleg druge. Tudi študij slovenskega troglokarisa je dal nekatere zanimive rezultate.

Laborant Jan Carnelutti je tudi v preteklem letu opravljal vsa laboratorijska in strokovna dela v inštitutu kakor tudi terensko raziskovalna dela pri raziskovalnih ekskurzijah, ki jih je prirejal Biološki inštitut. Razen tega je s sodelovanjem Š. Michielija kot prostovoljnega sodelavca posvečal pozornost in proučeval ekološke, zoogeografske in sploh favnistične razmere insektov, zlasti lepidopterov, posebej pa do sedaj pri nas še prav nič raziskovano skupino plekopterov in — v zvezi z raziskovanji parazitov malih sesalcev kot možnimi prenašalci virusa encefalitisa — grupo afaniptera. Š. Michieli se je ukvarjal z biologijo domačih embidijev.

b) Speleobiološki laboratorij v Postojni

Prof. A. Seliškar je nadaljeval obširna opazovanja ob gojitvah in v prosti naravi ter delal poizkuse na različnih vrstah jamskih živali, zlasti pa na protejih. Dosegel je dosti rezultatov, ki jih pa želi revidirati; zato še niso zreli za objavo.

c) Talasobiološki laboratorij v Rovinju

Asistent J. Matjašič je raziskoval pantopode rovinjskega zaliva.

Profesor M. Zei je zaključil obdelavo ekologije morskoga supralitorala, litorala in zgornjega infralitorala na kamniti obali okrog Rovinja (prim. seznam objavljenih del); delo bo nadaljeval.

Upravnik Biološkega inštituta je objavil razpravo o odnosu med scifopolipom in scifomeduzo (prim. seznam del), nadaljeval favnistično-sistematsko in ekološko analizo epifitske favnule »morskih trav«, raziskoval folikulinide in začel obravnavati nekatere probleme ktenofor (rozetne organe, knide) iz rovinjskega planktona. Namerava se ukvarjati še s favnulo obrežne mivke.

Visokoplaninske in limnobiološke postojanke sicer še nimamo, vendar se je opravljalo raziskovalno delo na ustreznih terenih (prim. poročila o terenskih delih): člani Bio-

loškega inštituta so se in se bodo še naprej udeleževali raziskovanja Blejskega jezera. Asistentka Ljerka Godicelj je z uspehom analizirala diatomejsko florulo Blejskega jezera.

č) Raziskovalna terenska dela

Biološki inštitut je v preteklem letu organiziral predvsem tri večje raziskovalne odprave. Sredi aprila je bila prva ekskurzija v slabo preiskane predele Slovenske Istre, od Pirana do Portoroža in Sečovelj. Odprave so se udeležili razen J. Matjašiča in J. Carneluttija še D. Tovornik iz Centralnega higienskega zavoda, Z. Bufon, F. Barbič in S. Brelih iz Prirodoslovnega muzeja ter Š. Michieli. Zbran je bil zelo bogat material in številni podatki. V prvi polovici julija je odšla ekipa J. Matjašič, J. Carnelutti in E. Pretner iz Inštituta za raziskovanje krasa, S. Brelih iz Prirodoslovnega muzeja in Š. Michieli iz Zoološkega inštituta univerze najprej v Črno goro z nalogo, da razišče limnobiološke razmere Skadrskega jezera in tudi speleobiološke njegove okolice. Delo je odprava nadaljevala z raziskovanjem jame Vjeternice na Popovem polju in drugih okoliških jam, na povratku pa okolice Dubrovnika in Dubrovačke Reke. Nadaljevanja raziskovanj v zgornji Soški dolini (Trenta) in njenih gorah so se udeležili v začetku avgusta J. Carnelutti, Š. Michieli in S. Brelih. Dala so nova pomembna odkritja. Opravljenih je bilo več krajših ekscurzij v bližnje terene v zvezi z raziskovanji virusnega encefalitisa. J. Carnelutti je med letnim odmorom raziskoval v okolici Crikvenice insektsko favno. Skupaj s Š. Michelijem pa je napravil še nekaj krajših samoiniciativnih ekscurzij, tako na Ratitovec in na zopet dostopne Karavanke, da bi dobil material za že začeto študijo o primerjavi lepidopterske favne v zahodnih centralnih Julijcih z ono v Karavankah in Kamniških planinah.

Raziskovalno terensko delo znanstvenega sodelavca dr. Maksa Wraberja je obsegalo predvsem proučevanje vegetacije v Slovenskem Primorju (Spodnji Kras, Slavnik), okolici Celja (Jurklošter, Konjiška gora, Vitanje) in na Pohorju. Gradivo s terena je bilo v kabinetu obdelano in bilo je napisanih več razprav oziroma poročil ter opisanih večje število novih gozdnih združb (nad 10 asociacij z velikim številom subasociacij) z njihovo ekološko in ekonomsko karakteristiko.

Upravnik Biološkega inštituta je izkoristil oddih na Bledu in zbral znaten material insektov, zlasti dipteroev in himeno-

pterov, ki so dnevno vletavali skozi odprta okna v akademijski vili na Bledu.

Zunanji sodelavec inštituta prof. dr. Ernest Mayer je nadaljeval svoja obsežna fitogeografska raziskovanja v še ne ali premalo raziskanih planinskih področjih Slovenije in zbiral material za floro Slovenije (primerjaj seznam inštitutskih publikacij).

III.

Sodelovanje z drugimi ustanovami

Nadaljevalo se je sodelovanje z Inštitutom za sanitarno hidrologijo pri limnološkem raziskovanju Blejskega jezera (v vseh letnih časih).

Sodelovali smo s KOMNIS in Centralnim higienskim zavodom pri proučevanju virusnega encefalitisa. Asistent Matjašič je proučeval morfologijo in ekologijo klopov ter zajedalske dvokrilce. J. Carnelutti je proučeval afaniptere zlatih glodalcev. V ta namen je bilo opravljenih več ekskurzij, zlasti v Kamniško Bistrico in okolico Kamnika, Vrhnike itd. Nadaljevalo se je sodelovanje z Mikrobiološkim inštitutom Medicinske fakultete glede na človeške parazite.

Dr. M. Wraber in J. Matjašič sta nadaljevala z delom za naravoslovni leksikon, slednji je začel tudi sestavljati karto-teko zoološke terminologije za Terminološko komisijo SAZU.

J. Matjašič in J. Carnelutti sta bila povabljena od Zavoda za spomeniško varstvo, oddelek za zaščito prirode (dr. A. Piškernik), da bi sodelovala pri favnističnih raziskavah nacionalnega Triglavskega parka in Bohinjskega kota, Matjašič za jamsko favno, Carnelutti pa za del insektske favne. Slednji se je že udeležil prvih raziskovanj v septembru. Psevdoskorpione, opilione in skorpione bo obdelal upravnik Biološkega inštituta.

Dr. Maks Wraber je sodeloval z Botaničnim inštitutom ljubljanske univerze (proučevanje flore in vegetacije), z Zavodom za spomeniško varstvo (varstvo prirode), s Fakulteto za agronomijo, gozdarstvo in veterinarstvo (povezava med fitosociologijo in pedologijo v teoriji in praksi), z Upravo hidrometeorološke službe LRS (meteorologija v službi vegetacijskega proučevanja, fenologija), z Inštitutom za gozdno in lesno gospodarstvo Slovenije (fitosociologija kot temelj sodobnega gojenja gozdov, proučevanje in kartiranje gozdov

na Pohorju in na Bizeljskem), z Upravo za gozdarstvo LRS ter okrajnimi gozdnimi upravami Maribor, Celje, Nova Gorica in Koper (biološke smernice za gojenje in urejanje gozdov, obnova gozda na kraških tleh, vegetacijske melioracije na hudourniških področjih, kategorizacija zemljišč).

Dr. Wraber je razen tega vzdrževal strokovno znanstvene stike z raziskovalnimi ustanovami (gozdarski in biološki inštituti, fakultete) v Zagrebu, Beogradu, Sarajevu in Skopju, izven države pa z botaničnimi inštituti, botaničnimi vrtovi in gozdarskimi inštituti v mestih: Montpellier, Stolzenau, Göttingen, Halle/Saale, Würzburg, Zürich, Celovec, Dunaj, Gradec, Krakov, Praga.

IV.

Študijska potovanja

Asist. Ljerka Godicelj je bila mesec dni v Botaničnem inštitutu sarajevske univerze, kjer jo je prof. dr. Ante Jurilj, naš znani specialist za diatomeje, uvajal v raziskovalno delo.

Asist. Matjašič je bil na 15-dnevnem študijskem potovanju v Franciji, kjer se je seznanjal z metodiko dela v Speleobiološkem laboratoriju v Moulisu, s favno pirenejskih jam in epizoično favnulo raka stenazelusa, obiskal zoološki laboratorij univerze v Toulousu in prirodoslovni muzej v Parizu.

V.

Sodelovanje na kongresih in posvetih

Upravnik Biološkega inštituta je kot delegat Jugoslavije, določen od Akademije za biologijo, sodeloval pri XII. generalni skupščini Mednarodne unije za biološke vede (Rim, 12.—16. IV. 1955).

Udeležil se je tudi seje Nacionalnega komiteja internacionalne unije za biološke vede (Beograd, 27. I. 1955) in Konference delegatov prirodoslovno-matematičnih oddelkov vseh treh akademij Jugoslavije v zadevi koordinacije in skupnega dela.

Dr. M. Wraber se je udeležil kongresov oziroma posvetov: I. kongresa jugoslovanskih društev za proučevanje zemljišč (Portorož), posveta o znanstvenih temeljih borbe proti

eroziji (Akademijski svet FLRJ, Beograd) in posveta o gospodarjenju z domačim kostanjem (9.-11. XII. 1955, v Ljubljani).

Zunanji sodelavec prof. dr. E. Mayer je bil v imenu Biološkega inštituta navzoč pri posvetu o znanstvenih osnovah borbe proti eroziji (18.—24. XII. 1955 v Beogradu).

VI.

Objavljena dela

Člani Biološkega inštituta in njegovi zunanji sodelavci so v l. 1955 objavili oziroma pripravili tale znanstvena dela:

- M. Beier, Die jugoslawischen Arten der *Platyceidini* (Orthoptera-Tettigoniidae — Decticinae), Razprave III, Razred za prirodoslovne vede, SAZU, 1955.
- J. Carnelutti — Michieli S., Prispevek k favni lepidopterov Slovenije, Biološki vestnik IV, 1955.
- J. Carnelutti, Kritične pripombe k delu W. Forster — Wohlfahrt »Die Schmetterlinge Mitteleuropas«, Biološki vestnik IV, 1955.
- J. Hadži, Odnos med scifopolipom in scifomeduzo, Razprave III, Razred za prirodoslovne vede SAZU, 1955.
- J. Hadži, Kritične pripombe s stališča turbelarijske teorije knidarijev k nekaterim zlasti Remanejevim izvajanjem o razvoju živalstva. Razprave III, Razred za prirodoslovne vede SAZU, 1955.
- J. Hadži, Justification for the introduction of subspecies into the Genus *Euscorpis* Thor., Bull. scient. II, 2, 1955.
- J. Hadži, Eine Hypothese über die morphologische Bedeutung der sogenannten Wimperrosetten der Ctenophoren, Bull. scient. II, 3, 1955.
- J. Matjašič, Ein neuer Höhlendecapod aus Jugoslawien, Zoologischer Anzeiger 157 (1956).
- J. Matjašič, Eine neue Höhlengarnele aus Herzegowina, Bull. scient. III, 3, 8.
- E. Mayer, Pripravljalna dela za floro Slovenije. II. *Odontites* Hall., III. *Euphrasia* L., Razprave III, Razred za prirodoslovne vede SAZU, 1955.
- M. Wraber, O problemu vegetacijskega klimaksa na Pohorju, Biološki vestnik IV, 1955.
- M. Wraber, O aktualnih bioloških problemih naših gozdov. Javno predavanje v SAZU. Razprava je pripravljena za tisk.
- M. Wraber, Šumska vegetacija crvenice na slovenskom kršu. Referat na I. jugoslovanskem pedološkem kongresu v Portorožu, pripravljen za objavo v kongresnem zborniku.
- M. Wraber, Razvoj fitosociologije in njen položaj v biologiji. Referat na botaničnem večeru biološke sekcije v Botaničnem inštitutu.
- M. Wraber, Der Wiederaufbau des Waldes im jugoslawischen Karst, Natur und Land, 41/10—12, Wien 1955.
- M. Wraber, Fitosociološki opis gozdov v nekaterih predelih Okrajne uprave za gozdarstvo pri OLO Celje z biološkimi gojitvenimi smernicami. Strokovni elaborat za OLO Celje

- M. Wraber, Fitosociološka podoba gozdne vegetacije v vzhodnih predelih Pohorja z biološkimi gojitvenimi smernicami. Strokovni znanstveni elaborat za OLO Maribor.
- M. Wraber, Pomoč fitosociologije u borbi protiv erozije. Razprava, namenjena za zbornik o posvetovanju o znanstvenih temeljih borbe proti eroziji tal, Beograd.
- M. Wraber, Podnebje slovenskega kraškega področja. Referat, namenjen za jugoslovanski kongres o biološko-ekonomski problematiki krasa v Splitu in za objavo v zborniku o slovenskem krasu.
- M. Wraber, Flora in vegetacija slovenskega kraškega področja, namenjeno kot za prejšnji referat.
- M. Zei, Doprinos k ekologiji morskoga litorala (s. lat.); supralitoral, litoral in zgornji infralitoral na kamniti zahodnoistrski obali, Razprave III, Razred za prirodoslovne vede SAZU, 1955.

Poleg tega so sodelavci Biološkega inštituta objavili več strokovnih in poljudnih člankov oziroma knjig ter predavali (v okviru SAZU, pri Radio univerzi v Beogradu itd.).

VII.

Delovni načrt za leto 1956

Upravnik inštituta akad. Hadži bo raziskoval tako imenovane rozetne organe ktenofor in problem knid pri njih. Poleg nadaljevanja dela o epifitski favnuli morskih trav bo začel analizirati še pri nas neznano favnulo mivke.

Prof. A. Seliškar bo nadaljeval tekoča raziskovanja biologije in fiziologije jamskih živali.

Prof. M. Zei bo nadaljeval analizo litorala v Rovinju.

Asist. J. Matjašič namerava nadaljevati započeta dela. Še podrobneje bo raziskoval favno Skadrskega jezera, predvsem pa dokončal že začetno disertacijo o temnocefalih. Sodeloval bo pri proučevanju ekologije in naseljevanju divjadi v Sloveniji in pri proučevanju favne nacionalnega Triglavskega parka. Objaviti namerava poročilo o trematodih iz troglokarisa, razpravo o speleofriji, jamskih atiidah in temnocefalih.

Laborant J. Cernelutti bo posvetil še več pozornosti raziskavi plekopterov in afanipterov, skupaj z Michielijem pa namerava dokončati nekaj že začetih problemov iz lepidopterskega področja, predvsem pa končati začetno delo o favni makrolepidopterov Slovenije. Sodeloval bo pri proučevanju favne Triglavskega parka in drugih raziskavah inštituta na terenu.

Vsi našteti bodo nadaljevali pri raziskavah virusnega encefalitisa skupaj s Centralnim higienskim zavodom. Nadaljevala se bodo favnistična raziskovanja v Slovenski Istri, v Soški dolini (spodnji tok), na Skadrskem jezeru in Popovem polju, pričela pa v Prekmurju. V načrtu je tudi nadaljevanje raziskovanja limnologije Blejskega jezera.

Znanstveni sodelavec dr. M. Wraber bo nadaljeval terenska proučevanja vegetacije Slovenskega Primorja in Istre (Brkini, Slavnik, Koper), Pohorja (severni in zahodni predeli), Podravinja (nižinski gozdovi), Bele krajine, okolice Grosupljega, okolice Celja, Litijskega hribovja in Pokljuke. Udeležil se bo ekskurzij Botaničnega inštituta v Kaninsko pogorje, na Rombon, Peco — Olševo — Raduho in Velebit. Izdelal bo elaborat o vegetaciji Pohorja, fitosociološko analizo višinske razširjenosti drevja in grmovja na Pohorju, pregled in ekološko oznako gozdne vegetacije v Sloveniji (za II. jugoslovanski gozdarski kongres v Ljubljani) in fitosociološke referate o ugotovitvah terenskega proučevanja.

Zunanji sodelavec Biološkega inštituta prof. dr. Ernest Mayer bo nadaljeval svoja intenzivna in ekstenzivna fitogeografska in sistematska raziskovanja flore Slovenije.

ODBOR ZA UREJEVANJE FAVNE, FLORE IN GEJE SLOVENIJE

Končno so bili v letu 1955 izdelani obrazci za kartoteko favne FLRJ, za floro pa še vedno niso predloženi. V delu je poizkusni popis po ene živalske skupine. Šele na temelju izkušenj, pridobljenih s poizkusnimi popisi, bo zvezni Odbor končno odločil glede oblike in vsebine kartonov.

Zato se začasno izpisujejo le provizorični listki; delo je stalno v teku. Zunanji znanstveni sodelavec prof. dr. E. Mayer je zase izdelal popolno kartoteko cvetnic Slovenije in bo njen prepis odstopil našemu odboru. S tem je odbor pridobil solidno osnovo za izdelavo kartoteke flore Slovenije.

Prof. Jože Lazar pripravlja floro alg Slovenije in bo s tem mogoče urediti kartoteko tega dela nižjih rastlin Slovenije.

INŠTITUT ZA MEDICINSKE VEDE

Akad. prof. T a v č a r : V l. 1955 smo nadaljevali z delom z izotopi. Omogočil nam ga je Inštitut »Jožef Štefan«, ki nam je dal na razpolago potrebne izotope, aparaturo in strokovno pomoč. Testirali smo 91 bolnikov z RJ. Pri vsakem smo zasledovali krivuljo fiksacije RJ¹³¹ v tiroidei, določali test plazme in po potrebi aktivnost organske frakcije J¹³¹ po 48 urah po administraciji RJ. O rezultatih teh preiskav je bil podan referat na II. znanstvenem sestanku internistov Hrvatske in Slovenije, v tisku pa je članek, ki bo izšel v Zborniku medicinske fakultete (asistent dr. Varl).

Trem bolnikom s Polycithemio vero smo aplicirali P³², bolniki so v opazovanju, o rezultatu bomo poročali.

V načrtu imamo nadaljevanje dela z že rabljenimi izotopi. Delo z izotopi se vrši še vedno v improviziranem prostoru na kliniki, ki ne ustreza zahtevam zaščite pred žarčenjem. Nujno je, da glede na gradnjo reaktorjev v Jugoslaviji in pričakovano široko uporabo radioizotopov v medicini takoj pričnemo s strokovnim usposabljanjem zdravnikov in srednjega medicinskega kadra za ravnanje z njimi. Potrebni so kurzi in usposabljanje v inozemstvu.

Ostalo znanstveno delo (megaloblastne anemije — asistent dr. Accetto) se je nadaljevalo na Interni kliniki kot ustanovi Medicinske fakultete.

Akad. prof. B r e c e l j :

1. Sinovialni eksudati. Fizikalno-kemijske meritve v zvezi s hialuronsko kislino in metodiko njenega kvantitativnega določanja so se nadaljevale v letu 1955 s pomočjo istih sodelavcev kot lani.

2. Konserviranje in uporaba kostnih homoio-transplantatov se je potem, ko je bila ustaljena metodika konserviranja, nadaljevalo in izvršene so bile kontrolne analize na določenem številu operiranih bolnikov.

3. Uporaba izotopov pri kroničnih obolenjih sklepov hrbtenice je bila v sodelovanju z Inštitutom »Jožef Štefan« v letu 1955 realizirana pri treh serijah bolnikov, na katerih se vrše nadaljnja opazovanja.

INŠTITUT ZA ZGODOVINO

Sekcija za občo in narodno zgodovino

Tudi v tem letu je sekcija nadaljevala z delom pri agrarni skupini Leksikona za gospodarsko in socialno zgodovino Slovencev. Vodil ga je odsek šestih stalnih članov. Prediskutirani oziroma sprejeti so bili na delovnih sestankih referati, ki se nanašajo na gesla: poljedelski delavci (dr. S. Vilfan, z dodatkom F. Gumilarja o sezonskih delavcih v Prekmurju), gozd (Majda Smole), kmetška zemljiška posest (dr. S. Vilfan). Obravnavani so bili tudi nekateri osnovni problemi iz zgodovine agrarnega ustroja na Slovenskem, zlasti s posebnim ozirom na predavanje o zgodovini agrarnega ustroja v severni Istri, ki ga je imel dr. S. Vilfan na zborovanju slovenskih zgodovinarjev v Kopru—Piranu 1955.

Od Srednjeveških urbarjev za Slovenijo je znanstveni sodelavec Državnega arhiva dr. Pavle Blaznik za tisk do malega pripravil edicijo urbarjev freisinške škofije; obsežna objava bo obsegala z uvodom in kritičnim aparatom opremljene tekste urbarjev in njim sorodnih virov za nekdanj freisinško gospostvo Loka na Gorenjskem, za Dovje in za freisinško posest na Dolenjskem, iz dobe od 12. do začetka 16. stoletja. Urbarji so hranjeni v domačih in tujih arhivih (zlasti v Münchenu) in večinoma doslej neobjavljeni.

V nadaljnji pripravi je edicija urbarjev za briksenško posest okoli Bleda in v Bohinju (M. Kos).

Delo o gradovih na Slovenskem (zgodovina, opis, stavbni razvoj, tlorisi, podobe) je zaradi pomanjkanja potrebnih večjih denarnih sredstev le malo napredovalo. Čim popolnejša kartoteka, sestavljena po arhivalnih in tiskanih virih ter zemljevidi gradov, graščin, utrd, taborov itd. na Slovenskem, je med prvimi, glede na obdelavo že prevzetimi začetnimi nalogami tega znanstvenega podjetja, ki se je doslej v glavnem izčrpavalo v zbiranju upodobitev gradov.

Nadaljevalo se je delo za Historično-topografski leksikon srednjeveške Slovenije. Za Kranjsko in Slovensko Primorje je še nadalje spopolnjeval in urejeval gradivo akad. M. Kos, za nekdanje Štajersko ga je pa zbiral in obdeloval docent dr. Ferdo Hauptmann (Sarajevo). Iz dela za leksikon je izšla razprava: M. Kos, O imenih nekaterih krajev v Slovenskem Primorju, Zbornik Primorske založbe Lipa (1956).

Knjižnica. Iz centralne knjižnice Akademije je bilo prevzetih in katalogiziranih 413 knjig v 536 zvezkih. Stvarni katalog je izdelan do črke Š.

Za kartoteko inozemskih zgodovinskih del v znanstvenih knjižnicah Slovenije je bil pregledan nadaljnji del knjižnih fondov v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani in v celoti Študijska knjižnica v Novem mestu. Začelo se je z inkorporacijo listov te kartoteke v centralni katalog.

Za retrospektivno slovensko zgodovinsko bibliografijo so oddali trije sodelavci 2.400 listkov, opremljenih z gesli za stvarni katalog.

Delo pri katalogizaciji knjižnice, kartoteki inozemskih zgodovinskih del in retrospektivni slovenski zgodovinski bibliografiji vodi oziroma opravlja honorarni znanstveni sodelavec dr. M. Pivec-Stelè, katalogizacijsko delo pa opravlja honorarni knjižničarski tehnik Slava Pipp.

Mikrofilmski oddelek se je povečal z nekaterimi posnetki zlasti iz arhivov na Dunaju. Osredotočen je zlasti za urbarialne in sorodne vire, od katerih je kot prirastek omeniti predvsem urbar dominikanskega samostana v Ptujju za njegovo posest v Halozah (iz sredine 15. stol.) in urbar za Svečino v Slov. Goricah (1460/7), oba v originalu v Drž. arhivu na Dunaju, pa urbarje briksenskega kapitlja za njegovo posest okoli Bleda (15. stol., iz Škofijskega in Kapiteljskega arhiva v Briksenu). Mikrofilmski posnetki listin so se povečali za 60 števil. Pridobljeni so prepisi privilegijev za mesta na Slovenskem iz Deželnega arhiva v Gradcu.

Desetega mednarodnega kongresa za zgodovinske znanosti v Rimu septembra 1955 se je udeležil akademik prof. dr. M. Kos z referatom »Odnosi med kolonizacijo in oblikovanjem narodnostnih in etničnih meja«, dopisni član prof. dr. F. Zwitter z referatom »Problemi nacionalne renesanse pri Južnih Slovanih v Avstriji: legitimizem in narodnostni princip« in prof. dr. B. Grafenauer z referatom »Odnosi Slo-

vanov do Obrov in njihove gospodarsko-družbene osnove do obleganja Carigrada (626)«.

Akad. prof. dr. M. Kos in prof. dr. F. Grivec sta bila naprošena, naj sodelujeta pri novi izdaji Potthastove Bibliotheca historica medii aevi, kolikor se ta nanaša na vire iz Slovenije. Zaradi enotnega postopanja glede obdelave virov iz vseh delov Jugoslavije je sekcija v stikih s Historičnimi inštituti akademij v Beogradu in Zagrebu.

Delovni načrt za leto 1956

Za leto 1956 je v načrtu nadaljnje in po možnosti zaključno delo pri agrarnem oddelku Leksikona za gospodarsko in socialno zgodovino Slovencev, pri ediciji loških in blejsko-bohinjskih urbarjev, pri historično-topografskem leksikonu in pri obdelavi gradov na Slovenskem. Nadaljevali bomo s pregledom znanstvenih knjižnic Slovenije za kartoteko inozemskih zgodovinskih del in z retrospektivno slovensko zgodovinsko bibliografijo. V knjižnici bo zaključeno sestavljanje stvarnega kataloga. V svojem okviru bo skušala sekcija realizirati za Slovenijo delež pri Historičnem atlasu Jugoslavije, ki je v načrtu znanstvenih del Akademijskega sveta FLRJ.

Sekcija za zgodovino umetnosti

Poročilo o delu v letu 1956

Ker je zaradi načrtnega terenskega raziskovanja v prihodnje bilo treba urediti in vnesti v temeljno kartoteko umetnostno-zgodovinskih spomenikov Slovenije obsežno gradivo, ki se je že desetletja nabiralo v raznih zapisnikih in periodikah, se je delo Sekcije v letu 1955 omejilo bolj na kabinetno kot pa na terensko raziskovanje. Od periodik smo upoštevali v prvi vrsti razne lokalne edicije, ki so teže dostopne. V zvezi s temeljno kartoteko in kot predpripravo za izdajo virov za slovensko umetnostno zgodovino smo nadaljevali tudi z zbiranjem arhivalnih podatkov.

Na terenu smo ob študiju srednjeveške arhitekturne plastične dekoracije začeli proučevati dolenjsko-kraški prostor, obenem pa nadaljevali z revizijo srednjeveških fresk.

Stiki s furlanskimi umetnostno-zgodovinskimi strokovnjaki so nakazali in delno že plodno osvetlili nekatera vprašanja umetnostno-zgodovinskega gradiva iz srednjega veka in 17. stoletja v naših zahodnih predelih in v Beneški Sloveniji. Tako se n. pr. kažejo jasnejši obrisi — in verjetno celo ime — slikarja fresk na Svinah pri Kobaridu. Pa tudi delež slikarja Jerneja iz Loke, za čigar navzočnost v Beneški Sloveniji smo vedeli doslej le iz arhivalnih virov, je zdaj že izpričan s freskami v cerkvi sv. Lucije v Kravarju ob Nadiži; te namreč lahko pripišemo vsaj njegovi delavnici, če ne kar Jerneju samemu. Razprostranjenost »gorenjskega tipa« našega »zlatega oltarja« v 17. stoletju dobiva v zahodni smeri konkretnjše meje.

Problem poznogotskega kiparja Jakoba Schnitzerja iz Loke je dozorel in čaka na objavo.

Načelnik Sekcije akad. dr. F. Stelè in strokovni sodelavec dr. E. Cevc sta se v septembru 1955 udeležila Mednarodnega kongresa za zgodovino umetnosti v Benetkah, na katerem je dr. Stelè sodeloval z referatom o deležu Benetk v baročni umetnosti ljubljanskega centra. Študijsko potovanje

dr. Cevca po Italiji je osvetlilo nekatere umetnostno-zgodovinske probleme, ki zadevajo stike med našo srednjeveško umetnostjo in umetnostjo Benetk, Furlanije in južne Tirolske.

Ob razstavi jugoslovanskega srednjeveškega stenskega slikarstva v Italiji in Zahodni Nemčiji je predaval akad. dr. Stelè v Benetkah, Rimu, Milanu, Stuttgartu, Bonnu, Kölnu, Marburgu a. d. Lahn, Duisburgu, Recklinghausenu in Münstru.

Ker vzbujajo naši starejši umetnostni spomeniki v tujini vedno večje zanimanje, zlasti v umetnostnem okviru srednje Evrope, je akad. dr. Stelè navezal stike z redakcijo umetnostno-zgodovinskega atlanta za vzhodno Evropo (dr. D. Frey), da bi po vzoru in v koordinaciji s to mednarodno edicijo nadaljevali načrtno že začeto delo za umetnostno-zgodovinski atlant Slovenije.

Kakor doslej je Sekcija tudi to leto sodelovala pri Leksikonu umetnosti in Enciklopediji Jugoslavije, edicijah Leksikografskega zavoda Jugoslavije.

Člani sekcije so v preteklem letu objavili tele važnejše spise:

Dr. F. Stelè, Spremnih tekstov knjigi del akad. Jožeta Plečnika »Najpore«, SAZU 1955.

Die kunstgeschichtliche Stellung des XIX. Jahrhunderts, Actes du XVIIme Congrès international d'histoire de l'art, Amsterdam 1955.

K problemu jugoslovanske nacionalne umetnostne zgodovine, ZUZ NV III, 1955.

Slovenska umetnostna zgodovina po l. 1945, ZUZ NV III, 1955.

Izreden primer sv. Kümmeris v Sloveniji, Tkalčičev zbornik I, Zagreb 1955.

Estetika in dokumentarnost restavriranja spomenikov, Varstvo spomenikov V, 1955.

Dr. E. Cevc, Mojster solčavske Marije, ZUZ NV, III, 1955.

Poznogotsko kamnoseštvo v okolici Kamnika, Kamniški zbornik I, 1955.

Srednjeveške pečnice z motivom leva na Slovenskem, Tkalčičev zbornik I, Zagreb 1955.

Začetki slovenskega impresionizma — uvod v katalog razstave, Ljubljana 1955.

Sopotniški rezbar iz XV. stoletja, Loški razgledi II, 1955.

»Pesnitev in resnica« Lojzeta Spacala, Naša sodobnost III, 1955.

Problematika naših poslikanih panjskih končnic, Naša sodobnost III, 1955.

Delovni načrt za leto 1956

Nadaljevali bomo z revizijo srednjeveškega slikarstva na Slovenskem, kar pomeni pripravo za UNESCO izdajo korpusa slovenskih srednjeveških fresk. Prav tako bomo nadaljevali raziskovanje naše srednjeveške arhitekturne plastike, posebno v luči primorskih vplivov.

Sekcija bo sodelovala pri izdaji korpusa evropske pleteninate ornamentike, ki ga pripravlja Inštitut za umetnostno-zgodovinsko raziskovanje merovinško-karolinške dobe v Erlangenu.

Med najvažnejše naloge spada načrtno sestavljanje umetnostno-zgodovinskega atlanta slovenskega ozemlja, kar bo poglobilo tako umetnostno-geografsko metodo našega dela kot tudi dopolnilo topografsko podobo naše zemlje.

Nadaljevali bomo s topografskim delom na terenu, kabinetno delo pa bo usmerjeno še nadalje v zbiranje gradiva za topografsko in bibliografsko kartoteko, v izpopolnjevanje fototeke in zbiranje arhivalnih virov za slovensko umetnostno zgodovino.

Kakor doslej bomo še naprej sodelovali pri edicijah Leksikografskega zavoda Jugoslavije.

Sekcija za arheologijo

Poročilo o delu v letu 1955

V letu 1955 je Sekcija za arheologijo vršila terenska in notranja znanstvena, laboratorijska, preparatorska in eksperimentalna dela. Strokovno in materialno pomoč je nudila tudi drugim znanstvenim ustanovam v Sloveniji in drugih republikah.

Terenska dela. Terenska znanstvena raziskovanja so bila v 1955. letu precej omejena in niso dosegla niti po številu niti po razsežnosti terenskih del, ki jih je sekcija opravljala še do pred dvema letoma. Delno je vzrok temu v izredno slabih vremenskih razmerah, delno pa tudi v finančnih težavah. Zaradi vremenskih razmer so tudi leta 1955 morala odpasti vsa raziskovanja na Ljubljanskem barju, čeprav imamo tukaj danes ugotovljenih vrsto novih najdišč, ki bodo nudila dragocen vpogled v kulturo in način življenja nekdanjega barjanskega prebivalstva.

Asistent sekcije ing. Mitja Brodar je nadaljeval raziskovanja v Mokriški jami, ki jih je začel leta 1954. Izkopavanja so trajala od 25. VI. do 30. VII. 1955 pod zelo težkimi pogoji in ob izredno slabem vremenu. Kljub temu so rezultati, ki jih je dosegel, izredno pomembni, raziskovanja sama pa so se v redu in zadovoljivo vršila. Po odstranitvi velike količine jamskih sedimentov in odstranitvi tudi do 2 m debelih podornih skal je raziskovalcem uspelo doseči globino okoli 7,30 m. Ni pa še gotovo, ali so dosegli že jamsko dno ali pa so tu zopet podorne skale. Poleg že lansko leto ugotovljenih plasti je sedaj dognanih še več novih. V vseh, do skrajne sedaj dosežene globine prevladujejo ostanki jamskega medveda. Ostale vrste favne pa so zastopane samo s posameznimi primeri. Tudi v letu 1955 je bilo najdenih večje število zelo lepih primerov protolitske kostne kulture, med katerimi je izredno lep preluknjana diafiza dolge kosti jamskega medveda. Dokončno je ugotovljeno, da predstavlja Mokriška jama paleolitsko postajo. Poleg že omenjenih ostankov protolitske kostne industrije sta bila najdena tudi dva artefakta, žal v

izvoženem materialu, ne v plasti. Pripadata mlajšemu paleolitiku. V kulturni plasti sta bili najdeni dve koščeni konici. Koščena konica je bila najdena tudi v sondi, ki so jo raziskovalci napravili v notranjosti jame in s katero so dosegli globino okoli 2 m.

S finančno pomočjo, ki jo je Sekcija nudila Pokrajinskemu muzeju v Mariboru, je kustos Stane Pahič raziskoval skeletno grobišče v zaselku Brezje nad Zrečami. V letošnjem letu so odkrili 38 skeletnih grobov. Pripadajo antični in staroslovanski dobi. Po obliki se grobovi med seboj ne razlikujejo, samo po pridevkih. Grobne jame so bile pravokotne in v zgornjem delu obložene s kamnito oblogo. Kustos Pahič je mogel ugotoviti, da je osem grobov zanesljivo staroslovanskih. Njihovi pridevki so razbiti lonci z valovnico, železni bojni noži, železna kresila in v nekaterih tudi kosti kokoši itd. V antičnih grobovih so pa tipični rimski pridevki: bronaste zapestnice, steklene posodice, novci v desni roki itd. Med temi grobovi so odkrili, po podatkih kustosa Pahiča, tudi štiri v skalo vkopane okrogle jame, v katerih je bilo najdeno nekaj primerov neolitske keramike. V smeri proti Brinjevi gori so našli v neki 1,5 m visoki gomili v zasipnem materialu prav tako neolitsko keramiko.

Sekcija za arheologijo je finančno pomagala tudi Inštitutu za raziskovanje krasa v Postojni. Finansirala je predzgodovinska raziskovanja v Roški špilji, ki jih je vodil pod nadzorstvom Sekcije asistent inštituta Franc Leben. Roška špilja spada v sistem Škocjanskih jam pri Divači in kaže močnejšo predzgodovinsko plast, ki sega do 2,20 m globoko. Pri raziskovanju je bila odkrita materialna kultura bronaste in prehodne dobe, poleg tega pa tudi posamezni elementi kasnejših dob. Gradivo je v preiskavi v Inštitutu za raziskovanje krasa.

Dela v Šempetru v Savinjski dolini so bila v letu 1955 zaradi slabega vremena in skromnih kreditov omejena le na fotografiranje in znanstveno obdelavo že odkritega gradiva. Nadaljnja raziskovanja bi na vsak način zahtevala večje vsote, ki jih pa z dosedanjimi krediti ni mogoče kriti. Potrebno bo namreč porušiti nekatere stavbne objekte in postaviti nove. Poleg tega je misliti tudi na rekonstrukcijo vsaj prve edikule. Po skicah in po rekonstrukciji prof. Klemenca bo prvo edikulo, od katere je odkritega in ohranjenega okoli 80% materiala, mogoče postaviti takó, kakor jo je on sam rekonstruiral. To prihaja v poštev posebno zato, ker ni upanja, da bi se moglo najti še preostalih 20 % manjkajočega

gradiva. Za rekonstrukcijo in zaščitno lopo bo pa potrebna večja vsota. Po sedanjih proračunih bi rekonstrukcija prve edikule in tej ustrezajoča lopa veljala okoli 6,000.000 din, nadaljevanja raziskovanj ter postavitve še ene barake za shranjevanje najdenih objektov in postavitve ograje okoli rekonstruiranih edikul pa nadaljnjih 4,000.000 do 5,000.000 din. Pri tem je všteta tudi postavitve nove stanovanjske hiše namesto stare, ki jo bodo morali podreti, ker leži večje število objektov pod njo.

Poleg teh sistematičnih raziskovanj je Sekcija s svojim osebjem ali pa s pritegnitvijo drugih strokovnih sodelavcev registrirala tudi nekaj terenskih točk, bodisi z ogledom ali pa z manjšim sondiranjem. To se je n. pr. zgodilo ob ugotovitvi nove neolitske postaje na Drulovki pri Kranju, ki je bila slučajno odkrita in o kateri je sekcijo obvestil Viktor Smolej, lektor za slovaški jezik na Filozofski fakulteti. Pregled najdišča je ugotovil, da je bila tu močnejša naselbina iz konca neolitske dobe, prva te vrste na Kranjskem.

Skeletnega grobišča pri Zg. Mokronogu, odkritega pri postavljanju drogov za električni daljnovod, ni bilo mogoče klasificirati. Najdbo si je ogledal Staško Jesse, asistent Sekcije, ki je ugotovil, da leže skeleti okoli 50 cm globoko na prepereli skalni osnovi. Pridatkov ni bilo, zato je tudi opredeljevanje za sedaj nemogoče, dokler se grobišče ne razižče ali pa vsaj pravilno sondira.

Jamo pod graščino Klevevž sta si ogledala asistenta ing. Brodar in Jesse, ki sta ugotovila, da sta tu dve jami, ena nad drugo, vsaksebi oddaljeni okoli 6 m. Spodnja, skozi katero teče potoček, kot najdišče ne pride v poštev, pač pa zgornja, ki sta jo raziskala v dolžini 60 m. Na začetku jame so ostanki zidu. Mala sonda je dala fragmente keramike srednjega veka in keramike iz časa žarnih grobišč.

Asistent Brodar si je ogledal tudi Ravbarsko jamo nad Idrijo. Ugotovil je, da je jama dolga okoli 18 m; kulturnih ostankov ni našel, pač pa je ugotovil, da je v jami že nekdo kopal.

Asistent Jesse je ob Ljubljani na področju mesta Ljubljane ugotovil novo barjansko naselbino.

V Bobovku pri Kranju je docent dr. Stare pri delu v okviru Sekcije, ko je opekarsko podjetje odstranilo humozne plasti zaradi eksploatacije glin, ugotovil rimsko grobišče. Našel je pepelnice, železen nož, glinaste in steklene posode ter antično fibulo. Grobovi so ležali okoli 40 do 60 cm glo-

boko. V Laborah pri Kranju je docent dr. Stare ugotovil plane skeletne grobove; žal je večina objektov pri dveh skeletih, odkritih pri kopanju temeljev za garažo Agro-servisa, propadla. Ohranjen je samo en majhen in en velik železen nož. Po vsej verjetnosti imamo tu opraviti z nekropolo zgodnjega srednjega veka.

Prof. dr. J. Klemenc je obvestil Sekcijo, da je ob ekskurziji v Zalog pri Ljubljani odkril poleg keramike na antičnem gradišču ob Ljubljani dva antična kamna, ki sta bila vzdana v cerkev v Zavogljju. Prvi je pilaster z lepo vitico, ki se vije iz nekakega vrča, drugi pa ima napis:

COPONIA C. F. TERTIA

Asistent Arheološkega seminarja univerze Jaro Šašel je po želji Sekcije odšel v Dovže pri Slovenjem Gradcu zaradi tamkaj v cerkvenem zidu vzdanega rimskega napisa. Ugotovil je, da je bil napis odkrit že l. 1940 pri oranju, po raznih uporabah pa bil vzdan v cerkveno zidovje. Višina nadgrobne plošče je še okoli 50 cm, medtem ko je spodnji del odbit.

Člani oziroma uslužbenci Sekcije so nudili strokovno pomoč tudi posameznim arheološkim ustanovam v Sloveniji in drugih republikah. Tako je asistent ing. Brodar pomagal celjskemu muzeju in izmeril zemljišče, na katerem je bilo predzgodovinsko gradišče in grobišče na Rifniku pri Celju. Delo je trajalo od 19. IX. do 8. X. 1955. Nadalje je sodeloval pri raziskovanjih v Črnem kalu, ki jih je vodil akad. dr. Srečko Brodar. Na prošnjo črnogorskih in bosenskih oblasti ter strokovnih ustanov je ing. Brodar sodeloval in skupaj z dr. Bencem vodil izkopavanja v Crvenih stijenah pri Petrovičih v N. R. Črni gori. Ob tej priliki so bili odkriti za predzgodovino izredno pomembni objekti. Iz mlajšega časa je nekaj kulturnih plasti neolitske dobe, nakar sledi mezolitska in morebiti tudi paleolitska kultura.

Prof. dr. Korošec je na željo Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu raziskoval neolitično najdišče v Danilu blizu Šibenika. Pri izkopavanjih je sodeloval asistent SAZU Franc Leben, poleg drugih arheologov izven vrst sekcije. Raziskovanja so prinesla bogate materialne rezultate in vrsto novih znanstvenih dognanj. V dolini Danila so bile na željo šibeniškega muzeja raziskane še gomile za

hribom Stražbenico, jama na Stražbenici in gradišče Gradina. Rezultati teh raziskovanj so dali nepričakovane podatke.

Notranje znanstveno delo. Skozi celo leto 1955 se je nadaljevalo z deli na arheološki karti Slovenije in s preiskavo gradiva iz starejših raziskovanj na Ljubljanskem barju; obdelovalo se je gradivo prejšnjih raziskovanj v Danilu pri Šibeniku ter izkopavanj v Blatni Brezovici, Šempetru in na Drulovki pri Kranju.

Antropološki oddelek je, v glavnem zaradi pomanjkanja prostora, z delom prenehal. Vendar so bile nekatere meritve izvršene v Antropološkem inštitutu Univerze. Dokler pa ta oddelek ne bo dobil ustrežajočih prostorov, se s paleoantropologijo ne bo mogel ukvarjati.

V okviru paleobotaničnih raziskovanj je bilo analizirano oglje paleolitske postaje v Parski golobini, neolitskega najdišča v Zbelovem, žarnega grobišča pri Rušah, najdišča v Crvenih stijenah v Črni gori, kolišča pri Blatni Brezovici in Založnici pri Preserju pod Krimom itd. Prav tako so bile izvršene analize cvetnega prahu paleolitskega najdišča pri Kostanjevici, kolišč pri Blatni Brezovici in Založnici ter drugih najdišč.

V paleobotaničnem laboratoriju je bil nabavljen ročni zemeljski sveder, destilacijski aparat in podobno manjše orodje. Velik del tega je izdelan po lastnih načrtih iz odpadnega materiala.

Laboratorijsko delo. Končano je prepariranje gradiva iz Blatne Brezovice in gradiva iz Danila, izkopanega l. 1953. Nadaljevalo se je risanje objektov z Ljubljanskega barja in prepariranje najdb z Drulovke pri Kranju.

Publikacije in zamenjava knjig. V letu 1955 sta izšla dva zvezka Arheološkega vestnika (VI/1 in VI/2), zvezek VII/1-2 je pa pripravljen za tisk. Arheološki vestnik bo od VII. letnika dalje namesto dosedanjih dveh izhajal v štirih številkah letno.

Razen Arheološkega vestnika sta bili Akademiji predloženi za tisk razpravi: J. Korošec, Arheološke najdbe v Predjambi in Stane Pahič, Drugo žarno grobišče v Rušah.

Zamenjava knjig se je v letu 1955 povečala v precejšnji meri. Predvsem so se zopet vzpostavili stiki z Madžarsko, Španijo in SSSR.

Biblioteka sekcije ima 1245 signaturnih števil s 3636 zvezki.

V veliki meri se je povečala tudi fototeka in zbirka klišejev, ki obsega že 1999 števil.

Potovanja in stiki z inozemstvom

Delno s pomočjo SAZU, delno pa Nemškega arheološkega inštituta v Marburgu je več kot mesec dni bival v Nemčiji asistent A. Šercelj. Sprva se je udeleževal raziskovanj kolišč pri Wilhelmshavenu, potem pa je delal v raznih paleobotaničnih inštitutih. Prof. dr. Josip Korošec je z delno pomočjo SAZU obiskal nekatere muzeje v Italiji, tako v Trstu, Akvileji, Padovi in Veroni, kjer je proučeval stične točke med našimi kraškimi jamskimi najdišči in kulturami, zastopanimi v teh muzejih.

Načrt dela za leto 1955

Sekcija namerava v okviru finančnih sredstev opraviti naslednja terenska raziskovanja:

1. Prof. dr. J. Klemenc bo nadaljeval z deli na antičnem grobišču v Šempetru ob Savinji.

2. Akademik prof. dr. S. Brodar namerava dokončati raziskovanje Betalovega spodmola ter izvršiti manjša raziskovanja v Postojnski kotlini. Ta dela se bodo izvajala v okviru Geološkega inštituta Akademije in bi Sekcija njihovo izvedbo podprla le materialno.

3. Prof. dr. J. Korošec: raziskovanja nekaterih kolišč Ljubljanskega barja, raziskovanje neolitskega najdišča Drulovka pri Kranju. V obliki zaščitnih izkopavanj pa bi kazalo izvesti dela na zgodnesrednjeveškem grobišču v Laborah pri Kranju.

4. Dr. J. Kastelic: dokončuje raziskovanja predzgodovinskega tumula pri Stični.

5. Asistent ing. M. Brodar bo nadaljeval z deli v Mokriški jami in sondiral v jamah dolenskega krasa.

6. Asistenta Šercelj in Jesse bosta sondirala na raznih mestih Ljubljanskega barja.

7. Asistent F. Leben: nadaljevanje izkopavanj v okolici Škocjana in sondiranje v Postojnski kotlini.

8. Sekcija bo materialno in strokovno pomagala muzejem v Mariboru, Celju in Kopru pri raziskovanjih tistih pomembnejših najdišč, kjer je problematika širšega pomena.

Sekcija namerava v okviru notranjega znanstvenega dela nadaljevati:

1. z izdelavo arheološke karte Slovenije,
2. s proučevanjem in risanjem barjanskega gradiva,
3. proučevanjem gradiva iz Danila,
4. proučevanjem gradiva iz Sempetra,
5. proučevanjem novega gradiva iz raznih novih najdišč,
6. prepariranjem gradiva, ki je trenutno v laboratoriju in morebitnih novih predmetov,
7. pelodnimi analizami, analizami oglja in lesa raznih predzgodovinskih najdišč,
8. preizkusi konservacije lesa.

INŠTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK

Poročilo o delu v letu 1955

A. Lingvistična sekcija

I.

Poročilo podajamo po nalogah, ki so sekciji predvidene v novem pravilniku.

1. Za temeljna slovniška dela je bilo ob koncu l. 1945 stanje tako:

a) Za **veliko slovnico slovenskega pismenega jezika** se je poskusno začelo zbirati gradivo iz zgodovinskih virov in iz narečij. V. d. upravnika je sodeloval tudi pri novi izdaji **srednješolske slovnice**, ki je v tisku.

b) Za nadaljevanje **Ramovševih zgodovinskih slovnice** smo ob novem gradivu iz narečij in podrobnejšem študiju zgodovinskih virov pojasnili nekatere važne probleme, zlasti tudi v kronologiji posameznih pojavov.

c) Za slovnice posameznih slovenskih **govorov** se je nadaljevalo zbiranje gradiva v treh predelih:

R. Kolarič je nadaljeval zbiranje gradiva za popolni opis prleškega narečja vse ob črti Ivanjkovci—Runeč—Tomaž pri Ormožu—Gomila—Slapšina—Cogetinci (na meji goričanskega dialekta), od tod na Cerkevjak (Sv. Anton v Slovenskih goricah) — Andraž ob Pesnici. S tem je dobil natančno razmejitev med ščavniškim in pesniškim govorom. Kontrolno je pregledal tudi sektor med Pesnico in Dravo nad Ptujem, da je dognal, ali res spada še k prleškemu narečju. Kontrolne zapise je napravil še za Haloze, in sicer iz vasi Veliki vrh pri Borlu—Cirkulane—Leskovec—Podlehnik—Sveča. Kontrolni zapis (okoli 200 najvažnejših podatkov iz glasoslovja, akcenta in morfologije) je napravil tudi za kajkavski govor v Brezovi gori, fara Cvetlin, južno od slovenskih Haloz. Iz podatkov, ki jih je tako dobil, je razvidel prvič, da haloški govor ne spada k prleščini, marveč k srednještajerskim govorom, dru-

gič pa, da sosednji kajkavski govor južno od Haloz izvira iz druge dialektične baze kakor slovenski haloški.

O nekaterih rezultatih teh svojih raziskav je pripravil za tisk razpravo Prleško narečje in slovenski naselitveni problemi. Tudi druga razprava, H kronologiji dialektizacije slovenskega jezika, se v mnogem tiče tega raziskovalnega terena.

Asistent J. Rigler, ki je ob koncu 1954 začel zbirati gradivo za celoten opis ribniškega narečja, je v letu 1955 to delo nadaljeval in se njegovo zbiranje za sedaj bliža koncu. Rezultate, ki jih je sprti dobival, je tudi sprti sporočal upravi inštituta. Njegovo gradivo dopolnjujejo še magnetofonski posnetki govorov od Retij pri Velikih Laščah čez Slemena, Sodražico, Ribnico do Blat pri Dolenji vasi pod Ribnico.

Na Notranjskem sta za celotni opis notranjskega narečja zbirali gradivo dve delovni ekipi, ena s sedežem v Postojni (pod vodstvom R. Kolariča), druga v Ilirski Bistnici (pod vodstvom J. Riglerja). Sodelovali so trije člani inštituta, ena profesorica srednje šole in 4 absolvirani slavisti. Prva ekipa je na severu nadaljevala delo tam, kjer je bilo v letu 1954 prekinjeno; zajela je vso širšo okolico Postojne od Javornikov do Razdrtega in od Slavine do meje črnovrškega dialekt. Druga je obdelala govor vse bližnje in širše okolice Ilirske Bistrice, od Prema do hrvaških govorov in na zahodu do Podgrada. Govore sta ekipi obdelali fonetično, morfološko, sintaktično in deloma tudi leksikalno (abstrakta in glagole).

Gradivo iz teh govorov smo deloma uporabili tudi za izpopolnitev razprav o pivškem govoru, ki smo jih kot pivško enoto predložili za Razprave razreda za filološke in literarne vede. Celotno gradivo pa dopolnjujejo še magnetofonski posnetki z obeh raziskovalnih področij.

2. Za Lingvistični atlas Slovenije (LAS), fonetično-morfološki del, se je delo nadaljevalo po raznih delih Slovenije.

a) Znanstveni sodelavec dr. Tiné Logar je v l. 1955 zapisal 10 govorov, in sicer 5 na Štajerskem, 5 na Primorskem (Polskava, Lobnica pri Rušah, Lovrenc na Pohorju, Ribnica in Primož na Pohorju; Kal nad Kanalom, Drežnica, Dekani pri Koprju, Petrovo brdo, Otalež). Hkrati je pregledal tudi vso bližnjo okolico omenjenih krajev. Julija je sodeloval pri dialektičnem delu v okolici Postojne in preiskal glasoslovno-morfološke značilnosti pokrajine med Razdrtim, Slavino, Hrušico in Postojno.

Za tisk je pripravil naslednje študije: Pripombe k obsegu in karakteristikami kraščine in notranjščine (izšla); Prispevek h klasifikaciji pohorskih govorov; Dialektična podoba Pohorja; O mengeški govorici; Pivški govori.

b) R. Kolarič je za LAS zapisal obmejni kozjaško-goričanski govor na črti Spodnja Kungota—Zgornja Kungota—Vrtiče—Plaç, dalje govor Tomaža pri Ormožu (Bratonečice) in Slapšina—Cogetinci—Anton—Andraž ob Pesnici, torej 3 govore.

c) Po vprašalnici za LAS je zbral izvrstno gradivo prekmurskih govorov absol. slavist Jože Ftičar, in sicer za Bogojino z okolico in Gomilice s kongruencami in diferencami za vasi Trnje, Čresnovci, Odranci, Velika Polana, Bistrica, Hotiza. Dodal je še kajkavski govor Sv. Martina v Medmurju.

Absolv. slavistike Jožefa Jevnikar je po vprašalnici za LAS nadrobno zapisala govor vasi Vrh pri Višnji gori.

V celoti je bilo torej za LAS letos zapisanih 16 govorov.

Skupno število zapisanih govorov za LAS znaša 136. Gradivo za LAS prenaša v kartoteko asistentka Saša Ser nec.

d) Za morfološko-sintaktični del LAS je bilo v l. 1955 zbrano po zapisu in magnetofonu gradivo v govorih okoli Postojne in Ilirske Bistrice (gl. gori t. 1, c).

3. Zbirka **narečnih tekstov** se je l. 1955 pomnožila za tekste na magnetofonskih trakovih iz notranjskega dialekta (Postojna—Ilirska Bistrica) in dolenskega ribniškega govora.

4. Ekscerpirano gradivo za **bibliografijo vse slovenistike** je asist. Saša Ser nec pretipkala na kartotečne listke, na novo pa ekscerpirala Bleiweisove Novice in bo to delo nadaljevala tudi v l. 1956.

II.

Načrt dela v sekciji za leto 1956

V okviru kreditnih možnosti se bodo v l. 1956 nadaljevala in poglobila vsa začeta dela. Terenske delo v ekipah bomo po možnosti še razširili; šlo naj bi po Vremski dolini proti Divači, od Razdrtega proti Sežani in v Vipavsko dolino do Vrtovina.

Nadaljevalo se bo urejanje in pripravljanje za tisk **Kopitarjevih Zbranih spisov**, zlasti njegovih začetnih spisov od 1806 do 1809.

V okviru sekcije bo pravopisna komisija pripravljala novo izdajo **Slovenskega pravopisa**; obvezala se je, da bo rokopis prirejen za tisk do 1. oktobra 1957.

Posamezni znanstveni člani sekcije pa bodo objavili svoje študije v Razpravah II. razreda SAZU in v raznih domačih in tujih revijah.

B. Slovanska sekcija

I.

S splošnim slovarskim delom v sekciji so bili zaposleni: načelnik sekcije Božo Vodusek, strokovni sodelavec dr. Lino Legiša, asistentka Joža Meze in pisarniška referentka Marija Himmelreich. Z zbirkami s terena je sodeloval tudi asistent Jakob Rigler, ekscerpiralo pa je večje število honorarnih sodelavcev, ki je ob koncu leta znašalo 22.

1. Ker se izpisovanje gradiva opravlja hkrati za priročni slovar slovenskega pismenega jezika, podajam najprej pregled novo nabranega in celotnega gradiva.

Splošna zbirka za slovar slovenskega pismenega jezika se v letu 1955 ni dopolnjevala, pač pa je napredovalo urejanje po kartotečnih škatlah. Vsa zbirka, 955.905 listkov, je zdaj alfabetsko urejena, v delu je splošno pomensko urejanje, ki je tudi že napredovalo do dveh tretjin. Zaradi nujnosti preglédovanja listkov, ki sproti dotekajo v posebne zbirke, je to delo na splošni zbirki precej zaostalo.

V letu 1955 je bilo za oba akademijska slovarja izpisano in urejeno v posebnih zbirkah:

	listkov
a) iz slovarjev 17. in 18. stol. (Kastelčev rokopis)	34.060
b) iz literature 16.—18. stol. (Krelj, Dalmatin, Hipolit, Pohlín, Japelj)	45.333
c) iz literature 19. stoletja	28.866
č) iz literature 20. stoletja	36.851
d) rastlinskih imen iz Sulekovega slovarja	3.542
e) iz geografske terminologije	1.408
f) iz slovarjev 19. stol. (Cigale, Pleteršnik, Janežič, Murko)	93.260
g) iz slovarjev 20. stol. (Pretnar, Rusko-slovenski slovar)	3.248
h) narečne zbirke	7.664
	<hr/>
	Skupaj 254.232
Celotno stanje zbirk ob koncu 1954	1.296.768
Prirastek v letu 1955	254.232
Stanje vseh zbirk ob koncu 1. 1955	1.551.000

2. Da se doseže krajevna razširjenost slovenskega besednega zaklada, so se tudi v letu 1955 na terenu zbirali sinonimi in zapisovale besede iz raznih slovenskih narečij, n. pr. v širšem območju Postojne, Ilirske Bistrice, po Ribniški dolini pa tudi drugod. Tako so se sistematično kontrolirali zlasti pridevniki in iz njih narejeni abstraktni samostalniki ter glagoli. S tem delom je v glavnem poverjena asistentka Joža Meze.

3. Strokovni sodelavec dr. Lino Legiša je pregledal kartoteko izpisanih del, domačih in prevedenih, dognal vrsto pravih imen avtorjev, ki so bili vpisani s psevdonimi, in prenesel več del, ki so bila šteta kot izvirna, med prevode in narobe. S temi popravki in spopolnitvami je bila nekod spremenjena povprečna gostota izpisanih avtorjev. Pregledal je tudi gradivo, ki je bilo pripravljeno za Medicinsko sekcijo Terminološke komisije SAZU.

Da bi se organiziralo novo načrtno izpisovanje naših pisateljev iz 19. stoletja, je napravil seznam slovenskih leposlovnih del, ki so bila že upošteta v Pleteršnikovem besednjaku, sestavil spisek tistih, ki jih Pleteršnik ni izpisal ali niso bila zajeta po prvih tiskih. Na podlagi celotnih in delnih izpisov leposlovnih del, ki še niso abecedno urejeni, je pripravil napotke za tako organizirano delno izpisovanje pomembnejših avtorjev iz prejšnjega stoletja. Zato je tudi sam izpisal Levstikove Pesmi 1854. Jeseni se je sedem izpisovalcev lotilo izpisovanja iz Ciglerja, Slomška, Trdine, Jenka, Erjavca, Mandelca in Jurčiča. Listke, ki so jih prinašali, je dr. Legiša sproti pregledoval, da bi bilo delo opravljeno čim bolj sistematično, da bi ustrezalo potrebam slovarske zbirke in da bi bilo zajetega čimveč za besednjak pomembnega besednega zaklada. Pokazalo se je, da se že pri taki novi razširitvi dela v sekciji nabira gradivo, ki ga človek težko zmore, nemajhne težave pa so v tem, da akademjska knjižnica nima cele vrste del, ki bi jih morali dati izpisovalcem v ekscerpiranje, pa jih moramo iskati drugod, v Slovanski in Univerzitetni knjižnici, kjer pa tudi ne dobimo vsega, kar bi radi. Nujno bi bilo, da bi se knjižnica SAZU dopolnila z manjkačimi spisi, najprimerneje pa bi bilo, da bi imela slovarska sekcija sama tako knjižnico in da bi bilo tam po več izvodov istih knjig, s čimer bi bila omogočena kontrola izpisanih avtorjev.

Dr. Legiša je uredil prvo knjigo Zgodovine slovenskega slovstva, ki jo tiska Slovenska Matica, napisal zanjo okoli

dve poli in pol, za drugi del pa pripravil okoli deset pol literarnozgodovinske obravnave.

4. Z delom za slovenski etimološki slovar in slovensko onomastiko vseh vrst je poverjen znanstveni sodelavec dr. Fr. Bezljaj, ki je l. 1955 najprej dovršil prvi del svoje monografije **Slovenska vodna imena**, od drugega dela pa napisal okoli dve tretjini in upa, da ga bo v nekaj mesecih pripravil za tisk. V Slavistični reviji VIII je objavil študijo **Krčevina**, oceno Hubschmidovih knjig **Alpenwörter**, **Pyrenäenwörter** in **Contributions lexicographiques**.

Kartoteka listkov za slovenski etimološki slovar in onomastiko je narasla v l. 1955 na okoli 85.000 listkov. V glavnem se je dr. Bezljaj omejil na literaturo, ki prihaja sproti, onomastično gradivo pa je zaradi poglobljenega zanimanja za ledinska imena dopolnjeval tudi iz starejše domoznanske literature ter iz tiskanih in rokopisnih zgodovinskih virov (Gerichtsbeschreibungen za Koroško in Štajersko, Kaspretova rokopisna zbirka, izdaje urbarjev in podobno).

5. Z nadrobnim onomastičnim delom, zlasti z zbiranjem ledinskih imen, se je vse leto ukvarjal honorarni strokovni sodelavec dr. Vaso Suyer. Na podlagi franciscejskega, jožefinskega in terezijanskega katastra je zbral naslednji material v času od 1. IV.—31. XII. 1955.

Prekopiral je skice naslednjih franciscejskih katastralnih občin: Babna gora, Polhov Gradec, Horjulj, Zaklanec, Vrzdeneč, Selo (jož. Setnica), Setnik (jož. Briše), Sv. Jošt in Butajnova ter na njih označil mejnike s številkami in imeni. Na podlagi protokola stavbnih parcel je naredil seznam hišnih posestnikov z navedbo hišnih števil in števil stavbnih parcel. Na podlagi katastralnih map je iz njih na kartotečne listke izpisal vsa ledinska imena, imena mejnikov in vasi ter zaselkov. Na kopijah skic katastralnih občin je po mapah označil lego hiš, da jih more na terenu lokalizirati.

Za vse zgoraj navedene katastralne občine razen Babne gore in Horjulja (zanje manjkajo podatki v jožefinskem katastru) je iz jožefinskega katastra izpisal vsa ledinska imena v aritmetičnem redu z označbo hišnih števil ter sestavil seznam vseh posestnikov z označbo zemljiške gosposke, pod katero so spadali. Iz stare zemljiške knjige gosposke Polhov Gradec je pri vsakem posestniku navedel tudi novo hišno številko (ker se hišne številke, navedene v jožefinskem katastru, večinoma ne ujemajo s številkami v franciscejskem katastru) kakor tudi hišno ime.

Iz jožefinskega katastra je napravil tudi popis predelov (Ried) posamezne davčne občine z njihovo medsebojno razmejčitvijo. Za Selo (Setnica) in Briše (Setnik) je sestavil le seznam predelov, ker zanje material ni popoln.

Za Babno goro je za njene posestnike sestavil kartoteko ledinskih imen na podlagi terezijanskega katastra za gosposke: Polhov Gradec, župnija Polhov Gradec, Bokalce, Komenda, Ljubljana, uprava svobodnikov, Portnerjeva gila, za katastralno občino Horjulj pa prav tako za gosposki Polhov Gradec in ljubljanski kapitelj. Za ti dve občini material v jožefinskem katastru ni ohranjen.

Ker je katastrska uprava OLO Ljubljana okolica zaprosila Inštitut za slovenski jezik, da ji pomaga pri določanju pisanja ledinskih imen, katere potrebuje pri izdajanju katastralnih gospodarskih map v izmeri 1:10.000, je izpisal na kartotečne listke ledinska imena iz protokolov 1825 in 1869 ter iz map za k. o. Dobrovo, Veliko Ligojno, Verd, Brezovico, Kamnik in Zabočevo. Ker bo potrebno preveriti vsa ledinska imena na terenu, bodo te katastralne gospodarske mape pri delu na terenu odlično pomagalo.

II.

Načrt dela v slovarski sekciji za l. 1956

1. Zbiralno in urejevalno delo za priročni in veliki akademski slovar se bo v vseh smereh nadaljevalo v mejah kreditnih možnosti.

2. Za etimološki slovar bo dr. Fr. Bezljaj na novo organiziral sistematično zbiranje historičnega in današnjega onomastičnega gradiva, zlasti ledinskih imen, ki po njegovi približni ceni predstavljajo vsaj 5.000 občnih besednih baz in so zato ta imena za etimološki slovar neobhodno potrebna.

Med vsemi zbirkami gradiva, ki se kopičijo v Inštitutu za slovenski jezik, je najmanj sistematično obdelana onomastika. Edini sodelavec, ki dela na tem področju, je dr. V. Suyer, ki ekscerpira ostanke terezijanskega, jožefinskega in franciscejskega katastra. Potreben bi bil vsaj še en delavec, ki bi se posvetil zbiranju historične dokumentacije v toponomiji, mikrotoponimiji in antroponimiji po letu 1500. Za te kasne objave se zgodovinarji več ne zanimajo sistematično, nujno pa so potrebne jezikoslovcu, da iz mlajših dialektičnih razvojov imen rekonstruira primarno obliko. Zadoščal bi za to delo zanesljiv in vesten honoraren ekscerptor,

ki bi obdeloval najprej objavljene, kasneje bi pa moral pomagati pri rokopisnih virih. Za to delo je inštitut predlagal posebnega honorarnega sodelavca.

3. Dr. V. Suyer bo dopolnil kartoteko ledinskih imen, sestavljeno po fasijah terezijanskega katastra in jih vskladil s seznamom po jožefinskem in franciscejskem katastru. To delo je zamudno, ker je potrebno ugotoviti prednike posestnikov, navedenih v jožefinskem in franciscejskem katastru, kakor so navedeni v terezijanskem katastru, ki je urejen še po gosposkah.

Nato bo obdelal jožefinski in terezijanski kataster za območje k. o. Topol, Glince, Golo Brdo, Dobrova, Velika Ligojna, Verd, Brezovica, Kamnik in Zabočevo ter jih vskladil z materialom že obdelanega franciscejskega katastra.

Ako bo šla kaka skupina na teren, bo zanjo sestavil kartoteko ledinskih imen, da bo mogla na terenu ugotoviti njihovo sedanjo obliko.

III.

Na koncu še pripominjamo, da je inštitut tudi v l. 1955 redno sodeloval v raznih terminoloških komisijah in sekcijah SAZU: v. d. upravnika dr. R. Kolarič v pravni, tehniški in prirodoslovni sekciji, strokovni sodelavec dr. Lino Legiša v medicinski. R. Kolarič je Sekretariatu za zakonodajo LRS pomagal pri ureditvi imen za nove komune tudi na terenu. Na inštitut in posamezne člane se stalno, pismeno ali telefonično, obračajo za jezikovne nasvete ustanove, podjetja in posamezniki, tako da inštitut pomaga tudi pri reševanju najrazličnejših sodobnih problemov naše skupnosti.

INŠTITUT ZA LITERATURE

I. Slovenski biografski leksikon

Delo za Slovenski biografski leksikon je v letu 1955 vodil urednik prof. A. Gspan z uredniškim odborom, ki ga sestavljajo člani: akad. dr. Fr. Stelè, dop. član akademije dr. Fr. Lukman, rektor Akademije za igralsko umetnost dr. Fr. Koblar, upravnik Narodne in univerzitetne knjižnice dr. M. Rupel in ravnatelj Tehniškega muzeja Franjo Baš. Dodeljena jim je še stalno nameščena strokovna sodelavka dr. Milena Uršič.

Alfabetarij za III. knjigo je dokončno urejen in izpolnjen z mnogimi novimi gesli. Vsi sodelavci — teh je okoli 80 — so dobili vprašalne pole, ki so podlaga za sestavo člankov o še živečih osebnostih. Večina teh se je odzvala in vrnila pole s podatki, vendar jih bo mnogo treba še dopolniti s pomočjo drugih virov. Člankov za 1. snopič III. zvezka je doslej okoli 200 prirejenih za tisk; podatki so preverjeni, po potrebi dopolnjeni po arhivskih in drugih prvih virih, ostali članki pa so razdeljeni med avtorje in v delu. Hitrejši tempo je ovirala daljša odsotnost, bolezní in prezaposlenost nekaterih sodelavcev, pa tudi še nerešeno vprašanje glede uvrstitve nekaterih gesel v III. zvezek ali v Dodatek (osebnosti iz NOB).

V tekočem letu bomo delo nadaljevali po postavljenih smernicah, zlasti pa ga bomo skoncentrirali na pripravo za natis 1. snopiča III. zvezka (črke R — Schiffrer).

II. Katalog inkunabul LRS

Delo za katalog inkunabul LRS je tik pred zaključkom. Popis in identifikacija primerkov sta bila zaključena 28. februarja. Katalog obsega 853 številke ali 1004 bibliografske enote. Zbrano je že tudi v celoti gradivo za konkordance in kazala, izdelana sta dva zemljevida, ilustrativni material pa je tudi že zbran in prefotografiran. Trenutno je v delu

Uvod, ki bo obsegal kakih 40 do 50 tipkanih strani. Dokončno redigirani rokopis bo mogoče predložiti do konca meseca maja.

III. Nadaljevanje Zoisove korespondence

Priprave za naslednji zvezek Zoisove korespondence se nadaljujejo. Evidentirana in prepisana so vsa pisma, ki prihajajo v poštev za objavo, zbira pa se sproti tudi gradivo za komentar in spremni tekst.

IV. Komisija za bibliografijo

1. Retrospektivna knjižna bibliografija

Bibliografska delovna skupina je leta 1955 pod vodstvom Janeza Logarja opravila 981 delovnih ur za popis knjig, časopisja, decimalno klasifikacijo in revizijo listkov. V kartoteko smo vložili na novo 3489 glavnih in 1236 pomožnih listkov, od tega je bilo 57 (7) časopisnih enot.

Stanje kartoteke slovenske retrospektivne knjižne bibliografije je bilo dne 31. XII. 1955 takole:

- a) glavnih listkov 21.555, od tega 597 časopisja,
- b) pomožnih listkov 7.333, od tega 72 časopisja.

Skupaj 28.888, od tega 669 časopisja.

2. Retrospektivna bibliografija člankov.

Ob popisu člankov in drugih prispevkov iz časopisja do leta 1945, ki ga opravlja posebna skupina za Leksikografski zavod v Zagrebu, delamo po 1 listek od vsake popisane enote tudi za Ljubljano. S sredstvi SAZU se vlagajo ti listki v sistematični katalog, ki je v bibliografskem oddelku NUK. V letu 1955 smo popisali in vložili članke iz okoli 500 popisanih časopisov in zbornikov.

3. Gradivo za bibliografijo člankov in drugih prispevkov v časopisju in zbornikih iz let 1945 do 1950, ki jo pripravljajo za SAZU Janez Logar, Štefka Bulovec in Ančka Posavec, je v glavnem že popisano. Na obdelavo čaka le še nekaj večjih časnikov (Primorski dnevnik, Ljudski tednik, Večer in sl.).

4. Delo za Prešernovo bibliografijo se je zaradi nepredvidenih ovir ustavilo pri letnici 1935.

5. Vodja Komisije se je udeležil po nalogu predsedstva SAZU bibliografskih sestankov v Zagrebu (16. maja) in v Ljubljani (12. decembra). Na teh je v soglasju s predsedstvom SAZU razložil in zastopal stališče, da SAZU ne bo opustila svojega načrta, izdelati in izdati retrospektivno slovensko knjižno bibliografijo (od začetka do leta 1945), čeprav je pripravljena odstopiti gradivo — ko bo definitivno zbrano in urejeno — tudi za potrebe skupne bibliografije jugoslovanskih narodov.

Program za leto 1956

1. Nadaljevati delo za retrospektivno slovensko knjižno bibliografijo; skupino sodelavcev bomo skušali povečati za dve osebi.

2. Urejati sproti novo gradivo za bibliografijo člankov do leta 1945.

3. Končati popis člankov in drugih prispevkov iz časopisja 1945—1950; redigirati rokopis.

4. Nadaljevati popis za Prešernovo bibliografijo in pripraviti rokopis za tisk. Rokopis bi mogel biti pripravljen za tisk sredi leta 1957.

INŠTITUT ZA SLOVENSKO NARODOPISJE

Oddelek za ljudsko slovstvo je nadaljeval načrtno zbiranje gradiva iz periodičnega tiska. Pregledani in izpisani so bili naslednji časopisi: Zgodnja danica 1848 do 1905; Slovenski gospodar, 1873, 1875, 1896, 1902, 1905; Naš dom 1901—1913, 1922—1932, 1934—1939; Mir 1882 do 1920; Slovan 1884—1887; Slovan 1902—1917; Celjske slovenske novine 1848—1849; Jadranski Slavjan 1850; Ilirski Primorjan 1866; Dolenjske novice 1885—1919; Angeljček 1887—1927/28. Število listkov znaša: 1071 malih, 416 večjih in 147 prepisov pravljič in pripovedk. To delo je opravila nameščenka Albina Štrubelj.

Prekinjeno nabiralno delo na podeželju je v letu 1955 spet oživel. V dneh 17. in 18. marca 1955 je povedal nekaj zgodb iz svoje bogate zaloge pravljičar Peter Jakelj Smarinjekov iz Kranjske gore. Dva nova dobra pripovedovalca sta prišla na dan na Krasu: Edvard Novič, Brje, in Rudolf Lahov, Kopriva, razpoložena predvsem za šaljive zgodbe. V dneh 6. do 8. januarja in 1. in 2. novembra 1955 sta povedala skupaj malo manj ko 100 zgodb.

Strokovni sodelavec dr. M. Matičetov se je v avgustu pridružil terenski skupini Etnografskega muzeja iz Ljubljane, ki je delala v Brkinih. Iskal je dobrih pravljičarjev in našel enega v osebi slepega Tončka (Tone Mahne, rojen 1893) na Rjavčah. Mož je »strokovnjak« za šaljive zgodbe, vendar hrani v spominu tudi vsa mogoča izročila — od bajk do legend pa do navadnih krajevnih anekdot. Njegov repertoar še daleč ni izčrpan. Pri njem in pri drugih pripovedovalcih si je Matičetov zapisal dosti zgodb, ki tematsko sicer niso nove, neznane, vendar lepo izpopolnjujejo naš folklorni zemljevid. Omenimo samo nekaj pripovedi:

Od kod potres (2 zapisa), o vilah (6), rojenice pomagajo pri žetvi (3), divji mož (3), dekle z bezgovim rebrom (2), ubijanje starcev (1), mejnik (1), sv. Andrej drugič rojen (2), kralj Matjaž (5), Pes Marko (1), spretni tat (2), hudičev most (1) itd.

Ko je strokovni sodelavec dr. Matičetov nepričakovano izvedel, da v Brkinih še danes pripovedujejo o »dahovini«, ki je o njej poročal pred 70 leti Kraševac Matija Sila (Kres V, 212—6), je o tem izročilu povsod izpraševal. Iz odgovorov ljudi vseh starosti in obeh spolov je kar lepo narasla dokumentacija o tem svojevrstnem verovanju, ki je ohranjeno bodisi kot tako (celo v zvezi s porodniškimi običaji), bodisi le v pripovedništvu.

V zvezi s točko 3 delovnega načrta za leto 1955 sta v pogovoru z našim strokovnim sodelavcem doslej povedala to in ono o svojem delu na področju pravljice Josip Brinar (Celje) in Andrej Šavli (Ljubljana).

V okviru priprav za »Kazalo slovenskih pravljič« po Aarne-Thompsonovem sistemu je bilo v dneh od 21. do 23. decembra v Inštitutu za slovensko narodopisje posvetovanje s folklornimi delavci iz Zagreba in Sarajeva, ki so zadolženi za pripravo podobnega kazala srbskohrvaških pravljič. Sprejeti so bili načelni in praktični sklepi za koordinacijo dela in medsebojno pomoč.

Oddelek za ljudske običaje in igre je izvedel inventarizacijo slovenskih mask po dosedanjih poročilih in zapisih (s kartografskim pregledom) in pripravil dve vprašalnici za dopolnitev podatkov (vprašalnici bomo razposlali v letu 1956). — Zbirali smo gradivo za zgodovino slovenske ljudske igre in za primerjalni študij (med drugim smo sistematično naročali na posodo knjige iz Nacionalne biblioteke na Dunaju, jih izpisovali ali — po potrebi — mikrofilmali). — Počasi je dohajalo novo gradivo za zbirko otroških iger, ki izkazuje ob koncu leta 1293 številko. — Četrta vprašalnica, ki je bila razposlana konec leta 1954, je prinesla pri 839 razposlanih izvodih 34,3 % odgovorov.

Terensko delo. — Oddelek je oskrbel: 1) fotografiranje domačih noš pri telovski procesiji v Ratečah (12. junija 1955), 2) fotografiranje ohceti v Šmartnem v Rožni dolini pri Celju (23. julija 1955), 3) fotografiranje noš in običajev pri »Kravjem balu« v Bohinju (2. oktobra 1955). — Strokovni sodelavec prof. N. Kuret je bil povabljen, naj v celovškem radiu predava o narodopisju v Sloveniji v zadnjih desetih letih. Izkoristil je to priložnost in obiskal Ziljsko dolino, kjer si je mogel ogledati in fotografirati »štehanje« na Brdu pri Šmohorju; njegove beležke bodo tudi osnova za morebitno filmanje običaja v letu 1956.

Inštitut je tudi leta 1955 gmotno podprl terensko delo Etnografskega muzeja iz Ljubljane (v Brkinih) in pa delo skupine Mestnega muzeja v Celju, ki je raziskovala v krajih Št. Vid nad Soštanjem in Zgornji Razbor od 18 do 28. julija. Ker je štajerska skupina s smrtjo našega honorarnega znanstvenega sodelavca dr. Franceta Kotnika (6. 2. 1955) izgubila svojega vodjo, je stopil na njegovo mesto naš honorarni strokovni sodelavec docent dr. Vilko Novak. Honorarni strokovni sodelavec dr. Sergij Vilfan pa se je udeležil terenskega dela v Brkinih s skupino Etnografskega muzeja iz Ljubljane.

Inštitut je pripravil izdajanje Vestnika s priloženimi vprašalnici, a mu ni uspelo dobiti tiskarne. Zato je tudi zastalo razpošiljanje novih vprašalnic.

Zbiranje listkovne slovenske narodopisne bibliografije se ni nadaljevalo, ker sedanje osebe Inštituta dela ni zmagovalo.

Upravnik in sodelavci inštituta so v letu 1955 objavili naslednje spise:

Akademik dr. Ivan Grafenauer: Srednjeveška pripovedka o Salomonu in Markolfu in prekmurska pravljica o Mačaš-krali ino dekli, Slovenski etnograf (SE) VIII, 129 do 144. (Ocena:) S. Skendi, Albanian and South Slavic Oral Epic Poetry, Philadelphia 1954, SE VIII, 274—5. Dostavek k »Slovenskim pripovedkam o ujetem divjem možu«, Zgodovinski časopis VIII, 1954, 130—133.

Strokovni sodelavec prof. Niko Kuret: Več domačnosti!, Turistični vestnik III, 1955, št. 1, 11 sl. Kaj pa naše igre in običaji? Glasnik Slovenske Maticе I, 1955, št. 3, 76—79. naša folklor in turizem, Turistični vestnik III, 1955, št. 5, 246 sl. Sagen rund um den Triglav, Through Yugoslavia IV, Beograd 1955, No. 2, 6—8. Ljudska kultura Slovencev, Slovenija, publikacija Turistične zveze Slovenije, Ljubljana 1955, 16—18. Babji mlin. Prispevek k motiviki slovenskih panjskih končnic, SE VIII, 181—206. Igra »škarjice brusiti« na slovenskem ozemlju, SE VIII, 259—261. V Ziljski dolini še stehvajo. Tovariš XI, št. 44, 1024 in 1032. Aus der Maskenwelt der Slowenen, v: Masken in Mitteleuropa, Volkswundliche Beiträge zur europäischen Maskenforschung, herausgegeben von Leopold Schmidt, Wien 1955, 201—220 (z zemljevidom in 20 priloženimi slikami). (Ocena:) A. Dörrer, Erl, Innsbruck 1954, SE VIII, 286; A. Dörrer, Tiroler Fasnacht, Wien 1949, SE VIII, 287; Ein altes deutsches Josephspiel, Emsdetten 1954, SE VIII, 287; C. Naselli, Studi di folklore,

Catania 1953, SE VIII, 288. — Deset let narodopisja v Sloveniji, predavanje v Radiu Celovec — slovenski program, 30. septembra 1955. Bohinjske šeme. Scenarij za znanstveno-dokumentarni film (snemanje predvideno decembra 1956).

Strokovni sodelavec dr. Milko Matičetov: Umita in v prt zavita lobanja pri Slovencih. Poročilo o 3. anketi Inštituta za slovensko narodopisje SAZU, SE VIII, 231—254. (Ocene:) A. Cronia, Nel 150° anniversario della morte di A. Fortis, Padova 1954, SE VIII, 276; G. Bronzini, Tradizioni popolari in Lucania, Matera 1953, SE VIII, 289; G. D'Aronco, Indice delle fiabe toscane, Firenze 1953, SE VIII, 290; B. Rusić, Nemuški jezik u predanju i usmenoj književnosti Južnih Slovena, Skopje 1954, SE VIII, 291—2.

Honorarni strokovni sodelavec dr. Vilko Novak: Odkup in ureditev služnostnih pašnih pravic v Bohinju, Zbornik filozofske fakultete II, Ljubljana 1954, 257—315.

Honorarni strokovni sodelavec dr. Sergij Vilfan: Pes Marko, SE VIII, 145—151.

Inštitut je udeležen pri urejevanju »Slovenskega etnografa« po strokovnem sodelavcu dr. M. Matičetovem.

Isti se je kot zastopnik inštituta udeležil konference Združenja (glasbenih) folkloristov Jugoslavije na Bjelašnici pri Sarajevu od 25. do 29. julija 1955, nato pa mednarodnega slavističnega sestanka v Beogradu 15.—21. septembra 1955.

Svojo strokovno knjižnico smo v letu 1955 izpopolnili z vrsto temeljnih folklornih del (Handwörterbuch des deutschen Aberglaubens I—X, Standard Dictionary of Folklore I—II, Handwörterbuch des deutschen Märchens I—II, W. Liungmaan, Sveriges Samtliga Folksagor I—II, M. Espinosa, Cuentos populares espanoles I—III, J. Amdaes, Folklore de Catalunya I—II . . .) in drugih pomembnih zbirk — nemških, avstrijskih, italijanskih — brez katerih primerjalno delo na našem torišču ni mogoče.

V prizadevanju po razširitvi zvez s sorodnimi inštituti in s posameznimi znanstveniki v zamejstvu so bile v l. 1955 ustvarjene nove zveze na Bolgarskem, Češkoslovaškem, Danskem, Grškem, Litavskem, Madžarskem, Poljskem, Turškem.

Delovni načrt za leto 1956

Začeti hočemo z izdajanjem tiskanega Vestnika, za zdaj na 4 straneh (4 številke letno, vsaki bo dodana vprašalnica). Pogoj je, najti tiskarno.

Nadaljevali bomo — ako bo dopuščal čas — listkovno slovensko narodopisno bibliografijo. Pogoj je namestitev asistentov.

Ustanoviti hočemo k že obstoječi fototeki in zbirki mikrofilmov še fonoteko — zbirko lastnih magnetofonskih posnetkov s terena in gradiva, ki bi nam ga dal na razpolago Radio Ljubljana. Pogoj je nabava magnetofona in potrebne količine traku.

Oddelek za ljudsko slovstvo ima še naprej za svojo pglavitno skrb pripravo »Kazala slovenskih pravljič« po Aarne-Thompsonovem sistemu. Zato si bo prizadeval, da do kraja izpolni to, kar je bilo navedeno v lanskem načrtu pod t. 1—3, poleg tega pa bo pospešeno zbiral živo gradivo na terenu.

Oddelek za ljudske običaje in igre: Izvesti z dvema vprašalnicama anketo o maskah na Slovenskem; urediti gradivo in izdelati načrt za terensko delo (fotografiranje) kot osnovo za bodočo monografijo o maskah na Slovenskem. — Nadaljevati zbiranje otroških iger in izvesti vsaj začasno ureditev (klasifikacijo) do sedaj zbranega gradiva. — Izdelati tri 16 mm-ske znanstveno-dokumentarne filme (lavfarji v Cerknem, štehanje v Zilji, šeme v Gor. Bohinju), pogoj: potrebna denarna sredstva. — Nadaljevati z zbiranjem gradiva o naši ljudski igri in dopolnjevati literaturo za primerjalni študij.

TERMINOLOŠKA KOMISIJA

Terminološka komisija je poslovala v prvem polletju 1955 v treh sekcijah (pravna, tehniška, medicinska sekcija), dne 24. junija 1955 pa je bila na generalni skupščini SAZU ustanovljena tudi še četrta, prirodoslovna sekcija.

I. Pravna sekcija

1. Delo v letu 1955

Zaradi bolezni dveh članov sekcije je delovala pravna sekcija večji del leta 1955 v okrnjeni sestavi.

V tem letu je sekcija nadaljevala z zbiranjem gradiva za pravno terminologijo in je izpisovala vire ter pravno slovstvo iz dobe 1950 do 1955. Poleg strokovnega sodelavca sekcije sta opravljala to delo še dva priložnostna izpisovalca. Dne 31. 12. 1955 je znašalo število vseh dotlej oddanih listkov 233.596.

Pravna sekcija je imela v letu 1955 14 sej. Na teh sejah je na podlagi referatov, izdelanih od članov in strokovnega sodelavca sekcije, določila v prvem osnutku besedišče za črke G, J, L, Š in Ž. Člani sekcije in njen strokovni sodelavec so v poslovnem letu 1955 izdelali referate za črke P, Q in T ter deloma za črki K in R. Pregled o vsem do konca leta 1955 izvršenem delu daje naslednjo sliko:

1. doslej so bili izdelani referati za naslednjih 18 črk: A, B, C, Č, D, E, F, G, H, I, J, L, M, P, Q, Š, T in Ž;

2. na sejah pravne sekcije je bilo ustanovljeno besedišče za naslednjih 12 črk: A, B, C, Č, E, F, G, H, J, L, Š in Ž;

3. v delu sta referata za 2 črki: K in R.

Popolnoma neobdelane so bile konec 1955 še naslednje črke: N, O, S, U, V in Z.

Da je sekciji uspelo opraviti v letu 1955 očrtano obsežno delo, je treba pripisati njenim naporom, da pospeši vse poslovanje v smislu ponovnih navodil, ki jih je izdal njen načelnik.

Omeniti je treba še, da je sekcija konec februarja 1955 prejela obširne kritične pripombe pravne terminološke komisije pri Sekretariatu za zakonodajo LRS v Ljubljani k že obdelanim črkam B, C in Č, ki jih je načelnik sekcije univ. prof. dr. Rudolf Sajovic objavil v posebni prilogi št. 7—9 »Pravnika« iz leta 1954. Sekcija je pripombe skrbno proučila ter nanje odgovorila v izčrpnem pismu z vabilom, da navedena komisija sodeluje s tukajšnjo sekcijo.

2. Delovni načrt za leto 1956

Sekcija bo nadaljevala z izpisovanjem novega pravnega gradiva (virov in slovstva); dalje bo skušala ustanoviti v prvem osnutku besedišče dela onih črk, za katere so že izdelani referati in ki še niso bile obravnavane na sekcijских sejah; hkrati bo pripravila referate za nekaj nadaljnjih črk (K, R in druge). Končno bo — v okviru razpoložljivih sredstev — skušala objaviti kako nadaljnjo že obdelano črko v namenu, da bi slovensko pravništvo podprlo tudi bodoče delo sekcije s kritičnimi pripombami in konstruktivnimi predlogi.

II. Tehniška sekcija

1. Delo v letu 1955

Tehniška sekcija je v letu 1955 nadaljevala delo z zbiranjem, urejanjem in dokončnim sestavljanjem rokopisa za Splošni tehniški slovar. Uspeh dela je bil v precejšnjem delu tega obdobja pod vplivom dveh neugodnih okoliščin, in sicer začasne krize zaradi razrešitve jezikovnega sodelavca (ki je bila po nekaj mesecih odpravljena) in delno neizogibnih težav v zvezi z adaptacijami in razmeščanjem poslovnih prostorov, ki pa so že malone odpravljene. Precej dela, ki ni bilo neposredno v zvezi s terminološkim, je sekciji narastlo v zvezi z razčiščevanjem načelnega vprašanja o izdajanju jugoslovanskih standardov, ki pa se do zadnjega še ni premaknilo z mrtve točke. Sekcija zagovarja v tej stvari slej ko prej stališče, da so bile vse dosedanje oziroma drugačne rešitve, po katerih se je normirano tehniško izrazje izdajalo s a m o v srbohrvatskem jeziku, le začasne, pri tem pa vse bolj kvarne za prečiščenje slovenskega tehniškega jezika in dosego namena, ki ga sekcija ima. Pripomniti je treba, da so jo v tem podprla ne samo predsedstvo Akademije ampak tudi najodločilnejša znanstvena mesta, da pa časopisje ni objavilo zadevnih obvestil za širšo javnost. Tudi

sicer je objavljane terminološkega gradiva v dnevnikih listih zadevalo na težave in je praktično že prenehalo, le nekaj drobnih beležk o njem je dobilo skopo odmerjen prostor v strokovnem glasilu »Strojniški vestnik«. Računi na večji odziv v tehniških krogih pa so tudi tako samo dobronamerni.

Ožje strokovno delo v letu 1955 ni napredovalo tako, kot smo pričakovali. Obseg centralne kartoteke se bistveno ni povečal; sekcija je na 18 plenarnih sejah obravnavala v večji meri razne probleme (delno omenjene že v uvodu), kot pa se posvečala konkretnemu delu za opredeljevanje tērminov, bodisi v notranjem poslovanju ali pa na željo posebnih interesentov. Glede na večkrat ugotovljeno premajhno ekspeditivnost je sekcija za tekoče proračunsko leto predlagala sistemizacijo stalne pisarniške moči, kar bi v marsičem pospešilo vsaj tehnično stran pripravljalnih del. Da bi se temu cilju vsaj nekoliko približali — na izdajo celotnega gradiva v trenutnih gospodarskih razmerah ni mogoče misliti — je bila sprejeta pobuda, da bi z že pripravljenim gradivom izdali prvi izbor tehniškega izrazja v posebnem, najustreznejše prirejenem snopiču, ki bi mu pozneje sledili še nadaljnji. Zamisel je za zdaj še v pretresu, bo pa — kot edina morebiti le izvedljiva — po vsej verjetnosti postala prvenstvena naloga za bližnjo bodočnost. Vsekakor pa tudi ta ne bo izvedljiva brez določenih materialnih sredstev, katerih zagotovitev je še problematična.

Slednjič je sekcija skozi vse leto vzdrževala že navezane stike z UNESCO in ISO/TC 37 (mednarodnim terminološkim odborom v organizaciji za normalizacijo), Savezno komisijo za standardizacijo itd. Omembo zasluži podrobnost, da so bili v prvo bibliografijo enojezičnih znanstvenih in tehniških slovarjev kot dokumentacija o takih pripravah v slovenskem jeziku vneseni dva prispevka načelnika sekcije prof. ing. Strune o našem tehniškem izrazju in o Splošnem tehniškem slovarju vobče v »Novi proizvodnji« ter Vadnalova »Matematična terminologija« iz leta 1953. Lanskega III. zasedanja odbora ISO/TC 37 v Bruslju se zaradi pomanjkanja deviznih sredstev ni bilo mogoče udeležiti. Gradivo z njega je sekcija prejela v zapisniku in resolucijah na vpogled. Iz njih se vidi, da je terminološko delo v zadnjem času tudi v mednarodnem okviru izredno živahno in da dobiva sčasoma vse bolj urejene in odrejene oblike, ki jih bo kazalo kakorkoli in ob primerni priložnosti osvojiti tudi pri nas.

Delovni načrt za leto 1956

1. Nadaljnje zbiranje, urejanje in dokončno sestavljanje centralne kartoteke gesel za izdelavo rokopisa za Splošni tehniški slovar;

2. izdelava poskusnega rokopisa za prve tri ali štiri črke po abecedi z namenom, da se omogoči izdaja vsaj prvega zbira strokovnih besed in pozneje dopolnjuje z nadaljnjimi snopiči;

3. občasna obdelava posebnih konkretnih terminoloških nalog na željo podjetij, ustanov, izdajateljev itd.;

4. vzdrževanje stikov s Savezno komisijo za standardizacijo in mednarodnimi terminološkimi ustanovami (UNESCO, ISO in dr.), ob morebitnem tesnejšem sodelovanju, če bi koristilo delu pri izdelavi lastnega slovarskega prvenca.

III. Medicinska sekcija

1. Delo v letu 1955

Medicinska sekcija je tudi v letu 1955 nadaljevala z delom po svojih ekscerptorjih, tako da so slovenske medicinske knjige zvečine že ekscerpirane in bo treba v glavnem obdelati le še periodika. Poleg tega je začela sekcija z jezikovnim preverjanjem strokovnih izrazov, za kar ji je na njeno zaprosilo določil Inštitut za slovenski jezik SAZU strokovnega sodelavca dr. Lina Legišo kot jezikoslovca. Sekcija redno zaseda tedensko enkrat. S pritegnitvijo univ. prof. Franca Zavrnika se preverjajo hkrati tudi veterinarski izrazi, v glavnem sedaj le anatomski.

Sekcija je zaokrožila za sedaj svoje delo na preverjanje anatomskih in fizioloških izrazov, kolikor so potrebni za učbenik za srednji medicinski kader.

2. Delovni načrt za leto 1956

Sekcija je sprejela v svoj delovni načrt za leto 1956 še nadaljnje ekscerpiranje slovenskih medicinskih učbenikov in časopisov. Tedensko enkrat bo prereševala že zbrane strokovne izraze s svojim jezikoslovnim svetovalcem.

IV. Prirodoslovna sekcija

1. Delo v letu 1955

Prirodoslovna sekcija Terminološke komisije je bila ustanovljena s sklepom generalne skupščine SAZU z dne 24. junija 1955. Za načelnika sekcije je bil izvoljen Franc Kapus, profesor Klasične gimnazije v Ljubljani. Posle pomočnika načelnika opravlja začasno od 1. novembra 1955 dalje Drago Meze, asistent Geografskega inštituta SAZU, dokler jih ne prevzame po vrnitvi iz inozemstva dr. Vladimir Kokole, asistent Geografskega inštituta Univerze, ki je določen za stalnega pomočnika načelnika prirodoslovne sekcije.

Prva naloga sekcije je, da zbere na listkih strokovne izraze iz slovenskih prirodoslovnih znanstvenih in strokovnih knjig, jih uredi po strokah in tako pripravi v kartoteški obliki gradivo za slovensko prirodoslovno terminologijo, ki jo namerava izdati SAZU.

Preden je sekcija mogla začeti z delom, je bilo treba nabaviti vsaj nekaj strokovnih knjig in drugih najnujnejših pripomočkov za ekscerpiranje ter se posvetovati z izkušenimi strokovnjaki, kako bi se delo najbolje organiziralo. Delalo je 7 ekscerptorjev, ki so oddali do konca leta 1955 3267 listkov. Vsak ekscerptor je izpisoval samo knjige iz svoje stroke, da se ne bi isti termini na listkih ponavljali.

Sekcija doslej nima lastnega prostora za spravljanje kartotek, za strokovno knjižnico, ki naj bi bila ekscerptorjem stalno na razpolago, za delovne sestanke in za pisarno. Kartoteke in knjige so za sedaj v zasebnem stanovanju načelnika. Za dobro poslovanje sekcije bi bilo velike važnosti, da bi dobila čimprej svoj lastni delovni prostor.

2. Delovni načrt za leto 1956

Prirodoslovna sekcija bo v letu 1956 nadaljevala z ekscerpiranjem, in sicer tako, da bodo pri tem zastopane vse prirodoslovne vede (matematika, astronomija, meteorologija, kemija, biologija, geologija s paleontologijo, mineralogija s petrografijo, geografija). Zato bo treba zaposliti več novih ekscerptorjev in na skupnih sejah z njimi in z izkušenimi strokovnjaki drugih terminoloških sekcij obravnavati različna vprašanja, ki so v zvezi z izpisovanjem, ter vskladiti delo.

BIBLIOTEKA

Poročilo o delu v letu 1955

I. Stari knjižni fond. Stanje se je spremenilo le toliko, da smo uredili kakih 500 zvezkov starega knjižnega fonda knjig in revij, ki jih je Akademija prejela iz inozemstva pred letom 1949. Knjige in revije, ki jih je Inštitut za raziskovanje krasa v Postojni prejel kot dediščino po bivšem italijanskem Speleološkem zavodu, so bile vpisane v inventarno knjigo, čakajo pa še na strokovno bibliotekarsko obdelavo.

Ker je z letom 1955 izpadel Fizikalni inštitut »Jožef Stefan« iz sklopa SAZU, je odpadel zato tudi ves knjižni fond, ki je bil v tem inštitutu. Izvedli smo potrebne izknjižbe in ugotovili, da je odpadlo s tem 899 zvezkov.

Omeniti je še treba, da smo iz knjižnega fonda centralne biblioteke izločili vse knjige in revije, ki po svoji stroki spadajo v akademijske inštitute (zlasti tiste, ki so bili ustanovljeni šele v zadnjem času) ter jih dodelili ustreznim inštitutskim bibliotekam.

II. A k c e s i j a. Vsa literatura, ki je prispela v letu 1955, je urejena in inventarizirana. Bibliotekarsko popolnoma obdelan v centralnem abecednem imenskem katalogu ter v centralnem sistematičnem katalogu in postavljen oziroma dodeljen inštitutskim bibliotekam je ves prispeli fond, razen dela, ki smo ga prejeli v decembru. V centralnih katalogih so upoštevani vsi akademijski inštituti in sekcije (17 po številu), razen Inštituta za elektriško gospodarstvo in Inštituta za turbinske stroje, katerih knjižnega fonda doslej še nismo mogli vpisati v kataloge.

Knjižna akcesija v letu 1955 znaša 8.119 knjig oziroma letnikov revij. Od teh smo prejeli v zameno 3.242, v dar 606, kupili pa smo jih 4.271. Vse knjige in revije, ki smo jih prejeli v zameno, smo knjižili še v posebno kartoteko, ki je urejena po naslovih ustanov.

III. O d p i s i. Iz knjižnega fonda smo v letu 1955 izločili 321 zvezkov duplikatov, ki smo jih zamenjali za razne druge knjige.

IV. C e l o t n i k n j i ž n i f o n d je znašal konec leta 1955 okoli 45.000 zvezkov; od teh 41.669 izkazanih po inventarnih knjigah in nad 3.000 zvezkov še neurejene zaloge.

V. M e s e č n i s e z n a m i. Centralna biblioteka je vsak mesec izdelala seznam novodošle literature, ki jo je obdelala. Vsak tak seznam je razmnožila v 83 izvodih in ga poslala v vednost vsem rednim in dopisnim članom Akademije v Ljubljani, vsem akademiskim inštitutom in sekcijam ter raznim znanstvenim, študijskim in strokovnim knjižnicam v Sloveniji. Ti sezname obsegajo v lanskem letu skupno 256 strani.

VI. K r e d i t i. Za nabavo znanstvene literature je bilo v letu 1955 odobrenega kredita 2.000.000 din. Ta kredit smo morali med letom povečati z raznimi viri za 1.622.000 din, tako da je znašal celotni razpoložljivi kredit na poziciji »Nabava znanstvene literature« 3.622.000 din. Če prištejemo še vsoto 1.987.291 din, ki je bila dodeljena inštitutom s posebnim proračunom, to je Kemičnemu inštitutu, Inštitutu za elektriško gospodarstvo in Inštitutu za turbinske stroje, vidimo, da je bilo za nabavo znanstvene literature v celoti odobrenih 5.609.291 din.

Potrošnja je znašala 5.272.577 din, od katere vsote odpade 3.621.800 din na akademiski proračun, 1.650.777 din pa na inštitute s posebnim proračunom.

Za nabavo inozemskih knjig in revij je dobila biblioteka na razpolago in potrošila 279.700 deviznih dinarjev.

VII. Z a m e n a. V letu 1955 je biblioteka zamenjavala akademijske publikacije skoraj z vsemi akademijami sveta in s številnimi drugimi važnejšimi znanstvenimi ustanovami. Ob koncu leta smo vršili redno knjižno zameno s 602 ustanovama (116 v FLRJ in 486 v inozemstvu). V teh številkah pa seveda niso upoštewane razne enkratne in priložnostne zamene.

Pomen publikacijske zamene je važen tako za širjenje slovenskih znanstvenih izsledkov po vsem svetu, kakor tudi za najbolj ekonomičen dotok inozemskih publikacij k nam. S tem da se stekajo v našo biblioteko znanstvene publikacije vseh strok z vsega sveta, ima akademijska biblioteka še prav poseben značaj.

VII. **Ekspedit.** Biblioteka je razposlala v letu 1955 10.340 zvezkov akademijskih publikacij. Od teh jih je poslala v zameno 5.003, v dar 2.464, prodala pa jih je 2.873. Stanje zaloge akademijskih publikacij v skladišču je znašalo na zadnji dan leta 1955 43.050 publikacij. Od 119 publikacij, ki jih je Akademija doslej izdala, je razprodanih 32. Večinoma so to starejše akademijske izdaje, od novejših je razprodana 5. knjiga Letopisa, Bajčevo Besedotvorje slovenskega jezika I, Melikove Planine v Julijskih Alpah in Ramovševo poročilo o biblioteki in publikacijah SAZU v letih 1938—1951.

IX. **Izposojevanje.** Centralna biblioteka je lani izposodila na dom 2338 zvezkov, za uporabo v čitalnici pa 1.302 zvezka. Biblioteke inštitutov in sekcij izposojajo knjige same. Izreden porast izposoje je pripisati predvsem temu, da biblioteka od lanskega leta dalje pošilja svoje mesečne sezname o akcesiji večjemu številu študijskih in strokovnih knjižnic.

X. **Stanje prostorov in opreme.** Delovni prostori biblioteke na Novem trgu 3/I so za uspešno delo skrajno neprimerni, tako po površini kot po notranji ureditvi. V dveh sobah dela 7 oseb, v njih pa je nameščena poleg biblioteke tudi še znanstvena pisarna. Zaradi stalnega prometa so uslužbenci pri svojem delu moteni, kar zmanjšuje njih delovno zmogljivost. Zlasti pa so še neprimerni prostori za študij v čitalnici, ki ni samostojen prostor, in čitatelji zato nimajo potrebnega miru pri svojem delu.

Skladišče akademijskih publikacij na Novem trgu 4 se je že močno napolnilo in bo zadostovalo komaj še za leto dni.

Prav tako je tudi oprema biblioteke neprimerna. Vse police so s knjigami napolnjene in pred nami stoji problem, kam postaviti novodošlo literaturo.

XI. **Personalija.** V centralni biblioteki je bilo vse leto isto število uslužbencev: 2 bibliotekarja, 2 knjižničarja, 1 administrator in 1 honorarna moč. V inštitutskih bibliotekah pa opravljajo bibliotekarske posle (izposojevanje, morebitne pomožne kartoteke) inštitutski uslužbenci, 20 po številu. Od teh sta 2 knjižničarja, 3 administrativni, 4 honorarni uslužbenci, 11 pa je asistentov in laborantov. Večina teh uslužbencev opravlja bibliotekarske posle poleg svojega rednega dela, kot to zahtevajo trenutne potrebe.

Personal biblioteke je bil s tekočim delom preko mere zaposlen, zlasti še proti koncu leta. Zato je bilo potrebno,

da smo za čas poldrugi mesec trajajočega bolniškega dopusta enega izmed uslužbencev najeli posebno honorarno moč, da je delo moglo v redu potekati.

XII. Če primerjamo lanskoletni promet biblioteke s prejšnjimi leti, moremo videti, da je porastel preko pričakovanja v vseh smereh. Zato postaja vprašanje novih moči, predvsem pa novih prostorov, vsak dan bolj pereče. Zlasti še, ker je evidentna stalna tendenca naraščanja prometa. Zaradi informacije naj služi kratka statistična tabela z najvažnejšimi podatki zadnjih dveh let:

	v letu 1954	v letu 1955
Knjižna akcesija, zvezkov	6.614	8.119
Ekspedit publikacij, zvezkov	6.772	10.340
Redna zamena s števil. ustanov	513	602
Število spisov	2.222	2.751
Število računov za publikacije	433	451
Izposojenih zvezkov	892	2.338

FOTOLABORATORIJ

Z nabavo velike kamere v letu 1955 se je fotolaboratorij izpopolnil toliko, da je mogel mnogo laže in bolje izvrševati vsa dela v ateljeju in na terenu. Razen kamere je bilo nabavljenih še nekaj tehničnih pripomočkov, n. pr. svetlomer, razni filtri itd.

Fotolaboratorij je bil zaposlen z delom ne samo v ateljeju in Ljubljani, marveč tudi na terenu. Na terenu je delal fotolaboratorij zlasti za Arheološko sekcijo, za Sekcijo za zgodovino umetnosti in za Inštitut za slovensko narodopisje. Samo v zvezi z izkopavanji v Šempetru v Savinjski dolini je bilo napravljenih preko 600 posnetkov. Številna naročila so bila izvršena tudi za Geološki inštitut, za ostale inštitute oziroma sekcije pa manj.

VI

PUBLIKACIJE IN ZAMENJAVA
PUBLIKACIJ

PUBLIKACIJE

Slovenske akademije znanosti in umetnosti v letu 1955

SPLOŠNE IZDAJE

Letopis Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Šesta knjiga 1954. (Uredil *Milko Kos.*) V Ljubljani 1955. 247 + (III) str. 8°. 1000 izv. 400.— din.

IZDAJE RAZREDA ZA ZGODOVINSKE IN DRUŽBENE VEDE

Arheološki vestnik VI/1. Ljubljana 1955. 176 str. 8° 1000 izv. 600.— din.

Vsebina:

Josip Korošec: Nekaj pripomb k izvoru butmirske kulturne skupine.

Anton Sovrè: Pripombe k R. Brataniča Novim najdbam iz Ptuja.

Emilijan Cevc: Problem kamnitega leva iz Kostanjevice ob Krki.

Mirko Seper: Prilog datiranju starohrvatskih spomenika pleterne dekoracije.

Tatjana Bregant: Trgovina in menjalno gospodarstvo v neolitikumu Jugoslavije.

Josip Korošec: »Dimini« kulturna skupina.

Josip Korošec: Ali so bila na Ljubljanskem barju kolišča?

Anton Smodič: Bronaste depojske najdbe v Črmožišah in severovzhodni Sloveniji.

Branko Marušič: Staroslovenske in neke zgodnesrednjeveške najdbe v Istri.

Stane Gabrovec: Nekaj novih staroslovenskih najdb.

Alojzij Sercelj: Se nekaj momentov k novim raziskavanjem na Ljubljanskem barju.

Knjižna in druga poročila.

Arheološki vestnik VI/2. Ljubljana 1955. Str. 177—382 + (II) + 3 pril. 8°. 1000 izv. 750.— din.

Vsebina:

Srečko Brodar: Paleolitik v Vršču in njegovi okolici?

Mitja Brodar: Poskusno izkopavanje v Mokriški jami.

Draga Garašanin: O problematiki sekira jadranskega tipa — povodom sekire iz Sinaja na Kosmetu.

Šime Batović: Nekoliko ilirskih antropomorfnih figura iz sjeverne Dalmacije.

Paola Korošec: Slovanska najdišča v vzhodni Furlaniji.

- Stanko Pahič*: Prazgodovinska seliščna najdba v Zrečah.
Stanko Jesse: Novo odkriti kolišči na Ljubljanskem barju.
Alojz Sercelj: Palinološki profil kolišča pri Kamniku pod Kri-
 mom.
Milutin Garašanin: Dva nova nalaza bronzanog doba iz Južnog
 Pomoravlja.
Tatjana Bregant: Tulasta sekira z Ljubljanskega barja.
France Starè: Grob z bronastim kotličkom iz Sv. Lovrenca.
France Starè: Dva nova prazgodovinska grobova z Vač.
Josip Klemenc: Začasno poročilo o izkopavanju v Šempetru od
 1952. do 1955. leta.
Vinko Jordan: Drobne najdbe iz Savinjske doline.
Alojzij Bolta: Rimska mljnika iz Škofje vasi pri Celju.
Alojzij Bolta: Nekaj pripomb k mljniku CIL III 5737.
Alojzij Bolta: Rimski sarkofag iz okolice Vojnika.
Stanko Pahič: Staroslovenski grobovi v Brezju pri Zrečah.
Branko Marušič: Staroslovanski grob v Bujah.
 Knjižna in druga poročila.

IZDAJE RAZREDA ZA PRIRODOSLOVNE IN MEDICINSKE VEDE

Razprave III. Ljubljana 1955. 500 str. + 12 tab. + 1 pril. 8°. 1000 izv.
 1700.— din.

Vsebina:

- Ernest Mayer*: Pripravljalna dela za floro Slovenije. II. Odon-
 tites Hall., III. Euphrasia L.
Jovan Hadži: Odnos med scifopolipom in scifomeduzo.
Jovan Hadži: Kritične pripombe s stališča turbelarijske teorije
 knidarijev k nekaterim, zlasti Remanejevim izvajanjem o
 razvoju živalstva.
Jovan Hadži: K diskusiji o novi sistematiki živalstva.
Max Beier: Die jugoslawischen Arten der Platycleidini (Ortho-
 ptera — Tettigoniidae — Decticinae).
Miroslav Zei: Doprinos k ekologiji morskoga litorala (s. lat.).
 Supralitoral, litoral in zgornji infralitoral na kamniti zahod-
 noistrski obali. (Sodelovalce: *Zlata Cafuta*, *Milena Pavlovčič*,
Maja Zevnik).
Ivan Rakovec: O pleistocenskih bovidih na Slovenskem.
Ivan Rakovec: O novih najdbah proboscidov na Stajerskem.
Vanka Kochansky-Devidé in *Anton Ramovš*: Neoschwagerinski
 skladi in njih fuzulinidna favna pri Bohinjski Beli in Bledu.
Adolf Papp: Landschnecken aus Zihlava bei Videm (Slowenien)
 und Veli Opačac SW Zadar (Dalmatien, Jugoslawien).
Srečko Brodar: Kostanjevica ob Krki, paleolitska postaja na
 planem.
Ivanka Duhovnik in *Jože Duhovnik*: Braunit iz rudnika Cer pri
 Kičevev in Makedoniji.
Valerija Žerjav: Aktinolit iz Košina v Makedoniji.

Dela 7. Inštitut za geografijo 3. *Anton Melik*: Kraška polja Slovenije
 v pleistocenu. Ljubljana 1955. 163 str. + 1 zvd. 8°. 800 izv.
 650.— din.

Geografski zbornik III. Ljubljana 1955. 345 + (I) str. + 6 pril. 8°.
800 izv. 1500.— din.

Vsebina:

Ledenik na Triglavu in na Skuti.

Snežni plazovi v Sloveniji v zimah 1950—1954.

Danilo Furlan: Snežne padavine v Sloveniji 11.—15. februarja 1952.

Milan Šifrer: Dolina Tolminke in Zalašče v pleistocenu.

Anton Melik: Nekaj glacioloških opažanj iz zgornje Doline.

Vinko Šribar: Najdiščno poročilo o sondah na Lipanci.

Poročila — Acta carsologica I. Ljubljana 1955. 176 str. + 4 pril. 8°.
1050 izv. 600.— din.

Vsebina:

Roman Savnik: Razvoj domače speleologije in nekatere njene aktualne naloge.

France Habe — France Hribar — Pavel Štefančič: Habečkov brezen.

Egon Pretner: Rodovi *Oryotus* L. Miller, *Pretneria* G. Müller, *Astagobius* Reitter in *Leptidorus* Schmidt. (Coleoptera).

Ivan Michler: Rakov rokav Planinske jame.

France Hribar — France Habe — Roman Savnik: Podzemeljski svet Prestranškega in Slavinskega Ravnika.

Janez Gantar: Arnešova luknja.

Ivan Gams: Morfološki problemi jame in potoka Mitoščiće.

France Habe — France Hribar: Raziskava odtočnega sifona Pivke v Pivki jami.

Roman Savnik: Barvanje Lokve pod Jamskim gradom.

Znaki na načrtih kraških objektov.

Prvi jugoslovanski speleološki kongres. Postojna 21. do 24. I. 1954.
Ljubljana 1955. 125 + (I) str. + 3 sl. 8°. 800 izv. 600.— din.

IZDAJE RAZREDA ZA UMETNOSTI

Dela 3. Serija za glasbeno umetnost 3. *Lucijan Marija Škerjanc:* Koncert za klavir in orkester. Partitura. Ljubljana 1955. 145 + (I) str. 4°. 300 izv. 1600.— din.

Dela 4. Serija za glasbeno umetnost 4. *Anton Lajovic:* Caprice. Partitura. Ljubljana 1954. 86 str. 4°. 300 izv. 1100.— din.

Dela 5. Serija za glasbeno umetnost 5. *Marjan Kozina:* Bela Krajina. Simfonični Scherzo. Partitura. Ljubljana 1955. 106 str. 4°. 300 izv. 1300.— din.

Dela 6. Serija za glasbeno umetnost 6. *Lucijan Marija Škerjanc:* Kvintet za dve violini, dve violi in violončelo. Partitura. Ljubljana 1955. 78 + (I) str. 4°. 300 izv. 1200.— din.

Dela 7. Serija za glasbeno umetnost 7. *Lucijan Marija Škerjanc:* IV. simfonija (za godalni orkester). Partitura. Ljubljana 1955. 94 + (I) str. 4°. 300 izv. 1450.— din.

France Stelè: Esej o arhitekturi. — *Josip Plečnik:* Dela. Ljubljana 1955. 131 + (III) + CXCII + (XII) str. 4°. 1000 izv. 2400.— din.

ZAMENJAVA PUBLIKACIJ

Biblioteka Slovenske akademije znanosti in umetnosti je v letu 1955 redno pošljala akademijske publikacije spodaj navedenim ustanovam in v zameno prejela naslednje:

La Bibliothèque de l'Académie Slovène des sciences et des arts entretenait dans l'année 1955 un service régulier d'échange de publications avec les Institutions ci-dessous mentionnées; elle en a reçu en échange:

JUGOSLAVIJA — YOUGOSLAVIE

Beograd

Arheološki institut Srpske akademije nauka

Starinar. Nova serija, knjiga III—IV. 1955.

Posebna izdanja, knjiga 236.

Astronomska opservatorija Srpske akademije nauka

Bulletin de l'Observatoire Astronomique XIX/1—3.

Društvo matematičara i fizičara NRS

Geografski institut Srpske akademije nauka

Zbornik radova, knj. XXXIX, XL.

Posebna izdanja, knj. 238, 242.

Geološki institut Srpske akademije nauka

Zbornik radova, knj. VII.

Institut za ekologiju i biogeografiju Srpske akademije nauka

Mišić, V. — *Popović, M.*: Bukove i smrčeve šume Kopaonika.

Janković, M. — *Mišić, V.*: Šumske fitocenoze Fruške gore.

Matvejev, S.: Promene u sastavu ptičijeg sveta Kopaonika u toku pedeset godina.

Matvejev, S.: Relict and Relicty in Biology.

Jovanović-Dunjić, R.: O fitocenozi djipovine u istočnoj Srbiji.

Mišić, V.: Prilog proučavanju strukture i sezonske dinamike bukovih fitocenoza Kopaonika.

Gigov, A. & Nikolić, V.: Rezultati analize polena na tresavama planine Ostrozuba.

Filipović, D.: Ispitivanja živog sveta tekućih voda Srbije.

Gajić, M.: Prilog poznavanju hrastovo-grabovih šuma Šumadije.

Gajić, M.: Šumske i livadske fitocenoze Kosmaja.

Mišić, V.: Princip i metode u istraživanju sistematike bukve u Jugoslaviji.

Institut za fiziologiju razvicia, genetiku i selekciju

Zbornik radova, knj. 3.

Institut za nuklearne nauke — »Boris Kidrič«

Bulletin of the Institute of Nuclear Sciences »Boris Kidrič« V.

Ustanove, s katerimi smo vzpostavili zameno v letu 1955, so označene z zvezdico.

Les Institutions avec lesquelles nous sommes entrés en relations d'échanges en 1955 sont marquées par un astérisque.

Institut za zaštitu bilja

Zaštita bilja 1954—1955/26—29.

Istorisko društvo N. R. Srbije

Istoriski glasnik 1954/3.

Matematički institut Srpske akademije nauka

Zbornik radova XLII, XLIII.

Publications de l'Institut mathématique VII.

Godišnjak našeg neba za god. 1955.

Izveštaj o radu u 1954 i plan rada za 1955.

Pravila Matematičkog instituta.

Muzej grada Beograda

Godišnjak I.

Narodni muzej

Pečko-dečanska ikonopisna škola XIV—XIX veka.

Antika u Narodnom muzeju u Beogradu.

Prirodnački muzej srpske zemlje

Redakcija »Naš jezik«

Savezna uprava hidrometeorološke službe FNRJ

Fenološki godišnjak 1951.

Savezni institut za zaštitu spomenika kulture

Zbornik zaštite spomenika kulture II, III, IV—V.

Konzervatorski radovi na crkvi sv. Sofije u Ohridu.

Garašanin, M. & D.: Priručnik za arheološka iskopavanja.

Seminar za istoriju jugoslovske književnosti

Prilozi za književnost, jezik, istoriju i folklor XII/2—3;

XIII/1—2; XVI/1; XVII/1—2; XIX/1—2; XX/1—4; XXI/1—2.

Srpska akademija nauka

Deroko, A.: Monumentalna i dekorativna arhitektura u srednjevekovnoj Srbiji.

Glasnik Srpske akademije nauka VI/1—2.

Glas Srpske akademije nauka CCVII, CCXIV, CCXV, CCXVI.

Bulletin de l'Académie Serbe des Sciences, Nouvelle série XI/2, XIII/4.

Naš jezik, nova serija VI/1—10.

Zbornik radova XXXVIII, XXXIX, XL, XLI, XLII, XLIII, XLIV, XLV.

Posebna izdanja CLXXXVI, CCXXVII, CCXXVIII, CCXXIX, CCXXX, CCXXXI, CCXXXII, CCXXXIII, CCXXXIV.

CCXXXV, CCXXXVI, CCXXXVII, CCXXXVIII, CCXXXIX, CCXL, CCXLI, CCXLII.

Srpski etnografski zbornik LXVIII,

Godišnjak našeg neba za god. 1955.

Publications de l'Institut Mathématique VII.

Klasični naučni spisi VI, VII.

Bulletin de l'Observatoire Astronomique de Beograd XIX/1—3.

Starinar, nova serija III—IV.

Šahović, K.: Razmatranja o etiologiji i patogenezi endemične strume.

Nešić, Dj. & Marković A.: Očne bolesti.

Srpsko hemisko društvo

Glasnik Hemiskog društva 19/8—10; 20/1—7.

Srpsko lekarsko društvo

Srpski arhiv za celokupno lekarstvo LXXXII/9—12;
LXXXIII/1—8.
Dijagnostičko-terapiski lekarski priručnik.

Tehnička velika škola. Gradjevinski fakultet

Universitetska biblioteka »Svetozar Marković«

Zbornik Mašinskog fakulteta 1953—1954.
Zbornik radova Poljoprivrednog fakulteta II/2; III/1.
Anali Pravnog fakulteta II/4; III/1—3.
Acta veterinaria IV/4; V/1—3.
Petrović, Z.: Eksperimentalna istraživanja o specifičnosti domaćina, lokalizaciji i uticaju nekih fizičkih faktora na razviće trichomonadida.
Palić, D.: Vaskularizacija vimena ovce.
Božinović-Šaljinski, T.: Enterotoksemija ovaca u NR Makedoniji.
Magazinović, V.: Kvantitativno određivanje triptofana u krvnom serumu tuberkuloznih i zdravih goveda.
Stamatović, S.: Prilog poznavanju i primeni određivanja protrombinskog vremena kod goveda kao metoda za ispitivanje funkcionalnog stanja jetre.

Vojni muzej JNA

Vesnik 1 (1954), 2 (1955).

Zavod za geološka i geofizička istraživanja NRS

Zavod za zaštitu prirode i naučno proučavanje prirodnih retkosti NRS

Zaštita prirode 30.

Brežice

Posavski muzej

Celje

Družba sv. Mohorja

Mihelčič, A.: 30 preludijev.
Lukman, F. K.: Oče naš — Zdrava Marija — Verujem za mešani zbor.
Tomc, M.: Tretja slovenska »dijaška« maša za mešani zbor.

Cetinje

Istoriski institut Crne gore

Naučno društvo

Medicinski zbornik 4.
Radonić, J.: Đurađ II Branković »despot Ilirika«.
Vasović, M.: Lovćen i njegova podgorina.
Milojević, B.: Doline Tare, Pive i Morače.

Dubrovnik

Državni arhiv

Historijski institut Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti

Anali I/1, II.

Naučna biblioteka

I d r i j a

Mestni muzej

Trošt, J.: Idrija, naše najstarejše rudarsko mesto.
Vodniki Tehniškega muzeja III.

K o p e r

Mestna knjižnica

Zgodovinsko društvo

K o t o r

*** Pomorski muzej**

Godišnjak II, III.

L j u b l j a n a

Arheološki seminar Univerze

Arandjelović-Garašani, D.: Starčevačka kultura.

*** Društvo slovenskih skladateljev**

Koporc, S.: Tri pesmi za glas in klavir.

Ciglič, Z.: Male skladbe za klavir.

Premrl, S.: Rondo za klavir.

Škerjanc, L. M.: 12 preludijev za klavir.

Šivic, P.: Sonata za flavto in klavir.

Lipovšek, M.: Sonata za klavir.

Elektrotehniški vestnik

Elektrotehniški vestnik XXII/9—12; XXIII/1—8.

Etnografski muzej

Slovenski etnograf VIII.

*** Fizikalni inštitut »Jožef Stefan«**

Reports I, II.

Geografsko društvo

Geografski vestnik XXV, XXVI.

*** Geološki zavod LR Slovenije**

Geologija 2. Razprave in poročila.

*** Hidrometeorološka služba LR Slovenije**

Dekadno agrometeorološko poročilo I/junij 3, julij—oktober 1—3.

Inštitut za gozdno in lesno gospodarstvo

Strokovna in znanstvena dela Inštituta za gozdarstvo in lesno industrijo 3.

Wraber, M.: O gozdnogospodarskem in kulturnoznanstvenem pomenu pragozdnih rezervatov.

*** Mestni muzej**

Šumi, N.: Arhitektura secesijske dobe v Ljubljani.

Mal, J.: Vodnik po ljubljanskem Mestnem muzeju.

Narodni muzej

Arheološki katalogi Slovenije 1.

Prirodoslovno društvo

Proteus XVII/4—10; XVIII/1—5.
Biološki vestnik III.

Slovenska Matica

Glasnik Slovenske Matice I/2—6.
Rousseau, J. J.: *Izpovedi* I.
Saltikov-Sčedrin, M. J.: *Zgodovina mesta Glupova*.
Kos, M.: *Zgodovina Slovencev od naselitve do petnajstega stoletja*.
Shakespeare, W.: *Rihard III*.

Uprava »Planinskega vestnika«

Planinski vestnik LV/2—12; LVI/1.
Levstek, I. & Kočevar, R. & Kilar, M.: *V naših stenah*.

Zavod za statistiko in evidenco

Mesečni statistični pregled LR Slovenije III/12 a; IV/1—12.
Prikazi in študije I/1—7.
Kinematografija i radiodifuzija u 1953 godini.
Sportske organizacije u FNRJ u 1953 godini.
Rezultati popisa lokalne industrije in obrti l. 1951.
Krmska bilanca v LRS.
Pridelek grozdja in vina v letu 1953.
Rezultati ankete o življenju kmetov od 1. 6. 1952—31. 5. 1953.
Površine zemljiških kategorij, rastlinskih skupin in posevkov v letu 1954.
Izkoriščanje gozdov in anketa o potrošnji lesa v LRS 1951.
Letni pregled prometa 1953.
Letni pregled trgovine, gostinstva in turizma 1953.
Površina in prebivalstvo LRS po okrajih in občinah.
Površina LRS po mestih, okrajih in občinah, stanje dne 8. aprila 1954.
Letni pregled o zaposlenem osebju 1952.
Prebivalstvo LRS po proizvodnih panogah.
Kmetijstvo LRS v luči statistike.
Obrt LRS v luči statistike.
Slušatelji fakultet, akademij in višjih šol v poletnem semestru 1953—54.

Zgodovinsko društvo

Zgodovinski časopis VIII/1—4.

Znanstveni bilten

Bulletin Scientifique I/4; II/1—3.

Maribor

Pokrajinski muzej

Germania. Anzeiger der Römisch-germanischen Kommission des Deutschen Archäologischen Instituts. Jahrgang 26/1—4; 27/1—2.
31. Bericht der Römisch-germanischen Kommission I.
Schmid, W.: *Die Ringwelle des Bacherngebietes I*.
Časopis za zgodovino in narodopisje XXIX/1—4.

Matica Srpska

- Letopis Matice Srpske*. God. 131 — knjiga 375, sv. 1—6; god. 131 — knjiga 376, sv. 1—5.
- Zbornik Matice Srpske*. Serija prirodnih nauka 6, 7, 8.
- Zbornik Matice Srpske*. Serija društvenih nauka 6, 7, 8.
- Senoa, A.: Čuvaj se senjske ruke.
- Jakšić, Đ.: Pripovetke.
- Ignjatović, J.: Večita mladoženja.
- Andrić, I.: Prokleta avlija.
- Veselinović, J.: Hajduk Stanko.
- Vojvodina 1944—1954.
- Kalendar 1955.
- Burijan, M.: Nemačko-srpskohrvatski rečnik.
- Burijan, M.: Srpskohrvatsko-nemački rečnik.
- Mikšić, R.: Prilog poznavanju scarabaeidske faune Srema.
- Marčetić, M.: Zaštita lekovitog bilja u okrilju životne zajednice.
- Atanacković, N.: Biljnogeografska analiza petrovaradinskih potopljenih livada.
- Slavnić, Ž.: Florogeneza nizinskih šuma Vojvodine.
- Bukurov, B.: Geografski položaj i teritorijalni razvitak banatskih gradova.
- Milojević, B.: Okolina Vendoeva.
- Nejgebauer, V. & Živković, B.: Uticaj krilijuma na stabilnost agregata, propustljivost za vodu i vodni kapacitet potiske smonice u Čoki.
- Nejgebauer, V.: Prilog poznavanju geneze slatina u Vojvodini.
- Ignjatević, J.: Čudan svet.
- Petrović, V.: Sabrana dela II, III.
- Hadži, J.: Novi pokušaji modernizovanja lamarkizma.
- Avakumović, V.: O egzistenciji rešenja graničnog zadatka nelinearne diferencijalne jednačine drugog reda.
- Mikšić, R.: Jedan nov kromatski varijete phytodecta (spartophila) fornicatus Brügg.
- Bošković, M.: Rezultati ispitivanja osetljivosti nekih naših i stranih sorti pasulja prema bacterium phaseoli E. F. Smith.
- Milojević, B.: O podeli zemljine površine na geografske oblasti.
- Jovanović, M.: Prilog poznavanju biologije ose listarice (Neurotoma nemoralis L.) u Vojvodini i njeno suzbijanje.
- Todor, M.: Alibunarsko-vršačka ravan.
- Popović, I.: Istorija srpskohrvatskog jezika.
- Ugrinov, P.: Bačka zapevka.
- Drenovac, N.: Jevandjelje po meni.
- Kočić, P.: Pripovetke. — Jazavac pred sudom.
- Uputstva za proučavanje vojvodjanskih naselja.

Vojvodjanski muzej

Rad Vojvodjanskih muzeja 3.

O s i j e k

Muzej Slavonije

Osječki zbornik IV.

P o s t o j n a

* **Notranjski muzej**

P t u j

Mestni muzej

P u l a

Arheološki muzej Istre

R o v i n j

Institut za biologiju mora

S a r a j e v o

Biološki institut

*Buturović, A.: Über einige Hyloniscus-Arten Bosniens und der Herzegowina (Isopoda terrestria).
Fragmenta Balcanica I/14.
Acta Musei Macedonici scientiarum naturalium I/11.*

* **Geografsko društvo**

III. kongres geografa Jugoslavije 14.—23. IX. 1953.

Institut za naučna šumarska istraživanja NR BiH

Institut za proučavanje folkloru

Istorisko društvo NR Bosne i Hercegovine

Godišnjak VI.

Naučno društvo NR Bosne i Hercegovine

*Radovi I. Odjelenje medicinskih nauka.
Radovi II. Odjelenje istorisko-filoloških nauka 1.
Djela I. Odjelenje istorisko-filoloških nauka 1.
Djela II. Odjelenje istorisko-filoloških nauka 2.
Djela III. Odjelenje istorisko-filoloških nauka 3.
Djela IV. Odjelenje privredno-tehničkih nauka 1.
Djela V. Odjelenje istorisko-filoloških nauka 4.*

Orientalni institut

Zemaljski muzej

*Glasnik Zemaljskog muzeja u Sarajevu. Arheologija. Nova serija X.
Glasnik Zemaljskog muzeja u Sarajevu. Istorija i etnografija. Nova serija X.
Srednjevekovni nadgrobni spomenici Bosne i Hercegovine VI.*

Zemaljski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirodnih rijetkosti NR BiH

Naše starine II.

S k o p j e

Arheološki muzej

Filozofski fakultet

Godišen zbornik 7.

Folkloren institut

* **Geološki zavod**

Trudovi. Sv. 1, 2, 3, 4.

Institut za geografija na Univerzitetot

Institut za matematika na Univerzitetot

Godišen zbornik. Prirodno-matematički oddel 7.

Posebni izdanija. Prirodno-matematički oddel 4, 5, 6.

Bilten na Društvo na matematičarite i fizičarite od NRM V.

Institut za šumarski eksperimentalni ispitivanja na NRM

Muzejsko-konzervatorsko društvo na NR Makedonija

Vesnik. God. III/1—2.

Glasnik I/1—9.

Naučen institut za nacionalna istorija na makedonskiot narod

Turski dokumenti za makedonskata istorija III. 1809—1817.

Prirodnaučen muzej

Fragmenta Balcanica I/7—16.

Acta Musei Macedonici scientiarum naturalium II/2—11;

III/1—2.

Seminarot na makedonski jazik i literatura na Univerzitetot

Makedonski jazik V/1—2.

Literaturen zbor I/3—4; II/1.

Stari tekstovi I.

Seminarot za istorija na Univerzitetot

Seminarot za jugoslavenska kniževnost na Univerzitetot

* **Zavod za ribarstvo na NR Makedonija**

Izdanija I/1—6.

Zemjodjelsko-šumarski fakultet na Univerzitetot

Godišen zbornik. Šumarstvo V.

Godišen zbornik. Zemjodjelstvo V, VI—VII.

S p l i t

Arheološki muzej

Vjesnik za arheologiju i istoriju dalmatinsku LIV.

Etnografski muzej

Koludrović, A.: Nekoliko isprava o mirazu iz Kaštel-Gomilice.

Koludrović, A.: Ženske varoške nošnje u severnoj i srednoj Dalmaciji.

Galerija umjetnina

Prijatelj, K. & Berić, D.: Novi prilozii o umjetninama Splitske galerije.

Gradska biblioteka

Institut za oceanografiju i ribarstvo

Acta Adriatica V/10; VI/2; VII/2—4.

Bilješke 10, 11.

Izvješća — Reports IV/4C.

Muzej grada Splita

Izdanje Muzeja grada Splita 5.

Muzej hrvatskih starina u Splitu

Starohrvatska prosvjeta. Arheološko-historijski časopis. Nova serija I/3—4; II/1—2; III/3.

Škofja Loka

- * Muzejsko društvo
Loški razgledi I, II.

Zadar

- Arheološki muzej
- Državni arhiv
Miscellanea II—IV.
- Etnografski muzej

Zagreb

- Arheološki muzej
Vinski, Z. & Vinski-Gasparini, K.: Gradište u Mrsunjskom lugu.
- Arheološki zavod
- Botanički zavod Prirodoslovnog fakulteta
- Društvo matematičara i fizičara
Glasnik matematičko-fizički i astronomski. Serija II. IX/2—4; X/1—2.
- Društvo muzejsko-konzervatorskih radnika NRH
Vijesti Društva muzejsko-konzervatorskih radnika NRH III/6; IV/1—5.
- Društvo za unapredjivanje i širenje nauke
- Državni arhiv
- Geofizički zavod
Meteorološki izvještaj. God. 1949, 1950, 1951, 1952, 1953, 1954.
Izvešće o potresima. God. 1953, 1954.
- Geografsko društvo Hrvatske
Geografski glasnik. God. 1949—50/11—12; 1952—53/14—15.
- * Historijski institut Jugoslavenske akademije
Zbornik I.
Orientalia christiana periodica XX/1—4.
Spomenik Srpske kraljevske akademije LV/47; LVI/48.
Starinar Srpskog arheološkog društva X/3—4; XII/1—4.
Starinar. Organ Srpskog arheološkog društva. Novog reda godina I.
Starinar. Organ Arheološkog društva u Beogradu. III. serija. Knj. 2.
Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku. God. XLIV, XLV, XLVI, XLVII—XLVIII, XLIX, L, LI.
- Hrvatsko prirodoslovno društvo
- Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti
Rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika. Svezak 60, 61, 62.
Zbornik za narodni život i običaje Južnih Slavena 38.
Rad Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Knj. 300, 301, 303, 304.
Gradja za povijest književnosti Hrvatske. Knj. 25.
Bulletin International de l'Académie Yougoslave des Sciences et des Beaux Arts. Nouvelle Série. Livre 12.
Ljetopis Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Knj. 54, 55, 56, 57, 58, 59.

Predavanja održana u Jugoslavenskoj akademiji XIII, XIV.
Izvještaj o radu Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti za 1954 godinu.

Starine. Knj. 45.

Prirodoslovna istraživanja. Knj. 26.

Rasprave objela za matematičke, fizičke i tehničke nauke.
Sv. 1/5.

Barac, A.: Hrvatska književnost od Preporoda do stvaranja
Jugoslavije. 1. Književnost ilirizma.

Noviji pisci hrvatski. Knj. 11.

Hrvatska bibliografija. Niz C, knjiga 2.

Muzej grada Zagreba

Povijesno društvo Hrvatske

Historijski zbornik VII/1—4.

Speleološka sekcija Planinarskog društva »Željezničar«

Speleolog. Časopis za speleologiju II/3—4; III/1—2.

Staroslavenski institut

Slovo IV—V.

Radovi Staroslavenskog instituta, knj. 2.

Šumarski institut

Zavod za geološka istraživanja

EVROPA — EUROPE

Aarau (Suisse)

Aargauische Naturforschende Gesellschaft

Aarhus (Danemark)

Statsbiblioteket

KUML; Årbog for Jysk Arkaeologisk Selskab 1954.

Aberdeen (Grande-Bretagne)

University Library

Aberystwyth (Grande-Bretagne)

*** The National Library of Wales**

Bibliotheca Celtica 3rd Series. I.

The National Library of Wales Journal IX/1.

Annual Report 1953—1954, 1954—1955.

Amersfoort (Pays-Bas)

Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek

Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek in Nederland V.

Kunst en schoonheid uit de vroege middeleeuwen 1.

Amsterdam (Pays-Bas):

*** Afdeling Cult. en Phys. Anthropologie van het Kon. Instituut voor de Tropen**

Van Bork, A.: The Netherlands and Belgium. An Anthropological Review for 1952—1954.

Archaeologisch-historisch Instituut der Universiteit

Haspels, C.: A Fragmentary Onos in the Allard Pierson Museum.

Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen

Verhandelingen der Kon. Nederl. Akademie van Wetenschappen, Afdeling Natuurkunde, Eerste Reeks XXI/1—2.

Verhandelingen der Kon. Nederl. Akademie van Wetenschappen, Afdeling Natuurkunde, Tweede Reeks L/2, 3, 4.

Verhandelingen der Kon. Nederl. Akademie van Wetenschappen, Afdeling Letterkunde. Nieuwe Reeks LXI/2; LXII/1, 2, 3.

Jaarboek der Koninklijke Nederlandsche Akademie van Wetenschappen 1953—1954, 1954—1955.

Nederlandsche Entomologische Vereeniging

Entomologische Berichten, Deel 15/13—24.

* **Nederlands Genootschap voor Anthropologie**

Juritzky, A.: Prehistoric Man as an Artist.

Aquileia (Italie)

Associazione Nazionale per Aquileia

Aquileia nostra XXVI.

Athènes (Grèce)

Akademia Athenon

Praktika tes Akademias Athenon 28, 29.

American School of Classical Studies

Hesperia. Journal of the American School of Classical Studies at Athens XXIII/4; XXIV/1—3.

* **British School of Archaeology at Athens**

The Annual of the British School at Athens XLVIII, XLIX. Annual Report of the Managing Committee for the Session 1953—1954.

* **Deutsches Archaeologisches Institut**

École Française d'Athènes

* **Société Archéologique d'Athènes**

Praktika tes en Athenais Arhaiologikes Etaireias 1945—1947, 1948, 1949, 1950, 1951, 1952.

Arhaiologike Efemeris 1948—1949, 1950—1951, 1952, 1953—1954.

Bad Godesberg bei Bonn (Allemagne)

Deutsche Forschungsgemeinschaft

Bericht der Deutschen Forschungsgemeinschaft über ihre Tätigkeit vom 1. April 1954 bis 31. März 1955.

Gnomon. Kritische Zeitschrift für die gesamte klassische Altertumswissenschaft 26/7—8; 27/1—6.

Beihefte zum Archiv für Kulturgeschichte 3.

Vöge, W.: Jörg Syrlin der Ältere und seine Bildwerke.

Bange, E.: Die deutschen Bronzestatuetten des 16. Jahrhunderts.

Vasmer, M.: Russisches-etymologisches Wörterbuch II/10—18; III/19.

Bad Homburg (Allemagne)

Staatliches Saalburgmuseum

Saalburg Jahrbuch XIV.

Barcelona (Espagne)

Asociación de Químicos

Afinidad XXXI/141—142, 143—144; XXXII/145—146, 147—148, 149—150, 151—152.

Catalogo del libro español de química (1920—1955).

Museo Arqueológico

Ampurias. Revista de arqueología, prehistoria y etnología XIV, XV—XVI.

Basel (Suisse)

Geographisch-ethnologische Gesellschaft

Korrespondenzblatt der Geographisch-ethnologischen Gesellschaft Basel IV/1—2.

Historische und antiquarische Gesellschaft

Basler Zeitschrift für Geschichte und Altertumskunde 53.

Institut für Ur- und Frühgeschichte der Schweiz

Ur-Schweiz XVIII/4; XIX/1—3.

Naturforschende Gesellschaft

Verhandlungen der Naturforschenden Gesellschaft in Basel. Band 65/1—2.

Belfort (France)

Société Belfortaine d'Émulation

Bulletin de la Société Belfortaine d'Émulation 59.

Bergen (Norvège)

Universitetsbiblioteket

Årbok, Historisk-antikvarisk Rekke 1952.

Årsmelding 1952—1953.

Geophysical Research in Norway 1953—54/4.

Berlin (Allemagne)

Deutsche Akademie der Wissenschaften

Veröffentlichungen der Kommission für Volkskunde. Band 1, 2, 3, 5.

Deutsches Jahrbuch für Volkskunde I/1—2.

Schriften der Sektion für Vor- und Frühgeschichte. Band 4.

Abhandlungen der Deutschen Akademie der Wissenschaften zu Berlin. Klasse für Sprachen, Literatur u. Kunst. 1950/1—4; 1951/1; 1952/1—2, 4—10; 1953/2—6; 1954/1—2.

Abhandlungen der Deutschen Akademie der Wissenschaften zu Berlin. Klasse für Gesellschaftswissenschaften 1950/1—2; 1952/1—2; 1953/1.

Abhandlungen der Deutschen Akademie der Wissenschaften zu Berlin. Klasse für medizinische Wissenschaften 1953/1—3; 1955/1.

Abhandlungen der Deutschen Akademie der Wissenschaften zu Berlin. Klasse für technische Wissenschaften 1952/1; 1953/1—3.

Abhandlungen der Deutschen Akademie der Wissenschaften zu Berlin. Klasse für Mathematik und allgemeine Naturwissenschaften 1949/1; 1950/2—6; 1951/1—3; 1952/1—2; 1953/1—2; 1954/1—3.

Abhandlungen der Deutschen Akademie der Wissenschaften zu Berlin. Klasse für Chemie, Geologie und Biologie 1955/1.

Abhandlungen der Deutschen Akademie der Wissenschaften zu Berlin. Philosophisch-historische Klasse 1949/1—2.

Sitzungsberichte der Deutschen Akademie der Wissenschaften zu Berlin. Klasse für landwirtschaftliche Wissenschaften 1950/1—2.

Sitzungsberichte der Deutschen Akademie der Wissenschaften zu Berlin. Klasse für technische Wissenschaften 1953/1; 1954/1.

Sitzungsberichte der Deutschen Akademie der Wissenschaften zu Berlin. Klasse für Mathematik und allgemeine Naturwissenschaften 1949/5—6; 1950/1; 1951/1; 1952/1—5; 1953/1—6; 1954/1—5.

Sitzungsberichte der Deutschen Akademie der Wissenschaften zu Berlin. Klasse für Mathematik, Physik und Technik 1955/1—2.

Sitzungsberichte der Deutschen Akademie der Wissenschaften zu Berlin. Klasse für medizinische Wissenschaften 1950/1—4; 1951/1—3; 1952/1—2; 1954/1.

Sitzungsberichte der Deutschen Akademie der Wissenschaften zu Berlin. Klasse für Gesellschaftswissenschaften 1950/1—2; 1951/1—2; 1952/1—3; 1953/1—2; 1954/1—3.

Sitzungsberichte der Deutschen Akademie der Wissenschaften zu Berlin. Klasse für Sprachen, Literatur und Kunst 1950/1; 1951/1—2; 1952/1—4; 1953/1—2; 1954/1—3.

Sitzungsberichte der Deutschen Akademie der Wissenschaften zu Berlin. Klasse für Philosophie, Geschichte, Staats-, Rechts- und Wirtschaftswissenschaften 1955/1—3.

*** Institut für deutsche Volkskunde der Deutschen Akademie der Wissenschaften**

Veröffentlichungen des Instituts für deutsche Volkskunde. Band 6.

Institut für Ur- und Frühgeschichte der Humboldt-Universität

Ethnographisch-archäologische Forschungen 1, 2, 3/1.

Institut für Vor- und Frühgeschichte der Deutschen Akademie der Wissenschaften

*** Universitätsbibliothek**

Wissenschaftliche Zeitschrift der Humboldt-Universität zu Berlin. Gesellschafts- und Sprachwissenschaftliche Reihe I/1; II/1—4; III/1—5; IV/1—2.

Wissenschaftliche Zeitschrift der Humboldt-Universität zu Berlin. Mathematisch-naturwissenschaftliche Reihe I/1; II/1—5; III/1—6; IV/1—3.

Auswahlliste aus den Neuerwerbungen der Universitätsbibliothek Berlin 1—10.

Gesamtinhaltsverzeichnis der Wissenschaftlichen Zeitschriften der Universitäten und Hochschulen der Deutschen demokratischen Republik 1952/53.

Wissenschaftliche Veröffentlichungen aus dem Institut für Strahlenforschung der Humboldt-Universität zu Berlin 1926—1954.

Bern (Suisse)

* **Allgemeine geschichtsforschende Gesellschaft**

* **Bernisches historisches Museum**

Jahrbuch des Bernischen historischen Museums XXXII. —
XXXIII. Jahrgang.

Naturforschende Gesellschaft

Mitteilungen der Naturforschenden Gesellschaft in Bern.
Neue Folge. Band 11, 12.

Jahresbericht der Geographischen Gesellschaft von Bern
XLII.

Verhandlungen der Schweizerischen Naturforschenden Ge-
ellschaft 134.

Schweizerische entomologische Gesellschaft

Mitteilungen der Schweizerischen entomologischen Gesell-
schaft XVII/2—4; XVIII/1—2, Beiheft.

Besançon (France)

* **Institut de Géographie**

Annales Littéraires de l'Université de Besançon. 2ème Série.
Géographie I/3.

Université de Besançon

Annales Scientifiques de l'Université de Besançon. 2ème Serie.
Géologie 9/1.

Annales Scientifiques de l'Université de Besançon. 2ème Serie.
Botanique 1954/1, 2, 3.

Annales Scientifiques de l'Université de Besançon. 2ème Serie.
Zoologie et physiologie 1954/1, 2.

Annales Scientifiques de l'Université de Besançon. Climato-
logie IX/69.

Annales Littéraires de l'Université de Besançon. 2ème Série.
Archéologie I/1.

Birmingham (Grande-Bretagne)

Birmingham & Midland Institute

Blindern (Norvège)

Norwegian Geographical Society

Norsk Geografisk Tidsskrift XIV/7—8.

Det Norske Meteorologiske Institutt

Meteorologiske annaler 3/1—2, 13—16; 4/1.

Geofysiske Publikasjoner XIX/2, 3, 4, 5.

Bologna (Italie)

Istituto di archeologia dell'Università

Bonn (Allemagne)

Geographisches Institut der Universität

Colloquium Geographicum 4.

Institut für Vor- und Frühgeschichte der Universität

Rheinische Vierteljahrsblätter 19/1—4.

Naturhistorischer Verein der Rheinlande und Westfalens

Decheniana. Verhandlungen des Naturhistorischen Ve-
reins der Rheinlande und Westfalens. Geolog. Abt. 102 A
und B.

Verein von Altertumsfreunden im Rheinlande

Bonner Jahrbücher des Rheinischen Landesmuseums in Bonn und des Vereins von Altertumsfreunden im Rheinlande 154.

Bordighera (Italie)

Istituto Internazionale di Studi Liguri

Rivista di studi Liguri XX/3; XXI/1—2.

Rivista ingauna e intemelia. Nuova serie IX/3—4; X/1.

Bratislava (République Tschécoslovaque)

* **Geologický ústav D. Štúra**

Geologické práce 34, 35, 36, 37, 38, 39.

Geologický sborník VI/1—2.

Knižnica Slovenskej univerzity

Slovenská kniha III/61—72; V/41—47, 48—59, 60—72, 73—79,

80—84, 85—86, 87—100.

Bibliografický katalog ČSR. Slovenské knihy VI/1—8.

Bibliografický katalog ČSR. Články v slovenských časopisoch I/1—4, 6—9.

Slovenská literatúra II/1—3.

Bratislavské lekárske listy XXXIV/1—8.

Kotvan, I.: Katalóg prvotlačí Univerzitnej knižnice v Bratislave I, II.

Bánsky, J.: Slovenské mickiewiczziána.

* **Slovenská akadémia vied. Ústredná knižnica**

Geografický časopis VI/1—2.

Lazištan, E.: Orava.

Bremen (Allemagne)

* **Museum für Natur-, Völker- und Handelskunde**

Veröffentlichungen aus dem Überseemuseum Bremen. Reihe A, 2/3—5.

Brno (République Tschécoslovaque)

Archeologický ústav Československé akademie věd.

Děkanát Filosofické Fakulty Masarykovy University v Brně

Sborník Prací Filosofické Fakulty Brněnské University I/1—2. Rady jazykovědné (A) 1.

Sborník Prací Filosofické Fakulty Brněnské University III/3. Rady jazykovědné (A) 2.

Sborník Prací Filosofické Fakulty Brněnské University III/4. Rady literárněvědné (D) 1.

Faculté des Sciences de l'Université Masaryk

Scripta medica XXIV, XXV, XXVI/1—8, XXVII/1—8, XXVIII/1—3.

Práce Moravskoslezské Akademie věd přírodních XXV.

Spisy vydávané Přírodovědeckou fakultou Masarykovy University 350, 351, 352, 353, 355, 356, 357, 358.

Sborník Vysoké školy zemědělské a lesnické fakulty v Brně Rada A — *Spisy fakulty agronomické a zootechnické* 1953/1—4, 1954/1—4.

Sborník Vysoké školy zemědělské a lesnické fakulty v Brně Rada C — *Spisy fakulty lesnické* 1953/1—4, 1954/1—2.

Moravské museum. Oddělení pro diluvium

Moravský Národní Museum

Časopis Moravského zemského musea XXXIV/2, XXXV/2,
XXXVI/2, XXXVII, XXXVIII, XXXIX.

Valašsko I/3—4; II/1—4; III/1—4.

Kunz, L.: Česká ethnografie a folkloristika v letech 1945—1952.

Bruxelles (Belgique)

Association des Conservateurs d'Archives, de Bibliothèques et de Musées de Belgique

Archives, Bibliothèques et Musées de Belgique XXV/2; XXVI/1.

Institut Royal des Sciences naturelles de Belgique

Bulletin d'Institut royal des Sciences naturelles de Belgique
XXX/1—37.

Koninklijke Vlaamse Academie

Verhandelingen van de Koninklijke Vlaamse Academie voor
Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België.
Klasse der Wetenschappen 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50.

Verhandelingen van de Koninklijke Vlaamse Academie voor
Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België.
Klasse der Letteren 19, 20, 21.

Mededelingen van de Koninklijke Vlaamse Academie voor
Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België.
Klasse der Wetenschappen XVI/1, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14,
15, 16; XVII/1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.

Mededelingen van de Koninklijke Vlaamse Academie voor
Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België.
Klasse der Schone Kunsten XVI/3, 4; XVII/1.

Mededelingen van de Koninklijke Vlaamse Academie voor
Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België.
Klasse der Letteren XVI/4; XVII/1, 2.

Jaarboek 16.

Augerius Gistenus Busbequius. 1522—1591.

Laboratoire de Physique Nucléaire

Hirschberg, D.: Dosage de radioéléments par la distribution
des intervalles entre désintégrations. Efficacité des estimations.

Hirschberg, D.: Dosage de radioéléments par la distribution
des intervalles entre désintégrations. Application au RdTh.

Meulemans, G.: Contribution à l'étude du développement et
de la corrosion dans les émulsions nucléaires.

Janssens, P.: & René, M.: Recherche d'une relation sémi-
empirique parcours-énergie pour les milieux composés.

Les Musées Royaux d'Art et d'Histoire

Bulletin des Musées Royaux d'Art et d'Histoire. Quatrième
Série 25, 26.

Secrétariat de la Revue »La Nouvelle Clio«

La Nouvelle Clio VI/7—10.

Service des Fouilles

Archaeologia Belgica 20, 21, 22, 23, 24, 25.

Société Belge de Géologie, de Paléontologie et d'Hydrologie

Bulletin de la Société Belge de Géologie, de Paléontologie et
d'Hydrologie LXIII/3; LXIV/1—2.

*** Société Royale Belge d'Anthropologie et de Préhistoire**

Société Royale zoologique de Belgique

Annales de la Société Royale zoologique de Belgique LXXXIV/I,
II; LXXXV.

Bucuresti (Roumanie)

*** Biblioteca Academiei Republicii Populare Romine**

Studii. Revistă de istorie 8/1—3.

Studii si cercetări de chimie III/1—2.

Studii si cercetări de endocrinologie V/3—4.

Studii si cercetări de energetică IV, V/1—2.

Studii si cercetări de fizică V/3—4; VI/1—2.

Studii si cercetări de fiziologie si neurologie V/3—4; VI/1—2.

Studii si cercetări de inframicrobiologie, microbiologie si parazitologie V/3—4; VI/1—2.

Studii si cercetări de istorie veche V/1—4; VI/1—2.

Studii si cercetări de mecanică aplicată V/3—4; VI/1.

Studii si cercetări de istoria artei II/1—2.

Studii si cercetări lingvistice VI/1—2.

Studii si cercetări matematice V/3—4; VI/1—2.

Studii si cercetări stiintifice. — Iasi. Seria I. Stiinte matematice, fizice, chimice si tehnice V—I/3—4; V—II/3—4; V—III/3—4.

Studii si cercetări stiintifice — Iasi. Seria II. Stiinte biologice, medicale si agricole V/3—4; VI/1—2.

Studii si cercetări stiintifice — Iasi. Seria III. Stiinte sociale V/3—4.

Studii si cercetări stiintifice — Cluj. Seria I. Stiinte matematice, fizice, chimice si tehnice V/3—4.

Limba română III/6; IV/1—4.

Revue des Sciences médicales II.

Comunicările Academiei Republicii Populare Romine V/1—8.

Buletin stiintific. Sectiunea de stiinte biologice, agronomice, geologice si geografice VII/1—2.

Buletin stiintific. Sectiunea de stiinte matematice si fizice VII/1—2.

Buletin stiintific. Sectiunea de stiinte medicale VII/1—2.

Studii si cercetări de istorie, literatură si folclor III.

Revue de biologie II.

Revue de mathématique et de physique II.

Revue de sciences techniques II.

Revue de chimie II.

Revue des sciences sociales II.

Probleme economice VIII/9.

Probleme de reumatologie III.

Cercetări filozofice III.

Fauna Republicii Popolare Romine. Arachnida V/1.

Fauna Republicii Popolare Romine. Insecta X/2.

Probleme de cardiologie I.

Dictionarul limbii Romine literare contemporane I. A—C.

Culegere de studii de psihologie III.

Gulian, C.: Pagini alese din opera lui Gh. Marinescu.

Rosetti, A.: Studii lingvistice.

Săvulescu, T.: Ustilaginales der rumänischen Volksrepublik.

Parhon, C.: Biologia vîrstelor.

Ralea, M.: Studii de psihologie si filozofie.

- Graur, A.: Studii de lingvistică generală.
Proteinemia. Date biochimice, fizio-patologice si clinice.
 Voltaire-Rousseau.
Nouvelles études d'histoire présentées au Xe Congrès des Sciences historiques Rome 1955.
 Lintia, D.: Păsările din R. P. R. III.
 Carafoli, E. & Oroveanu, T.: Mecanica fluidelor II.
Flora Republicii Populare Romine III.
 Parhon, C. & Aslan, A.: Novocaina. Factor eutrofic si intineritor în tratamentul profilactic si curativ al bătrinetii.
 Săvulescu, T.: La science au service du peuple et de l'édification du socialisme.
 Daicoviciu, C.: Cetatea Dacică de la Piatra Rosie.
 Hăbăsesti. *Monografie arheologică I*.
La Bibliothèque de l'Académie de la République Populaire Roumaine 1955.
 Dénes, I.: Despre mobilitatea atomilor de hidrogen.
 Buimovici, D.: Studiul citorva proprietăți ale lignitilor din R. P. R. si ale semicocsului lor.
Actiunea timusului si a unor substante neurotrope în cancerul experimental.
 Răsmeriță, I.: Indrumări practice pentru producerea si colectarea semintelor de ierburi furajere.
 Roman, E.: Cercetări asupra parazitofaunei pestilor din Dunăre.
 Constantinescu, P.: Relatiile culturale Romîno — Ruse din trecut.

B u d a p e s t (Hongrie)

* Földrajztudományi Könyvtár

Földrajzi értesítő III/1—4; IV/1—4.

Institut géologique hongrois

Évkönyve XLII/3, 4.

Évi jelentése az 1952, 1953.

Geologica hungarica. Series palaeontologica 26.

Geologica hungarica. Series geologica 8.

Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára

Acta botanica I/1—4.

Acta agronomica IV/3—4; V/1.

Acta antiqua II/3—4; III/1—3.

Acta archaeologica IV/1—4; V/1—2.

Acta biologica V/3—4; VI/1—2.

Acta chimica V/3—4; VI/1—2; VII/1—4.

Acta ethnografica IV/1—4.

Acta geologica III/1—4.

Acta historiae artium II/1—4.

Acta historica III/1—2.

Acta linguistica IV/3—4; V/1—2.

Acta mathematica V/3—4; VI/1—2.

Acta medica VII/1—4; VIII/1—4.

Acta microbiologica II/1—4.

Acta morphologica V/1—4; VI/1.

Acta orientalia III/3; IV/1—3; V/1—2.

Acta physica IV/3—4; V/1—2.
Acta physiologica VI/4; VII/1, 3—4; VIII/1—4.
Acta technica X/1—4; XI/1—4; XII/1—4; XIII/1—2.
Acta veterinaria IV/4; V/1—3.
Acta zoologica I/1—4.
Magyar Könyvszemle LXXI/1—3.
Studia historica 8, 9, 10, 11, 12, 13.
Corpus musicae popularis hungaricae I.
Studia slavica I/1—3.

* **Országos Magyar Történeti Múzeum**

Folia archaeologica VI.
Archaeologiai értesítő 82/1—2.

* **Országos Szépművészeti Múzeum**

Bulletin du Musée hongrois des beaux-arts 3, 4, 5, 6, 7.
Szilágyi, J. & Castiglione L.: Görög-római kiállítás.
Varga, E. & Wessetzky, V.: Egyiptomi kiállítás.
Garas, K.: Régi képtár.

Országos Természettudományi Múzeum Könyvtára

Országos Természettudományi Múzeum Évkönyve I, II, III,
IV, V, VI.
Annales Historico-Naturales Musei Nationalis Hungarici
XLI/1—2.

Cambridge (Grande-Bretagne)

University Library

Runciman, S.: *A History of the Crusades* I, II.
Schmitt, B.: *The Annexation of Bosnia 1908—1909.*
Macartney, C.: *The Magyars in the Ninth Century.*
Butterfield, H.: *The Peace Tactics of Napoleon 1806—1808.*
The Cambridge Economic History of Europe II.
Piggott, S.: *The Neolithic Cultures of the British Isles.*
Cambridge Books to be Published in the Second Half of 1955.
Report of the Library Syndicate for the Year 1953—1954.
Fennell, J.: *The Correspondance between Prince A. M. Kurbsky and Tsar Ivan IV of Russia 1564—1579.*

Cardiff (Grande-Bretagne)

National Museum of Wales. Department of Archaeology

Annual Report 1953—54.
Savory, H.: *The Excavation of a Neolithic Dwelling and a Bronze Age Cairn at Mount Pleasant Farm Nottage (Glam.)*

Charlottenlund (Danemark)

Danmarks Geologiske Undersøgelse

Danmarks Geologiske Undersøgelse II. Raekke, Nr. 80.

Coimbra (Portugal)

Museu zoológico da Universidade de Coimbra

Memórias e estudos do Museu zoológico da Universidade de Coimbra 226, 227, 228, 229.

Sociedade Broteriana

Memórias da Sociedade Broteriana X.
Boletim da Sociedade Broteriana. 2ª série XXVIII.

Constantine (France)

* **Société Archéologique**

Recueil des notices et mémoires de la Société archéologique du département de Constantine LXVII, LXVIII.

Cremona (Italie)

Biblioteca Governativa di Cremona

Libri nuovi italiani 1955/97—98, 99—100, 101—102, 103—104.

Debrecen (Hongrie)

Section de l'archéologie

Den Helder (Pays-Bas)

Nederlandsche Dierkundige Vereeniging

Archives Néerlandaises de Zoologie XI/1—2.

Dijon (France)

* **Bibliothèque de l'Académie de Dijon et de la Commission des Antiquités**

Dresden (Allemagne)

* **Landesmuseum für Vorgeschichte**

Arbeits- und Forschungsberichte zur sächsischen Bodendenkmalpflege für 1952.

Dublin (Irlande)

Royal Dublin Society

Scientific Proceedings of the Royal Dublin Society 27/1.

Royal Irish Academy

Proceedings of the Royal Irish Academy. Section A. Vol. 56/6; 57/1—6.

Proceedings of the Royal Irish Academy. Section B. Vol. 57/1—11.

Proceedings of the Royal Irish Academy. Section C. Vol. 56/7; 57/1—2.

Proceedings of the Royal Irish Academy. Minutes of Proceedings. Session 1953—1954.

The Royal Society of Antiquaries of Ireland

The Journal of the Royal Society of Antiquaries of Ireland LXXXIV/2; LXXXV/1.

Durham (Grande-Bretagne)

Durham University Library

Kapp, R.: Facts and Faith. The dual nature of relaty.

Edinburgh (Grande-Bretagne)

Royal Society of Edinburgh

Proceedings of the Royal Society of Edinburgh. Section B. Vol. 65/3.

Year Book of the Royal Society of Edinburgh 1955. Session 1953—1954.

Eisenstadt (Autriche)

Burgenländisches Landesmuseum

Burgenländische Heimatblätter XVI/3—4; XVII/1—2.

Wissenschaftliche Arbeiten aus dem Burgenland 2, 3.

Sochurek, E.: Grundzüge einer Herpetofauna des Burgenlandes.

Papp, A.: Nubecularien aus dem sarmatischen Schichten von Wiesen.

Mitteilungen des Burgenländischen Landesmuseums 3.

Erlangen (Allemagne)

*** Deutsches Institut für merowingisch-karolingische Kunstforschung**

Nachrichten des Deutschen Instituts für merowingisch-karolingische Kunstforschung 1, 2, 3, 4, 5, 6/7, 9, 10.

Schaffran, E.: Die bildende Kunst der Moderne, ihre Krisis und deren Ursachen.

Paulus, H.: Die ikonographischen Besonderheiten in der spätmittelalterlichen Passionsdarstellung Frankens.

Bamberger Apokalypse.

Ischia im Bilde deutscher Maler unserer Zeit.

Bausteine zur fränkischen Heimatforschung I/1—2; II/1/2, 5/6.

Slawisches Seminar der Universität

Ferrara (Italie)

Istituto Ferrarese di Paleontologia Umana

Firenze (Italie)

Accademia della Crusca

Accademia Toscana di Scienze e Lettere

Atti e Memorie dell'Accademia Toscana di Scienze e Lettere
XIX. Nuova serie V.

Rivista di Scienze Preistoriche

Rivista di Scienze Preistoriche VIII/3—4; IX/1—2.

Frankfurt a. M. (Allemagne)

Deutsches Archäologisches Institut. Römisch-Germanische Kommission

Germania 33/1—3.

Mitteilungsblatt der Römisch-Germanischen Kommission des Deutschen Archäologischen Instituts 7.

Senckenbergische Naturforschende Gesellschaft

Senckenbergiana Biologica 35/5—6; 36/1—4.

Senckenbergiana Lethaea 35/3—6; 36/1—4.

Frauenfeld (Suisse)

Schweizerische Gesellschaft für Urgeschichte

Archaeologica Helvetica 3, 4.

Vogt, E.: Pfahlbaustudien.

Freiburg i. Brg. (Allemagne)

Badische Geologische Landesanstalt

Historisches Seminar der Universität

Beiträge zur Freiburger Wissenschafts- und Universitätsgeschichte 2, 4.

Hellmann, M.: Grundfragen slavischer Verfassungsgeschichte des frühen Mittelalters.

Institut für Ur- und Frühgeschichte

Schmid, E.: Variationsstatistische Untersuchungen am Gebiss pleistozäner und rezenter Leoparden und anderer Feliden.

Universitäts-Bibliothek

Berichte der Naturforschenden Gesellschaft zu Freiburg i. Br. 43/2.

G d a n i s k (Pologne)

* **Institut budownictwa wodnego PAN**

Archiwum hydrotechniki I/1—2; II/1—3.

Genève (Suisse)

Archives Suisses d'Antropologie Générale

Archives Suisses d'Antropologie Générale XIX/2; XX/1—2.

Bibliothèque, Nations Unies

Musée d'Art et d'Archéologie

Genava III/1—2.

Société d'Histoire et d'Archéologie de Genève

Société de Physique et d'Histoire Naturelle

Archives des Sciences 7/5—6; 8/1—3.

Société Entomologique de Genève

Société genevoise de linguistique

Cahiers Ferdinand de Saussure 13.

Genova (Italie)

Accademia Ligure di Scienze e Lettere

Atti della Accademia Ligure di Scienze e Lettere X, XI.

* **Istituto di Filologia Classica**

Pubblicazioni dell'Istituto di Filologia Classica 1, 3, 4, 5, 6, 7.

Museo Civico di Storia Naturale »Giacomo Doria«

Annali del Museo Civico di Storia Naturale »Giacomo Doria«.
Vol. LXVII.

Doriana II/51—62.

Gent (Belgique)

Koninklijke Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde

Jaarboek 1955:

Verslagen en Mededelingen 1954/4—5; 1955/1—4.

Koninklijke Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde.

Reeks VI/59. Deel II; VIII/5.

Seminarie voor Archaeologie

Giessen (Allemagne)

Universitätsbibliothek

Nachrichten der Giessener Hochschulgesellschaft 23.

Hessische Blätter für Volkskunde XLV.

Göteborg (Suede)

Göteborgs Stadtbibliotek

Acta Universitatis Gotoburgensis. Göteborgs Högskolas Årsskrift LX/8—9; LXI/1—2.

Göteborgs Högskolas Årsredogörelse 1952—1953.

Göteborgs Kungl. Vetenskaps- och Vitterhets-Samhälles Handlingar. Sjätte Följden. Ser. A. Band 5.

Göteborgs Kungl. Vetenskaps- och Vitterhets-Samhälles Handlingar. Sjätte Följden. Ser. B. Band 6/10, 11, 12, 13, 14.

Bihang till Göteborgs Kungl. Vetenskaps- och Vitterhets-Samhälles Handlingar 73/1954.

Göttingen (Allemagne)

Akademie der Wissenschaften

Göttingische Gelehrte Anzeigen 208/3—4; 209/1.

Nachrichten der Akademie der Wissenschaften in Göttingen. Philologisch-Historische Klasse 1954/2, 3, 4, 5; 1955/1—2.

Nachrichten der Akademie der Wissenschaften in Göttingen. Mathematisch-Physikalische Klasse. II a. Mathematisch-Physikalisch-Chemische Abteilung 1954/4, 5, 6; 1955/1.

Nachrichten der Akademie der Wissenschaften in Göttingen. Mathematisch-Physikalische Klasse. II. b. Biologisch-Physiologisch-Chemische Abteilung 1954/4.

Abhandlungen der Akademie der Wissenschaften in Göttingen. Philologisch-Historische Klasse. Dritte Folge. 36.

Geographisches Institut der Universität

Göttinger geographische Abhandlungen 16, 17.

Slavisches Seminar der Universität

Graz (Autriche)

Historischer Verein für Steiermark

Blätter für Heimatkunde 29/1.

Institut für allgemeine und vergleichende Sprachwissenschaft

Sammlung Göschen. Band 117.

Brandenstein, W.: Zur Herkunft der »schiachen« Perchten.

Brandenstein, W. & Mayrhofer, M.: Indogermanische Sprachwissenschaft.

Brandenstein, W.: Die Reichsgründersage des makedonischen Herrscherhauses.

* Institut für Geschichte des Altertums und Altertumskunde der Universität

Landesmuseum »Joanneum«

Mitteilungsblatt. Abteilung für Mineralogie am Landesmuseum Joanneum 1954/2, 1955/1.

Schild von Steier. Beiträge zur steirischen Vor- und Frühgeschichte und Münzkunde, Heft 5.

Schild von Steier. Beiträge zur steirischen Vor- und Frühgeschichte und Münzkunde. Kleine Schriften 1.

Seminar für slawische Philologie der Universität

Matl, J.: Zwei satirische Volksdichter der untersteirischen windischen Bücheln: Leopold Volkmer und Andrej Gutman.

Matl, J.: Inferno e pene infernali nelle raffigurazioni popolari bulgare.

Matl, J.: Deutsche Volksbücher bei den Slawen.

Steiermärkische Landesbibliothek

Blätter für Heimatkunde 29/2.

Mitteilungen des Steiermärkischen Landesarchivs 5.

Zeitschrift des Historischen Vereines für Steiermark XLVI.

Zeitschrift des Historischen Vereines für Steiermark, Sonderband 1.

Sutter, B.: *Festschrift Julius Franz Schütz.*

Universitätsbibliothek

Österreichisches biographisches Lexikon. 2. Lieferung (Böhm-Dolliner).

Mitteilungen des Naturwissenschaftlichen Vereins für Steiermark. Band 84.

Stahleinrichtung für Bibliotheken und Archive.

Publikationen der Gesellschaft zur Herausgabe der Denkmäler der Tonkunst in Österreich. Band 89, 90.

Markert, W.: *Osteuropa-Handbuch Jugoslawien.*

Zagiba, F.: *Die ältesten musikalischen Denkmäler zu Ehren des Heiligen Leopold, Herzog und Patron von Österreich.*

Grenoble (France)

Société Scientifique du Dauphiné

Groningen (Pays-Bas)

Biologisch-Archaeologisch Instituut

Palaeohistoria III.

Halle/Saale (Allemagne)

Landesmuseum für Vorgeschichte

Jahresschrift für Mitteldeutsche Vorgeschichte 38.

Vorgeschichtliche Museumsarbeit und Bodendenkmalpflege 1951—54/1, 2; 1955/1, 2.

Toepfer, V.: *Kupfergewinnung in Mitteldeutschland von den Anfängen bis zur Gegenwart.*

Behrens, H.: *Aus der Gesamtwissenschaftlichen Forschungsarbeit des Landesmuseums für Vorgeschichte Halle/Saale.*

Veröffentlichungen des Landesmuseums für Vorgeschichte in Halle. Heft 14.

Hallstatt (Autriche)

Museum in Hallstatt

Mitteilungen aus dem Museum in Hallstatt 29, 31.

Hoernes, M.: *Das Gräberfeld von Hallstatt.*

Innerebner, G.: *Die Bergortung von Goisern.*

Morton, F.: *Über das Grünsalz im Hallstätter Salzberge.*

Hauttmann, H. & Morton, F.: *Metallographische Untersuchung eines vom Hallstätter Grabfelde stammenden eisernen Hufeisendolches.*

Hamburg (Allemagne)

Geologisches Staatsinstitut

Museum für Hamburgische Geschichte

Hamburger Beiträge zur Numismatik II/8.

Museum für Völkerkunde und Vorgeschichte

Beiheft zum Atlas der Urgeschichte I, II.

Staats- und Universitätsbibliothek

Abhandlungen aus dem Gebiet der Auslandskunde 59. Reihe
B. Völkerkunde, Kulturgeschichte und Sprachen 33.
Abhandlungen aus dem Gebiet der Auslandskunde 60. Reihe
C. Naturwissenschaften 17.
Hamburger Universitätsreden 18, 19, 20.
*Griechische Papyri der Hamburger Staats- und Universitäts-
Bibliothek.*
*Veröffentlichungen aus der Hamburger Staats- und Univer-
sitätsbibliothek* 5.

Hannover (Allemagne)

Naturhistorische Gesellschaft

Heidelberg (Allemagne)

Universitäts-Bibliothek

Neue Heidelberger Jahrbücher. Neue Folge. Jahrbuch 1954.
*Sitzungsberichte der Heidelberger Akademie der Wissen-
schaften. Philosophisch-historische Klasse.* Jahrgang 1955/1, 2.
*Verhandlungen des naturhistorisch-medizinischen Vereins zu
Heidelberg. Neue Folge.* Band 19/2; 20/1.
*Veröffentlichungen aus der Heidelberger Papyrus-Sammlung.
Neue Folge. Philosophisch-historische Klasse* 1954/1.

Helsinki (Finlande)

Societas pro Fauna et Flora Fennica

Acta Zoologica Fennica 77—81, 82—86.
Memoranda Societatis pro Fauna et Flora Fennica 29, 30.

Societas Zoologica-Botanica Fennica »Vanamo«

Archivum Societatis Zoologicae-Botanicae Fennicae »Vanamo«
9/2.
Annales Botanici Societatis Zoologicae-Botanicae Fennicae
»Vanamo« 16/9, 10; 17/2.
Annales Botanici Societatis Zoologicae-Botanicae Fennicae
»Vanamo« 27/1; 28/1.

Suomalainen Tiedekatemia

*Suomalaisen Tiedekatemian Toimituksia. Sarja A. I. Mathe-
matica-Physica* 163—175.
*Suomalaisen Tiedekatemian Toimituksia. Sarja A. II. Che-
mica* 60.
*Suomalaisen Tiedekatemian Toimituksia. Sarja A. IV. Biolo-
gica* 18—24.
Suomalaisen Tiedekatemian Toimituksia. Sarja B. T. 86, 88/2,
89, 90/1, 91, 93/2, 95/1.
*Sitzungsberichte der Finnischen Akademie der Wissenschaf-
ten* 1954.
FF Communications 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159,
160, 161, 162, 163.

Suomen Hyönteistieteellinen Seura

Suomen Hyönteistieteellinen Aikakauskirja 20/1—4; 21/1—2.
Acta entomologica Fennica 11.

Suomen Muinaismuistoyhdistys

Suomen Museo LXI.
Finskt Museum LXI.
Kansatieteellinen arkisto X.

Suomen Riistanhoito-säätiö

Riistatieteellisiä Julkaisuja 11, 12, 13, 14.
Abstracts of articles published in Suomen Riista 9.
Finland — das Land der Wälder und Seen.
Finland — a country of lakes and wilderness.
Suomen Riista 9.
Koskimies, J.: Game Management and Forestry.

Suomen Tiedeseurä

Commentationes Biologicae. Tomus XIV/1—9.
Commentationes Humanarum Litterarum XX/1.

Innsbruck (Autriche)**Österreichische humanistische Gesellschaft**

Anzeiger für die Altertumswissenschaft VII/3—4; VIII/1—3.

Kaiserslautern (Allemagne)*** Pfälzische Landesgewerbeanstalt**

Mitteilungen der Pfälzischen Landesgewerbeanstalt 1955/1.
Der Pfalzpreis für Bildende Kunst 1955. Malerei-Graphik.
Jahresausstellung 1955 der Arbeitsgemeinschaft Pfälzer
Künstler.

Karlsruhe (Allemagne)**Naturwissenschaftlicher Verein**

Beiträge zur naturkundlichen Forschung in Südwestdeutschland XIII/2; XIV/1.

Kiel (Allemagne)**Seminar für Ur- und Frühgeschichte der Universität***** Universitäts-Bibliothek**

Veröffentlichungen der Schleswig-Holsteinischen Universitäts-Gesellschaft. Neue Folge. Nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15.
Schriften des Naturwissenschaftlichen Vereins für Schleswig-Holstein XIV/1, 2; XXV; XXVI/1; XXVII/1, 2.

Kiev (SSSR)*** Deržavna Publična Biblioteka URSS****Klagenfurt (Autriche)****Geschichtsverein für Kärnten**

Carinthia I. 144/4; 145/1—3.
Carinthia II. 64. Jahrgang.
Der Karinthin. Beiblatt der Fachgruppe für Mineralogie und Geologie des Naturwissenschaftlichen Vereins für Kärnten zur Carinthia II. Folge 19, 20, 21, 22, 23, 29, 30.
Archiv für vaterländische Geschichte und Topographie 43, 44.

København (Danemark)**Botanisk Centralbibliotek**

Botanisk Tidsskrift 50/1—4; 51; 52/1.
Dansk Botanisk Arkiv 15/1, 2, 3.

Dansk Naturhistorisk Forening

Videnskabelige Meddelelser 115, 116.

Det Kongelige Danske Videnskabernes-Selskab

Biologiske Meddelelser XXII/5, 6, 7.

Matematisk-fysiske Meddelelser XXVIII/12, 13; XXIX/1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14.

Historisk-filologiske Meddelelser XXXIV/3.

Biologiske Skrifter VII/6; VIII/1, 3.

Oversigt over Selskabets Virksomhed 1952—1953.

Det Kongelige Nordiske Oldskriftselskab

Aarbøger for nordisk Oldkyndighed of Historie 1953.

Entomologisk Forening

Entomologiske Meddelelser XXVII/1—2.

Nationalmuseet

K r a k ó w (Pologne)

Institut Ochrony Przyrody

Chrońmy przyrodę ojczystą X/6; XI/1—4.

Ochrona przyrody 22.

Polska akademia nauk

Słownik staropolski I/5, 6.

Sprawozdania z czynności i posiedzeń Polskiej akademii umiejętności LII/9—10; LIII/1—10.

Bulletin International de l'Académie Polonaise des Sciences et des Lettres. Classe des Sciences mathématiques et naturelles. Série B: Sciences naturelles II. 1951/4—10.

Bulletin International de l'Académie Polonaise des Sciences et des Lettres. Classe de médecine 1952/7—10.

Rozprawy wydziału historyczno-filozoficznego. Seria II.

T. XLVII/1.

Rozprawy wydziału lekarskiego XIII/8—9.

Prace Komisji historii sztuki X.

Prace Komisji orientalistycznej 40.

Prace rolniczo-leśne 69, 70, 71, 72.

Historia nauki Polskiej w monografiach XXXIV.

Teki archiwalne 3.

Materiały do fizjografii kraju 32.

Przyppkowski, T.: Dzieje myśli Kopernikowskiej.

Archiwum filologiczne III.

Polskie Towarzystwo Geologiczne

Rocznik Polskiego towarzystwa geologicznego XXIII, XXIV/1.

Friedberg, W.: Mięczaki mioceńskie ziem polskich i krajów przyległych I/2, 3.

Studium Słowiańskie Uniwersytetu Jagiellońskiego

Rocznik slawistyczny XVII/1—2.

Towarzystwo miłośników historii i zabytków Krakowa

Towarzystwo miłośników języka polskiego

Język polski XXXV/4.

K r e f e l d (Allemagne)

Verein Linker Niederrhein e. V.

Der Niederrhein. Zeitschrift für Heimatpflege und Wandern.
Jahrgang 21/2; 22/1-4.

Der junge Niederrhein. Jahrgang 3/3—4.

Lausanne (Suisse)

- **Société Vaudoise d'Histoire et d'Archéologie**

Société Vaudoise des Sciences naturelles

Bulletin de la Société Vaudoise des Sciences naturelles
66/286—288.

Mémoires de la Société Vaudoise des Sciences naturelles 11/1.

Leiden (Pays-Bas)

Bibliotheek van het Kamerlingh Onnes Laboratorium

Communications from the Kamerlingh Onnes Laboratory
292, 293, 294, 295.

Koninklijke Nederlandsche Botanische Vereeniging

Acta Botanica Neerlandica III/4; IV/1—4.

Rijksmuseum van Natuurlijke Historie

Zoologische Verhandelingen. No. 25, 26, 27, 28.

Zoologische Mededelingen XXXIII/6—29; XXXIV/1—7.

Zoologische Bijdragen. No. 1.

Rijksmuseum van Oudheden

Oudheidkundige Mededelingen uit het Rijksmuseum van Oudheden te Leiden. Nieuwe Reeks XXXVI.

Oudheidkundige Mededelingen uit het Rijksmuseum van Oudheden te Leiden. Supplement op nieuwe reeks XXXV.

Leipzig (Allemagne)

Deutsches Institut für Länderkunde

Wissenschaftliche Veröffentlichungen des Deutschen Instituts für Länderkunde. Neue Folge 12 und Kartenbeilagen, 13/14 und Kartenbeilagen.

- **Institut für Vor- und Frühgeschichte der Karl Marx-Universität**
Forschungen zur Vor- und Frühgeschichte, Nr. 1.

Sächsische Akademie der Wissenschaften

Leningrad (SSSR)

- **Biblioteka Akademii Nauk SSSR**

Lytkin, V.: Drevnepermiskij jazyk.

Šapiro, A.: Očerki po sintaksisu russkih narodnyh govorov.

Černyh, P.: Jazyk uloženiya 1649 goda.

Referativnyj žurnal. *Biologija* 1955/1—21.

Referativnyj žurnal. *Geologija-geografija* 1955/1—9.

Referativnyj žurnal. *Himija* 1955/1—19.

- **Naučnaja biblioteka im. M. Gorkogo**

Suvorov, E.: Promyslovyje vodoemy SSSR.

Sytinskaja, N.: Absoljutnaja fotometrija protjažennyh nebesnyh ob'ektov.

Sobolev, S.: Nekotoryje primenenija funkcional'nogo analiza v matematičeskoj fizike.

Anšeles, O. & Burakova, T.: Mikrohimičeskij analiz na osnove kristalooptiki.

Guljaev, P. & Žukov, E.: Metody elektrofiziologičeskikh issledovanij.

Stroganova, I.: Hrestomatija jazyka suahili so slovarem i kratkimi grammatičeskimi pojasnenijami. Čast' I.

Latmanizova, L.: Zakonomernosti Vvedenskogo v električeskoj aktivnosti vzbudimyh edinic.

Barannikov, A.: Izobrazitel'nye sredstva indijskoj poezii.

Nekotorye metody opredelenija fiziko-mehaničeskikh svojstv gruntov.

Belinskij. Stat'i i materialy.

Petruševskij, I.: Očerki po istorii feodal'nyh otnošenij v Azerbajdžane i Armenii v XVI — načale XIX vv.

Očerki po istorii ruskoj žurnalistiki i kritiki. Tom I.

Polkanov, A.: Pluton gabbro-labradoritov Volyni USSR.

Kurbatov, S.: Vezuviany iz mestoroždenij SSSR.

Velikij, A.: Poiski i razvedki poleznych iskopaemyh.

Kuznecov, S.: Geologija severnoj jurskoj depressii v digorošetinskoj časti Bol'shogo Kavkaza.

Šafranovskij, I.: Kristallografija okruglyh almazov.

Storonkin, A.: Ob uslovijah termodinamičeskogo ravnovesija mnogokomponentnyh sistem.

Ruhin, L.: Granulometričeskij metod izučenija peskov.

Pigulevskij, G.: Himija terpenov.

Mikluho-Maklaj, A.: Verhnepaleozojskie fuzulinidy Srednej Azii.

Učenyje zapiski. Serija biologičeskikh nauk 20, 21, 25.

Učenyje zapiski. Serija fizičeskikh nauk 7.

Učenyje zapiski. Serija geografičeskikh nauk 5, 6.

Učenyje zapiski. Serija geologičeskikh nauk 1.

Učenyje zapiski. Serija himičeskikh nauk 8.

Učenyje zapiski. Serija istoričeskikh nauk 13.

Učenyje zapiski. Serija matematičeskikh nauk 18, 21.

Učenyje zapiski. Serija vostokovedčeskikh nauk 1.

Liberec (République Tschécoslovaque)

Severočeské Museum

Zprávy památkové péče XIV/4—10.

Linz (Autriche)

Christliche Kunstblätter

Christliche Kunstblätter 92/4; 93/1, 3—4.

Oberösterreichisches Landesmuseum

Jahrbuch des Oberösterreichischen Musealvereines. Band 100.

Lisboa (Portugal)

Museu e Laboratório Mineralógico e Geológico

Boletim do Museu e Laboratório Mineralógico e Geológico
22. 7. a Série 1954.

Serviços Geológicos de Portugal

Comunicações dos Serviços geológicos de Portugal XXXV.

*** Sociedade de Geografia de Lisboa**

Boletim da Sociedade de Geografia de Lisboa 73/1-9.

Sociedade Portuguesa de Ciências Naturais

Liverpool (Grande-Bretagne)

The Prehistoric Society

Lódź (Pologne)

* **Biblioteka Uniwersytecka**

Lódzkie towarzystwo naukowe. Wydział I. Nr. 18, 19.

Lódzkie towarzystwo naukowe. Wydział II. Nr. 12, 17.

Lódzkie towarzystwo naukowe. Wydział III. Nr. 29, 30, 31, 35, 36, 37, 38.

Lódzkie towarzystwo naukowe. Wydział IV. Nr. 6.

Bulletin de la Société des Sciences et des Lettres de Lódz.

Classe III De Sciences Mathématiques et Naturelles. Vol. VI/1, 2, 3, 4.

Bulletin de la Société des Sciences et des Lettres de Lódz.

Classe IV De Sciences Médicales. Vol. VI/1.

Przegląd nauk historycznych i społecznych V.

Muzeum Archeologiczne

Biuletyn peryglacjalny. Wydział III. 1954/1.

Biblioteka Muzeum Archeologicznego w Lódzi 4.

London (Grande-Bretagne)

British Institute of Archaeology at Ankara

Anatolian Studies I, II, V.

The Department of Scientific and Industrial Research

Chemistry Research 1954.

National Physical Laboratory. Report for the Year 1954.

A Programme of Nuclear Power.

Institute of Archaeology

Eleventh Annual Report 1955.

Joint Library of the Hellenic and Roman Societies

The Journal of Hellenic Studies LXXIV.

The Linnean Society of London

* **London and Middlesex Archaeological Society**

The Royal Anthropological Institute

Man. A monthly record of anthropological science LIV/6, 7, 8, 9, 10, 11, 12; LV/1, 2, 3, 4, 5, 6.

* **Royal Geographical Society**

New Geographical Literature and Maps I/7.

The Geographical Journal CXX/1—4; CXXI/1—3.

The Royal Institution of Great Britain

Proceedings of the Royal Institution of Great Britain XXXV/IV—161.

School of Slavonic and East European Studies

The Slavonic and East European Review XXXIII/80.

Victoria & Albert Museum

A History of English Furniture.

Small Picture Books 11, 23.

Illustrated Booklet 2.

Louvain (Belgique)

Centre International de Dialectologie Générale près Université Catholique de Louvain

Orbis. Bulletin International de Documentation Linguistique. Tome III/2; IV/1.

Lublin (Pologne)

Acta microbiologica polonica

Acta microbiologica polonica III/4; IV/1—3.

* Biblioteka Uniwersytecka K. U. L.

Roczniki humanistyczne. Wydział historyczno-filologiczny I, II, III, IV/3.

Roczniki teologiczno-kanoniczne I, II.

Roczniki filozoficzne IV.

Towarzystwo naukowe K. U. L. Tom 40, 41/1, 2.

Wydawnictwa Towarzystwa naukowego K. U. L. Seria źródeł i monografij. Tom 38.

Rozprawy wydziału historyczno-filologicznego 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 14, 15, 16.

Rozprawy wydziału teologiczno-kanonistycznego 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 12.

Rozprawy wydziału nauk społecznych 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.
Sprawozdania z czynności wydawniczej i posiedzeń naukowych 1, 2, 3, 4, 5.

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej

Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio A. Mathematica. Vol. VII. 1953.

Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio AA. Physica et Chemia. Vol. VIII. 1953.

Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio B. Geographia, Geologia, Mineralogia et Petrographia. Vol. VII. 1952.

Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio C. Biologia. Vol. VIII/7—12.

Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio D. Medicina. Vol. IX/1.

Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio DD. Medicina veterinaria. Vol. VIII/1, IX.

Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio E. Agricultura. Vol. IX/1—19.

Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio F. Nauki filozoficzne i humanistyczne. Vol. V.

Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio G. Ius. Vol. II.

Lund (Suède)

Universitetsbiblioteket

Proceedings of the Royal Physiographic Society at Lund. Band 24.

Skrifter utgivna av Svenska institutet i Rom XIX/1.

L'vov (SSSR)

* Naukowa biblioteka L'vov'skogo derżavnogo Universitetu imeni Ivana Franka

Tematičeskij plan vypuska literatury izdatel'stva L'vovskogo gosudarstvennogo universiteta imeni Ivana Franko.

Trudy kafedr obščestvennyh nauk I.

A. C. Makarenko. *Kniga* 2.

Ivan Franko. *Statti i materiali* 4.

Paperna, G.: Sim'ja i škola.

Učenyje zapiski. Serija geologičeskaja XXIII/6, XXXI/7.

Učenyje zapiski. Serija mehaniko-matematičeskaja XXIX/6.

Lyon (France)

Société Géographique de Lyon. Institut des Études Rhodaniennes
Revue de Géographie de Lyon XXX/2—4.

Société Linnéenne de Lyon

Bulletin Mensuel de la Société Linnéenne de Lyon 23/1—10.

Madrid (Espagne)

Comisaria General de Excavaciones Arqueologicas

Acta arqueologica Hispanica I, III, IV.

Informes y memorias 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15,
17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 28, 29.

Noticario arqueologico Hispanico I/1—3.

* **Instituto de arqueologia »Rodrigo Caro«**

Archivo español de arqueologia 21/71—73, 22/74—77, 23/78—82,
24/83—84, 25/85—86, 26/87—88, 27/89—90.

Hispania antiqua epigraphica 4—5.

Real Academia Española

Boletín de la Real Academia Española 34/142, 143; 35/144, 145.

Seminario de historia primitiva

Magdeburg (Allemagne)

* **Museum für Naturkunde und Vorgeschichte**

Magdeburger Forschungen II.

Abhandlungen und Berichte aus dem Museum für Naturkunde und Vorgeschichte in Magdeburg VIII/1, 2, 3, 4, 5.

Mainz (Allemagne)

Akademie der Wissenschaften und der Literatur

Jahrbuch 1954.

Abhandlungen der Klasse der Literatur 1954/1—3; 1955/1—2.

Abhandlungen der Mathematisch-naturwissenschaftlichen Klasse 1954/1—8; 1955/1—6.

Abhandlungen der Geistes- und sozialwissenschaftlichen Klasse 1954/1—3, 5—16; 1955/1—5.

Römisch-germanisches Zentralmuseum

Jahrbuch des Römisch-germanischen Zentralmuseums Mainz.
2. Jg. 1955.

Manchester (Grande-Bretagne)

Manchester Geographical Society

Marburg/Lahn (Allemagne)

Universitäts-Bibliothek

Sitzungsberichte der Gesellschaft zur Beförderung der gesamten Naturwissenschaften zu Marburg. Band 77/1.

Vorgeschichtliches Seminar der Universität

Kurhessische Bodenaltertümer III.

Westdeutsche Bibliothek

Jahresbericht 1954/1955.

Marseille (France)

Bibliothèque de l'Université d'Aix-Marseille

Annales de la Faculté des Sciences de Marseille. II. Série.
Vol. XXIII/1.

Milano (Italie)

• Istituto Lombardo di Scienze e Lettere

Università degli Studi

ACME. Vol. VII/3.

Modena (Italie)

Centro Emiliano Studi Preistorici

Moskva (SSSR)

• Fundamental'naja biblioteka obščestvennyh nauk Akademii nauk
SSSR

Istoričeskij arhiv 1955/1, 2, 3, 4.

Kratkie soobščeniya o dokladah i polevyh issledovanijah Institutu istorii material'noj kul'tury 54, 55, 56, 57, 58, 59.

Materialy i issledovanija po arheologii SSSR 33, 34, 35, 36, 37, 39, 40, 41, 42.

Sbornik Muzeja antropologii i etnografii X, XV, XVI.

Učenyje zapiski Instituta slavjanovedeniya VIII, IX, X.

Kratkie soobščeniya — Institut slavjanovedeniya 6, 7, 11, 12, 13.
Zodčestvo Ukrainy. Sbornik 1654—1954.

Istorija mediciny I.

Alekseev, A. D.: S. V. Rahmaninov. *Žizn' i tvorčeskaja dejatelnost.*

Ežegodnik Instituta istorii iskusstv 1954.

Ežegodnik Moskovskogo hudožestvennogo teatra 1949—1950 gg.

Vestnik drevnej istorii 1955/1—4.

Voprosy jazykoznanija 1955/1—6.

Voprosy ekonomiki 1955/1—11.

Voprosy filosofii 1955/1—5.

Sovetskoe gosudarstvo i pravo 1955/1—6.

Vestnik vysšej školy 1955/1—8.

Vestnik statistiki 1955/1—5.

Vestnik Akademii nauk SSSR 1955/1—9.

Den'gi i kredit 1955/1—9.

Planovoe hozjajstvo 1955/1—5.

Sovetskoe vostokovedenie 1955/1—2.

Pamjatniki kul'tury XIV, XV.

Russkaja arhitektura pervoj poloviny XVIII veka.

Doklady i soobščeniya Institutu istorii 1, 2, 3, 4, 5, 6.

Arcihovskij, A. V. & Tihomirov, M. I.: *Novgorodskie gramoty na bereste (iz raskopok 1951 g., iz raskopok 1952 g.).*

Milenuškin, Ju. I.: *Nikolaj Fedorovič Gamaleja.*

Vavilov, S. I.: *Sobranie sočinenij. Tom I. Raboti po fizike* 1914—1936.

Kratkie soobščeniya Institutu etnografii XXI, XXII, XXIII.

Izvestija Akademii nauk SSSR. Otdelenie literatury i jazyka XIV/1—4.

- Izvestija Akademii nauk SSSR. Serija geografičeskaja*
1955/1—3.
- Iskusstvo* 1955/1—4.
- Cerepajov, M. S.*: Vozniknovenie periodičeskoj pečati v Rossii.
Voprosy skifo-sarmatskoj arheologii.
- Beljavskij, M. T.*: M. N. Lomonosov i osnovanie Moskovskogo
universiteta.
- Višenskij, I.*: Sočinenija.
- Adrijanova-Peretc, V. P.*: Russkaja demokratičeskaja satira
XVII veka.
- Gerasimenko, M. P. & Dudikevič, B. K.*: Borot'ba trudjaščih
Zahidnoj Ukraini za vozz'ednanija z radjans'koju Ukrainoju
(1921—1939 rr.).
- Kuznecov, V.*: Agrarnyj vopros v sovremennoj Franciji.
- Angelov, D.*: Bogomil'stvo v Bolgarii.
- Meje, A.*: Sravnitel'nyj metod v istoričeskom jazykoznanii.
- Nikičorov, S. D.*: Staroslavjanskij jazyk.
- Slavjanskaja filologija.* Sbornik statej II.
- Baranovskaja, M. Ju.*: Dekabrist Nikolaj Bestužev.
- Indova, E. I.*: Krepostnoe hozjajstvo v načale XIX veka.
- Obzor dokumental'nyh materialov Central'nogo gosudar-
stvennogo arhiva drevnih aktov po istorii SSSR perioda fe-
odalizma XI—XVI vv.*
- Bulahovskij, L. A.*: Russkij literaturnyj jazyk pervoj polo-
viny XIX veka.
- Ivaščenko, A. F.*: Gjustav Flober. Iz istorii realizma vo Fran-
cii.
- Bogorodickij, V. A.*: Vvedenie v izučenie sovremennyh roman-
skih i germanskih jazykov.
- Lihačev, D. S.*: Slovo o polku Igoreve.
- Koroljuk, V. D.*: Livoskaja vojna.
- Apanovič, E. M.*: Istoričeskie mesta sobytij osvoboditel'noj
vojny ukraïnskogo naroda.
- Andrejev-Krivič, S. A.*: Lermontov.
- Černyh, P. Ja.*: Istoričeskaja grammatika russkogo jazyka.
- Očerki po istorii osvoboditel'noj bor'by korejskogo naroda.*
- Družinina, E. I.*: Kjučuk-Kajnardžijskij mir 1774 goda.
- Krašeninnikov, I. M.*: Geografičeskie raboty.
- Poezija zapadnyh i južnyh Slavjan.*
- Zajončkovskij, P. A.*: Otmena krepostnogo prava v Rossii.
- Pamjatniki russkogo prava III.*
- Čuhovskij, K.*: Masterstvo Nekrasova.
- Ivaševa, V. V.*: Istorija zarubežnyh literatur XIX veka.
- Buščik, L. P.*: Istorija SSSR.
- Istorija Ukraïnskoj SSR. Tom I.*
- Očerki istorii russkoj sovetskoj literatury I.*
- Nekrič, A. M.*: Politika anglijskogo imperializma v Evrope.
- Očerki po istorii filosofovskoj i obščestvenno-političeskoj mysli
narodov SSSR I.*
- Ajzin, B. A.*: Pod'em rabočego dviženija v Germanii v načale
XX veka.
- Sovetskaja muzyka.*
- Bannikov, A. G.*: Pervye russkie putešestvija v Mongoliju i
severnij Kitaj.
- Lenin, V. I.*: Stat'i o Tolstom.

Gracianskij, A. N.: Priroda Jugoslavii.
 Iz istorii bor'by Marksa i Engel'sa za proletarskuju partiju.
 Radiščev, A. N.: Izbrannye filosofskie i obščestvenno-političeskie proizvedenija.
 Matveev, V. A.: Proval mjunhenskoj politiki (1938—1939 gg.)
 Protas'eva, T. N.: Pervye izdaniya moskovskoj pečati v sobranii Gosudarstvennogo istoričeskogo muzeja.
 Knipovič, T. N.: Tanais. Istoriko-arheologičeskoe issledovanie.
 Akty social'no-ekonomičeskoj istorii Severo-vostočnoj Rusi.
 Gosudarstvennaja oružejnaja palata moskovskogo Kremlja.
 Bibliografija trudov I. P. Pavlova i literatury o nem.
 Najakšin, K. Ja.: Očerki iz istorii Srednego Povolž'ja.
 Baranovič, A. I.: Magnatskoe hozjajstvo na juge Volyni v XVIII v.
 Pavlenko, P. A.: Pisatel' i žizn'.
 Čehov v vospominanijah sovremennikov.
 Jakovlev, A. F.: Ekonomičeskie krizisy v Rossii.
 Očerki iz istorii dviženija dekabristov. Sbornik statej.
 Murzaev, E. M.: Severo-vostočnyj Kitaj.
 Barzykin, V. M.: Osnovy mehanizacii sel'skogo hozjajstva.
 Orlova, M. I.: Germanija v 1924—1929 godah.
 Trudy Instituta istorii, arheologii i etnografii XXVI.
 Moskovskij universitet.
 Gercenzon, A. A.: Ponjatie prestuplenija v sovetskom ugolovnom prave.
 Šillegodskij, S.: V. G. Belinskij o detskoj literature i detskom čtenii.
 Gejviš, Ju.: Pol' Lanževen — učenyj, borec za mir in demokratiju.
 Golovaha, I. P.: Marksistskaja filosofija o poznavаемosti mira i ego zakonomernostej.
 Desnickaja, A. V.: Voprosy izučenija rodstva indoevropejskih jazykov.
 Pravovye voprosy vnešnej trgovli SSSR s evropejskimi stranami narodnoj demokratii.
 Finsko-russkij slovar'.
 Zarodov, K.: Leninskaja gazeta Proletarij (1905 g.).
 Zagladin, V. V.: Bor'ba francuzskogo naroda za mir i nacional'nuju nezavisimost'.
 Landa, D. Soobščenie o delah v Jukatane 1566 g.
 Motovilov, G. P.: Lesovodstvennye osnovy organizacii lesnogo hozjajstva SSSR.
 Kniga Marko Polo.
 Akademik Nikolaj Dmitrievič Zelinskij.
 Polockaja, E. A.: Anton Pavlovič Čehov.
 Očerki istorii SSSR. Period feodalizma konec XV v. — načalo XVII v.
 Vrediteli lesa. Spravočnik I, II.
 Hal'fina, R. O.: Pravo ličnoj sobstvennosti graždan SSSR.
 Kuz'minov, I.: Gosudarstvenno-monopolističeskij kapitalizm. Tanskie novelly.
 Kotok, V. F. & Mozohina, A. G.: Razvitie osnovnyh institutov gosudarstvennogo prava Pol'skoj narodnoj respubliki.

- Pribytkova, A. M.: Pamjatniki arhitektury XI veka v Turkmenii.
- Zajdenšnur, E. E.: Bibliografija proizvedenii L. N. Tolstogo.
- Veber, L. G.: Osnovy i principy organizacii sanitarno-epidemiologičeskogo dela v SSSR.
- Ivanov, V. N. & Fehner, M. V.: Kostroma.
- Obvodnenie pastbišč i vodosnabženie životnovodčeskikh ferm.
- Značenje naučnyh idej V. V. Dokučaeva dlja bor'by s zasuhoy i eroziej v lesostepnyh i stepnyh rajonah SSSR.
- Kedrov, B. M. & Čencova, T.: Brauner — spodvižnik Mendeleeva.
- Cetlin, L. S.: K. A. Timirjazev.
- Dzugaev, V. A.: Arhitekturnye detali dvernye i okonnye pribory.
- Voprosy razvitija kul'tury čaja v novyh rajonah SSSR.
- Arheologičeskie raskopki v Armenii 4.
- Admoni, V. G.: Vvedenie v sintaksis sovremennogo nemetskogo jazyka.
- Issledovanija po grammatike russkogo literaturnogo jazyka. Sbornik statej.
- Ruđenko, S. I.: Baškiry. Istoriko-etnografičeskie očerki. Ozelenenie gorodov.
- Trudy Instituta etnografii im. N. N. Mikluho-Maklaja. Novaja serija XXV, XXVI.
- Lytkin, V. I.: Dialektologičeskaja hrestomatija po permskim jazykam s obzorom dialektov i dialektologičeskim slovarom I.
- Hrgian, A. H.: Mihail Fedorovič Spasskij.
- Perlo, V.: Negry v sel'skom hozjajstve Juga SŠA.
- Evrejskov, A. V.: Krizis valjutnoj sistemy kapitalizma.
- Kostomarov, G. D.: Moskovskij sovet v 1905 godu.
- Kronrod, Ja. A.: Socialističeskoe vosproizvodstvo. Istorija estestvoznanija.
- Trudy Gosudarstvennogo Istoričeskogo muzeja. Čast' 1 Vyp. XXV.
- Rubcov, B. t.: Gusitskie vojny.
- Har'kovskij gosudarstvennyj universitet im. A. M. Gor'kogo za 150 let.
- Baklanov, G. I.: Voprosy statistiki promyšlennogo predprijatija.
- Vil'nickij, M. B.: K istorii razvitija predstavlenij o prostranstve i vremeni v klassičeskoj fizike.
- Bogemskij, G. D.: Po gorodam Italii.
- Kryžickij, G.: O sisteme Stanislavskogo.
- Mihajlov, G. I.: Očerk istorii sovremennoj mongol'skoj literatury.
- Načalo pervoj russkoj revoljucii. Janvar' — mart 1905 goda.
- Šišmarev, V.: Kniga dlja čtenija po istorii francuzskogo jazyka IX—XV vv.
- Sessija Akademii Nauk SSSR po mirnomu ispol'zovaniju atomnoj energii 1—5 ijulja 1955 g. Zasedanija otdelenija himičeskikh nauk.
- Sessija Akademii Nauk SSSR po mirnomu ispol'zovaniju atomnoj energii 1—5 ijulja 1955 g. Zasedanija otdelenija tehničeskikh nauk.

Sessija Akademii Nauk SSSR po mirnomu ispol'zovaniju atomnoj energii 1—5 ijulja 1955 g. Zasedanija otdelenija fiziko-matematičeskijh nauk.

Sessija Akademii Nauk SSSR po mirnomu ispol'zovaniju atomnoj energii 1—5 ijulja 1955 g. Zasedanija otdelenija biologičeskijh nauk.

Sessija Akademii Nauk SSSR po mirnomu ispol'zovaniju atomnoj energii 1—5 ijulja 1955 g. Plenarnoe zasedanie.

Najakšin, K. Ja.: Očerki iz istorii Srednego Povolž'ja.

Kurskij, A. D.: Planirovanie narodnogo hozjajstva SSSR.

Dmitriev, M. V.: Učet ispol'zovanija osnovnyh sredstv promyšlennyh predpriyatij.

Sokolov, V. S. & Medvedev, P. F. & Marčenko, A. A.: Silosnye rastenija i ih kul'tura v nečernozemnoj polose.

Jur'ev, M. F.: Rol' revoljucionnoj armii na pervom etape kitajskoj revoljucii.

Razvitie narodnogo hozjajstva čehoslovackoj respubliky v 1949—1953 gg.

Šaumjan, S.: Literaturno-kritičeskie stat'i.

Arhiv D. I. Mendeleeva I.

Korablev, Ju. I.: Voennaja rabota peterburgskijh bol'shevikov v revoljucii 1905—1907 gg.

Filonovič, Ju. K.: Sovetskij deputat.

Efremcev, G. P.: Rabočie Kolomny v pervoj ruskoj revoljucii (1905—1907 gg.).

Artemov, V. A.: Konspekt lekcij po psihologii.

Protopopov, N. N.: Novosibirskaja oblast'.

Kardanov, B. M. & Bičoev, A. T.: Russko-kabardinsko-čerkeskij slovar'.

Teplično-parnikovoe hozjajstvo.

Klimov, A. A.: Elektrifikacija proizvodstvennyh processov v životnovodstve.

Osmančik, E.: Silezija v narodnoj Pol'se.

Zdanov, V. A. & Zajdenšnur, E. E. & Serebrovskaja E. S.: Opisanie rukopisej hudožestvennyh proizvedenij L. N. Tolstogo.

Pitaevskij, P. I.: Planirovanie hozjajstva rajona.

Fejgin, Ja. G.: Razmeščenie proizvodstva pri kapitalizme i socializme.

Jacynskij, V. K.: Istoričeskaja geografija.

Paleografičeskij i lingvističeskij analiz novgorodskijh berestjanyh gramot.

Tkačenko, M. E.: Obščee lesovodstvo.

Sovetskaja arhitektura. Ežegodnik IV.

Tihomirov, N. Ja.: Arhitektura podmoskovnyh usadev.

Skazkin, S. D.: Istoričeskie uslovija vosstanija Dol'čino.

Struve, V.: Značenie nekotoryh iz demotičeskijh papirusov Gosudarstvennogo muzeja izobratel'nyh iskusstv imeni A. S. Puškina dlja istorii i kul'tury Ptolemeevskogo Egipta.

Piotrovskij, B. B.: Novye dannye o drevnejšijh civilizacijah na territorii SSSR.

Utčenko, S. L.: Krizis polisa i političeskie vozzrenija rimskijh stoikov.

Novosel'skij, A. A. & Šunkov, V. I.: Izdanie istoričeskijh istočnikov v SSSR.

- Arcihovskij, A. V.*: Novye otkrytija v Novgorode.
Volgin, V. P.: Gumanizm i socializm.
Kim, M. P.: Socialističeskaja industrijalizacija v SSSR.
Minc, I. I. & Golikov, G. N.: Velikaja oktjabr'skaja socialističeskaja revolucija i ee značenie v istoričeskikh sud'bah narodov v Rossii.
Hvostov, V. M.: Franko-russkij sojuz i ego istoričeskoe značenie.
Kosminskij, E. A.: Osnovnye problemy zapadnoevropejskogo feodalizma v sovjetskoj istoričeskoj nauke.
Zutis, Ja.: Osnovnye napravlenija v istoriografii narodov Vostočnoj Pribaltiki (XIX—XX vv.).
Družinin, N. M.: Genezis kapitalizma v Rossii.
Miziano, K. F.: Nekotorye problemy istorii vossoedinenija Italii.
Čerepnin, L. V.: Osnovnye etapy razvitija feodalizma v Rossii.
Poršnev, B. F.: Žan Mel'e i narodnye istoki ego mirovozzrenija.
Stepanova, E. A. & Leviova, S. Z.: Bor'ba za edinuju demokratičeskiju Germaniju v period revolucii 1848—1849 godov.
Nikonov, A. D.: Proischoždenie vtoroj mirovoj vojny i evropejskij političeskij predvoennyj krizis 1939 goda.
Sidorov, A. L.: Osnovnye problemy i nekotorye itogi razvitija sovjetskoj istoričeskoj nauki.
Najdenov, M.: Klassovaja bor'ba v poreformennoj derevne (1861—1863 gg.).

Gosudarstvennaja biblioteka SSSR V. I. Lenina

- Vestnik drevnej istorii* 1954/4; 1955/1—3.
Voprosy istorii 1954/12; 1955/1—10.
Vestnik Akademii nauk SSSR 1954/11—12; 1955/1—9.
Voprosy jazykoznanija 1954/6; 1955/1—5.
Sovetskaja etnografija 1954/4; 1955/1—3.
Izvestija Akademii nauk SSSR. Otdelenie literatury i jazyka XIII/6; XIV/1—4.
Izvestija Akademii nauk SSSR. Otdelenie tehničeskych nauk 1955/1—7.
Izvestija Akademii nauk SSSR. Serija matematičeskaja 19/1—5.
Šapiro, A. V.: Osnovy rusškoj punktuacii.
Voprosy skifo-sarmatskoj arheologii (po materialam konferencii IIMK AN SSSR 1952 g.).
Russkoe iskusstvo. Očerki o žizni i tvorčestve hudožnikov.
Očerki po istorii rusškogo iskusstva.
Lomtatidze, G. A.: Arheologičeskije raskopki v drevnegruzinskoj stolice Mcheta.
Kary-Nijazov, T. N.: Očerki istorii kul'tury sovjetskogo Uzbekistana.
Po sledam drevnih kul'tur ot Volgi do Tihogo okeana.
Nikiforov, S. D.: Staroslavjanskij jazyk.
Russkie pisateli o jazyke. Hrestomatija.
Černyh, P. Ja.: Istoričeskaja grammatika rusškogo jazyka.

Arcihovskij, A. V.: *Novgorodskie gramoty na bereste*. (Iz raskopok 1952 g.)
Narody Afriki.

* Naučnaja biblioteka im. A. M. Gor'kogo

- Vestnik Moskovskogo universiteta 1954/2—12; 1955/1—9.
Učenyje zapiski 131, 132, 134, 135, 152, 158, 163, 164, 167, 168, 169, 170, 173, 174.
Čerepachov, M. S.: Vozniknovenie periodičeskoj pečati v Rossii.
Orlova, M. I.: Germanija v 1924—1929 godah.
Ivaševa, V. V.: Istorija zarubežnyh literatur XIX veka.
Slavjanskaja filologija. Sbornik statej.
Botaničeskij sad Moskovskogo universiteta.
Bel'javskaia, I. M.: A. I. Gercen i pol'skoe nacional'no-osvoboditel'noe dviženie 60-h godov XIX veka.
Spravočnik dlja postupajuščih v Moskovskij universitet v 1955 g.
Moskovskij universitet za 200 let. Kratkij istoričeskij očerk. 1755—1955.
Gordeev, D. I.: M. V. Lomonosov — osnovopoložnik geologičeskoj nauki.
Sredi prirody. Vyp. 47.
Kolmogorov, A. N. & Fomin, S. V.: Elementy teorii funkcij i funkcional'nogo analiza 1.
Voronkov, A. V. & Balašov, S.: Dvorec nauki.
Vasilenok, S. I. & Sidel'nikov, V. M.: Ustnoe poetičeskoe tvorčestvo russkogo naroda.
Ivaševa, V. V.: Tvorčestvo Dikensa.
Gogol' N. V.: Sbornik statej.
Kuznecov, P. S.: Istoričeskaja grammatika russkogo jazyka. Morfologija.
Vipper, Ju. B. & Samarin, R. M.: Kurs lekcij po istorii zarubežnyh literatur XVII veka.
Efimov, A. I.: Jazyk satiry Saltykova-Ščedrina.
Efimov, A. I.: Istorija russkogo literarnogo jazyka.
Galkina-Fedoruk, E. M.: Sovremennyy russkij jazyk.
Istorija rimskoj literatury.
Bazilevič, K. V.: Vnešnjaja politika russkogo centralizovanogo gosudarstva.
Iz istorii russkoj filosofii XVIII—XIX vekov. Sbornik statej.
Roginskij, Ja. Ja. & Levin, M. G.: Osnovy antropologii.
Martysevič, I. D. Pskovskaja sudnaja gramota.
Mat'jas, O. A.: Bor'ba V. I. Lenina za ideologičeskie osnovy marksistskoj partii.
Pospelov, N. G.: Učenie o častjah reči v russkoj grammatičeskoj tradicii.
Smirnickij, A. I.: Ob'ektivnost' suščestvovanija jazyka.
Smirnickij, A. I.: Sravnitel'no-istoričeskij metod i opredelenie jazykovogo rodstva.
Evtihiev, I. I.: Osnovy upravlenija narodnym hozjajstvom v SSSR.
Budagov, R. A.: Iz istorii jazykoznanija.
Patrikeev, P. N.: Lekcija. Pojavlenie sovremennogo promyšlennogo proletariata. Rasprostranenie marksizma v Rossii.
Kočergina, V. A.: Kratkij očerk istorii pis'ma.

Ahmanova, O. S.: Fonologija.

Zvegincev, V. A.: Vnutrennie zakony razvitija jazyka.

* **Vsesojuznaja gosudarstvennaja biblioteka inostranoj literatury**

Himija. Sistematičeskij ukazatel' statej v inostrannyh žurnalah 1952/1—10; 1953/1—12; 1954/1—8; 1955/1—6.

Fizika i mehanika. Sistematičeskij ukazatel' statej v inostrannyh žurnalah 1951/5—9; 1952/1—10; 1953/1—12; 1954/1—8; 1955/1—6.

Sel'skoe hozjajstvo. Sistematičeskij ukazatel' statej v inostrannyh žurnalah 1954/1—8; 1955/1—5.

Biofizika-biohimija-fiziologija-mikrobiologija. Sistematičeskij ukazatel' statej v inostrannyh žurnalah 1952/1—6; 1953/1—12; 1954/1—8; 1955/1—6.

Sistematičeskij ukazatel' statej v inostrannyh žurnalah. Geologija i geografija. Vyp. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12.

Sistematičeskij ukazatel' statej v inostrannyh žurnalah. Himičeskie nauki. Vyp. 1, 2, 3, 4.

Sistematičeskij ukazatel' statej v inostrannyh žurnalah. Fiziko-matematičeskie nauki. Vyp. 1, 2, 3, 4, 5.

Sistematičeskij ukazatel' statej v inostrannyh žurnalah. Biologičeskie nauki. Vyp. 2.

Sistematičeskij ukazatel' statej v inostrannyh žurnalah. Biologičeskie nauki. Vyp. A/3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13.

Sistematičeskij ukazatel' statej v inostrannyh žurnalah. Biologičeskie nauki. Vyp. B/3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11.

Sistematičeskij ukazatel' statej v inostrannyh žurnalah. Biologičeskie nauki. Vyp. V/3.

Svodnyj bjulleten' novyh inostrannyh knig. Serija A. 1949/II—VI; 1950/I—IV; 1951/I—IV; 1952/I—IV; 1953/I—IV; 1954/I—II.

Svodnyj katalog inostrannyh naučnyh žurnalov. Estestvennye nauki 1951.

München (Allemagne)

Bayerische Akademie der Wissenschaften

Sitzungsberichte der mathematisch-naturwissenschaftlichen Klasse der Bayerischen Akademie der Wissenschaften, Jg. 1954.

Sitzungsberichte der Bayerischen Akademie der Wissenschaften. Philosophisch-historische Klasse, Jg. 1954/5, 6; 1955/1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.

Jahrbuch der Bayerischen Akademie der Wissenschaften 1953, 1954, 1955.

Bayerische Biologische Versuchsanstalt

Biologische und chemische Probleme bei der Klärung von gewerblichen und industriellen Abwässern.

Heuschmann, O.: Einige Bemerkungen über Leistungsprüfungen in der Karpfenzucht.

Boch, J.: Die Anwendung proteolytischer Fermente bei Nematodenbefall der Pelztiere.

Boch, J.: Histologische Untersuchungen der Dünndarmschleimhaut nach Verabreichung von Vermizym zur Wurmbekämpfung.

Boch, J.: Untersuchungen über die Verbreitung von Magen-Darmstrongyliden bei Weiderindern.

Boch, J.: Die Verbreitung von Wurmparasiten bei Rindern auf Bergweiden.

Klincke, H.: Über die Einwirkung quarternärer Ammoniumverbindungen auf Wurmeier und -Larven.

Selmer, S.: Untersuchungen über die Giftigkeit von Dichlordiäthyläther auf Fische und Fischnährtiere.

Wirsching, H.: Vergleichende histologische Untersuchungen über Veränderung des Dünndarmes nach Applikation verschiedener Wurmmittel in der gebräuchlichen Dosierung.

Institut für Erforschung der Geschichte und Kultur der UdSSR

Vestnik Instituta po izučeniju istorii i kul'tury SSSR 1954/6; 1955/1—3.

Issledovanija i materialy. Ser. 1-ja 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22.

Issledovanija i materialy. Ser. 2-ja 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33.

Bulletin of the Institute for the Study of the History and Culture of the USSR I/8, 9; II/1—11.

Ukrains'kij zbirnik 1, 2.

Spiski novyh postuplenij Biblioteki Instituta 10, 13, 14, 15, 16, 19.

Pet let Instituta po izučeniju istorii i kul'tury SSSR (1950—1955).

Soobščeniya Biblioteki Instituta V, VII.

Belaruskij zbornik 1.

IV. konferencija Instituta po izučeniju istorii i kul'tury SSSR.

Doklady in diskussii, vyp. 2.

V. konferencija Instituta po izučeniju istorii i kul'tury SSSR.

Doklady i diskussii.

VI. konferencija Instituta po izučeniju istorii i kul'tury SSSR.

Doklady i diskussii.

Slavisches Seminar der Universität

Südost-Institut

Südost-Forschungen XIII, XIV.

Wissenschaftlicher Dienst Südosteuropa. Jg. III/11—12; Jg. IV/1—11.

Universitäts-Institut für Vor- und Frühgeschichte

Materialhefte zur Bayerischen Vorgeschichte, Heft 5. Text und Atlas.

Zoologische Sammlung des Bayerischen Staates

Veröffentlichungen der Zoologischen Staatssammlung München, Band 3/51—79.

Münster i. Westfalen (Allemagne)

Landesmuseum für Vor- und Frühgeschichte

Westfälisches Landesmuseum für Naturkunde

Abhandlungen aus dem Landesmuseum für Naturkunde zu Münster in Westfalen. Jg. 17/1—2, 3.

Natur und Heimat. Blätter für den Naturschutz und alle Gebiete der Naturkunde. Jg. 14/1—4 und Beiheft, Jg. 15/1—3 und Beiheft.

Nantes (France)

- * Société des Sciences Naturelles de l'Ouest de la France
Bulletin de la Société des Sciences Naturelles de l'Ouest de la France. Sixième série. Tome I, II.

Napoli (Italie)

Seminario di Slavistica

Società Nazionale di Scienze, Lettere ed Arti

Rendiconti dell'Accademia di Archeologia, Lettere e Belle Arti. Nuova serie. Vol. XXVIII.

Rendiconti dell'Accademia delle Scienze Fisiche e Matematiche. Serie IV. Vol. XX, XXI.

Annuario della Società Nazionale di Scienze, Lettere ed Arti in Napoli 1954, 1955.

Neuchâtel (Suisse)

Société Neuchâteloise des Sciences Naturelles

Bulletin de la Société Neuchâteloise des Sciences Naturelles. Tome XXXVIII, XXXIX, XL, XLI, XLII, XLIII, XLIV, XLV, XLVI, XLVII, XLVIII, XLIX, L, LI, LII, LIII, LXXVII, LXXXVIII.

Jaquet, M.: Tables des matières.

Nice (France)

Association des Naturalistes de Nice et des Alpes Maritimes

Riviera Scientifique. 41 Année.

Nijmegen (Pays-Bas)

- * Bibliotheek der R. K. Universiteit

Mertens, L. M.: De sociale geneeskunde in ontwikkeling.

Rogier, L.: De Katholieke Universiteit in 1954—1955.

Nitra — Hrad (République Tschécoslovaque)

- * Archeologický ústav SAV

Slovenská archeologia I, II.

Dekan, J.: Za Stalinské riešenie otázok etnogenезy.

Janšák, Š.: Robotník v službách vedy.

Novotný, B.: Najstaršie rol'nicke osady na Slovensku.

Slovenské dejiny II.

Acta eruditae societatis Slovacae. III. *Historica Slovaca* 1/2, 5.

Nürnberg (Allemagne)

Germanisches National Museum

Jahres-Bericht 97 (1951—1954).

Opava (République Tschécoslovaque)

Slezské Museum

Časopis Slezského Musea v Opavě. Series A — Historia naturalis III/2; IV/1—2.

Časopis Slezského Musea v Opavě. Series B — Historia III/2; IV/1.

* **Slezský studijní ústav**

Přírodovědecký sborník X/1—4; XI/2—4; XII/1—4; XIII/1—4; XIV/1—4; XV/1—4; XVI/1—2.

Teyrovský, V.: Vodní plošnice stojatých vod v obvodu Jeseníku-města.

Krkavec, F.: Nové botanické názvoslovi.

Jirkovský, R.: Minerální prameny ve Slezsku.

Zelinka, M.: K poznání zvířeny horských potoků Slezských Beskyd.

Sjezd moravskoslezských botaniků v Opavě.

O s l o (Norvège)

The Faculty of Mathematics and Sciences

Nordisk Matematisk Tidsskrift II/4; III/1—3.

Archiv for Matematik og Naturvidenskab. B. LII/3—4.

Universitetets Oldsaksamling

Årbok 1951—1953.

O x f o r d (Grande-Bretagne)

Ashmolean Museum

Report of the Visitors 1954.

Proceedings of the Prehistoric Society. New Series. Vol. XIX/2; XX/1.

Bodleian Library

The Cambridge History of the British Empire I, II.

Lacaille, A.: The Stone Age in Scotland.

Taylor Institution

P a d o v a (Italie)

Istituto di antropologia

Istituto di filologia slava

Istituto di geologia dell'Università

Bergounioux, F.: Révision de la faune de Chéloniens des terrains tertiaires de la Vénétie.

Paccagnella, B. & Malaroda, R. & Malesani, S.: Il problema dell'approvvigionamento idrico di Caprino Veronese.

Decima, F.: Studio micropaleontologico sulla serie miocenica del Trevigiano occidentale.

D'Ambrosi, C.: Osservazioni geo-idrologiche preliminari presso Trieste.

Bianchi, A. & Dal Piaz, G.: Centro di studio per la petrografia e la geologia.

Riedel, A.: Contributo alla conoscenza dei buoi domestici olocenici delle Torbiere del Garda.

Malaroda, R. & Schiavinato, G.: Nuovi filoni e masse di rocce basiche dell'Altipiano dei Sette Comuni.

Ferasin, F. & Decima, P.: Micropaleontologia dei terreni cretaceo-eocenici del Monte Ceva (Colli Euganei).

Riedel, A.: Resti di animali olocenici rinvenuti presso Oderzo (Treviso).

Memorie dell'Istituto Geologico della R. Università di Padova. Vol. XIV, XV, XVI, XVII.

P a m p l o n a (Espagne)

*** Diputación Foral de Navarra**

Excavaciones en Navarra I, III, IV.

Principe de Viana IX/30—33; X/34—37; XI/38—41; XII/42—45; XIII/46—49; XIV/50—53; XV/54—57; XVI/58—59.

*** Museo de Navarra**

P a r i s (France)

Académie des Inscriptions et Belles-Lettres

Comptes rendus des séances de l'année 1954.

Académie des Sciences

Comptes rendus hebdomadaires des séances de l'Académie des Sciences 239/24—25; 240/1—26; 241/1—23.

Bulletin bibliographique des publications périodiques reçues pendant l'année 1954.

Bibliothèque Centrale du Muséum National d'Histoire Naturelle

Bulletin du Muséum National d'Histoire Naturelle XXVI/5—6; XXVII/1—4.

Bibliothèque Nationale

Mémorial des Sciences Mathématiques. Fasc. CXXVI, CXXVIII, CXXIX, CXXX, CXXXI.

Mémorial des Sciences Physiques. Fasc. LIX.

Centre National de la Recherche Scientifique

Bulletin Analytique du C. N. R. S. Mathématiques pures et appliquées. Mécanique-Physique mathématique. Vol. XVI/1—12.

Bulletin Analytique. 1ère Partie. Vol. XVI/1—3, 5—12.

Colloques nationaux du Centre National de la Recherche Scientifique 4.

Institut d'Éthnologie

Institut d'Études Slaves

Revue des Études Slaves 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31.

Société Française de Minéralogie et de Cristallographie

Bulletin de la Société Française de Minéralogie et de Cristallographie. Vol. 77/10—12; 78/1—9.

Société Géologique de France

Compte rendu. Sommaire des Séances de la Société Géologique de France 1954/13—16; 1955/1—10, 17—18.

Société Préhistorique Française

Union Géodésique et Géophysique International

P a v i a (Italie)

Athenaeum

Athenaeum. Vol. 32/3—4; 33/1—2.

Istituto di Geologia dell'Università degli Studi

Atti dell'Istituto geologico della Università di Pavia V.

*** Società Pavese di Storia Patria**

Bollettino della Società Pavese di Storia Patria VII/1.

P i s a (Italie)

Società Toscana delle Scienze Naturali

Pontevedra (Espagne)

Museo de Pontevedra

Porto (Portugal)

Associação da Filosofia Natural

Faculdade de Ciências

Anais da Faculdade de Ciências do Porto XXXVII/2—3.

Poznań (Pologne)

* **Instytut Zachodni**

Przegląd zachodni X/I, No. 1—4; X/II, No. 5—8; X/III, No. 9—
—12; XI/I, No. 1—4; XI/II, No. 5—8.

Biblioteka tekstów historycznych 3.

Muzeum Archeologiczne

Biblioteka archeologiczna 7.

Fontes Archaeologici Posnanienses IV.

Z otchłani wieków XXI/4—6; XXII/1—6.

Polskie Towarzystwo Antropologiczne

Przegląd antropologiczny. Tom XXI.

Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk

Czasopismo prawno-historyczne VI/2; VII/1.

*Bulletin de la Société des amis des sciences et des lettres de
Poznań. Série C. Médecine. V. Livraison.*

Roczniki Historyczne XX za lata 1951—1952.

Lingua Posnaniensis V.

Badania z dziejów społecznych i gospodarczych 40.

Prace Komisji filologicznej XVI/2.

Prace Komisji filozoficznej VIII/1.

Prace Komisji biologicznej XV/3, 4, 5, 6; XVI/1, 2, 3, 4, 5.

Prace Komisji nauk rolniczych i leśnych II/6, 7, 8, 9.

Prace Komisji medycyny doświadczalnej XI/2, 3, 4; XII/1, 2,
3, 4, 5.

Prace Komisji nauk społecznych VI/2.

*Prace monograficzne nad przyrodą Wielkopolskiego parku
narodowego pod Poznaniem* II/9, 10, 11.

Roczniki dziejów społecznych i gospodarczych XV.

»*Slavia Antiqua*«

»*Studia Logica*«

P r a h a (République Tschécoslovaque)

Archeologický ústav Československé akademie věd

Anthropozoikum IV.

Památky archeologické XLV/1—2; XLVI/1.

Archeologické rozhledy VII/1—5.

Rozpravy Československé akademie věd. Roč. 65. Rada SV. 6.

Botanický ústav University Karlovy

* **Československá společnost zeměpisná**

Sborník Československé společnosti zeměpisné L/1—4;

LI/1—4; LII/2—4; LIII/1—4; LIV/3—4; LV/1—4; LVI/1—4;

LVII/1—4; LVIII/2, 4; LX/1—3.

* **Geofyzikální ústav Československé akademie věd**

Geofyzikální sborník 1954/12—19.

Wittinger, M.: Tabulky normálního tíhového zrychlení pro $\varphi = 47^{\circ}30'$ až $51^{\circ}20'$.

Historický ústav Československé akademie věd

Československý časopis historický III/1—3.

Kabinet pro kartografii Československé akademie věd

Kartografický přehled VIII/4.

* **Matematický ústav Československé akademie věd**

Čehoslovackij matematiceskij žurnal 4/3—4; 5/1—3.

Národní Museum

Sborník Národního musea v Praze B. Vol. X/4, 5, 6.

Časopis Národního musea. Oddíl věd společenských CXXIII/2.

Časopis Národního musea. Oddíl přírodovědný CXXIII/2.

* **Slovanská knihovna**

Knižné novinky IV/2, 4—8.

Knižní novinky 1955/3—14, 16—18, 20—23, 25—38.

Novinky tydne. Příloha týdeníku Knižní novinky 1955/1—2.

Slovenský národopis III/1—3.

Slovenská reč XX/1—4.

Byzantinoslavica XVI/1.

Archiv orientální XXIII/3.

Naše řeč XXXVIII/5—6.

Sborník Československé společnosti zeměpisné LX/2.

Slovenská literatúra II/1—3.

Slovenská archeologia I.

Listy filologické III/1.

Architektura ČSR XIV/5—6.

Umění 3/2.

Slovanský přehled XLI/7.

Český lid 42/4.

Literární noviny IV/28—38.

* **Slovanský ústav Československé akademie věd**

Josef Dobrovský 1753—1953. Sborník studií k dvoustému výročí narození.

Dostál, A.: Vývoj duálu v slovanských jazycích, zvláště v polštině.

Dostál, A.: Studie o vidovém systému v staroslověnině.

Studie a prameny 3.

Slavia. Časopis pro slovanskou filologii XXIII/4; XXIV/1.

* **Universitní knihovna**

Bibliografický katalog ČSR 1929/I, II, 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939, 1940, 1941, 1942, 1943, 1944, 1945, 1946.

Bibliografický katalog ČSR. A. Knihy české 1949, 1950, 1951, 1952, 1953, 1954, 1955.

Bibliografický katalog ČSR. B. Knihy slovenské 1949, 1950, 1951, 1952, 1953, 1954, 1955/1—8.

- Bibliografický katalog ČSR. C. České hudebniny. 1949, 1950, 1951, 1952, 1953, 1954, 1955/1—2.*
- Jedlička, J.: Užití mezinárodního desetinného třídění (Dt) v bibliografickém katalogu.
- Stalinská bibliografie.
- Bibliografický katalog. Články v českých časopisech I/1—12; II/1—12; III/1—9.*
- Novinky 1950, 1951, 1952, 1953, 1954, 1955/1—6.
- Malék R.: Člověk přetváří přírodu.
- Kunc, J.: Lenin v české literatuře.
- Kunc, J.: Karel Marx v české literatuře.
- Kunc, J.: Maksim Gorkij v české literatuře.
- Kunc, J.: Soupis díla Aloise Jiráska a literatury o něm.
- Kunc, J.: Nikolaj Vasiljevič Gogol.
- Kunc, J.: Bedřich Engels v české literatuře.
- Kunc, J.: Za příkladem Sovětského Svazu.
- Noviny a časopisy v českých krajích 1952, 1953, 1954/1955.
- Mikula, K.: Přírodní vědy pro každého.
- Na pomoc zdravotnickému sebevzdělání.
- Kuncová, J.: Soupis knižních vydání »Babičky« Boženy Němcové a literatury o ní v letech 1855—1955.
- Bleha, J. & Kunc, J.: Bulharsko. Bibliografický ukazatel literatury (1945—1955).
- Bleha, J. & Kunc, J.: Polsko.

Ústav technické fyziky Československé akademie věd

Czechoslovak Journal of Physics IV/4; V/1—4.

Ústřední ústav geologický

Vašíček, M.: Změny vzájemného poměru levotočivých a pravočivých jedinců foraminifery *Globorotalia scitula* (Brady) a jejich využití ve stratigrafii.

Vašíček, M.: Frakcionovaná sedimentace a sedimentární ložiska.

Vašíček, M.: Podmínky vzniku teglu, šlíru a flyše a problém jejich stratigrafie.

Pokorný, V.: K taxonomii paleozoických skořepatců (*Ostracoda*).

Němejc, F.: K otázce svrchnokřídového prvku v květeně jihočeského terciéru.

Steinöcher, Vl.: Postavení některých hlubinných a žilných vyvřelin středoečeského plutonu v kvantitativním mineralogickém a chemickém systému P. Niggliho. Část II.

Pouba, Zd.: Několik nových nálezů rud v mesozoických seriích u Šumíace a Švermova v Horehroní.

Koutek, J. & Zák, L.: Epigenetické antimonové rudy na magnetitovém ložisku skarnovém ve Vlastějovicích v Posázaví.

Fiala, Fr.: Amfibolický augitit z Krupky.

Bernard, J. & Zelená, M.: Berthierit z Grunty u Kutné Hory a Poproče.

Mineralogicko-geologická bibliografie ČSR za rok 1953. Anthropozoikum IV.

Základní knihovna Československé akademie věd

Časopis pro pěstování matematiky 79/4; 80/1—3.

Československý časopis pro fyziku 4/4—6; 5/1—5.

- Nový Orient* IX/8—10; X/ 1—3, 5—8.
Časopis Československých ústavů astronomických 4/5—6;
 5/1, 3—5.
Bjulleten' Vsemirnoj federacii naučnych rabotnikov 1953—
 1954/10; 1955/1—2, 4.
Československá fyziologie III/4; IV/1—4.
Český lid 41/5—6; 42/1—4.
Sborník historický II, III.
Slovo a slovesnost XV/4; XVI/1—3.
Věstník 63/9—10; 64/1—8.
Časopis pro moderní filologii 36/4; 37/1—4.
Filosofický časopis 2/4; 3/1—3.
Památky archeologické XLV/1—2; XLVI/1.
Matematicko-přírodovědecké rozhledy 33/6; 34/1—5.
Naše řeč 37/9—10; 38/1—8.
Archeologické rozhledy VI/5—6; VII/1—5.
Československá biologie 3/5—6; 4/3—9.
Politická ekonomie 2/5—6; 3/1—5.
Kartografický přehled 8/4; 9/1—2.
Česká mykologie 8/4; 9/1—3.
Československá morfologie 2/4; 3/1—3.
Preslia 26/4; 27/1—3.
Československá ethnografie 2/4; 3/1—3.
Chemické listy 48/9—12; 49/1—10.
Česká literatura 2/3—4; 3/1—3.
Archiv orientální 1/1—3; 2/1—3; 3/2; 4/1; 5/1—3; 6/1—3; 7/1—3;
 8/1—3; 9/1—3; 10/1—3; 11/1—3; 12/1—4; 13/1—4; 14/1—4;
 15/1—4; 16/1—4; 17/1—2; 18/1—4; 19/1—4; 20/1—4; 21/1—4;
 22/4; 23/1—3.
Živa II/5—6; III/1—5.
Vesmír 33/8—10; 34/1—2, 4—8.
Umění 2/3—4; 3/1—3.
Lidé a země 3/8—10; 4/1—8.
Slavia XXIII/2—4; XXIV/1—3.
Zoologické a entomologické listy III/3—4; IV/1—3.
Věstník Ústředního ústavu geologického XXIX/5-6; XXX/1-5.
Sborník Československé společnosti zeměpisné 1954/3—4,
 1955/1—3.
Československý časopis historický II/3—4; III/1—3.
Věstník Československé společnosti zoologické XVIII/4;
 XIX/1—3.
Listy filologické II/2; III/1.
Byzantinoslavica XV/2; XVI/1.
Rozpravy Československé akademie věd. Rada TV. Roč. 64/1,
 2, 3; 65/1, 2, 3, 4, 5, 6; 66/1.
Sborník Československých hmičeských rabot 20/1.
Vědecká kniha 1955/III—VIII.
Mašín, J.: Románská nástěnná malba v Čechách a na
 Moravě.
Profous, A.: Místní jména v Čechách, jejich vznik, původní
 význam a změny.
Zdeněk Nejedlý.

Rennes (France)

* **OGAM — Tradition Celtique**

OGAM — Tradition Celtique IV/18—24; V/25—30; VI/31—36;
VII/37—38.

Société scientifique de Bretagne

Bulletin de la Société scientifique de Bretagne XXIX. Fasc.
hors série.

Reykjavík (Islande)

Societas Scientiarum Islandica

Eruption of Hekla 1947—1948. II, 3.
Visindafélag Íslendinga XXX.

Riga (SSSR)

* **Latvijas PSR Zinātņu Akadēmija**

Latvijas PSR Zinātņu Akadēmijas vēstis 1955/1—9.
Voprosy dinamiki i dinamičeskoj pročnosti. Sbornik sta-
tej I, II.
Voprosy energetiki I, II, III.
Trudy Instituta mikrobiologii I, II.
Trudy Instituta eksperimental'noj mediciny III, IV, V, VI.
Augsne un raža III, IV.
Perelety ptic v Evropejskoj časti SSSR.
Stabila lopbarības baze-produktīvās lopkopības pamats. Li-
teraturas rādītājs.
Cinovskij, Ja.: Nasekomye Latvijskoj SSR.

Roma (Italie)

Accademia Nazionale dei Lincei

Atti della Accademia Nazionale dei Lincei VIII/1—12.

* **Circolo Speleologico Romano**

Notiziario 1954/7.
Circolo speleologico romano — 50° anniversario 1904—1954.

Consiglio Nazionale delle Ricerche

La Ricerca scientifica 24/12; 25/1—11.

Istituto di Archeologia dell'Università

Archeologia classica VI/2.

Istituto di Filologia Slava

Ricerche slavistiche III.

Istituto Nazionale d'Archeologia e Storia dell'Arte

Rivista dell'Istituto nazionale d'archeologia e storia dell'arte.
Nuova serie II, III.

Servizio Geologico d'Italia

Bollettino del Servizio geologico d'Italia LXXV/2; LXXVI/1.
Bollettino della Società geologica italiana LXX/II, III.

* **Società Geografica Italiana**

Bollettino della Società geografica italiana VIII/1—10.

Sabadell (Espagne)

Museo de la Ciudad de Sabadell.

Salamanca (Espagne)

* Seminario de arqueología

Zephyrus I, II, III, IV, V, VI.

Cortes y Vazquez, L.: La alfarería popular salmantina.

Maluquer de Motes, J.: La industria lítica de Olazagutía.

Maluquer de Motes, J.: El yacimiento Hallstático de Cortes de Navarra. Estudio crítico I.

Maluquer de Motes, J.: Pueblos ibéricos.

Maluquer de Motes, J.: Pueblos celtas.

Santander (Espagne)

Museo Prehistorico

Schaffhausen (Suisse)

Naturforschende Gesellschaft

Schaffhauser Volksbotanik II/I.

Noll, H.: Mitbürger aus der Vogelwelt.

Schleswig (Allemagne)

Schleswig-Holsteinisches Landesmuseum für Vor- und Frühgeschichte

Schwantes, G.: Vorgeschichte I/1—7.

Schwäbisch Hall (Allemagne)

* Historischer Verein für Württembergisch Franken

Württembergisch Franken. Neue Folge 26/27. Jahrbuch des Historischen Vereins für Württembergisch Franken 1951/52.

Seckau bei Knittelfeld (Autriche)

Abtei

Sevilla (Espagne)

Museo Arqueológico Provincial

Siena (Italie)

Accademia Musicale Chigiana

Bullettino dell'Accademia Musicale Chigiana VII/3—4; VIII/1—3.

Sion (Suisse)

* Redaktion der Schweizerischen Spelaeologischen Revue »Stalactite«

Sofija (Bulgarie)

Bulgarska Akademija na naukite

Comptes Rendus de l'Académie Bulgare des Sciences. Sciences Mathématiques et Naturelles. Tome 6/2—3; 7/1.

Stockholm (Suède)

Kungl. Vetenskaps Akademiens Bibliotek

Arkiv för Fysik. Band 8/4—6; 9/1—5.

Handlingar. Fjärde Serien. Band 5/3, 4, 5.

Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien

Historiskt arkiv 3, 4.

Antikvariskt arkiv 3.

Handlingar 85/II, 88, 89, 90. Register. Del 21—90.

Ryska Institutet

Bibliografiska meddelanden från Ryska Institutet vid Stockholms högskola 1955/1,2.

Carlgrén, W.: Iswolsky und Aehrenthal vor der bosnischen Annexionskrise.

Strasbourg (France)

*** Laboratoire de l'Institut de Géographie de l'Université**

Tricart, J.: Périglaciaire et fluvioglaciaire.

Tricart, J.: La géomorphologie et les hommes.

Tricart, J.: Roquebrune-Cap-Martin. (Alpes-Maritimes).

Charbonnages de France. Résultats et perspectives. Décembre 1952.

InterFac. Revue d'information et de liaison des étudiants d'histoire et de géographie de France.

Deux régions de tectonique plio-quaternaire dans le midi méditerranéen français Bas-Rhône et littoral niçois.

Giot, P. & Guilcher, A.: Les formations littorales anciennes du Ri près de Douarnenez (Finistère).

Travaux du Laboratoire de géographie de l'Université de Strasbourg. Série B: Géographie industrielle 1.

Michel, P.: Pfaffenhoffen. L'évolution des rapports fonctionnels entre un petit centre urbain et la campagne voisine.

Société pour Conservation des Monuments Historiques d'Alsace

Stuttgart (Allemagne)

*** Institut für Auslandsbeziehungen**

Mitteilungen 5/1—12.

Verein für Vaterländische Naturkunde in Württemberg

Jahreshefte des Vereins für Vaterländische Naturkunde in Württemberg 109/2; 110.

Württembergisches Landesmuseum

Fundberichte aus Schwaben. Neue Folge XIII.

Alte Musikinstrumente.

Festspiele im Schwetzingen Schloss. 8. Mai bis 6. Juni 1954.

Swider (Pologne)

Obserwatorium geofizyczne

Tarascon -sur- Ariège (France)

*** Société Préhistorique de l'Ariège**

Bulletin de la Société préhistorique de l'Ariège VII, VIII.

Tarragona (Espagne)

Real Sociedad Arqueológica Tarraconense

Boletín arqueológico LIII—LIV/41—48; LV/49—50.

Tilff (Belgique)

Institut Archéologique Liégeois

Toruń (Pologne)

Towarzystwo Naukowe

Prace wydziału filologiczno-filozoficznego IV/2, 3.

Roczniki Towarzystwa Naukowego w Toruniu 57/1, 2; 58/1.

Studia Societatis Scientiarum Toruniensis. Sectio C: Geographia et Geologia I/1—6; II/1.

Sprawozdania Towarzystwa Naukowego w Toruniu 5/1—4.

Trier (Allemagne)

Rheinisches Landesmuseum

Trieste (Italie)

Istituto di Geografia dell'Università

Museo Civico di Storia Naturale

Atti del Museo Civico di Storia Naturale di Trieste XIX/5; XX/1.

Società Adriatica di Scienze Naturali

Bollettino della Società adriatica di scienze naturali in Trieste XLVII.

Università degli studi di Trieste

Istituto di filologia slava 1.

Istituto di filologia moderna 1, 2.

Istituto di storia dell'arte antica e moderna 1, 2, 3, 4.

Istituto di chimica 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.

Istituto di economia 1.

Istituto di matematica 1.

Istituto di matematica finanziaria 1, 2, 3.

Istituto di mineralogia 1, 2, 3.

Istituto di merceologia 1, 2.

Istituto di statistica 1.

Istituto di topografia 2.

Barozzi, F.: Copie e correnti nell'avviamento in asincrono dei motori sincroni.

Barozzi, F.: Sul calcolo delle variazioni di tensione che si producono in una rete trifase in conseguenza dell'applicazione di un carico monofase.

Frediani, M.: Delle oscillazioni nel sistema di inseguimento delle girobussole »Sperry«.

Marazzato, P. O.: Il »Sigillum Sacramentale« e la giurisdizione penale.

Origone, A.: De incidencia condicionis de futuro licitae in efficientiam contractus matrimonialis.

Marussi, A.: Un'analogia fra le leggi della propagazione della luce in mezzi rifrangenti continui isotropi, e le rappresentazioni conformi.

Devescovi, G.: Il »Doctor Faustus« di Thomas Mann.

Tremoli, P.: Influssi retorici e ispirazione poetica negli »Amores« di Ovidio.

Tremoli, P.: De Lucani Codice Ravennati.
Bonetti, E.: Su alcuni tipi di tetti nell'Italia nord-orientale.
Roletto, G.: Problemi dell'economia Triestina. Traffici e trasporti.
Pubblicazioni dell'Istituto di geografia dell'Università di Trieste 13, 14.

Tromsø (Norvège)

Tromsø Museum

Acta Borealia 4, 5, 6.

Trondheim (Norvège)

Det Kgl. Norske Videnskabers Selskab

Tübingen (Allemagne)

* **Institut für Vor- und Frühgeschichte der Universität**

ATEMPTO. Nachrichten für die Freunde der Tübinger Universität 1953/1.

Vonderau, J.: Die Ausgrabungen am Domplatz zu Fulda im Jahre 1941.

Kimmig, W.: Urgeschichtsforschung im Spiegel des Singener Gräberfeldes.

Kimmig, W.: Ein Hortfund der frühen Hügelgräberbronzezeit von Ackenbach Kr. Überlingen.

Kimmig, W.: Neue Michelsbergfunde am Oberrhein.

Festschrift für Peter Goessler.

Mestorf, J.: Vorgeschichtliche Alterthümer aus Schleswig-Holstein.

Oberrheinischer Geologischer Verein

Udine (Italie)

Società Alpina Friulana

In Alto XLIX.

Società Filologica Friulana »G. I. Ascoli«

Sot la nape VI/6; VII/1—5.

Ce fastu? XXX/1—6.

Il Strolc Furlan pal 1955, 1956.

Uppsala (Suède)

Universitetsbiblioteket

Publications de l'Institut Slave d'Upsal VIII, X, XI.

Skrifter utgivna av Svenska Institutet i Rom XIX/1.

Arthur, I.: La vida del glorios Sant Frances.

Brunius-Nilsson, E.: Daimonie.

Uppsala Universitets Årsskrift 1955/8.

Bohm, L.: La vie de sainte Geneviève de Paris.

Rankka, E.: Deux miracles de la Sainte Vierge par Gautier de Coinci.

Vaduz (Liechtenstein)

Historischer Verein für das Fürstentum Liechtenstein

Jahrbuch des Historischen Vereins für das Fürstentum Liechtenstein. 54. Band.

Valencia (Espagne)

- * Servicio de investigacion prehistorica
Archivo de prehistoria Levantina IV, V.

Valletta (Malta)

The Royal University of Malta

Varese (Italie)

- * Musei Civici
Sibrium I.

Venezia (Italie)

Istituto Veneto di Scienze, Lettere ed Arti
Atti, Tomo CXII — 1954.

Museo Civico di Storia Naturale

Verona (Italie)

- * Museo Civico di Storia Naturale
Memorie del Museo civico di storia naturale di Verona I, II, III, IV.

Warszawa (Pologne)

Instytut Geografii P. A. N.

Przegląd geograficzny 26/3—4.
Atlas Polski 2, 3.
Geografia w szkole VII/4—6; VIII/1.
Prace geograficzne 1954/1, 2, 3.

Państwowe Muzeum Archeologiczne

Kowalski, K.: *Jaskinie Polski* III.
Wiadomości Archeologiczne XX/4; XXII/1—2.

Polskie Towarzystwo Archeologiczne

Szczecin i Wolin we wczesnym średniowieczu.
Archeologia V.
Zapiski archeologiczne 6, 7.
Biblioteka archeologiczna 5.

Towarzystwo Naukowe Warszawskie

Nauka Polska II/4; III/1—3.
Bulletin de l'Académie Polonaise des Sciences. Classe deuxième. Vol. II/3—4; III/1—7.
Bulletin de l'Académie Polonaise des Sciences. Classe troisième. Vol. II/8—10; III/1—9.
Bulletin de l'Académie Polonaise des Sciences. Classe quatrième. Vol. II/3—4; III/1—3.
Bjulleten' Polskoj akademii nauk. Otdelenie vtoroe. Tom II/2—4; III/1—7.
Bjulleten' Polskoj akademii nauk. Otdelenie tret'e. Tom II/7—10; III/1—6.
Bjulleten' Polskoj akademii nauk. Otdelenie četvertoe. Tom II/3—4; III/1—2.

Sprawozdania z czynności i prac II/3—4; III/1—3.
 Zagadnienia prawne konstytucji polskiej Rzeczypospolitej ludowej I, II, III.
 Materiały z konferencji fizyków w Spale.
 Rospond, S.: Słownik nazw geograficznych Polski Zachodniej i Północnej I, II.
 Bibliografia historii polskiej za rok 1949.
 Teki archiwalne 3.
 Konferencja Śląska Instytutu historii Polskiej akademii nauk I, II.
 Studia wczesnośredniowieczne. Studia, materiały, sprawozdania III.
 Quarterly Review of Publications 1955/1—2.
 Studia i materiały z dziejów nauki polskiej 2.
 Sierpiński, W.: Trójkąty pitagorejskie.
 Światowit XXI.
 Studia logica II.
 Rewolucja 1905—1907 roku na ziemiach polskich.
 Kot, J.: Szkoła klasyków.
 Archeologia V. Rocznik Polskiego Towarzystwa Archeologicznego.
 Materiały do dziejów postępowej publicystyki I, IV.
 Zagadnienia chemicznej przeróbki węgla III.
 Orzeskowa, E.: Listy zebrane II.
 Książka w dawnej kulturze polskiej VI.
 Sobótka IX/2.
 Materiały do dziejów Sejmu Czteroletniego I.
 Taubenschlag, R.: The Law of Greco-Roman Egypt in the Light of the Papyri.
 Schaff, A.: Obiektywny charakter praw historii.
 Przegląd nauk historycznych i społecznych V.
 Polski związek entomologiczny. Ser. kluczy. Nr. 4, 5, 6, 7.
 Bibliografia filozofii polskiej 1750—1830.
 Zakład ochrony przyrody 7.
 Zasady wydawania tekstów staropolskich.
 Podolecki, J.: Wybór pism z lat 1846—1851.
 Markiewicz, H.: »Przedwiośnie« Stefana Żeromskiego.
 Trembecki, S.: Pisma wszystkie.
 Janion, M.: Lucjan Siemieński, poeta romantyczny.
 Jastrun, M.: Adam Mickiewicz.
 Lopalewski, T.: Namiestnik narodu.
 Zólkiewski, S. & Stradecki, J.: Rozwój badań literatury polskiej w latach 1944—1954.
 Kubacki, W.: Zeglarz i pielgrzym.
 Lingua Posnaniensis V.
 Budzyk, K. & Budzykowa, H. & Lewański, J.: Literatura mieszczańska w Polsce od końca XVI do końca XVII wieku.
 Krasicki, I.: Pisma wybrane I, II, III, IV.
 Berwiński, R.: Księga życia i śmierci.
 Klemensiewicz, Z. & Lehr-Splawiński, T. & Urbańczyk, S.: Gramatyka historyczna języka polskiego.
 Budzyk, K.: Bibliografia literatury polskiej okresu Odrodzenia.
 Kuraszkiwicz, W.: Zarys dialektologii wschodnio-słowiańskiej z wyborem tekstów gwarowych.

- Budzyk, K.: Szkice i materiały do dziejów literatury staropolskiej.
- Mickiewicz, A.: Pan Tadeusz.
- Mayenowa, M.: Walka o język w życiu i literaturze staropolskiej.
- Poradnik językowy 1955/1—4.
- Błoński, J.: *Gatczyński* 1945—1953.
- Biblioteka pisarzy polskich. Seria B. Nr. 1, 4, 6.
- Studia z filologii polskiej i słowiańskiej 1.
- Markiewicz, H.: Krytyka literacka w walce o realizm socjalistyczny 1944—1954.
- Pigoń, S.: Spuścizna literacka Aleksandra Fredry.
- Zaworska, H.: O twórczości Igora Newerlego.
- Zeszyty problemowe nauki polskiej II.
- Woroszyński, W.: O Tadeuszu Borowskim, jego życiu i twórczości.
- Kieniewicz, S.: Legion Michiewicza 1848—1849.
- Siemieński, L.: Ogrody i poeci.
- Prace językoznawcze 2, 3.
- Lódzkie Towarzystwo Naukowe. Wydział I/15, 16.
- Pamiętnik literacki XLVI/1, 2, 3.
- Matuszewski, R.: O poezji Władysława Broniewskiego.
- Strumph-Wojtkiewicz, S.: Droga Mickiewicza.
- Studia staropolskie I.
- Studia historycznoliterackie XIV, XVI, XXI, XXVI.
- Warszawa wieku oświecenia.
- Polska bibliografia literacka za rok 1948.
- Pasek, J.: Pamiętniki.
- Wallis, M.: Canaletto, the Painter of Warsaw.
- Słownik staropolski I/1, 2, 3, 4, 5, 6.
- Sławski, F.: Słownik etymologiczny języka polskiego 1, 2.
- Prace Komisji językowej 30, 34, 35, 36.
- Rocznik slawistyczny XVI/1—2.
- Prace onomastyczne 1.
- Urbańczyk, S.: Zarys dialektologii polskiej.
- Język polski XXXIV/4.
- Prace językoznawcze 3.

Zakład Parazytologii Polskiej Akademii Nauk

Acta Parasitologica Polonica II/7—20.

Weimar (Allemanje)

* **Museum für Ur- und Frühgeschichte Thüringens**

Alt-Thüringen. Jahresschrift des Museums für Ur- und Frühgeschichte Thüringens. 1. Band + Beiheft.

Funde der Vorzeit. Ihre Bergung, Konservierung und Ausstellung.

Wels (Atriche)

* **Musealverein Wels**

Jahrbuch des städtischen Museums zu Wels 1936, 1937, 1954, 1955.

Wiesinger, F.: Die Stadtrichter, die Bürgermeister und die Stadtschreiber zu Wels.

Wien (Auriche)

Amt der niederösterreichischen Landesregierung

Anthropologische Gesellschaft

Mitteilungen der Anthropologischen Gesellschaft in Wien.
Band LXXXIII/2—3.

Anthropologisches und Urgeschichtliches Institut der Universität

Archaeologia Austriaca 15, 16, 17.

Bundesdenkmalamt

Österreichische Zeitschrift für Kunst und Denkmalpflege
VIII/3—6; IX/1, 3.

Geografische Gesellschaft

Mitteilungen der Geografischen Gesellschaft Wien 96/5—8;
97/2.

Geologische Bundesanstalt

Verhandlungen der Geologischen Bundesanstalt 1954/4;
1955/1—3.

Jahrbuch der Geologischen Bundesanstalt 1954—XCVII/2.

Geologische Gesellschaft

Historisches Museum der Stadt Wien

Veröffentlichungen des Historischen Museums der Stadt Wien 2.

* Kunsthistorisches Institut der Universität Wien

Münz, L.: Österreichische Landschaftsmalerei des 19. Jahrhunderts.

Münz, L.: Österreichische Landschaftsmalerei von Schindler bis Klimt.

Frey, D.: Gotik und Renaissance als Grundlagen der modernen Weltanschauung.

Naturhistorisches Museum

Niederösterreichische Landesbibliothek

Unsere Heimat. Monatsblatt des Vereines für Landeskunde von Niederösterreich und Wien. Jhg. 26/1—12.

Österreichische Akademie der Wissenschaften

Fontes rerum Austriacarum 71. Band.

Anzeiger 91—1954/1—15 (Mathematisch-naturwissenschaftliche Klasse).

Anzeiger 91—1954/1—25 (Philosophisch-historische Klasse).
Sitzungsberichte. Abt. I. Biologie, Mineralogie, Erdkunde und verwandte Wissenschaften 163/1—10; 164/1—3.

Sitzungsberichte. Abt. II a. Mathematik, Astronomie, Physik, Meteorologie und Technik 163/1—7.

Sitzungsberichte. Philosophisch-historische Klasse 229/1—5.

Almanach für das Jahr 1954, 104. Jhg.

Denkschriften der Österreichischen Akademie der Wissenschaften 109/1—6.

Archiv für österreichische Geschichte 121/1.

Österreichische Nationalbibliothek

Biblos Jhg. IV/1—4.

Biblos-Schriften Band 8.

Mitteilungen der Vereinigung österreichischer Bibliothekare
7/3—4; 8/1—2.

Maier, A.: Kirchengeschichte von Kärnten I, II.

Adamovich, L.: Handbuch des österreichischen Verwaltungs-
rechts I.

Schriftenreihe 6.

Forum I/1—12.

Pattermann, W.: Wie sag ich's Deutsch?

Griesinger, A.: Bibliographische Notizen über Joseph Haydn.

Österreichisches Archäologisches Institut

Wotschitzky, A.: Veldinena. Vorläufiger Bericht über die
Ausgrabungen 1953.

Diez, E.: Ein bakchisches Triptychon

Detschew, D.: Ein neuer Brief des Kaisers Antonius Pius.

Haberlandt, A.: Ergologisches und Mythologisches zur
Schatzkette von Szilágy-Schomlau.

Schober, A.: Die Römerzeit in Österreich und in den angren-
zenden Gebieten von Slowenien.

Miltner, F.: Die Grabungen auf dem Kirchbichl von Lavant
(Osttirol).

Milenković, R. M.: Zum Problem der »basilica discoperta«.

Vetters, H.: Römische Hügelgräber im Erlaufthal.

Saria, B.: Eine antike Bachregulierung in Cetium (St. Pölten).

Sunkowsky, R.: Zur Entwicklung der röhrenförmigen Balsa-
mare.

Diez, E.: Norisches Mädchen in besonderer Tracht.

Braun, E.: Zu einem Zusammenhang zwieschen dem III. und
dem VII. Buch der Politjka des Aristoteles.

Hanslik, R.: Prosopographische Bemerkungen.

Österreichisches Museum für angewandte Kunst

Japanische Holzschnitte.

Peintres naïfs.

Seminar für slavische Philologie

Wiener slavistisches Jahrbuch. Ergänzungsband 2, Band 4.

Rečnik na suvremennija bulgarski knjižoven ezik I.

Slovanský přehled XLI/2—3.

Biblioteka Studium Słowiańskiego Uniwersytetu Jagielloń-
skiego. Seria C. Nr. 7.

Klemensiewicz, Z. & Żlabowa, J.: Nasz język. Klasa VII.

Studia z historii sztuki polskiej I.

Biblioteka narodowa. Seria I. Nr. 146.

Wieczorkiewicz, B. & Froelichowa, M. & Szlifersztejnowa, S.:
Gramatyka polska. Klasa VIII.

Prozorov, E. D.: Glavnyj Turkmenskij kanal.

Sever'janov, S.: Sinajskaja psal'tyr'.

Stat'i i materialy po bolgarskoj dialektologii SSSR.

Glasnik Zemaljskog muzeja u Bosni i Hercegovini XVIII.

Zbornik za istoriju, jezik i književnost srpskog naroda. Drugo
odeljenje. Knjiga IX.

Studii do ukrains'koj gramatiki II.
Soerensen, A.: Entstehung der kurzzeitigen serbo-kroatischen
Liederdichtung im Künstenland.
Butler, N.: Points de vue.
Årbok 1937 av det Norske Videnskaps-Akademi i Oslo.
Avhandlingar utgitt av det Norske Videnskaps-Akademi i
Oslo 1937. II. Historisk-filosofisk Klasse.
Skrifter utgitt av det Norske Videnskaps-Akademi i Oslo
1937. II. Historisk-filosofisk Klasse.
Učenyje zapiski. Vyp. 150. Russkij jazyk.
Rus'ka istorična biblioteka VIII, XXIII, XXIV.

Speläologisches Institut

Mitteilungen der Höhlenkommission 1953/1—2.

Zoologisch-Botanische Gesellschaft

Verhandlungen der Zoologisch-Botanischen Gesellschaft in
Wien. 94. Band.

Abhandlungen der Zoologisch-Botanischen Gesellschaft in
Wien. XVIII.

Wiesbaden (Allemagne)

Hessisches Landesamt für Bodenforschung

Abhandlungen des Hessischen Landesamtes für Bodenfor-
schung 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13.

Notizblatt des Hessischen Landesamtes für Bodenforschung
zu Wiesbaden, VI. Folge, Heft 6.

Hessisches Lagerstättenarchiv 3.

Wrocław (Pologne)

Polski Związek Entomologiczny

Polskie pismo entomologiczne XXIII/2—14.

Polskie Towarzystwo Antropologiczne

Materiały i prace antropologiczne 3, 4, 8, 9.

Dawna kultura 1954/4; 1955/1—3.

Polskie Towarzystwo Ludoznawcze

Atlas polskich strojów ludowych I/1; III/2; IV/3.

Lud. Organ Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego Tom
XLI/1—2

Polskie Towarzystwo Zoologiczne

Zoologica Poloniae 6/1—2.

Wrocławskie Towarzystwo Miłośników Historii

Sobótka IX/1—2; X/1—3.

Sobótka. Seria B. Zeszyt 3.

*** Wrocławskie Towarzystwo Naukowe**

Sprawozdania Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego 5/2; 6.

Prace Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego. Seria A.
Nr. 41, 49, 51, 52, 53, 54.

Prace Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego. Seria B.
Nr. 17, 23, 27, 34, 35, 39, 41, 48, 50, 52, 53, 54, 55, 57, 61, 62, 63,
65, 66, 67, 68, 69, 71, 74.

Comptes rendus de la Société des Sciences et des Lettres
de Wrocław 4.

Zürich (Suisse)

Geobotanisches Forschungsinstitut Rübel

Bericht über das Geobotanische Forschungsinstitut Rübel in Zürich für das Jahr 1954.

Lüdi, W.: Eine wärmezeitliche Senkung der Waldgrenze am Oberalppass.

Lüdi, W.: Beitrag zur Kenntnis der Vegetationsverhältnisse im schweizerischen Alpenvorland während der Bronzezeit.

Lüdi, W.: Die Neubildung des Waldes im Lavinar der Alp la Schera im schweizerischen Nationalpark.

Lüdi, W.: Die Vegetationsentwicklung seit dem Rückzug der Gletscher in den mittleren Alpen und ihrem nördlichen Vorland.

Lüdi, W.: Pflanzlicher Naturschutz in der Schweiz.

Naturforschende Gesellschaft

Vierteljahrsschrift der Naturforschenden Gesellschaft in Zürich 99/1—4, Beiheft 1—4.

Neujahrsblatt 1955/157.

Schweizerisches Landesmuseum

AMERIKA — AMÉRIQUE

Alabama (États-Unis)

Alabama Museum of Natural History

Albuquerque (États-Unis)

The University of the New Mexico

Atlanta (États-Unis)

* *Phylon*, Atlanta University

Phylon. The Atlanta University Review XVI/3.

Baltimore (États-Unis)

The Library, The Johns Hopkins University

Berkeley (États-Unis)

University of California

Publications in History 47, 48, 49, 51.

Publications in Zoology 52/5; 54/1, 2, 4.

Publications in Linguistics 10, 11.

Publications in Music 5.

Publications in Botany 27/4, 5.

Publications in Classical Philology 15/1.

Publications in Modern Philology 38/2, 41, 42/1, 44.

Publications in Geological Sciences 29/9, 30/2, 3.

Publications in Classical Archaeology 3/2.

Publications in American Archeology and Ethnology 44/3, 46/1.

Folklore Studies 3, 4.

English Studies 8, 9, 10, 11.

Anthropological Records 14/3.

Bogotá (Colombie)

Academia Colombiana de Ciencias Exactas, Físico-Químicas y Naturales

Boletín de la Sociedad Geográfica de Colombia XII/2—4, XIII/1—2.

Instituto Colombiano de Antropología

Revista Colombiana de Antropología III, IV.

Buenos Aires (Argentina)

Academia Argentina de Letras

Acuerdos Acerca del Idioma II.

Boletín de la Academia Argentina de Letras XVII/66.

Instituto de Antropología

Runa. Archivo para las ciencias del hombre VI/1—2.

Sociedad Científica Argentina

Anales de la Sociedad Científica Argentina 157/4—6; 158/1—6; 159/1—6.

Cambridge (États-Unis)

* **Museum of Comparative Zoology**

Breviora 1954/32.

Peabody Museum of Archaeology and Ethnology

Old World Bibliography 8.

Papers of the Peabody Museum of American Archaeology and Ethnology 34; 41/3; 42/1, 2, 3; 43/1; 49/2.

Report of the Peabody Museum of Archaeology and Ethnology, Harvard University 1952—1953.

Caracas (Venezuela)

Academia Nacional de la Historia

Boletín de la Academia Nacional de la Historia XXXVII/147-148.

Facultad de Ciencias Matemáticas y Naturales

Boletín de la Academia de Ciencias Físicas, Matemáticas y Naturales XVII/50.

Cartagena (Colombie)

* **América Española**

América Española XVII/56—59; XVIII/60—61.

Chicago (États-Unis)

The John Crerar Library

ABT. Abstracts of Bioanalytic Technology I/1—4; II/1—4; III/1—3.

Industrial Packaging I/1—11.

Cincinnati (États-Unis)

Lloyd Library and Museum

Lloydia 17/1—4; 18/1—2.

The Library, University of Cincinnati

University of North Carolina Studies in the Germanic Languages and Literatures 14, 16.

Szász, O.: *Collected Mathematical Papers*.

Ford, G.: *Dickens and his Readers*.

Védier, G.: *Origine et évolution de la dramaturgie néo-classique*.

American Journal of Archaeology 60/1.

Columbia (États-Unis)

Archaeology

Archaeology 7/4; 8/1—2.

Columbus (États-Unis)

Ohio State Museum

Museum Echoes 27/12; 28/1—11.

Detroit (États-Unis)

Wayne University Libraries

Gifts to the University. Year ended June 30, 1955.

Houston (États-Unis)

* **The Rice Institute**

The Rice Institute Pamphlet XLII/1—3.

Indianapolis (États-Unis)

Butler University Library

Butler University Botanical Studies II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI.

Indiana State Library

Proceedings of the Indiana Academy of Science 63.

Ithaca (États-Unis)

Albert R. Mann Library

Cornell University Library

Memoir 327, 328, 330, 331, 333, 334, 335, 336, 337.

Bulletin 903, 905, 906, 907, 908, 909.

Croly, H.: *Willard Straight*.

Report of the Director of the University Library 1953—1954.

Kansas City (États-Unis)

Linda Hall Library

Proceedings of the American Academy of Arts and Sciences 83/5—6; 85/1; 86/1.

La Plata (Argentine)

Facultad de Ciencias Fisicomatemáticas

Publicaciones de la Facultad de Ciencias Fisicomatemáticas.

Serie III., No. 202, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212.

Lawrence (États-Unis)

University of Kansas

University of Kansas Publications. Museum of Natural History. Vol. 7/4—13; 8/1—2.
Science Bulletin XXXVI/2.

Los Angeles (États-Unis)

Southwest Museum

The Masterkey XXVIII/4—5; XXIX/1, 3—4.

The University of California Library

México (Mexique)

* **Centro de Documentación Científica y Técnica de México**

Boletín IV/4.

* **Escuela Nacional de Ciencias Biológicas**

Anales de la Escuela nacional de ciencias biologicas 7.

Minneapolis (États-Unis)

Laboratory of Physiological Hygiene

Morgantown (États-Unis)

Southern Appalachian Botanical Club

Castanea 19/3—4; 20/1—2.

New Brunswick (États-Unis)

* **Rutgers University Library**

New Haven (États-Unis)

Yale University Library

Yale University Publications in Anthropology 51.

New York (États-Unis)

American Geographical Society

Geographical Review XLV/1—4.

The American Museum of Natural History

American Museum Novitates 1954/1668—1700; 1955/1701—1741.
Anthropological Papers of the American Museum of Natural History 45/1.

Columbia University in the City of New York

American Museum Novitates 1954/1683—1700.

Van Doren, M.: Man's right to knowledge and the free use thereof.

The US Stake in the UN: Problems of US Charter Review.

The New York Academy of Sciences

Annals of the New York Academy of Sciences 59/3—5; 60/2—7; 61/1—2, 4; 62/1—15; 63/1—4.

Transactions of the New York Academy of Sciences. Ser. II. Vol. 17/1—8.

The New York Public Library

Ottawa (Canada)

National Research Council

Canadian Journal of Chemistry 32/12; 33/1—12.

Canadian Journal of Zoology 32/1—6; 33/1—5.

Philadelphia (États-Unis)

The Academy of Natural Sciences of Philadelphia

Notulae Naturae 1954/256—266.

Proceedings of the Academy of Natural Sciences of Philadelphia. Vol. CVI/1954.

Department of Slavic and Baltic Languages

The Franklin Institute Library

Journal of the Franklin Institute 258/6; 259/1—6; 260/1—5.

University Museum

University Museum Bulletin 18/4; 19/1—2.

University of Pennsylvania

American Quarterly VI/3—4; VII/1—3.

The Library Chronicle XXI/1—2.

Bibliography of Faculty Publications for the Year 1953.

Pittsburgh (États-Unis)

The Carnegie Museum

Annals of the Carnegie Museum 33/11.

Princeton (États-Unis)

American Journal of Archaeology

American Journal of Archaeology 59/1—4.

Rio de Janeiro (Brésil)

Academia Brasileira de Ciencias

Anais da Academia Brasileira de Ciencias 26/2—4; 27/1—2.

Hedvall, J.: Principal Results about the Reactivity of Solids.

Biblioteca da Serviço Florestal

Arquivos do Serviço Florestal 6, 7.

Instituto Brasileiro de Geografia e Estatística

San Diego (États-Unis)

* San Diego Society of Natural History

Santa Fé (États-Unis)

Museum of International Folk Art

Santiago (Chili)

Instituto de Geografia

Informaciones Geograficas III/3—4.

Seattle (États-Unis)

* University of Washington Library

St. Andrews (Canada)

Atlantic Biological Station

- Journal of the Fisheries Research Board of Canada* XI/6;
XII/1—6.
Annual Report of the Fisheries Research Board of Canada,
1954.
Bulletin, No. 102.
Progress Reports of the Atlantic Coast Stations, No. 60, 61, 62.
Progress Reports of the Pacific Coast Stations, No. 100, 101,
102, 103.
Studies 1954.

Tucumán (Argentina)

- * **Sociedad Sarmiento**
Sarmiento III/36—37.

Vicente Lopez (Argentina)

- * **Phyton**
Phyton 5/1—52.

Washington (États-Unis)

American Geophysical Union

- Transactions of the American Geophysical Union* 35/5—6;
36/1—3.

Library, National Academy of Sciences

- Proceedings of the National Academy of Sciences* 40/12;
41/1—11.

Library of Congress

- Information Bulletin* XIII/8, 50—52; XIV/1—36, 38—48.
Quarterly Journal of Current Acquisitions 12/1—4; 13/1.
Annual Report of the Librarian of Congress 1954.
The United States Quarterly Book Review 10/4; 11/1—3.
Carson, R.: *Morje okoli nas.* (The Sea around us.)
James, H.: *Američan.* (The American.)
Melvil, H.: *Mobi Dik.* (Moby Dick.)

United States National Museum. Smithsonian Institution

- Bulletin* 205, 206.

AZIJA — ASIE

Ankara (Turquie)

Türk Dil Kurumu

- Türk Dili* IV/40—48; V/49—51.
Devellioglu, F.: *Türk argosu.*
Gülistan tercümesi.
Türkçe sözlük.

Baghdad (Irak)

Iraq Museum Library

- Sumer. A Journal of Archaeology in Iraq* X/2; XI/1.

Bangalore (Inde)

The Indian Academy of Sciences

Proceedings of the Indian Academy of Sciences, Section A.

Vol. XL/5—6; XLI/1—6; XLII/1—4.

Proceedings of the Indian Academy of Sciences, Section B.

Vol. XL/5—6; XLI/1—6; XLII/1—4.

Calcutta (Inde)

* **The Asiatic Society**

Zoological Survey of India

Records of the Indian Museum LI/2.

Frunze (SSSR)

* **Kyrgyz SSR Ilimder Akademijasynyn Borborduk Ilimij Kitepkanasy**

Haifa (Israel)

Israel Institute of Technology

In the Field of Building. Bulletin No. 21, 22, 23, 24, 25, 25 (Abstract), 27.

Hiroshima (Japan)

Hiroshima Botanical Club

Istanbul (Turquie)

Istanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü

Jerusalem (Israel)

Department of Antiquities

Kefar-Malal (Israel)

Independent Biological Laboratories

Bulletin of the Independent Biological Laboratories 6/2; 8/2; 9/2—4; 10/2—4; 11/1—4.

Kyoto (Japan)

The Phytogeographical Society

Acta Phytotaxonomica et Geobotanica XV/6; XVI/1—2.

Sapporo (Japan)

Tensor Society

Tensor, New Series IV/1—3; V/1.

Stalinabad (SSSR)

* **Akademijai Fanhoi RSS Todžikiston**

Izvestija Otdelenija estestvennyh nauk 7, 8, 9, 10, 11.

Trudy XVII, XVIII, XIX, XX XXI.

Tokyo (Japan)

Anthropological Society of Nippon

Zinruigaku Zassi LXIII/702—705.

* **The Chemical Society of Japan**

Kobayasi Institute of Physical Research

Bulletin IV/1—4; V/1.

National Science Museum

Bulletin of the National Science Museum 35, 36.

Natural Science and Museums 21/7—12; 22/1—5.

Yokohama (Japon)

* **Department of Mathematics**

The Yokohama Mathematical Journal I/1—2; II/1.

AFRIKA — AFRIQUE

Alger (Algérie)

Société d'Histoire Naturelle de l'Afrique du Nord

Bulletin de la Société d'Histoire Naturelle de l'Afrique du Nord 45/5—8; 46/1—6.

Bloemfontein (Union Sud-Africaine)

Nasionale Museum

Navorsing van die Nasionale Museum I/1—3, 6.

Dakar (Sénégal)

Institut Français d'Afrique Noire

Bulletin de l'Institut Français d'Afrique Noire, Série A.
Vol. I/1—4.

Bulletin de l'Institut Français d'Afrique Noire, Série B.
Vol. XVII/1—4.

Douala (Cameroun Français)

* **Institut Français d'Afrique Noire**

Mémoires de l'Institut Français d'Afrique Noire. Série: Sciences naturelles. No. 1, 2, 3.

Jinja (Uganda)

East African Fisheries Research Laboratory

Annual Report of the East African Fisheries Research Organization 1952, 1953.

Beauchamp, R.: Fishery Research in the Lakes of East Africa.

Lagos (Nigeria)

* »Nigeria« Magazine

Nigeria, No. 32—48.

Le Caire (Égypte)

Institut d'Égypte

Bulletin de l'Institut d'Égypte XXXVI/1—2.

Lourenço Marques (Afrique Orientale Portugaise)

Museu Dr. Álvaro de Castro

Mémorias do Museu Dr. Álvaro de Castro 3.

Nairobi (Kenya)

The East Africa Natural History Society

Pretoria (Transvaal)

Transvaal Museum

Verslag vir die Jaar Geëinding 31 Mart 1955.

Annale van die Transvaal Museum XXII/3.

Bulletin van die Transvaal Museum 1955/1.

Rabat (Maroc)

Inspection des Antiquités du Maroc

Publications du service des antiquités du Maroc 10, 11.

Société des Sciences Naturelles du Maroc

Comptes rendus des séances mensuelles 20/7—8; 21/1—6.

Bulletin de la Société des Sciences Naturelles et Physiques du Maroc 34/2—4.

Travaux de la Section de Pédologie 1954/8, 9.

Travaux de l'Institut scientifique chérifien. Série botanique.
No. 3, 4.

Travaux de l'Institut scientifique chérifien. Série générale.
No. 2.

Tunis (Tunisie):

Société des Sciences Naturelles de Tunisie:

Bulletin de la Société des Sciences Naturelles de Tunisie.
Tome VII/1—4; VIII/1—2.

Mémoires de la Société des Sciences Naturelles de Tunisie 3.

Procès-verbaux des séances mensuelles 1953—1954/1—4, 6—9.

**AVSTRALIJA, INDONEZIJA IN OCEANIJA —
AUSTRALIE, INDONÉSIE ET OCÉANIE**

Bandung (Indonésie)

Faculty of Mathematics and Natural Sciences

Bulletin. Organization for Scientific Research in Indonesia.
No. 20.

Koninklijke Natuurkundige Vereeniging in Indonesie

Madjalah Ilmu Alam Untuk Indonesia 110/4—6; 111/1—3.

Brisbane (Australie)

Royal Society of Queensland

Proceedings of the Royal Society of Queensland 1953—LXV.

Hobart (Tasmanie)

The Royal Society of Tasmania

Papers and Proceedings of the Royal Society of Tasmania.
Vol. 88, 89.

Jocjakarta (Indonésie)

Gadjah Mada University

Melbourne (Australie)

Commonwealth Scientific and Industrial Research Organization

Australian Journal of Biological Sciences 7/4; 8/1—3.

Australian Journal of Physics 7/4; 8/1—3.

Australian Journal of Zoology 2/3; 3/1—3.

Australian Journal of Botany 2/3; 3/1—2.

Australian Journal of Scientific Research. Series A. Vol. 1/1—4; 2/1—4; 3/1—4; 4/1—4.

Australian Journal of Chemistry 6/1—4; 7/1—4.

Australian Journal of Applied Science 1/1—4; 2/1—4; 3/1—4; 4/1—4; 5/1—4.

Royal Society of Victoria

Proceedings of the Royal Society of Victoria. New Series. Vol. 66/1—2; 67/1.

S y d n e y (Australie)

Nicholson Museum of Antiquities.

VSEBINA

I. <i>Pravilnik</i>	
Pravila Inštituta za elektrotehniško gospodarstvo Slovenske akademije znanosti in umetnosti	7
II. <i>Organizacija</i>	
Predsedstvo	19
Vodilni uslužbenci uprave Akademije	20
Uprava inštitutov in komisij	20
III. <i>Člani</i>	
Častni člani	33
Redni in dopisni člani	33
Novi član Razred za prirodoslovne in medicinske vede; Alija Košir	45
IV. <i>Umrli člani</i>	
V. <i>Poročilo o delu Akademije</i>	
Delo akademije v letu 1955	
Poročilo glavnega tajnika na skupščini dne 2. okt. 1956	69
Delo v inštitutih v letu 1955 in delovni načrti za leto 1956	
Kemični inštitut »Boris Kidrič«	77
Inštitut za elektriško gospodarstvo	84
Inštitut za turbinske stroje	91
Inštitut za raziskovanje krasa	93
Inštitut za geografijo	97
Inštitut za geologijo	100
Biološki inštitut	108
Odbor za urejevanje favne, flore in geje Slovenije	117
Inštitut za medicinske vede	118
Inštitut za zgodovino	
Sekcija za občo in narodno zgodovino	119
Sekcija za zgodovino umetnosti	122
Sekcija za arheologijo	125

Inštitut za slovenski jezik	
A. Lingvistična sekcija	132
B. Slovarska sekcija	135
Inštitut za literature	140
Inštitut za slovensko narodopisje	143
Terminološka komisija	
Pravna sekcija	148
Tehniška sekcija	149
Medicinska sekcija	151
Prirodoslovna sekcija	152
Biblioteka	153
Fotolaboratorij	157
VI. Publikacije in zamenjava publikacij	161

LETOPIS

Slovenske akademije znanosti in umetnosti

Sedma knjiga
1955

Izdala

Slovenska akademija znanosti in umetnosti
v Ljubljani

Natisnila

Tiskarna časopisno-založniškega podjetja
»Primorski tisk« v Kopru
v juniju 1957

Obseg 15 pol

Naklada 1200 izvodov

